

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

АВТОРЛАР:

Петр СВОИК

«Демократиялық сараптама. Петр Своиктың талдамалы қызметі» мекемесінің директоры, Алматы қ.;

Эдуард НАЗАРОВ

«Орталық Азиялық Даму Институты» қоғамдық қорының директоры, Алматы қ.;

Сергей БЕЛОВ

СҚО Белсенді жастары» ЖҚҰ, Петропавл қ.;

Сара ЕСПЕНОВА

«КАМЕДА» қоғамдық қоры, Астана қ.;

Азия ҚҰРМАНБАЕВА

«Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» ҰЕҰ, Семей қ.;

Вадим ЛИТВИНОВ

«Экология-Жастар-Бастама-Даму» қоғамдық қоры, Өскемен қ.;

Ұлықбек ТЫНАЛИЕВ

«Бюджеттік талдау және экономикалық мониторинг орталығы» қоғамдық қоры, Атырау қ.

ЖАЛПЫ РЕДАКЦИЯ:

Эдуард НАЗАРОВ

«Орталық Азиялық Даму Институты» ҚҚ

Құжат Қазақстанның қоғамдық ұйымдары сарапшыларының командасымен Қорлардың Бүкіләлемдік Институты (АҚШ) және Прайяс Энерджи Групп компаниясымен (Үндістан) әріптестікте, Сорос – Қазақстан Қорының қаржылық қолдауымен әзірленген

Бұл жұмыстың мазмұны авторлардың көзқарасын білдіреді және Сорос-Қазақстан Қорының көзқарасымен сәйкес келуге міндетті емес.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Қазақстан Республикасындағы электрмен жабдықтауды басқарудың бастамасын алға бастыру» атты пилоттық жоба Қорлардың Бүкіләлемдік институты (АҚШ) және Прайяс Энерджи Групп компаниясының (Үндістан) бірлескен бағдарламасы бойынша жүзеге асырылып отырған электрмен жабдықтауды басқарудың халықаралық бастамасын Қазақстанға таратудың бірінші кезеңі болып табылады. Электрмен жабдықтауды басқару бағдарламасы (ЭББ) Бірқалыпты Даму бойынша БҰҰ комиссиясының жанында тіркелген бірқалыпты даму жөніндегі әріптестік жоба болып табылады. Қоғамдық Қаржы және Саясат Ұлттық Институты да (Үндістан) Энергиямен жабдықтауды басқару жобасының (ЭББ) аспаптарын әзірлеу және Азия елдерінде бағдарламаға пилоттық баға беру ісіне тартылған болатын. Қазақстанға дейін бұл Бағдарлама бірқатар жылдар бойы Қырғыз Республикасында, сондай-ақ Тәжікстан Республикасында жүзеге асырылып келеді.

Электр энергетикасын басқару бағдарламасы (ЭББ) азаматтық қоғамның, саяси қайраткерлердің, заң шығарушы өкіметтің және электрмен жабдықтау секторының басқа да қатысушыларының болашақта энергетиканың әлеуметтік және табиғи тұрақтылығының ажырамас бөлігі ретінде шешім қабылдаудың ашық, есепті үдерісін дамытудың жаппай бастамасы ретінде түсініледі.

Бағдарламаның миссиясы қазақстандықтардың қазіргі және келешек ұрпақтарының игілігі үшін мемлекеттік қаржыны басқарудың айқындығын, есептілігін және ашықтығын қамтамасыз етуге бағытталған.

Қазақстанның электр энергетикасы секторын халықаралық «Электрмен жабдықтауды басқарудың бастамалары» әдіснамасына сәйкес

НЕГІЗДІ ТАЛДАМАЛЫ ЗЕРТТЕУ

және сектордың тиімділігі мен ашықтығын арттыру бойынша нақты ұсыныстар мен іс-қимылдар жоспарын әзірлеу

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

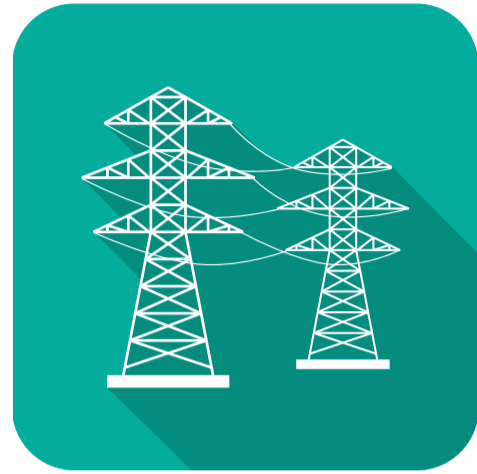
4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидааттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

1-бөлім

ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

Электр энергетикасы саласына электр және жылу қуатын өндіру, оны тарату, жабдықтау және тұтыну жатады және ол ел экономикасының қызметінің және тіршілікті қамтамасыз етудің негізі болып табылады. Қазақстан Республикасының экономикасы үшін электр энергетикасы саласы ерекше мәнге ие, себебі еліміздің металлургия және мұнай мен газ өндіру сияқты басты салалары энергиялық сыйымдылығымен сипатталады. Сондықтан Қазақстанның ауыр өнеркәсібінің бәсекеге қабілеттілігі және халықтың өмір сүру сапасы негізінен тұтынушыларды электр қуатымен тиімді бағамен сенімді және сапалы түрде жабдықтауға байланысты.

1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру

Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласының ағымдағы құрылымы мен ондағы экономикалық қатынастардың қалыптасуы тарихи тұрғыдан қарағандасаланың әлеуетін сақтап қалу және оны одан әрі дамыту мақсатымен негізделген болатын. Экономиканың нарықтық қатынастарға көшуі аясында 1995 жылы электр энергетикасының сандарын жекешелендіру және саланы қайта құрылымдау шаралары басталды. Соның нәтижесінде ірі электр стансалары заңды тұрғыдан дербес кәсіпорындар ретінде бөлініп шығып, жекешелендіріліп немесе концессияға берілді. ЖЭО жылу желілерімен бірге жекешелендіріліп немесе коммуналдық меншікке берілді.

Электр қуатының өңіраралық және мемлекетаралық ағысын қамтамасыз ететін ұлттық электр желісі мемлекеттің меншігінде қалды. Оны басқару үшін құрамында жүйелік оператордың ұлттық диспетчерлік орталығы (ЖО ҰДО) бар «KEGOC» АҚ ұлттық компаниясы құрылды.

0,4 – 110 кВ электрлік тарату желілерінің негізінде электр қуатын өңірлік деңгейде тарататын өңірлік электржелілік компаниялар (ӨЭК) құрылған болатын. ӨЭК-ның бір бөлігі жеке меншікте, енді бір бөлігі коммуналды меншікте, ал қалғаны «Самұрық-Энерго» компаниялар тобына кіреді.

2004 жылы году ӨЭК-ның энергия өткізу бөлімшелері заңды тұрғыдан дербес ұйымдар ретінде бөлініп шығып, және солардың негізінде әр өңірде энергиямен жабдықтау ұйымдары (ЭЖҰ) құрылған.

2009 жылы электр стансаларына арнап шекті тарифтер енгізілді, олар бір жағынан қолданыстағы стансаларды жаңғыртуға арнап инвестиция тартуға мүмкіндік берсе, екінші жағынан ЭЖҰ арасындағы бәсекелестікке деген ынтасын төмендетіп жіберді, себебі жекелеген электр стансалары өндіруші ұйым мен ЭЖҰ арасындағы үлестестік қатынастарға байланысты ЭЖҰ-ның электр қуатын сатып алу-сату шарттарын қоя бастады.

Электр энергетикасы секторын реформалау саланы мемлекеттік басқару әдісінің өзгеруіне әкелді. Қазіргі уақытта мемлекет электр энергетикасы саласын басқару ісін лицензиялау, шекті тарифтерді белгілеу, табиғи монополиялардың қызметін реттеу сияқты және т.б. тетіктер арқылы жүзеге асыруда.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

1.2 Өндіруші қуаттар

2013 жылдың басындағы деректерге сәйкес, Қазақстан Республикасының БЭЖ-да электр қуатын 70 электр-стансасы өндіреді. 2012 жылы электрстансаларының қолда бар қуаттылығы қысқы кезеңде 16 425 МВт және жазғы кезеңде 14 851 МВт құрады. Бұл жағдайда 2012 жылы электрлік жүктеменің жылдық максимумы 14 153 МВт құрады.

Соның ішінде:

- бу-турбиналық электр стансалары – **16 448 МВт;**
- газ-турбиналық электр стансалары – **1 425 МВт;**
- суэлектрлік стансалары – **2 569 МВт.**

Отын түрлері бойынша өндіру көздерінің үлесі мынадай:

- көмір – **74%;**
- табиғи газ – **11%;**
- сұйық отын – **> 4%;**
- су электрлік стансалары – **10%;**
- жаңартылатын энергия көздері (ЖЭК) – **< 1%.**

1.3 Электр желілері

Қазақстан Республикасының энергия жүйесі шартты түрде үш аймаққа бөлінген – **Солтүстік, Оңтүстік және Батыс.**

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 **Электр желілері**
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

Жүйелік оператор – орталықтандырылған жеделдиспетчерлік бақылауды жүзеге асыратын, өзге мемлекеттердің энергия жүйелерімен қатар жұмыс жүргізуді қамтамасыз ететін, энергия жүйесіндегі теңгерімді сақтап отыратын, жүйелік қызмет көрсететін және электр қуатының көтерме нарығы субъектілерінен қосалқы қызметтерді сатып алатын ұйым.

Қазіргі сәтте Қазақстанның БЭЖ жүйелік операторының қызметін «KEGOC» АҚ атқаруда.

Электр қуаты ұлттық электр желісі бойынша беріледі, оны да «KEGOC» АҚ мемлекеттік компаниясы басқарады. Ұлттық электр желісі қосалқы стансаларды, тарату құрылғыларының, кернеуі 35 кВ және одан жоғары өңіраралық және мемлекетаралық электр тасымалдау желілерінің жиынтығынан тұрады.

«KEGOC» АҚ балансында кернеуі 35 – 1 150 кВ, жалпы ұзындығы 31 мың км (тізбектер бойынша) құрайтын 293 электр тасымалдау желілері есепте тұр. Сондай-ақ оның балансында кернеуі 35 – 1 150 кВ 74 электрлік қосалқы стансалар бар.

Қазақстанда электр қуатын таратумен 18 өңірлік энергетикалық компания (ӨЭК) және шамамен 150 шағын таратушы компания айналысады, олар кернеуі 0,4–220 кВ өңірлік деңгейдегі электр желілерін бақылайды.

ШҚО мен Атырау облысын (РФ арқылы байланыс), ОҚО мен Жамбыл облысын Қазақстанның БЭЖ-імен (Өзбекстан мен Қырғызстан арқылы байланыс) біріктіретін меншікті арналы электр тарату желілерінің (ЭТЖ) болмауына байланысты Қазақстан бұл тұрғыда көршілес мемлекеттерге тәуелді.

Арналы желілер ішінара ӨЭК-ларға тиесілі (салалас емес бизнес), бұл жүйеаралық ЭТЖ-лардың әлеуетін толық көлемде пайдалануға мүмкіндік бермейді. Электр қуаты транзитінің әлеуеті іс-жүзінде Қолданылмайды.

ҚР ҰЭЖ-дегі электр қуатының ысырабы дамыған елдермен салыстырғанда біршама жоғары:

- Батыс елдеріне электр қуатын шағын қашықтықтар тарату тән болса, Қазақстан негізгі тұтыну және өндіру орталықтарының арасындағы ұзын желілерімен (500-1500 км) ерекшеленеді.
- Қазақстанның климаты күрт-континенталды, бұл кернеуі 220 кВ және одан жоғары электр желілеріндегі тәжге қатысты ысыраптарға жағымсыз әсерін тигізеді (тәжге қатысты шығын үлесі жалпы шығынның 20-30%-ын құрауда)

ҚР ҰЭЖ-дегі нормативтік техникалық ысыраптар 6-7% шегін құрауда, бұл осы сынып үшін оңтайлы Көрсеткіш. Одан әрі азайту үлкен капиталдық шығындарды қажет етеді және тиімділігі төмен болады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 **Электр желілері**
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

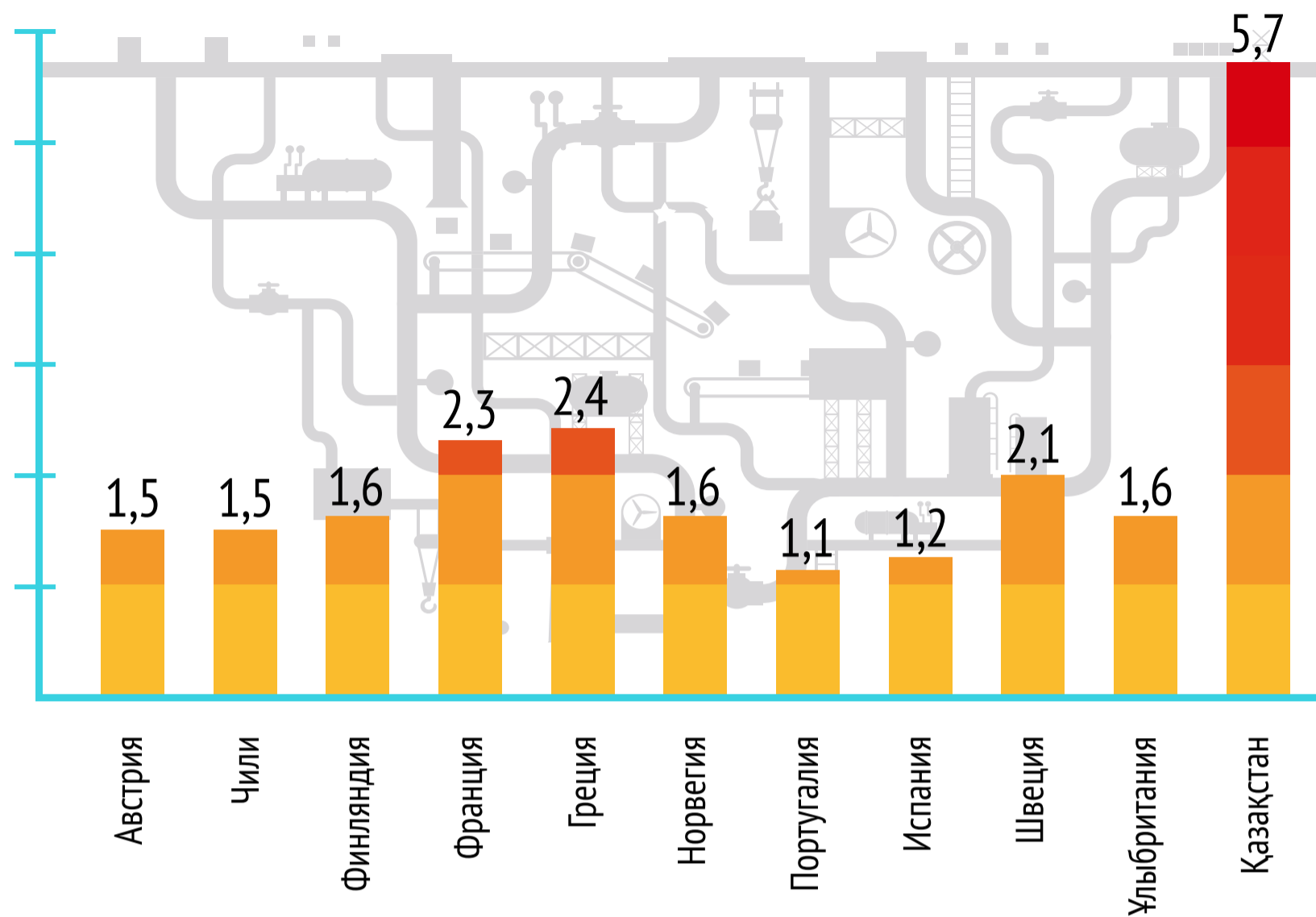
- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

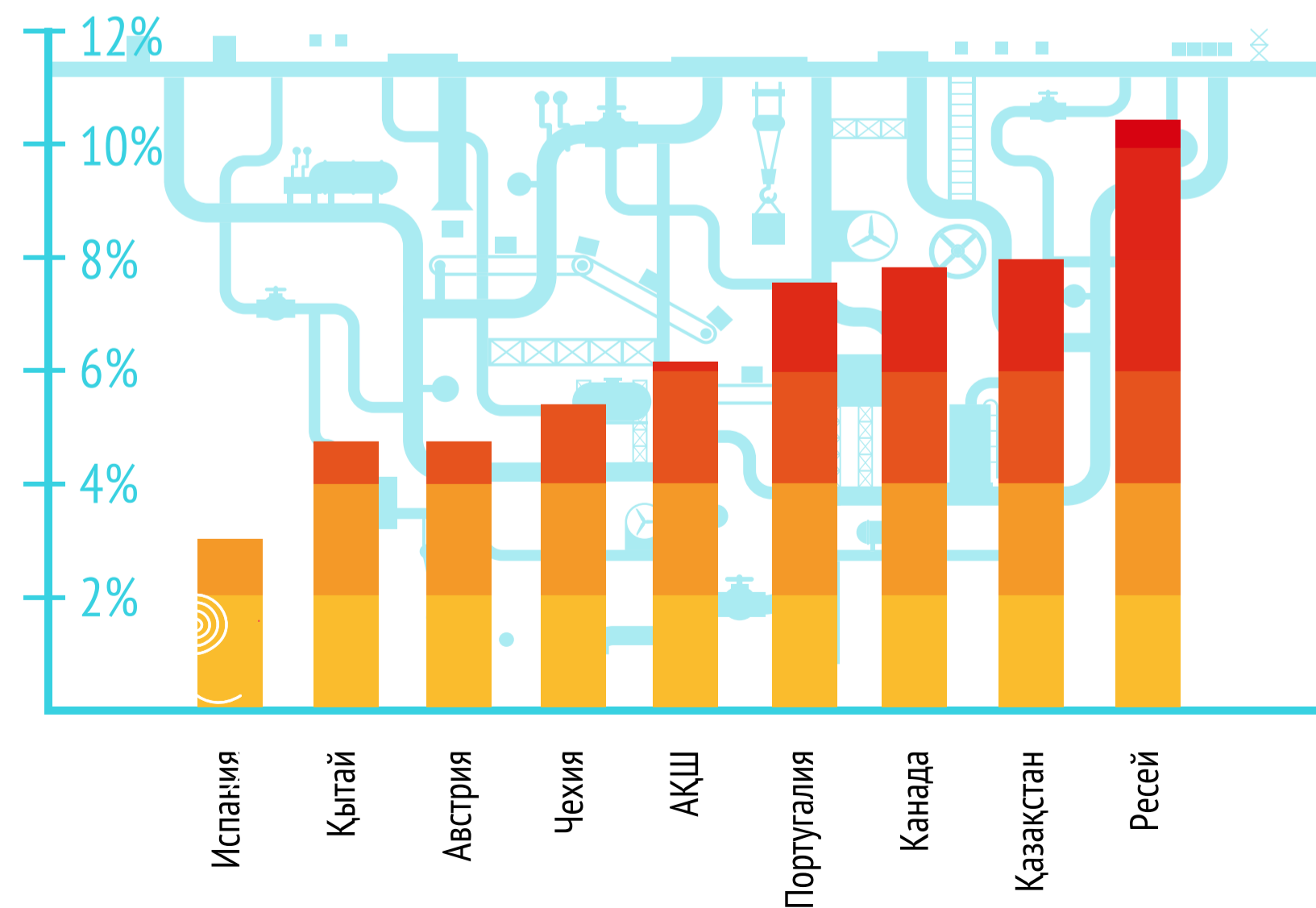
- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

Арналы ЭТЖ-дағы электр қуатының шығыны,%

Тарату желілеріндегі электр қуатының жалпы шығыны

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

Электр желілік активтердің қатты тозуы және электр желілері топологиясының Қазақстанның БЭЖ-ін дамыту қажеттіліктеріне толық баламалы болмауы қолданыстағы электр желілерін жаңартуды, жаңғыртуды және жаңасын салуды қажет етеді.

2013 жылдың басына қарай Қазақстандағы электр желілерінің тозу деңгейі 2009 жылдың басындағыұқсас Көрсеткішпен салыстырғанда 5 пайыздық тармаққа азайып, шамамен 60% құрады. Электр желілеріндегі ысырап үлесі орташа есеппен 13% құрайды, бұл дамыған еуропалық елдердің желілеріндегі 2,3% және 6% аралығындағы шаманы құрайтын ысырап деңгейінен едәуір жоғары.

Қазақстанның электр желілеріндегі көп ысырап жабдықтардың елеулі мөлшерде тозуымен және ескіруімен, сондай-ақ Қазақстанның кең аумағымен және электр қуатын ұзақ қашықтықтарға (мысалы, «Солтүстік-Оңтүстік» жоғары вольтті желілер) беру қажеттігіне байланысты электр желілерінің топологиясымен түсіндіріледі..

Электр қуатын үлестіру және тарату сегментінде қалыптасқан меншіктену құрылымы оның дамуына шек қойып отырғанын айту қажет.

Қалыптасқан құрылым шеңберінде кернеулік сыныбы 220 кВ-тан жоғары желілердің басым көпшілігі «KEGOC» АҚ-ның балансына жатады, алайда кернеуі 220 кВ желілердің бір бөлігі ӨЭК-ға тиесілі, бұл Қазақстанның БЭЖ-інің жұмысын оңтайландыру мен оны дамытуды қиындатады.

Электржелілік үлестіру ұйымдары санының көптігі табиғи монополиялар субъектілерінің тарифтерін бекіту үшін жауапты мемлекеттік орган – Табиғи монополияларды реттеу агенттігіне (ТМРА) қосымша жүктеме артады. Бұл ТМРА тарапынан электржелілік компаниялардың дербес өзгешеліктерін және олардың активтерінің жайкүйін есепке алу мүмкіндігінің шектелуіне әкеп соқтырады. Сонымен қатар, электржелілік үлестіру ұйымдары санының көптігі электр желілеріне қызмет көрсету шығындары мен үстеме шығындарды үлестіру кезінде ауқымнан болған нәтижені пайдаланбаудың салдарынан электрқуатын тарату қызметтеріне қатысты жоғары сыбағалы шығындарға әкеледі.

1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну

2011 жылы электр қуатын өндіру:

Жалпы көлемі – **86 203 млн. кВтсағ**, соның ішінде:

- жылу электр стансалары **73 031,3 млн кВт.сағ.**
- су электр стансалары **7 849,0 млн кВт.сағ**
- газ-турбиналық электрстансалары **5 322,7 млн кВт.сағ.**

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

2010 жылы **жылу қуатын ілеспе өндіру:**

Жалпы көлемі – **172,4 млн Гкал**, соның ішінде:

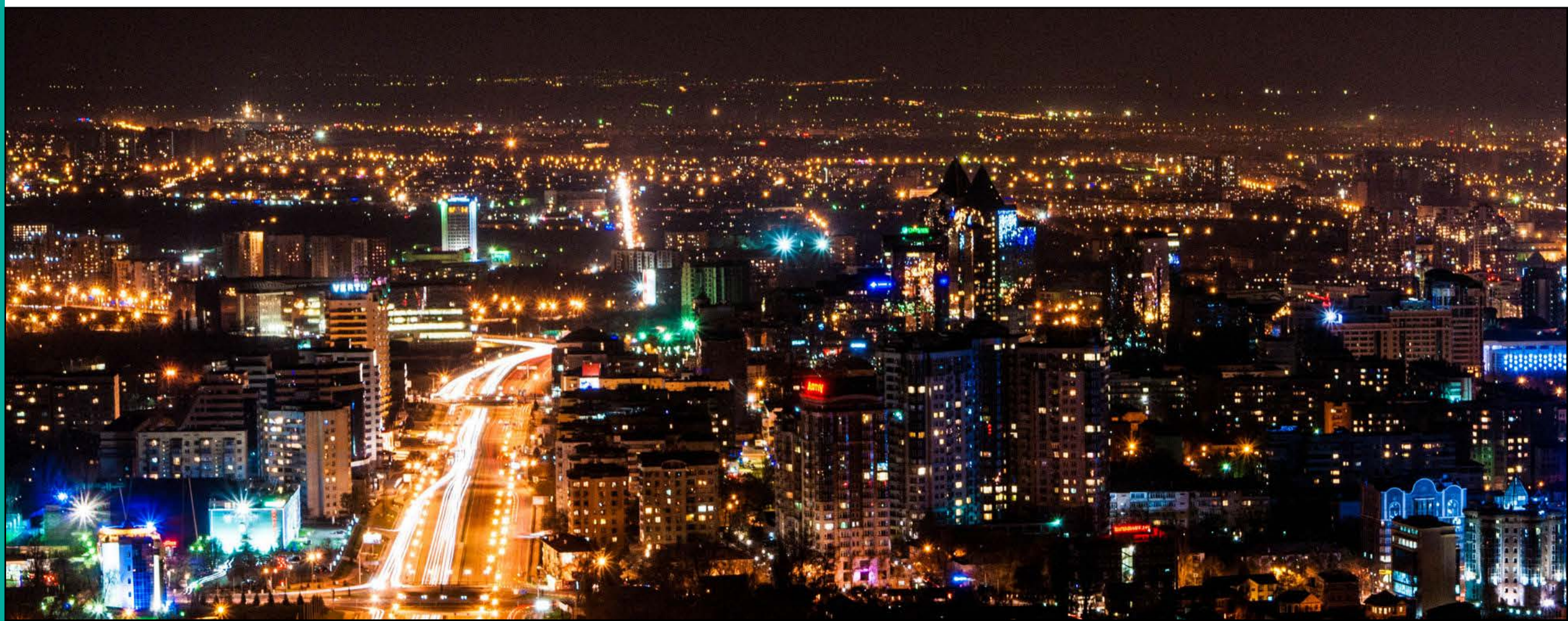
- ЖЭО- 56,5 млн Гкал
- Өзге жылу көздері -115,9 млн Гкал

2012 жылы **Қазақстандағы электрқуатын өндіру көлемі** 2011 жылдағымен салыстырғанда 4,7%-

ға артып және **90 248 млн кВт.сағ**. құрады, соның ішінде:

- бу-турбинналық электрстансалары – **76 664 млн кВт.сағ**;
- газ-турбиналық электрстансалары – **5 976 млн кВт.сағ**;
- су электр стансалары – **7 608 млн кВтсағ**.

2012 жылы Қазақстандағы электрқуатын тұтыну көлемі 2011 жылдағымен салыстырғанда 3,8%-ға артып 91 444 млнкВтсағ.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

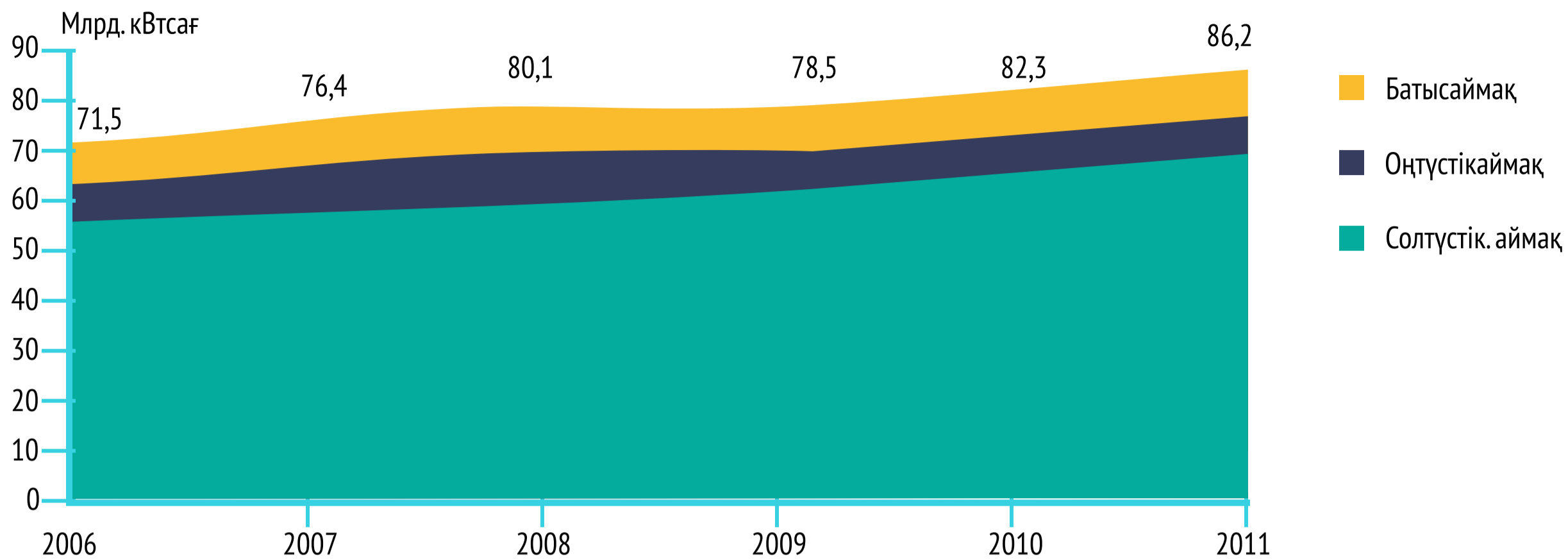
- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

ҚР-дағы электрқуатын өндіру көлемі

Құрады 2012 жылы электр қуатын тұтыну көлемі барлығы 91,44 млрд кВт.сағ. құрады, соның ішінде аймақтар бойынша:

- Солтүстік аймақ – **62,6 млрд. кВтсағне** болмаса **68,5%**
- Батыс аймақ – **9,9 млрд. кВтсағне** болмаса **10,8%**
- Оңтүстік аймақ – **19,0 млрд. кВтсағ** болмаса **20,7%**

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 **Тарифтік саясат**
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

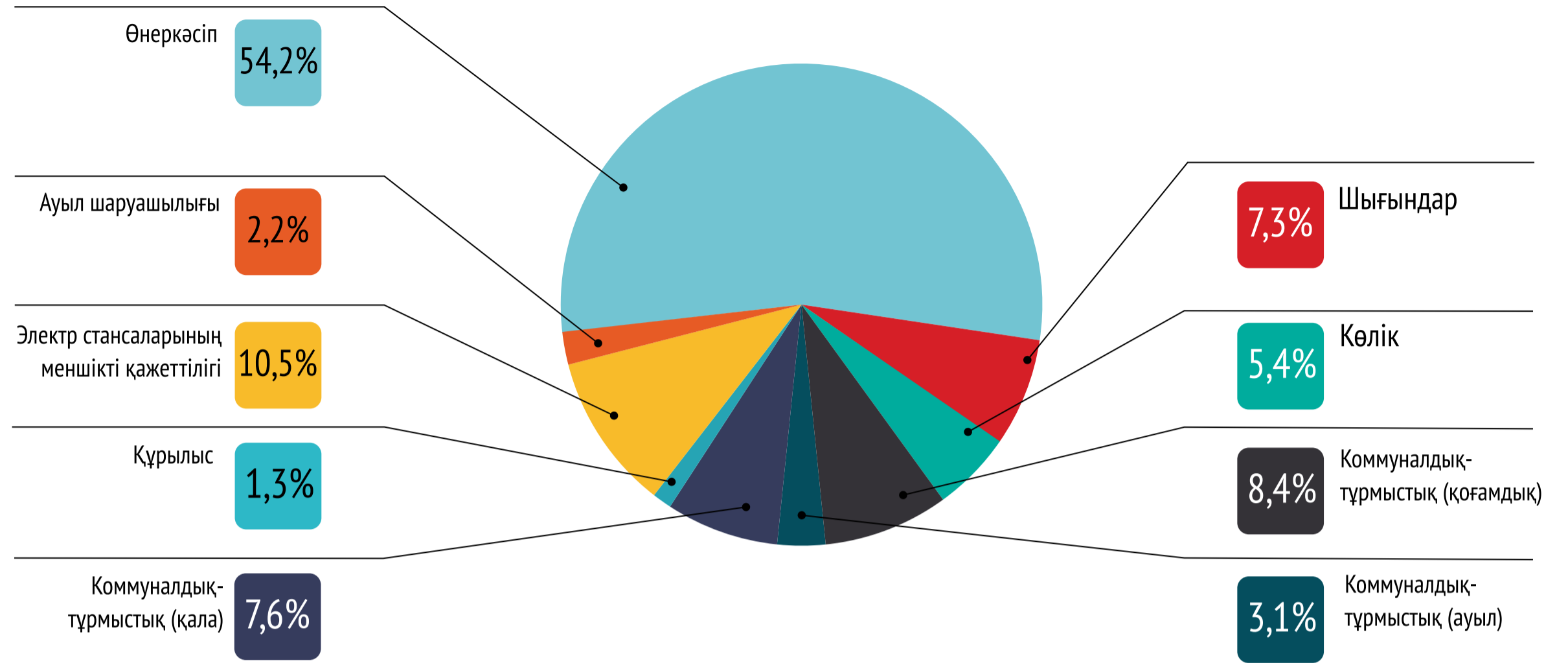
- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидадары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

Электр қуатының салалар бойынша тұтыну көлемі:

Электр қуатының негізгі тұтынушылары өнеркәсіптік кәсіпорындар.

Электр және жылу қуатының негізгі тұтынушылары ҚР солтүстігінде шоғырланған.

2013 жылға қатысты Қазақстанда шамамен 2000 МВт электр қуатының тапшылығы орын алып отыр (с.і. 1000 МВт – маневрлі қуаттылықтар).

1.5 Тарифтік саясат,

Қазақстандағы электр қуатын тарату және үлестіру қызметтері табиғи монополиялар саласына жатады және ТМРА-мен реттеледі. **Қолданыстағы заңнамаға сәйкес, электр желілік компаниялардың тарифтері реттелетін қызмет көрсетулерді ұсыну үшін, сондай-ақ инвестициялық бағдарламаны іске асыру үшін қажетті шығындардың өтелуін қамтамасыз етіп отыруы тиіс.**

«KEGOC» АҚ мен шағын үлестіру компанияларының тарифтерін реттеу үшін нормативтік әдіс деп аталатын әдіс қолданылады, оған сәйкес тариф электр желілік компанияның операциялық және күрделі шығындарын өтеу үшін жеткілікті болатынай деңгейде бекітіледі. Тарифті жалпы тәртіппен өсу жағына қарай қайта қарау ең көп дегенде жылына бір рет жүргізіліп отырады. Нормативтік әдістің бірқатар кемшіліктері бар:

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағида-тәртіптері
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

1. Шығындарды оңтайландыруға деген ынтаның болмауы, себебі шығындардың азаюы келесі реттеу кезеңінде тарифтың төмендеуіне әкеледі.
2. Электр желілік ұйымның күрделі салымдарының жыл сайынғы бекітілуі ұзақ мерзімді инвестициялық жобаларды іске асыруда қосымша тәуекелдер тудырады.
3. Электр желілік ұйым мен ТМРА үшін тарифті жыл сайынғы қайта қарау үдерісінің көп еңбекті қажет етуі.

2013 жылғы 1 қаңтардан бастап ӨЭК салыстырмалы талдау әдісі бойынша реттеледі, оның шеңберінде тарифтер оларға жыл сайынғы түзету енгізу мүмкіндігімен үш жылға бекітіледі. Осы әдістің негізгі мақсаттарының бірі ӨЭК-ның тиімділігін арттыру болып табылады, алайда оны қолдану бірқатар мәселелерді айқындап берді:

1. Тарифті есептеу әдістемесінің (атап айтқанда, X-фактор шамасының) айқын болмауы және, соның салдарынан сектордың инвестициялық тартымдылығының төмендеуі.
2. ӨЭК-ның салыстыруға келмейтіндігіне орай бұл әдістемені қолданудағы шектеулер.

Сондай-ақ айта кететіні, іс-жүзінде электр желілік ұйымдардың тарифтерін бекіту кезінде ақырғы тұтынушылар үшін тарифті өсіру қарқынына қатысты шектеу қойылуының және электр желілік ұйымдардың тарифтерінің қуат өндіруші ұйымдарға арналған тарифтерді бекіткеннен кейін қалдықтың қағидат бойынша бекітілу салдарынан тарифте шығындардың әділ шамасы толық байқалмайды.

Тұтастай алғанда тарифтік құрылымның нормативтік негізі мынадай:

Кәдімгі (пайдалану) тарифтерін бекітудің қолданыстағы тәртібі:

Электр қуатын тасымалдау тарифтері, жылусу-газбен қамту тарифтерінің барлығы Табиғи монополияларды реттеу агенттігімен (ТМРА) бекітіледі. «ТМС-ның реттеліп көрсетілетін қызметтерінің тарифтерін бекіту кезінде қолданылатын шығындарды қалыптастырудың ерекше тәртібі туралы ережелер» негізгі құжат ретінде қолданылады.

Ерекше тәртіпте келесі қағидалар қамтылған:

- 1) тарифке (бағаға, алым мөлшерлемесіне) кіргізілетін шығындарды реттеу;
- 2) табиғи монополия субъектісінің шикізатты, материалдарды, отынды, энергияны жұмсаудың техникалық және технологиялық нормалар, сондай-ақ нормативтік техникалық ысыраптар шегіндегі шығыстық баптарын шектеу;
- 3) тарифті құру кезінде ескерілмейтін шығыстардың тізбесін белгілеу;
- 4) тарифке (бағаға, алым мөлшерлемесіне) кіргізілетін пайданы шектеу;
- 5) негізгі құралдардың тозуын есептеудің қолданыстағы әдістерін келісу;
- 6) табиғи монополия субъектісінің тарифтік сметасымен ескерілген негізгі құралдарды қайта бағалауды және амортизациялық аударымдардың құралдарын қолдану бағыттарын келісу.

Маңыздылығына қарай тарифтер ТМРА-ның орталық аппараттары не жергілікті Департаменттері бекітіледі (келісіледі).

Тарифтерді көтеру туралы өтінімді ең көп дегенде жылына бір рет ұсынуға рұқсат етіледі.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 **Тарифтік саясат**
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидағдары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

Тариф тарифтік сметаға енгізілген шығындардың барлығын өнімді пайдалы сатуға бөлудің бөліндісі ретінде белгіленеді.

Тарифтік смета келешек кезеңге – бір жылға немесе бірнеше жылға («ортамерзімді» тарифтер үшін үш жыл және «шекті» тарифтер үшін жеті жыл) жасалып, бекітіледі. Соған сәйкес, тарифтік сметаға енгізілген шығындық баптар, өндіру көлемі мен өнімдердің ысырабы болжамдық сипатқа ие.

Тарифтік сметаны бекітпес бұрын уәкілетті орган көпшілік алдындағы тыңдауларды өткізуі тиіс.

Электр стансаларына арнап шекті, есептік және дербес тарифтерді бекітудің қолданыстағы тәртібі:

«Электр энергетикасы туралы» заң бойынша:

- Шекті тарифтерді Үкімет қуат өндіруші ұйымдардың топтары бойынша әр жылға бөліп көрсетілген, кем дегенде жеті жыл мерзімінде Уәкілетті органның ұсынуы бойынша бекітеді және оларға саланың инвестициялық тартымдылығын қамтамасыз ету қажеттігі ескеріліп, жыл сайын түзетулер енгізіліп отырады;
- Шекті тариф қуат өндіруші ұйымдардың тиісті тобында алдыңғы жылда қалыптасқан ең жоғары нақты бағаға негізделі отырып, қолданыстағы активтерді жұмысқа жарамды және техникалық ақаусыз күйінде ұстауға, оларды кеңейтуге, жаңартуға, қайта құру мен техникалық қайта жарақтандыруға, жаңа активтерді құруға жұмсалатын шығындардың өсуін, энергетикалық отынға қатысты бағалардың болжамды өсуін, сонымен бірге инфляциялық үдерістерді ескере отырып белгіленеді;
- Энергия өндіруші ұйым электр қуатының сатылу бағасын өз бетінше белгілейді, алайда ол баға оның өзі кіретін тиісті топтың шекті тарифінен жоғары болмауы тиіс;
- Егер Ұйымның инвестициялық міндеттемелерін шекті тарифтердің шеңберінде алынып отырған қаражаттың есебінен жүзеге асыру мүмкін болмаса, ол Уәкілетті органмен және Мемлекеттік органмен Инвестициялық Келісімшарт жасалған деген шартпен Инвестициялық бағдарламаны іске асыру үшін есептік не болмаса дербес тарифті қолданады;
- Есептік тарифті қолдану үшін Ұйымның өтінімі бойынша Уәкілетті органмен бекітілетін Техникалық тапсырма мен Ұйымның өзі бекітетін Инвестициялық бағдарламаның ТЭН-і жеткілікті болады;
- Дербес тарифті қолдану үшін отынға, шикізат пен материалдарға, еңбекақыға, ағымдағы жөндеуге қатысты шығындардың, салықтық және экологиялық төлемдердің, амортизациялық аударымдардың және тікелей өндіріске қатысты өзге шығындардың есебі, қарыздық қаражаттар бойынша сыйақы төлеуге қатысты пайда мен шығынның есебі қосымша қажет етіледі.

Іс-жүзінде электрқуатын өндірудің шекті тарифтерін Үкімет 2009 және 2015 жж. аралығындағы кезеңге арнап, олардың жоспарланған инфляциядан асатын жалпы қарқынмен жыл сайынғы өсуін ескерумен бекіткен.

ТМС үшін инвестициялық тарифтерді бекітудің қолданыстағы тәртібі:

Инвестициялық тариф – уәкілетті органмен жаңадан құрылған нысандарда көрсетіліп отырған реттелетін қызметтерге арнап бір инвестициялық жоба шеңберінде бекітілген тариф не болмаса оның шекті деңгейі, бұл тариф салынған инвестициялар толық өтелгенше қолданылады;

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидастары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

Республикалық және жергілікті инвестициялық бағдарламалар ортамерзімді кезеңге арналған тарифті бекіту туралы өтініммен бір мезгілде уәкілетті органның қарауы мен бекітуіне ұсынылады.

Инвестициялық бағдарламаларға келесі құжаттар қосарлануы тиіс:

- 1) жүргізілген техникалық және қаржылық сараптамалардың қорытындылары;
- 2) Субъектінің инвестициялық бағдарламаның Субъект ұсынатын реттелетін қызмет көрсетулерге қатысты сұраныстың дамуына тигізетін ықпалы туралы баға беруі;
- 3) инвестициялық бағдарламаны іске асыруға қатысты шығындар туралы ақпарат, ол жобаны іске асыруға қажетті негізгі құралдар мен өзге түрдегі мүліктің құны туралы маркетингілік зерттеулермен расталған болуы тиіс;
- 4) Субъектінің инвестициялық салымдардың экономикалық тиімділігі туралы баға беруі, мұнда реттелетін қызмет көрсетулерге қатысты шығынды азайту, нормативтік және нормативтен тыс шығындарды азайту, қызмет сапасын арттыру, жүйеің сенімділігін арттыру бойынша есептеулер қамтылған;
- 5) қаржыландырудың және қарыздық қаражаттың қайтарылуының ықтимал шарттары, сонымен бірге құнды қағаздарды шығарудың, несиелерді тартудың есебінен;
- 6) топтар бойынша негізгі құралдардың құнына жүргізілген қайта бағалаудың нәтижелері;
- 7) егер инвестициялық бағдарламаны іске асыру үшін бюджеттен ақша бөлініп не болмаса Үкіметтің кепілдік беруімен несиелер (инвестициялар) тартылып отырған болса, онда қаржыландырудың көлемі мен шарттарын растайтын құжаттар ұсынылады.

Уәкілетті орган инвестициялық бағдарламалардың тиімділігіне экономикалық және қаржылық баға береді.

Уәкілетті органның инвестициялық жобаларды қарастыруға қабылдаудан бас тарту себептері:

- 1) Субъектінің инвестициялық бағдарламаны ұсыну мерзімін бұзуы;
- 2) Субъектінің жоғарыда аталған құжаттарды ұсынбауы.

Уәкілетті орган ұсынылған материалдардың толықтығын тексеріп және Субъектіге инвестициялық бағдарламаны қабылдағаны туралы не болмаса бас тарту себебін көрсетумен бас тартылғаны туралы 7 жұмыс күні ішінде жазбаша хабарлауға міндетті.

ТМС арналған шекті, саралап жіктелген және өтеу тарифтерін бекітудің қолданыстағы тәртібі:

- Тарифтың шекті деңгейі –ТМС-ның реттелетін қызметіне қатысты тарифтың ең жоғары шамасы, ол ортамерзімді не болмаса ұзақмерзімді кезеңге арнап бекітіледі;
- Уәкілетті органмен бекітілетін тарифтер не болмаса олардың шекті деңгейлері реттелетін қызметтерді ұсыну үшін қажетті шығындардың құнына төмен болмауы тиіс және ТМС-ның тиімді қызметін қамтамасыз ететін пайданы алып отыру мүмкіндігін ескеруі тиіс;
- Саралап жіктелген тариф –реттелетін қызметтерге қатысты тариф,оны уәкілетті орган тұтынушылардың топтары және (не) тұтыну көлемдері бойынша саралап жіктелген түрде бекітеді;
- Уақытша өтеу тарифі –уәкілетті органмен тұтынушыларға келтірілген залалдарды өтеу мақсатында белгіленген;

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидааттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8 Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

- Салыстырмалы талдау әдісін қолданумен белгіленетін тариф –тарифті есептеу әдістемесіне сәйкес, салыстырмалы талдау әдісін қолданумен бекітіледі, кейінгісін уәкілетті орган электр энергетикасы саласында басшылық жүргізетін мемлекет органымен келіскен түрде әрбір өңірлік электр желілік компанияға арнап әр жыл бойынша бөлумен үш жылға арнап бекітеді және ол оның қызметінің тиімділігін ескерумен жыл сайын түзетіліп отырады.

2009 жылға дейін Тарифтік саясат негізінен реттелетін қызметтердің инфляцияға қосатын үлесін ескерумен ғана жүргізіліп отырды. Соған орай, тарифтердің қолданыстағы деңгейі өңірлік үлестіру компанияларының сенімді қызмет етуі мен дамуы үшін жеткіліксіз болды. Өңірлік электр желілеріне жұмсалып отырған инвестициялардың деңгейі тым төмен күйінде қалып отырды. Соның салдарына өтелу мерзімі ұзақ болып келетін ауқымды инвестицияларды жүзеге асырудың жоғары тәуекелдері айналды.

Тарифтік саясатрасталмаған сипатқа ие болып отырды, тарифтерді көтеру туралы өтінімдерді қарастыру кезінде айқын және ашық тәсіл қамтамасыз етілмеді.

Инвестициялармен мәселелерді шешу мақсатында 2009 жылы Үкіметтің электр стансаларына арнап кем дегенде 7 жылға арнап **белгілейтін шекті тарифтер жүйесі енгізілді:**

- Тарифтерде қайта құру мен жаңғыртуға қажетті инвестициялар ескерілген;
- Шекті тарифтерді «алмастырумен» қабылданған инвестициялық міндеттемелер уәкілетті органның бақылауына жатады.

№	Группа	Жылдар бойынша шекті тарифтер	
		2011	2015
1	ЭМАЭС-1,2, ЕЭК	5,6	8,8
2	ЖМАЭС	6,9	8,7
3	ҚарЖЭО-1-3, Павл ЖЭО-1,3, ӨЖЭО, Астана-Энергия ЖЭО 1,2	5,4	7,5
4	Кар.МАЭС-2, Пав.ЖЭО-2, Балқаш, Жезқазғ.ЖЭО	4,1	6,0
5	Петропавл. ЖЭО, Риддер.ЖЭО, Руднен.ЖЭО	4,8	8,05
6	Согр.ЖЭО, ҚарМАЭС-1, Степн. ЖЭО	7,7	8,3
7	Шымк.ЖЭО-3, Атырау, Ақтөбе, Жамб.ЖЭО-4, Қызылорд.ЖЭО	5,9	7,3
8	Кентау ЖЭО, Текел. ЖЭО, Шахт ЖЭО, Екіб. ЖЭО)	5,4	7,5
9	Арқалық ЖЭО, Қостанай ЖЭО, ОралЖЭО)	5,88	7,6
10	«АлЭС»	7,1	8,6
11	«МАЭК»	7,23	7,83
12	ГТЭС (Ақтурбо, Жаңажол)	6,4	8,8
13	СЭС (Бұқтырма, Өскемен, Шұлбі, Шардара)	3,3	4,5

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынушының өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8 Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

Алайда бұл жағдайда да шекті тарифтердің енгізілген тетігі:

- Жаңа генерацияларды салудың тартымдылығын қамтамасыз етпейді;
- Электр қуатының бірыңғай көтерме нарығының қалыптасуына кедергі болып және мәмілелердің нарықтағы айқындылығын төмендетеді;
- жинақталған қаражаттарды генерацияны дамытуға арнап қолданудың тиімділігі инвестициялық бағдарламаларды бекіту мен іске асыру сатысында тиісті бақылаумен қамтамасыз етілмеген.

1.6 Электр қуатын өткізу

Қазіргі сәтте Қазақстан Республикасында 179 энергия жабдықтаушы ұйым (ЭЖҰ) тіркелген, оның 40-ы «Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» заң шеңберінде реттеуге жатады.

Энергиямен жабдықтау сегментінде өзінің шешілуі өткізу сегментінің дамуын қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін келесі мәселені жекелеп атап кетуге болады бұл – тариф құрылымының және тарифтерді әкімгерлеудің тиімсіз жүйесі.

Қазіргі уақытта электр стансалары мен электр желілік ұйымдардың тарифтері жыл бойы әртүрлі уақытта бекітіліп отырады, бұл ЭЖҰ тарифтерін ТМРА-мен жылына бірнеше рет келісіп отыру қажеттігіне әкеледі.

Оған қоса, өткізу үстемесінің шамасын анықтау тетігі айқын емес. Мысалы, әртүрлі ЭЖҰ-лардың өткізу үстемесінің шамасы кең диапазонды сипатқа ие, бұл электр қуатын сатудың әртүрлі көлеміне үстеме шығындардың үлестірілуімен түсіндіріледі.

ЭЖҰ-ның саралап жіктелген тарифтерінің электр қуатының көтерме нарығымен келісілмеуі сектордағы қиындық тудырып отырған мәселелердің бірі болып табылады. ЭЖҰ электр қуатын электр стансаларынан бір тәулік бойы бірыңғай тарифтер бойынша сатып алады және оны тарифтың саралап жіктелуін (тәуліктің мезгілі бойынша) ескерумен сатады, бұл ЭЖҰ-ны шығынға әкеп соқтырады.

Сондай-ақ ЖЭО-нда жылу және электр қуатын өндіру кезінде айқаспа субсидиялаудан бас тартқан қажет.

Айқаспа субсидиялау тәжірибесі ЖЭО-нда өндіріліп отырған электр қуаты құнының артуына орай ЖЭО-ының құрылыс жобаларының инвестициялық тартымдылығын төмендетеді, соның салдарынан электр қуаты көтерме сауда нарығында бәсекеге қабілетсіз бола бастайды. Бұл жағдайда жылу және электр қуатын үйлестірілген түрде өндіру қазіргі уақытта барынша энергиялық тиімді технология болуда.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 **Электр қуатының нарығы**

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

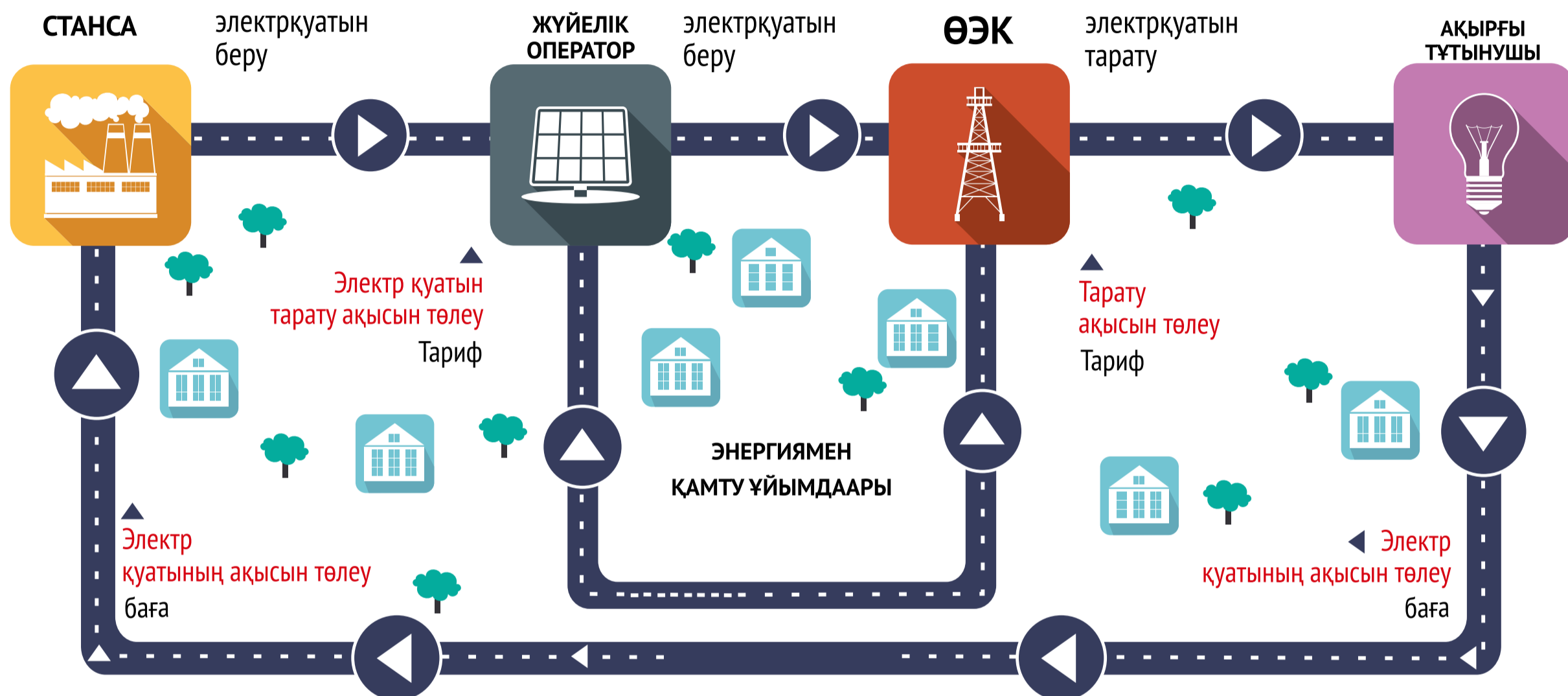
4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

1.7 Электр қуатының нарығы

Электр қуаты нарығының қарапайым үлгісі (қолданыстағы)

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

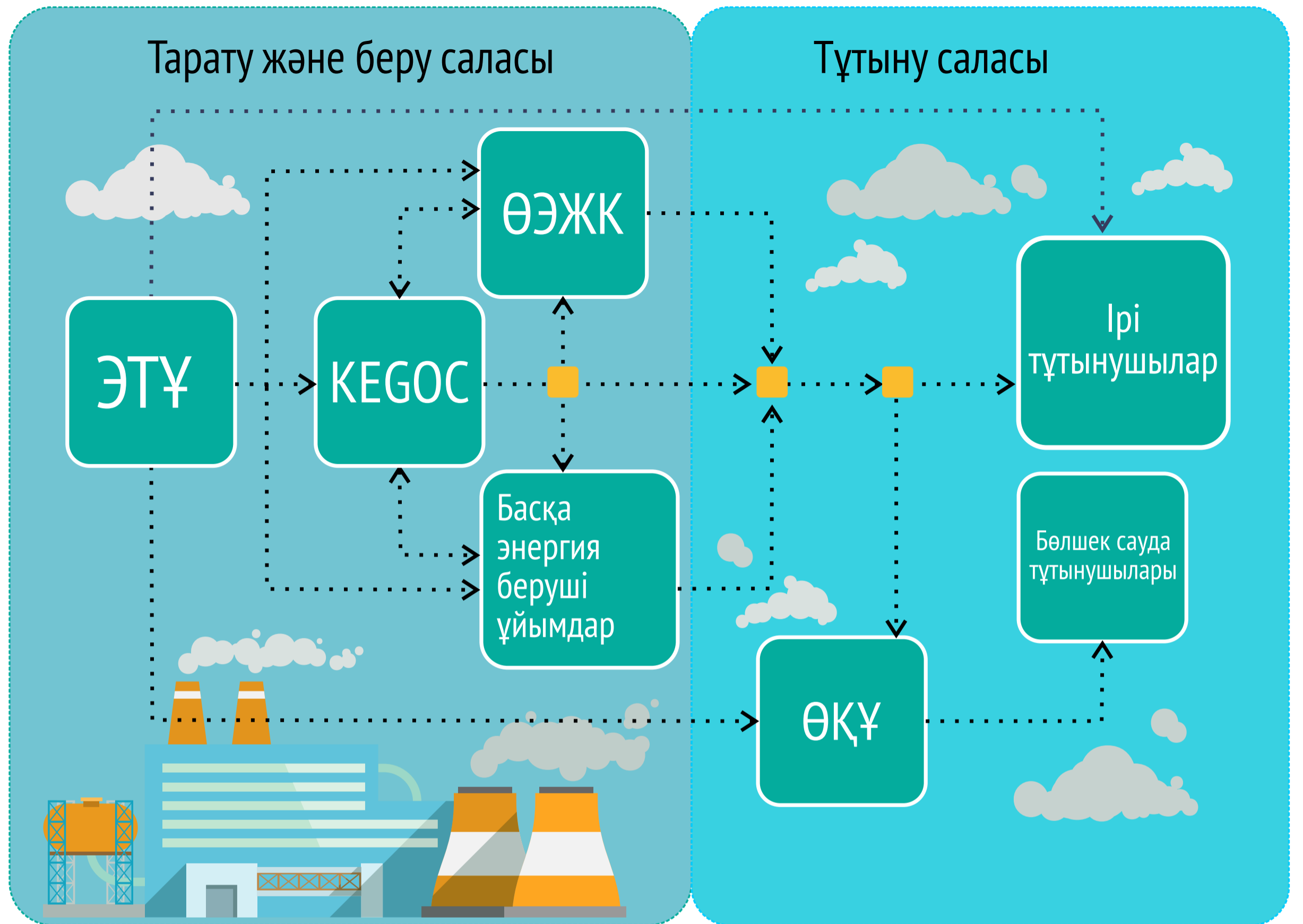
3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

Қазақстан Республикасының электр қуатының нарығыекі деңгейден тұрады: электр қуатының көтерме және бөлшек сауда нарықтарынан.

Электр қуатының көтерменарығының субъектілері:

- қуат өндіруші ұйымдар, олар көтерме сауда нарығына 1 МВт орташа тәуліктік (негізгі) қуаттылықтан кем болмайтын көлемдегі электр қуатын береді;
- электр қуатын тұтынушылар, олар көтерме сауда нарығында 1 МВт орташа тәуліктік (негізгі) қуаттылықтан кем болмайтын көлемдегі электр қуатын сатып алады;
- «КЕГОС» АҚ – электр желілерін басқару жөніндегі қазақстандық компания, ол сондай-ақ Жүйелік оператордың қызметін атқарады;
- өңірлік электржелілік компаниялар (ӨЭК);

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

- энергиямен жабдықтаушы ұйымдар, олардың меншікті электр желілері жоқ және олар көтерме сауда нарығында электр қуатын оны артынша қайта сату мақсатында 1 МВт орташа тәуліктік (негізгі) қуаттылықтан кем болмайтын көлемде сатып алады;
- электр қуатының орталықтандырылған сауда-саттығы операторы («ЭҚНҚО» АҚ).

Қазақстан Республикасының электр қуатының көтерме сауда нарығы келесі қосалқы нарықтардан құралған:

- лектр қуатының көтерме сатушылары мен көтерме сатып алушыларының арөзара тікелей келісім-шарт жасасуымен екіжақты сауда-саттық нарығы;
- орталықтандырылған сауда-саттық нарығы – қысқамерзімді (алдағы тәуліктің әрбір сағатына арнап) және форвардтық (алдағы жылға, айға және аптаға арнап) келісім-шарттарды жасасу мақсатында аукциондарды өткізумен биржалық сауда-саттық;
- электр қуатын тарату мен тұтынудың келісім-шарттық көлемінен ауытқуларды теңгермелейтін сату-сатып алу нарығы, ол нақты уақыт режимінде жұмыс істейді. Қазіргі сәтте теңгермелеуші нарық ұқсату режимінде жұмыс істейді;
- жүйелік және қосалқы қызметтердің нарығы, мұнда Қазақстан Республикасының БЭЖ-нің сенімді жұмысын қамтамасыз ету үшін және электр қуатының сапа стандарттарын ұстану үшін қажетті қызметтер сатылады.

2009 жылы электр қуатын өндіру қызметтеріне қатысты шекті тарифтер енгізілгеннен кейін көтерме сауда нарығына электр қуатының негізгі көлемі электр қуатының көтерме сатушылары мен көтерме сатып алушыларының өзара жасасқан орта не ұзақмерзімді екіжақты келісім-шарттардың негізінде беріледі. Электр қуатының көтерме нарығы үлгісінің қалған қосалқы нарықтары жұмыс істемейді.

Мысалы, электр қуатының теңгермелеуші нарығы 2008 жылдан бері келесі себептерге орай ұқсату режимінде жұмыс істеп келеді:

- Резервтік қуаттылықтардың жетіспеушілігі;
- ТМРА-ның тарифтердің бақыланбайтын өсуі бойынша қауіптенулері;
- Көтерме сауда нарығының көптеген субъектілерінде ЭКЕАЖ-дың болмауы;
- Генерациялардың арасында «нарықты бөлісудің» болуы;
- Қуаттылықтардың суық резервтерін енгізу тетіктерінің жоқтығы.

Бөлшек сауда нарығының субъектілеріне көтерме сауда нарығында электр қуатын сатып алу құқығын ие болмаған өңірлік электрстансалары, өңірлік энергетикалық компаниялар, энергия үнемдеуші ұйымдар және тұтынушылар жатады.

Электр қуаты нарығы үлгісінің келесі мәселелері Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласының дамуын тежеуде:

- 1) электр қуатының биржалық нарығы, оның міндеті нарықтың қатысушыларына бағалық сигналдар ұсыну, ол өтімді емес және өз қызметін атқармайды.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8 Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

- 2) теңгермелеуші нарық, ол қатысушыларды өзінің тұтыну мөлшерін сапалы түрде жоспарлап отыруға және өндірушілерді Жүйелік оператордың командаларын орындап отыруға ынталандырады, ол жұмыс істемейді.
- 3) ЭКЕАЖ-ның сағаттық жүйесінің болмауы көтерме сауда нарығына қатысушылардың арасында бір күн ішіндегі тұтыну көлемін, демек, бір күн ішіндегі баға тербелісін үлестіруге мүмкіндік бермейді.
- 4) Шекті тарифтердің ағымдағы тетігі жаңадан қуат өндіруші қуаттылықтарды салуға жеткілікті ынталандырма бермей отыр.
- 5) Электр қуатының өндірісіне арналған инвестицияларға кепілдік беру тетігінің жоқтығы.
- 6) Тарифтік реттеу электр қуатын өндірушілердің тиімділігін арттыруға ынталандырмайды.
- 7) 2015 жылдан кейінгі электр қуатының көтерме сауда нарығы үлгісінің айқын көрінісінің жоқтығы.
- 8) Дивиденді төлеуге заңнамалық тұрғыдан тыйым салынуы қажетті табыс табудың мүмкіндігін шектеуде.

Тұтастай алғанда, Қазақстандағы электр қуатының нарығы «аралас» сипатқа ие: энергетика саласында енгізілген нарықтық механизмдерге мемлекеттік реттеу элементтері қабаттастырылған.

Одан әрі жетілдіру мен дамыту жолдарын белгілеу қажет:

Нарықтың үлгісі – бәсекеге қабілетті нарық, еркін бағалар.

Мемлекеттік реттеу үлгісі – мемлекеттің жекеменшік компаниялардың оңтайлылығы үшін, қуаттылықтардың техникалық жайкүйі үшін жауапкершілігі.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

2-бөлім

ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері

Ресейлік «StrategyPartnersGroup» консалтингтік компаниясы «Самұрық-Энерго» АҚ-ның тапсырысы мен ИЖТМ келіскен Техникалық тапсырмаға сәйкес «Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласын 2030 жылға дейінгі дамыту тұжырымдамасы» жобасын әзірледі. Осы және келесі екі бөлімде баяндалған материал негізінен аталған құжатқа сүйенумен берілген.

Басты мақсат – өз кезегінде халықтың өмір сүру сапасын арттыруды және елдің энергетикалық қауіпсіздігін нығайтуды қамтамасыз етудегі қажетсізінді ескеруі тиіс болатын мемлекеттің стратегиялық мүддесін ескере отырып, Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласының теңгерімделген және тұрақты дамуын қамтамасыз ету.

Электр энергетикасы саласының теңгерімделген және тұрақты дамуы саланың қатысушылары үшін тиімділікті арттыруға деген әлсіз ынталандырулардың қалыптасуымен ауырлауда, тиімділікті арттырудың барынша үйлесімді жолына ең үздік басқарушылық тәжірибелерді және заманауи технологияларды Қазақстан Республикасының экономикасының және мәдениетінің шынайы жағдайын ескере отырып қолдану жатады. Ол үшін әлемнің жетекші энергетикалық компанияларын және инвесторлар ретінде қаржылық институттарды тарту, сондай-ақ электр энергетикасы саласындағы бәсекелестікке арнап ынтаны тудыру мен қолдау қажет етіледі.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтырудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУ ТҮТІНДІГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидастары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8 Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

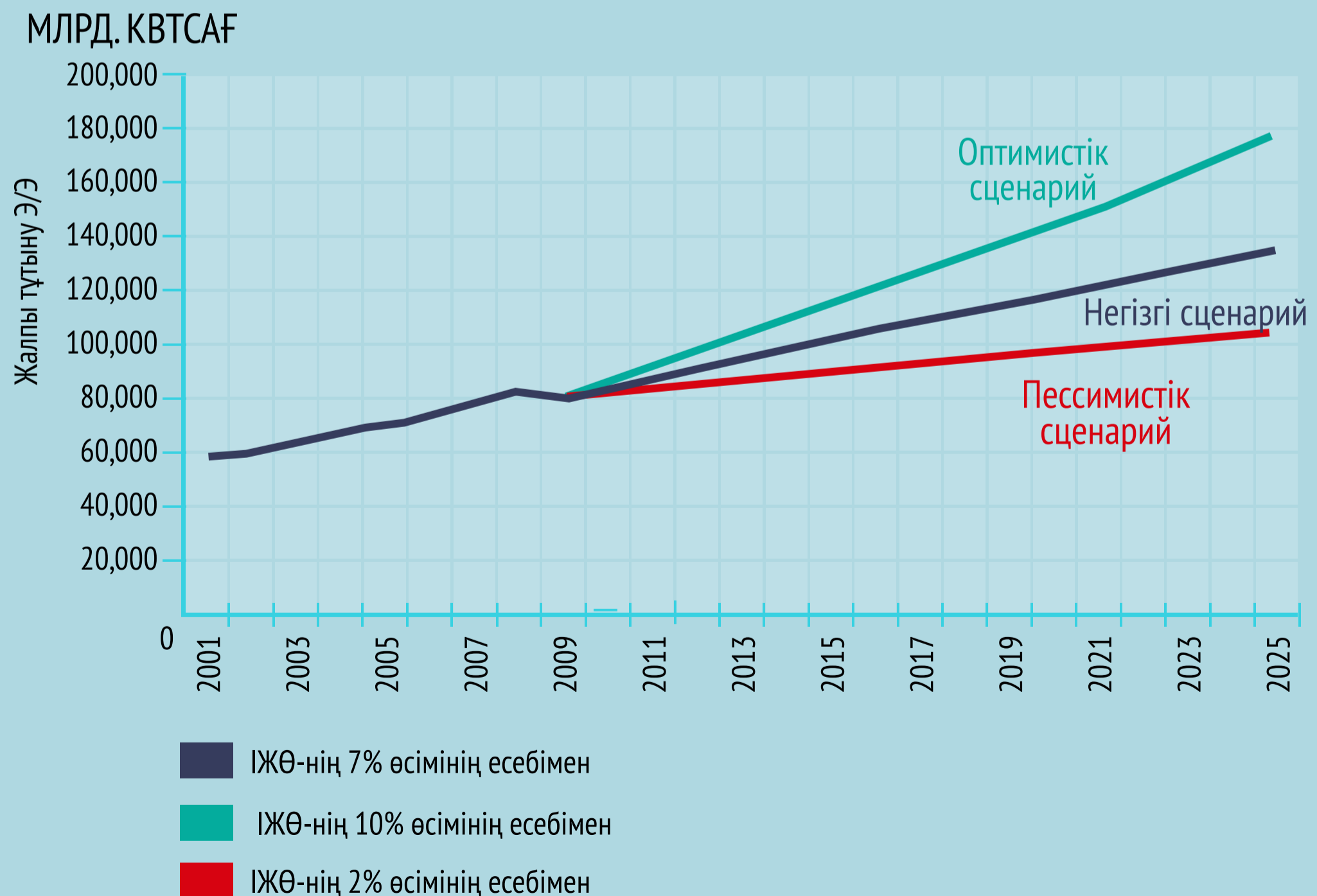
ЭНЕРГИЯ ӨНДІРУ ҚУАТТЫЛЫҚТАРЫН ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ МЕН САЛУҒА ҚАТЫСТЫ ҚАЖЕТСІНУ

Бір жағынан, электрқуатын тұтыну қарқынының болжамдалып отырған өсуіне байланысты, және екінші жағынан қолданыстағы қуат өндіру активтерінің жоғары тозу дәрежесіне орай 2025 жылға дейін экономиканың тұрақты дамуы үшін келесі шараларды қабылдау қажет:

- жыл сайын жаңадан 600 МВт-қа дейінгі қуаттылықтарды не болмаса 15 жыл ішінде 9 000 МВт-қа дейінгі қуаттылықтарды салып отыру;
- ТЭЦ-тардың басым көпшілігін мерзімі аяқталғандықтан (> 50) алмастыру және орташа есеппен 500 МВт өзге қуаттылықтарды жыл сайын қалпына келтіру.

Ел экономикасының электрқуатына қатысты жыл сайын 7%-ға өсіп келе жатқан қажетсінуін, сонымен бірге Қазақстан Республикасының үдемелі индустриалды-инновациялық дамуының 2010-2014 жж. арналған Мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде іске асырылып жатқан жобалардың барлығын қамтамасыз ету үшін жақын арадағы жылдары қолданыстағы энергия өндіруші қуаттылықтарын ауқымды қалпына келтіруді (жаңғырту мен қайта жөндеу) және жаңасын салуды қамтамасыз ету қажет.

Электрқуатын тұтынудың 2025 жылға дейінгі болжамы

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

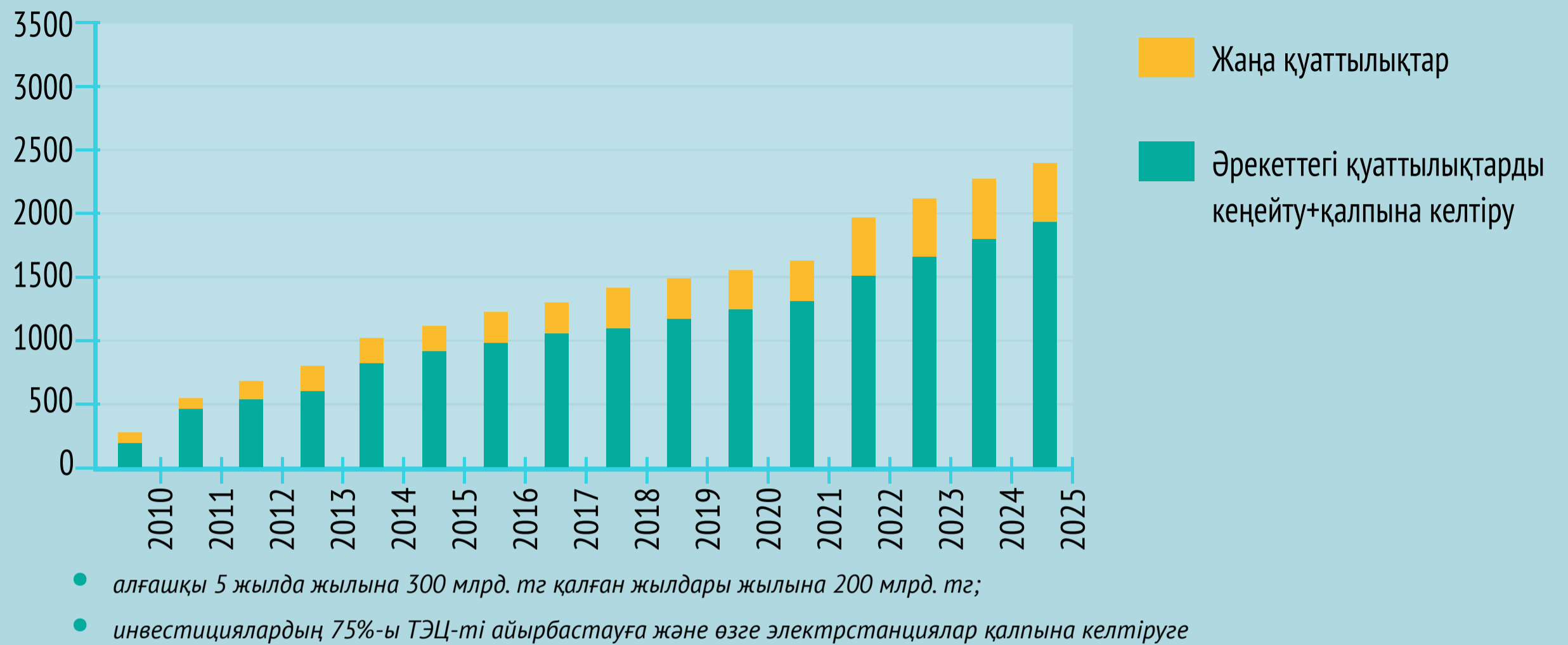
- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

2010 - 2025 жж энергия өндіруге қатысты инвестициялардың қажетті көлемі

ИНВЕСТИЦИЯ ТАРТУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ МЕН МӘСЕЛЕЛЕРІ:

Жыл сайын қомақты инвестиция тартып отыру қажет (200 – 300 млрд. тг/жыл), бұл электрқуатына қатысты бағалар мен тарифтердің шарасыз түрде едәуір артуына әкеп соқтырады.

Бұл жағдайда келесі міндеттер шешілуі тиіс :

- электроэнергетика саласында қолайлы инвестициялық орта құру;
- салаға электроэнергетика саласын дамыту қажетсінулеріне баламалы инвестиция көлемін тарту;
- электрқуатына қатысты баға мен тарифтердің негізсіз өсуіне жол бермеу – бағаны өсуі оңтайлы болып және мемлекетпен бақыланып отыруы тиіс;
- халықтың аз қамтылған топтарын көпшілік қолды тауар болып табылатын электрқуатының ақысын төлеуге қатысты шығындардың күрт өсуінен әлеуметтік қорғау;
- бу газдарын атмосфераға шығаруды азайту міндеттемелеріне сәйкес жаңартылатын қуат көздерін балансқа енгізу (ҚР «Жаңартылатын қуат көздерін мемлекеттік қолдау туралы» заңының жаңа редакциясы дайындалуда).

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидастары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласын дамытудың жалпы параметрлері мыналарды ескеріп отыруы тиіс:

1. Электр қуатын тұтынудың өсу беталысының сақталуы.
2. Электр қуаты тарифтерінің (бағасының) қалыпты өсуі.
3. Қазақстанның «жасыл экономикаға» көшуі шеңберінде баламалы және жаңартылатын энергия көздерімен электр қуатын өндіру үлесін 2030 жылға қарсы 30 %-ға дейін және 2050 жылға қарсы 50%-ға дейін арттыру.
4. Қазақстан Республикасының 2020 жылға дейінгі Стратегиялық дамужоспарының шеңберінде Қазақстанның ЖІӨ қуат сыйымдылығын 2008 жылдың деңгейімен салыстырғанда 2015 жылға қарсы кем дегенде 10%-ға азайту және 2020 жылға қарсы кем дегенде 25%-ға азайту бойынша нысаналы көрсеткіштерге қол жеткізу.
5. Электр қуатының жиынтық өндірісіндегі көмір электр стансаларымен өндірілетін электр қуатының елеулі үлесін сақтап қалу.
6. Электр энергетикасы саласының қоршаған ортаға тигізетін жағымсыз әсерін азайту.
7. Электр энергетикасы саласында ілгері технологияларды ендіру.

Алға қойылған мақсаттарды іске асыру үшін келесі міндеттерді шешу қажет:

1. Электрқуаты мен қуаттылықтың көтерме нарықтарының үлгісін енгізу, олар қуат өндіруші жабдықтардың тиімділігін арттыруға ынталандырып, инвестициялардың талап етілген қайтарымын алу мүмкіндігін қамтамасыз етіп және сапалы және сенімді энергия үнемдеуге ықпал етеді (экологияны жақсарту талабын ескерумен).
2. Ұзақмерзімге арналған тарифті бекітумен, электр қуатын таратумен үлестіру сегменттерінде тариф құрылымы әдісін енгізу, ол электр желілік компаниялардың меншік иелерін ынталандырады, инвестициялардың қажетті қайтарымын алу мүмкіндігін қамтамасыз етеді.
3. Жылу қуатын беру мен тарату сегментінде тариф құрылымының ұзақмерзімді жүйесін енгізу.
4. Электр қуатымен жабдықтау сегментінде бенчмаркингтің негізінде өткізу үстемесін қалыптастыру жүйесін енгізу.
5. ЭЖҰ-лардың ақпаратын жария етуге және сол ақпаратты барлық пайдаланушылар үшін қол жетімді болып келетін бірыңғай ақпараттық порталда жариялау талаптарын күшейту.
6. Саланы мемлекеттік басқарудың оңтайлы емес рәсімдерін өзгерту.
7. Электр қуатын үлестіру және электр қуатымен қамту сегменттерінде ойыншыларды ірілендіруге арнап ынталандыру арқылы ұйымдардың құрылымын оңтайландыру.
8. Жылу қуатын өндіру және беру сегменті субъектілерінің арасында аталған сегменттің дамуына ықпал ететін экономикалық және құқықтық қатынастардың жаңа жүйесін құру.

Осы мақсаттарға қол жеткізу және жоғарыда баяндалған міндеттерді орындау электр-энергетика саласының энергия қауіпсіздігін қамтамасыз ету және тұтынушыларды энергиямен сенімді жабдықтау миссиясының жүзеге асырылуына ықпал етіп отыруы тиіс.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

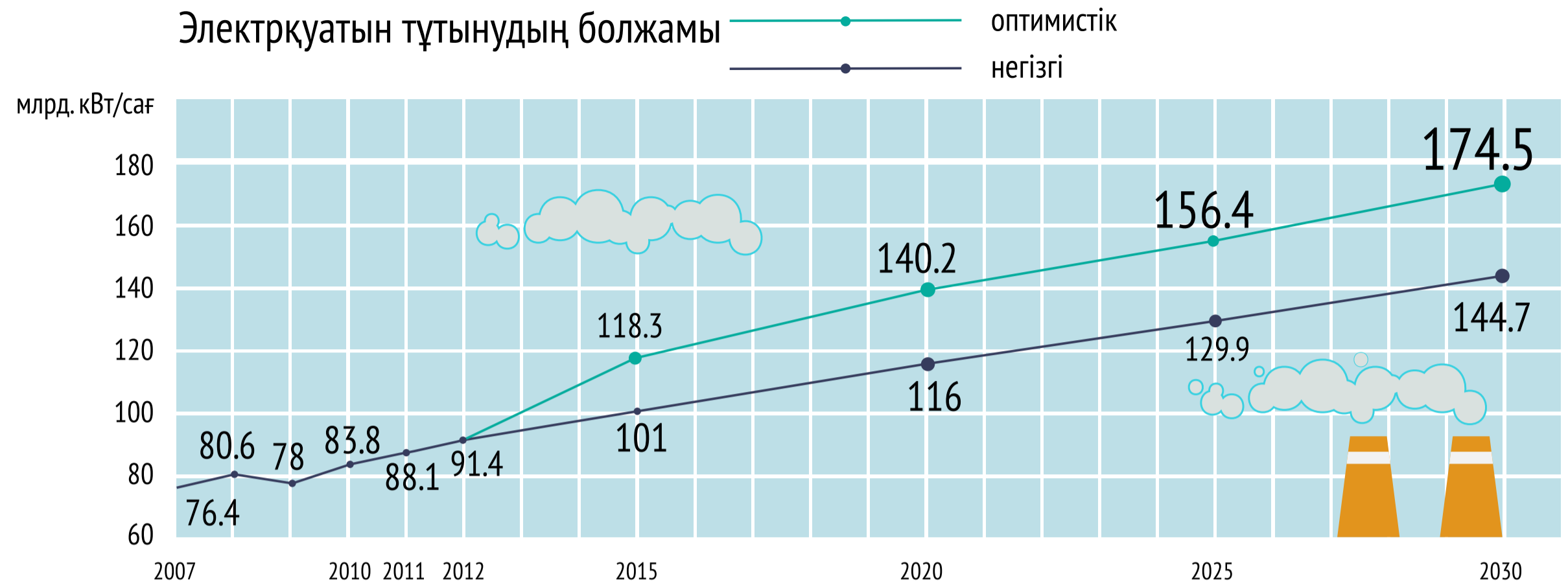
- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау

Қазақстандағы электр қуатын тұтыну болжамдары экономиканың серпінді дамуына байланысты электр қуатын тұтынудағы өсімнің сақталатынын көрсетуде. Мысалы, ҚР 2020 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспарында көрсетілген Қазақстанның ЖІӨ энергия сыйымдылығын азайту бойынша нысаналы Көрсеткіштерге қол жеткізудің өзін ескерумен, 2030 жылға қарсы болжамдық сценарийге қарай электр қуатын тұтыну көлемі 136 млрд кВтсағтан 175 млрд. кВтсағ. дейін өседі.

Жаңадан өндіруші қуаттылықтарды салу электр қуатына өсіп келе жатқан сұраныс мәселесін ішінара шешеді. Мемлекеттік үдемелі индустриалды-инновациялық даму бағдарламасын іске асыру шеңберінде жиынтық қуаттылығы 1 341 МВт құрайтын электр стансаларын салу және қалпына келтіру бойынша бірқатар маңызды жобалар аяқталды:

- қуаттылығы **54 МВт** Орал ГТЭС салу;
- Атырау ЖЭО-ын **75 МВт-қа** кеңейту;
- Ақшабұлақ кенішінде қуаттылығы **87 МВт** ГТЭС салу;
- қуаттылығы **300 МВт** Мойнақ СЭС салу;
- Ақсу МАЭС-ның қуаттылығы **325 МВт** №2 энергия блогын қалпына келтіру;
- ЕкібастұзМАЭС-1-дің қуаттылығы **500 МВт** №8 энергия блогын қалпына келтіру.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынушының өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 **Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы**
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидағдары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

Сондай-ақ Мемлекеттік үдемелі индустриалды-инновациялық даму бағдарламасын іске асыру шеңберінде тағы 1845 МВт өндіруші қуаттылықтарды енгізу жоспарлануда:

- Белгіленген қуаттылығы **1320 МВт** Балқаш ЖЭС салу;
- Екібастұз МАЭС-2-нің қуаттылығы **525 МВт** №3 блогын салу.

Әрекеттегі СЭС-ларының қуаттылығын арттыру үшін Қазақстанда қарсы реттегіштерді салу қажет. Қытаймен шекаралас өзендердегі су деңгейінің төмендеу тәуекелін ескере отырып, СЭС-ларын сонымен қатар су қоймалары ретінде қарастырып отыру қажет (сумен қамту мәселесін шешу үшін).

Солтүстік, Оңтүстік және Батыс энергиялық аймақтарының арасындағы байланысты күшейту қажет.

Ұлттық электр энергетикасы қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін электр қуатын өндірумен тұтыну орталықтарының арасындағы байланысты күшейту қажет. Дәлірек айтқанда, 500 кВ «Солтүстік-Оңтүстік» электр беріліс желісінің қазіргі өткізу қабілеті Оңтүстік энергетикалық аймақтағы шындық жүктемелерді Солтүстік аймақтан электр қуатын тарату арқылы өтеу үшін жеткіліксіз болуда. Солтүстік және Оңтүстік энергиялық аймақтардың арасындағы ЭТЖ-ның өткізу қабілетін арттырып, сондай-ақ Батыс аймақты ҚР-ның бірыңғай энергиялық жүйесімен жалғайтын ЭТЖ-ны салу қажет.

Өндіруші жабдықтың тозу деңгейін төмендету және электр қуаттылығының резервін арттыру аса өзекті мәселе болып отыр.

Электр стансаларының ағымдағы тозу деңгейі шамамен 70% құрауда. 2013 жылдың басына қарсы жылу электр-стансалары жабдықтарының орташа мерзімі 28,8 жылды, су электр стансаларының – 35,7 жылды құрады. Бұл жағдайда электр стансалары қуаттылықтарының 57%-ы 30 жылдан астам уақыт жұмыс істеген.

Әрекеттегі электр стансаларын жоспарланып отырған жаңғырту және жаңасын салу өндіруші жабдықтың тозуы және оның жылдам тозуына әкеп соқтыратын оңтайлы емес түрде жүктемелену жағдайын жақсартуға мүмкіндік береді.

2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы

Баламалы және жаңартылатын энергия көздерін қолданумен өндіру қуаттылықтарының салынуы жылу электр стансалары қуаттылықтарының дамуына әсерін тигізуде. Қазақстан Республикасында ЖЭК-н дамытудың бірқатар алғышарттары бар.

Біріншіден, экологиялық жағдайды жақсарту және ластаушы заттардың сыртқа шығарылу көлемін азайту. ҚР ЖІӨ бірлігіне қатысты бу газдарының бөліну көлемі бойынша бірінші орында тұрған елдердің үштігінде орын алуда. Электр энергетикасы нысандарының үлесі:

- Атмосфераға бөлінетін ластаушы заттардың жалпы көлемінің **43–45%**-ы тұрғылықты көздерге тиесілі, оның үштен бір бөлігін күлдер құрауда. ЖЭО-ның шығарындылары басым болуда:

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынушының өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидағдары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

- бу газдарының жалпы бөліну көлемінің **70% (68–73%)** дейін;
- қалдықтардың жыл сайынғы түзілу көлемінің **10%**-ы;

300 млн т жинақталған күлшлак қалдықтары (КШҚ), олар 8,5 мың га аумақты алуда. КШҚ-ны өнеркәсіптік ауқымда өңдеу жоқ.

Шетелдермен салыстырғанда электр стансаларының энергия тиімділігі аса төмен болуда. Мысал ретінде көрсетуге болатыны, Қазақстандағы көмірлік конденсаттық электр стансаларының пайдалы әрекет коэффициенті (ПӘК) орта есеппен 32% құрауда, ал дамыған шетелдерде – 42%.

Екіншіден, Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі бойынша қабылданған тұжырымдамаға сәйкес 2030 жылға қарсы ЖЭК мен баламалы қуат көздеріне негізделген электр қуатының өндіріс көлемі 30%-ға және 2050 жылға қарсы 50%-ға артпақ.

Қазақстан Республикасындағы табиғи жағдайлар қуат өндіруді жел, күн, су және атом қуатын пайдаланумен дамытуға мүмкіндік тудыруда. ҚР орташа және ірі өзендерінің су әлеуеті жылына 55 млрд кВт.сағ, шағын өзендерінің әлеуеті – 7,6 млрд кВт.сағ. құрауда.

Күн қуатының әлеуеті есептеулер бойынша жылына шамамен 2,5 млрд. кВтсағ. құрауда, ал бір жылдағы күн сағаттарының саны 8 760 сағаттан 2 200–3 000 сағат көлемінде бағалануда. Жел әлеуеті жылына 1 820 млрд кВтсағ дейін барады. Геотермальді сулардың жылу әлеуеті 4,3 ГВт құрауда, алайда оларды жылумен қамту мақсатында қолданған анағұрлым тиімді болады.

Осылайша, ЖЭК-нің электр қуатын өндіру бойынша жиынтық әлеуеті 1 885 млрд кВтсағ, жылу әлеуеті – 4,3 ГВт құрап отыр. Ең үлкен әлеуетке жел қуатына негізделген қуат өндірісі ие болуда.

Сондай-ақ, Қазақстан Республикасы атом қуатының өндірісін дамыту бойынша елеулі әлеуетке ие. Оған себеп – жылына шамамен 20 мың тонна көлемімен ҚР-ның уран өндірісі бойынша әлемдік көшбасшы болып табылуы. Қазіргі уақытта сонымен қатар ҚР-да атом отыны өндірісін дамыту жоспарлануда.

Қазақстан Республикасының аумағында АЭС құрылысы бұрында жоспарланып қойған, алайда бұл бағытта алғашқы қадамдар 2012 жылы жасалды. Саланың даму жоспарларында 2030 жылға дейін қуаттылығы 900 МВт АЭС құрылысы ескерілген. Алайда қазіргі сәтте ҚР құрылысқа арналған қажетті технологияларға ие болмай отыр, соған орай шетелдік әріптесті тарту қажет болады.

Нәтижесінде баламалы және жаңартылатын энергия көздерін қолданумен электр қуатын өндіру стансаларының белгіленген қуаттылығы 2012 жылғы 2,7 ГВт-тан 2030 жылға қарсы 8 ГВт дейін артпақ. Бұл жағдайда баламалы және жаңартылатын энергия көздерін қолданумен электр қуатын өндірудің үлесі 2012 жылғы 9%-дан 2030 жылға қарсы 17%-ға дейін артатын болады.

Қазіргі сәтте ЖЭК-де қуат өндірісін дамыту шаралары қабылданған, бұл шараларда осы сегментті дамыту бойынша заңнамалық негізді қалыптастыру және іс-шаралар жоспарын қабылдау мәселелері қамтылған. Мысалы, 2013 жылы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау мәселелері бойынша өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы» Заң және «Қазақстанда баламалы және жаңартылатын энергетиканы дамыту жөніндегі 2013–2020 жылдарға арналған іс-шаралар жоспары» қабылданды. Аталған құжаттар ең үздік әлемдік тәжірибені қолдана отырып, ЖЭК сегментінің қызмет етуінің нақты ұйымдастыру және құқықтық негіздерін тудырумен, оның дамуын жылдамдатуға мүмкіндік береді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУ ТҮСІМДІК ЖАҒДАЙЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8 Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі

Электр энергетикасы саласының негізгі мақсаты – сұраныстың өсуі, жабдықтардың жоғары дәрежедегі тозуы және қуаттылықтар резервінің шектелген қоры жағдайында әлемдік стандарттарға сәйкес сенімді және сапалы энергиямен жабдықтауды қамтамасыз ету мақсатына қол жеткізу үшін 2030 жылға дейін 10,1 трлн теңгеден (2011 жылдың бағасымен) асатын күрделі салымдардың едәуір көлемі қажет етіледі. Атап айтқанда, электрстансаларын салу және қалпына келтіру бойынша 2030 жылға дейін 5,2 трлн теңгекөлемінде инвестициялар қажет болады, соның ішінде:

- Көмірлік қуат өндірісі – **3,4 трлн теңге**;
- Баламалы және жаңартылатын энергия көздерін қолданумен электр қуатын өндіру (су электрстансаларын санамағанда) – **1,3 трлн теңге**;
- Газбен қуат өндіру – **0,4 трлн теңге**;
- Гидравликалық қуат өндірісі – **0,2 трлн теңге**.

Мұндай көлемдегі инвестицияларды тарту электр қуатының тиімді нарығын ұйымдастыруды, сондай-ақ баға құрылымы мен тарифтік реттеудің қолданылып отырған әдістерін жақсартуды қажет етеді.

Ақырғы тұтынушылар үшін тарифтың өсу қарқынына салынып отырған шектеулерді ескерсек, инвестициялардың қажетті көлемін тарифке енгізілген қаражаттардың есебінен толығымен қаржыландыру мүмкін емес.

Жоғарыда аталған тарифтың өсу қарқынына салынып отырған шектеулерді ескере отырып, күрделі салымдарды қаржыландыру әдістерінің бірі ретінде жекеменшік инвестицияларды тарту көзделуде. Қазіргі сәтте олардың көлемі салада орын алып отырған келесі негізгі төрт мәселеге орай жеткіліксіз болып отыр:

- г) капитал табысының әділ нормасын алуға кепілдік беретін баға құрылымының бәсекелес тетіктері мен тариф құрылымының әдістері жеткілікті дәрежеде пысықталмаған;
- д) заңнамалық негіз саланың келешектегі қызмет ету тетіктері жайлы анық түсінік бермейді;
- е) мемлекеттік басқарудың электр энергетикасы саласының дамуына жағдай тудыру шараларының тиімділігі қалыпты сипатқа ие және оләкімгерлеудің айқын емес және ауыр рәсімдерімен сипатталады;
- ж) мемлекеттік мүліктің үлесінің жоғары болуына орай және меншікті өндіруші қуаттылықтарына ие қаржыөнеркәсіптік холдинглердің даму ерекшеліктеріне орай электр қуатын өндіру нарығында бәсекелестіктің жоқтығы.

2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру.

УЭлектр қуатына қатысты өсіп келе жатқан сұранысты қуат өндірісінің көлемін арттырудың есебінен ғана емес, сонымен қатар электр қуатын тұтыну көлемін тежеу арқылы қанағаттандырып отыруға болады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8 Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

90-шы жылдардың басында басталған өндіруші қуаттылықтардың профициті энергия тиімділігі және энергия үнемдеу шараларының маңыздылығын төмендетіп отырды. Алайда электрқуатын тұтыну көлемінің артуы және бағаның өсуі энергия тиімділігі және энергия үнемдеу шараларына өзекті сипат берді. Энергия тиімділігі мен энергия үнемдеуді сипаттайтын аса төмен Көрсеткіштер осы саладағы көптеген жобалар мен бағдарламаларды экономикалық тұрғыдан негізді етеді.

ҚР-дағы электр қуатына қатысты өсіп келе жатқан сұранысты қанағаттандырудың баламалы әдістерінің біріне оны тұтыну көлемінің артуын тежеужатады. Энергия тиімділігі мен энергия үнемдеуді сипаттайтын аса төмен Көрсеткіштер осы саладағы жобалар мен бағдарламалардың экономикалық тиімділігін көрсетуде.

ҚР ЖІӨ энергия сыйымдылығының жоғары болуы бірқатар объективті себептермен түсіндіріледі:

- суық күрт континенталды климат, соған орай Қазақстан жылу қуатын Еуропадағыдан орташа есеппен 2,5 есе артық мөлшерде тұтынады;
- аумағы – Қазақстан жерінің көлемі бойынша әлемде 9-шы орынға ие, бұл жағдайда халқының тығыздығы ЕО-дағыдан 19 есе кем. Нәтижесінде біз ЭТЖ арқылы энергияны беру кезінде Еуропа елдерімен салыстырғанда оны 2 есе артық мөлшерде жоғалтамыз;
- Экономикада энергияны көп қажет ететін секторлардың елеулі үлеске ие болуы. Мысалы, Қазақстанның ЖІӨ-нің 25%-ы мұнай-газ, таукен және металлургия сияқ энергияны көп қажет ететін салалардан құралған. ҚР-дағы электрқуатын тұтынудың 54%-ы өнеркәсіп секторына тиесілі.

Жеріміздің кеңдігі электр желілеріндегі жоғары ысыраптарға әкеліп отырады. Қазақстан Республикасы жерінің көлемі бойынша әлемде 9-шы орынға ие, бұл жағдайда халқының тығыздығы ЕО-дағыдан 19 есе кем. Нәтижесінде арналы электр желілері арқылы энергияны беру кезінде Еуропа елдерімен салыстырғанда оның 2 есе артық мөлшері жоғалып отырады.

Дегенмен де, ЖІӨ-нің энергияны көп қажет ету шамасы өздерін ҚР-мен суық климат және/не жерінің үлкендігі параметрлері бойынша салыстыруға болатын дамыған елдердегі көпшілігіндегі соған сәйкес Көрсеткіштен екі есе асу фактісі ҚР-дағы энергия тиімділігі мен энергия үнемдеуді арттырудың перспективаларын көрсетеді.

Осылайша, ҚР-ның суық климаты және жерінің кеңдігі ЖІӨ-нің энергияны көп қажет ету шамасын едәуір азайтудағы еңсерілмейтін кедергі болып табылмайды. ҚР-дағы энергия үнемдеудің жиынтық әлеуеті 2010 жылдың қорытындылары бойынша 60 млн т.ш.о. қуат тұтыну жағдайларында 2030 жылға қарсы 30 млн т.ш.о. болады деп бағаланып отыр.

Энергия үнемдеудің ең жоғары әлеуетіне энергиямен жабдықтау саласы ие болуда, оған қуат үнемдеудің жиынтық әлеуетінің шамамен 50%-ы тиесілі. Бұл жағдайда ғимараттарға 40%, өнеркәсіпке – 7%, көлікке – 3% тиесілі.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

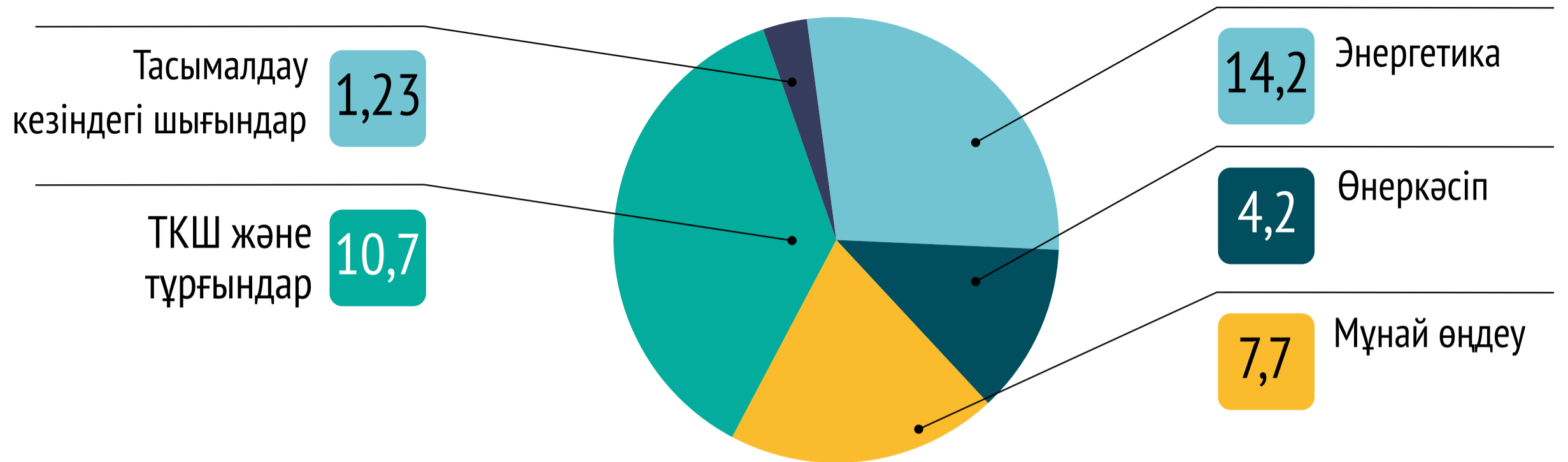
- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидастары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8 Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

Энергия үнемдеудің әлеуеті:

Энергия тиімділігін арттырудың техникалық әлеуетін толығымен іске асыру үшін қажетті күрделі салымдар шамамен \$3,3 млрд теңгені құрауда. Үнемделген жылу және электр қуатын өндіруге қатысты күрделі салымдар \$21 млрд астам сомада бағалануда.

Жаңа қуаттылықтарды салудың есебінен алынған энергия бірлігі оны энергия тиімділігін арттырудың есебінен алуға қарағанда 6-8 есе артық күрделі салымдарды қажет етеді. Көп жағдайларда энергия тиімділігін арттыру қосымша шығынды мүлде қажет етпейді.

Тиімсіз тұтынушылардан (электр қуатын жүктеменің шарықтау сағаттарында жарықтандыру не болмаса электрмен жылыту қажеттіліктеріне арнап пайдаланатын) электр қуаттылығын сатып алу небәрі 20-60 долл./кВт-қа түссе, жаңадан электр қуаттылығын салу жоқ дегенде 1000-2500 долл./кВт тұрады.

Іс-жүзінде, Қазақстан үшін ортамерзімді келешекте экономикалық өсімді қуаттұтынуды арттырусыз қамтамасыз етіп отыру әлеуеттік тұрғыдан мүмкін және едәуір тиімді болады.

Бұл жағдайда энергия тиімділігінің артуымынаған тәуелді:

- 80% тарифтік саясаттың, экономикалық басқару мен реттеудің тиімділігіне;
- 20% техникалық шешімдерге

ҚТБЖ-мониторингін енгізу бағдарламасын әзірлеу қажет, онда қолданыстағы стандарттар мен ҚНЖЕ-ні энергия үнемдеу мен энергия тиімділігін тиімді бақылауға қатысты қайта қарау ескерілген.

Мысалы, өнеркәсіпте энергия тиімділігін арттырудың есебінен 1 т.ш.о. үнемдеу үшін отын өндірісін арттыруға қарағанда 6-9 есе аз инвестиция қажет. Өнеркәсіпте 1 т.ш.о. үнемдеу барлық экономика бойынша үнемдеу береді, сонымен бірге экспорттау үшін мұнай мен газ ресурстарын босатады.

\$20 /т.ш.о. дейін жұмсаумен энергия үнемдеудің шамамен 20% әлеуетіне қол жеткізуге болады. Энергия үнемдеуші әлеуетті толықтай іске асыру елеулі капитал салымдарын (\$250 /т.ш.о. дейін) қажет ететін болады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидадары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

ӨНІМ ТҮРІ	Металлургия өнімдерін өндіруге жұмсалатын Электр қуатының меншікті шығыны (кВт. сағ/тонна)			
	Қазақстан	Германия	АҚШ	Ұлыбритания
Өңделмеген мыс	1442	300	330	350
Қара металдардың илемі	190	149	123	138
Болат	650		152	
Глинозем	670	250	240	250

ӨНДІРІС	ОЭР тұтыну, т. у. т/тонна	
	АҚШ	Қазақстан
Мыс кенін өндіру	0,87	1,62
Қорғасынжәнемырышкенінөндіру	0,13	0,64
Көмірді ашық әдіспен өндіру	0,007	0,014

Жылу қуатының стандартталған шығыны, kWh/m² жылына

Швеция – 82 кВтч/сағ/шаршы м.

Германия – 120 кВтч/сағ/шаршы м.

Франция – 126 кВтч/сағ/шаршы м.

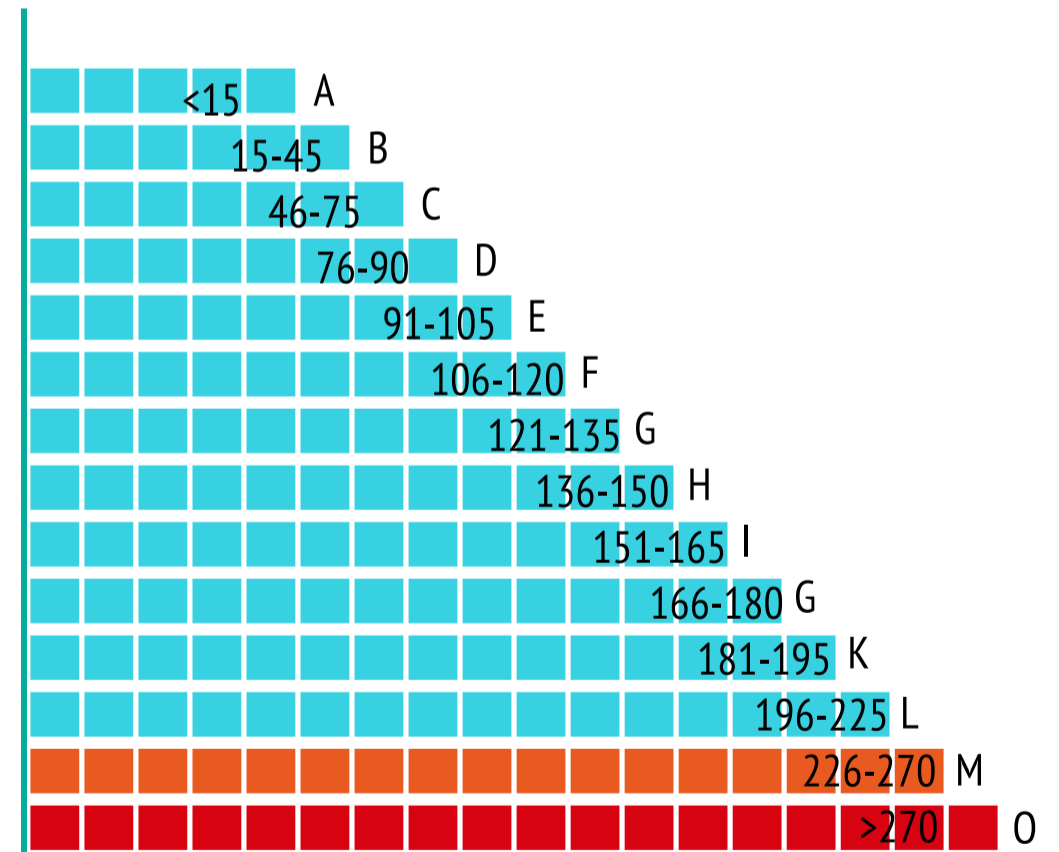
Финляндия – 140 кВтч/сағ/шаршы м.

Англия – 130 кВтч/сағ/шаршы м.

Россия – 210 кВтч/сағ/шаршы м.

Беларуссия – 220 сағ/шаршы м.

Казахстан – 270 кВтч/сағ/шаршы м.

Осылайша, энергия үнемдеу, энергия тиімділігі және қоршаған ортаға түсетін жүктемені айзату бойынша мемлекеттік саятта тек тыйым салу шаралары мен айыппұлдық санкциялармен ғана шектелмеуі тиіс. Экономиканың тұрақты дамуын қамтамасыз ету ең алдымен ынталандыру тетіктерін қолдануды қажет етеді. Энергетика саласындағы саясатты тиімді іске асырудың негізгі шартына келесі мәселелерде мемлекеттің қолдау көрсетуі жатады:

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

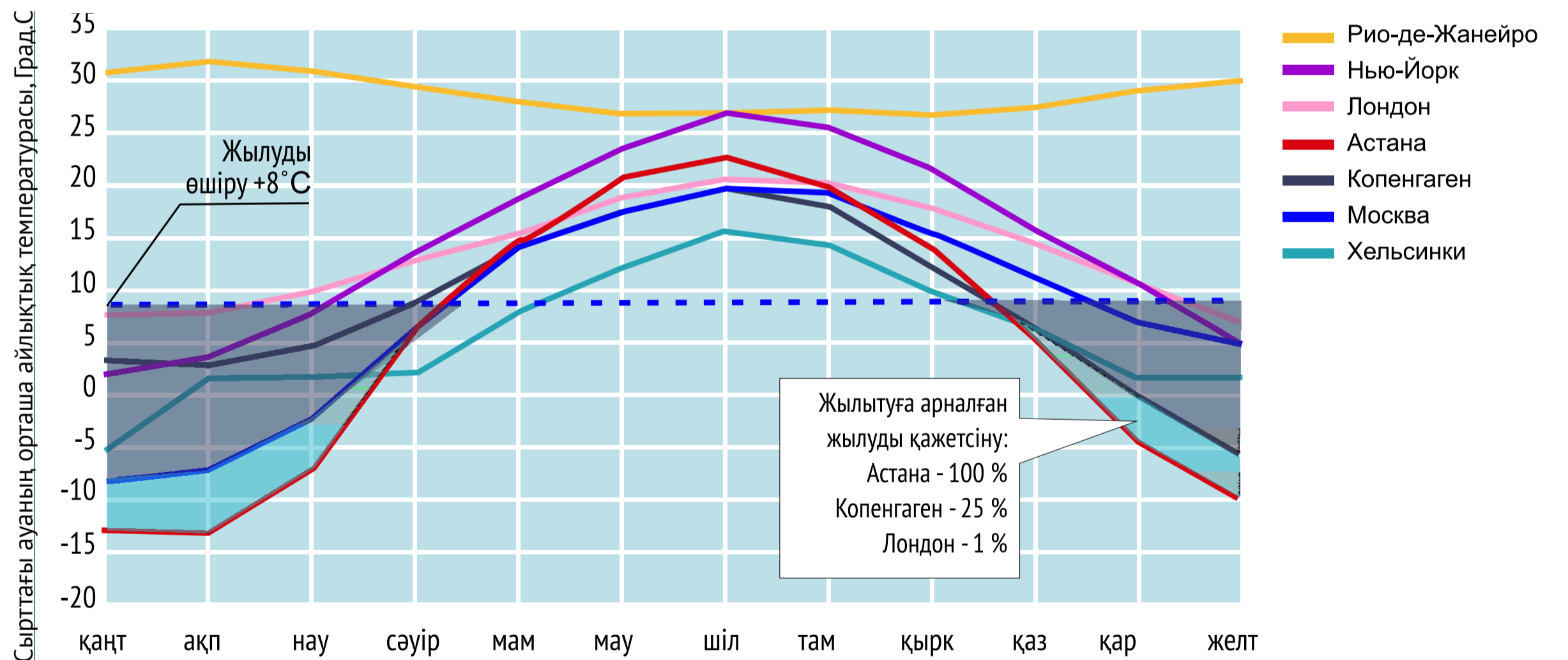
4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8 Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

- Энергия тиімділігін арттыруға бағытталған тариф құрылымының баламалы жүйесін құру;
- Энергия тиімділігін арттыру қызметін қаржыландыру үшін «ұзақ және арзан» ақшамен қамтамасыз ету (энергия үнемдеу қорларын құру);
- Субъектілердің энергия тиімділігін арттыру бойынша іс-шараларын ұйымдастыру мен үйлестіруді қамтамасыз ету;
- Энергетика саласы субъектілерінің енгізілген жаңалықтарға бейімделуі үшін жеткілікті болатын ауысу кезеңдерін белгілеу;
- «Жасыл Қазақстан» идеологиясын әзірлеу;
- Халықтың арасында насихаттау және оның білім деңгейін арттыру;
- Консалтинг.

Климаттағы өзгешеліктер – ЖІӨ энергия сыйымдылығының маңызды себебі

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

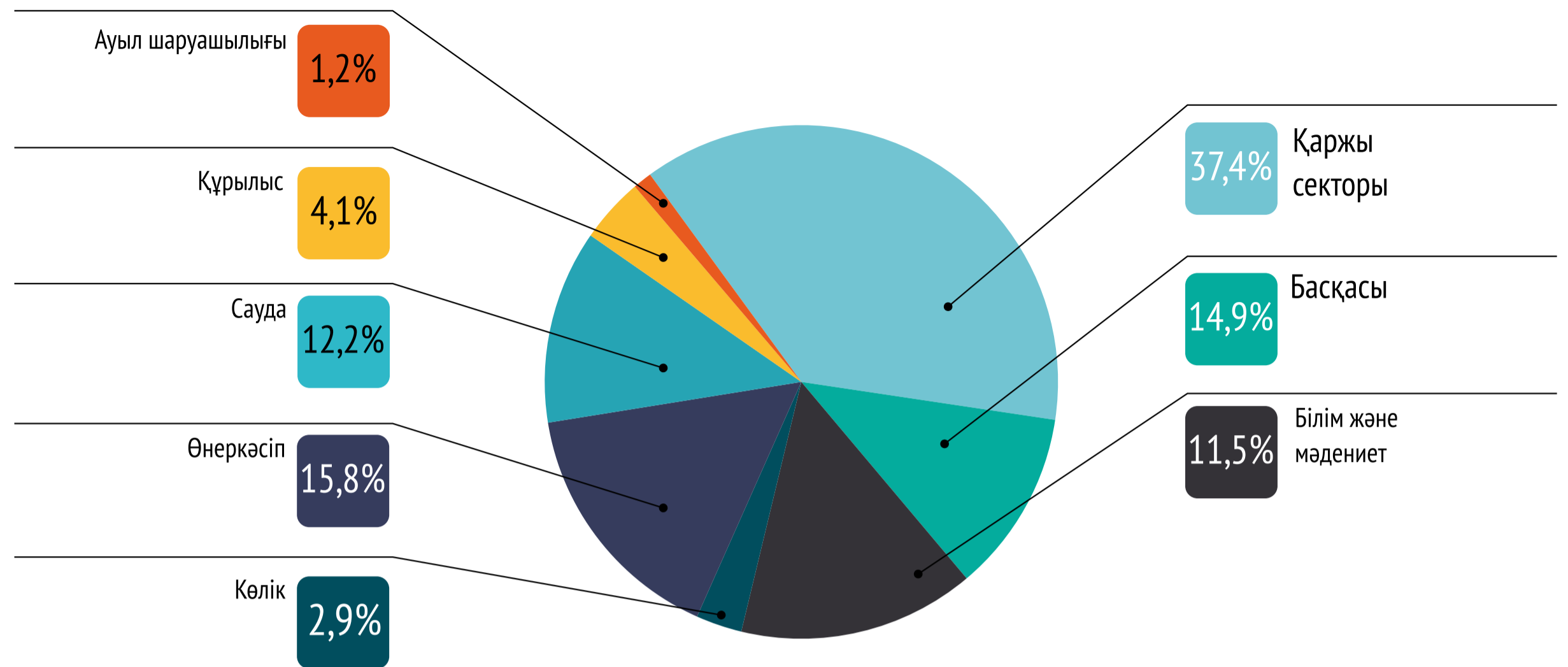
- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

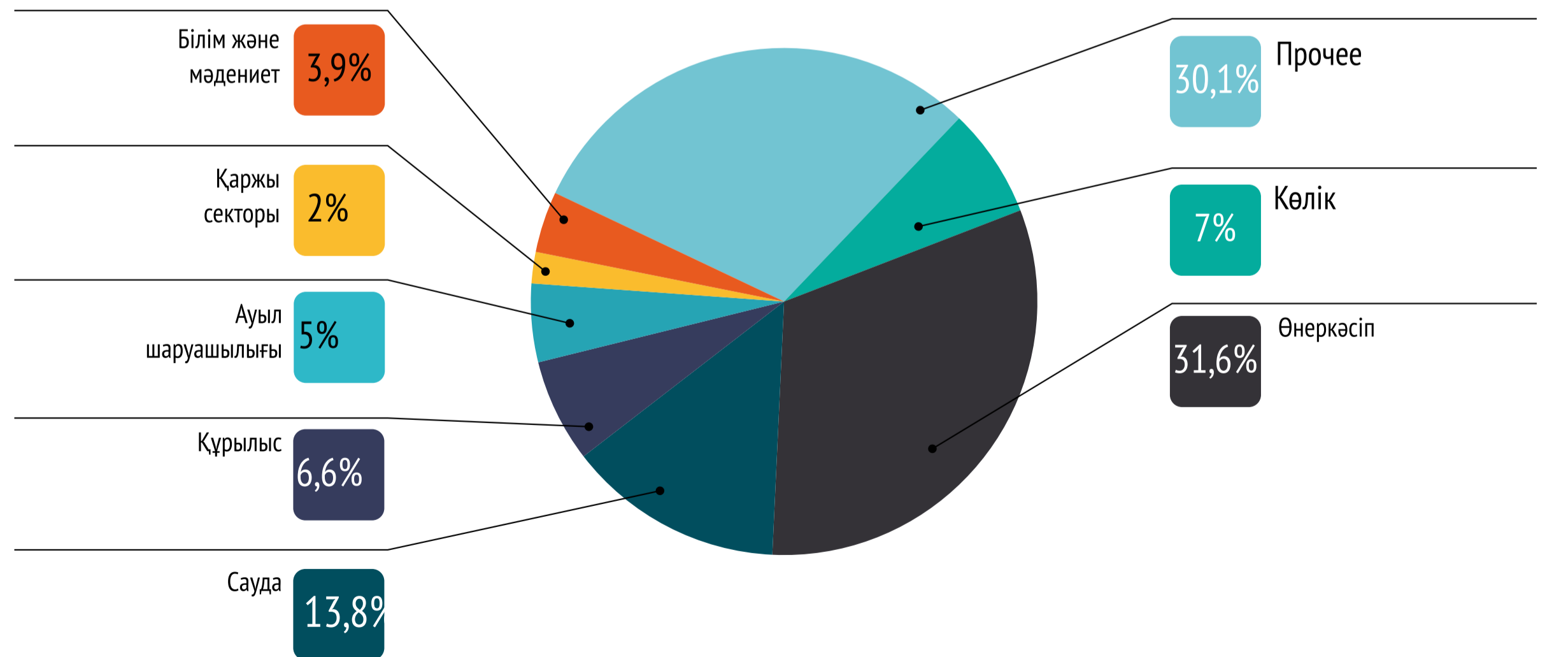
- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

АҚШ ЖІӨ құрылымы

Қазақстанның ЖІӨ құрылымы

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8 Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

Энергия үнемдеудің елеулі әлеуетіне қарамастан, қазақстандық экономика Батыс елдеріндегі бағалармен салыстыруға келетін энергия ресурстарына қатысты бағалар жағдайында бәсекеге қабілетті бола алмайды.

Осы орайда Қазақстанға экономиканың бәсекеге қабілетті болып қалуына және өзін асыруға мүмкіндік бермейтін бастапқы және туынды энергия ресурстарына қатысты бағалардың шекті деңгейін белгілеу қажет.

Қазіргі уақытта Қазақстанда Мемлекеттік энергетикалық сектор (МЭС) қалыптаса бастаған, ол энергияресурстарының негізгі тұтынушыларын белгілеуге мүмкіндік. ИЖТМ жоспарлары бойынша, мұндай мониторинг жүргізу мемлекеттің қуат тұтынуды бақылап отыруына мүмкіндік береді және соңында энергия ресурстарын тұтыну көлемінің едәуір азаюына әкелетін болады.

Жобаға сәйкес, МЭС-тің барлық субъектілері энергияға аудит өткізіп отыруы тиіс, оның қорытындысы бойынша энергия ресурстарын тұтыну көлемін азайту бойынша іс-шаралар жоспарлары әзірленіп және іске асырылып отыруы тиіс. МЭС субъектілеріне энергетикалық ресурстарды жылына 1500 және одан артық тонна шартты отынға баламалы көлемде тұтынатын жеке кәсіпкерлер мен заңды тұлғалар, сондай-ақ мемлекеттік мекемелер мен квазимемлекеттік сектордың субъектілері жатады.

Қазіргі уақытта тізілім МЭСоператоры «Қазақэнергиясараптама» АҚ-ның сайтында жайғастырылатын болады, оның мекенжайы – www.kazee.kz.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

3.1 Мақсатты үлгі

- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

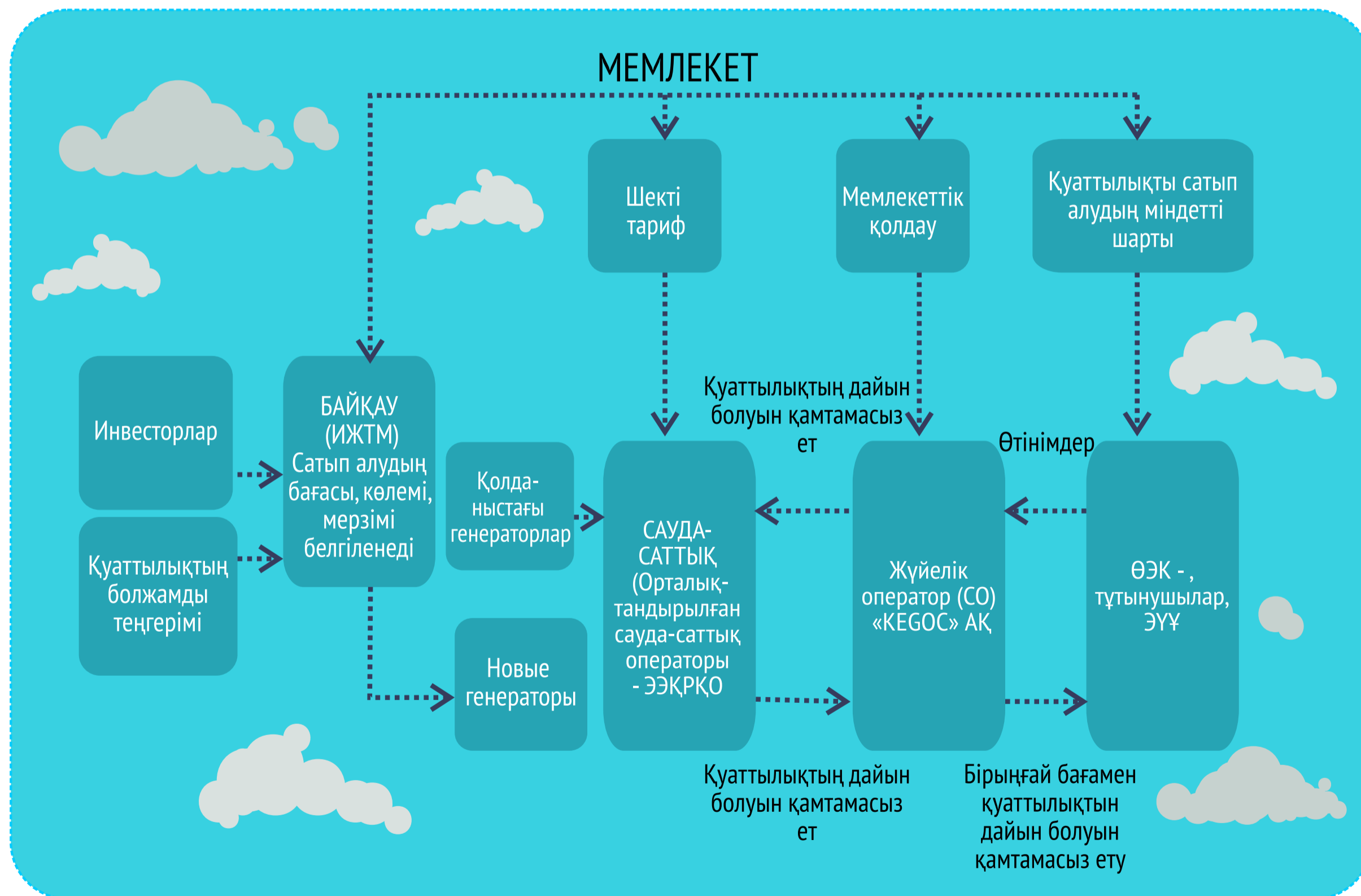
- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

3.1 Мақсатты үлгі

Электр қуаттылығы нарығының үлгісі

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

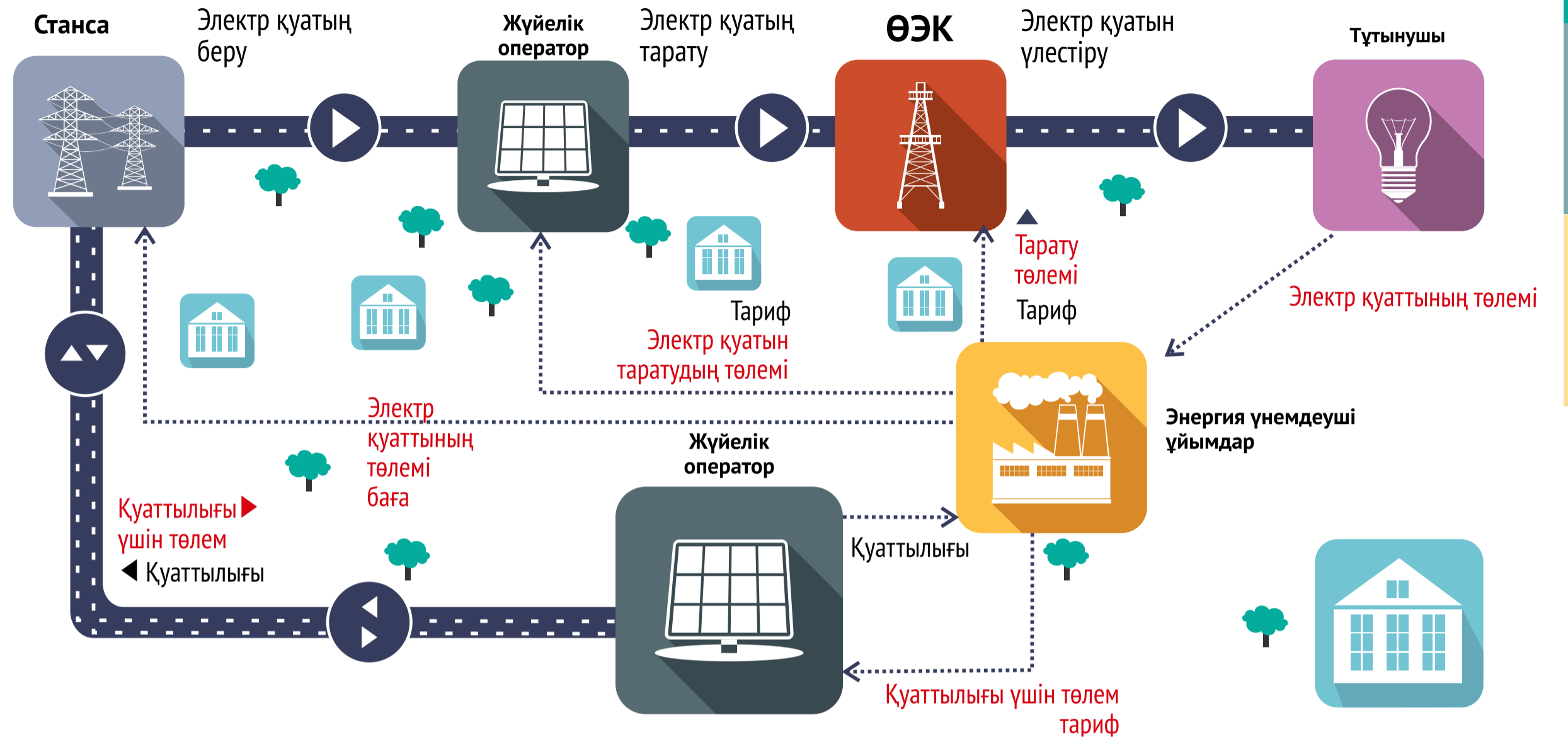
- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидастары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

Қуаттылық туралы жаңа заңның қабылдануы (2015 жылдан бастап) келесі үлгіге ауысуға мүмкіндік беретін болады деп көзделуде:

3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)

Электр қуатын өндіру сегментінің мәселелерін шешу үшін электр энергиясы мен қуаттылықтың көтерме сауда нарықтарының үлгісін (мақсатты үлгі) әзірлеп және енгізу көзделуде, ол шекті тарифтердің қолданыстағы тетігін алмастыратын болады. Мақсатты үлгі шеңберінде бәсекеге қабілетті баға құрылымымен электр энергиясы мен қуаттылық нарықтарының жұмыс істеуі қарастырылуда.

Мақсатты үлгіге көшуді 2016 жылдың 1 қаңтарынан басталып және жуықтап алғанда 2025 жылдың 31 желтоқсанында аяқталатын онжылдық кезең ішінде жүзеге асыру көзделіп отыр. Өтпелі кезеңде келесі қосалқы нарықтардың жұмыс істеуі ескерілген:

- Қуаттылықты орталықтандырылған түрде саудалау нарығы – тұтынушыларға электр қуаттылығының әзір болуын қолдау қызметтерін ұсынатын жабдықтаушыларды жыл сайын бәсекелестігіне қарай іріктеп алу;
- Электр қуатын орталықтандырылған түрде саудалау нарығы – қысқамерзімді (алдағы тәуліктің әр сағатына арнап) және форвардтық (алдағы жылға, айға және аптаға арнап) келісім-шарттарды жасасу мақсатында аукцион өткізумен биржалық сауда-саттық;
- теңгермелеу нарығы – электр қуатын тарату және тұтынудың іс-жүзіндегі көлемінің жоспарлы көлемдерден (орталықтандырылған сауда-саттық нарығында қалыптасқан) ауытқуларын нақты уақыт режимінде биржада саудалау;

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидағдары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

- орталықсыздандырылған сауда-саттық нарығы – өндірушілер мен тұтынушылардың өзара электр қуатын сату-сатып алу жөніндегі екітараптық келісім-шарттарды жасасуы.

Көтерме сауда нарығының субъектілеріне келесі ұйымдар жатады:

- электр қуатын өндірушілер – қуат өндіруші қондырғыларының жиынтық белгіленген қуаттылығы 1 МВт-тан кем болмайтын заңды тұлғалар;
- ұлттық оператор – Қазақстан Республикасының энергия жүйесіндегі электр қуатының экспорты мен импорты үшін жауапты электр қуатын өндіруші;
- көтерме сатып алушылар – ірі өнеркәсіптік тұтынушылар және ЭЖҰ;
- жүйелік оператор;
- электр желілік компаниялар;
- сауда-саттық алаңшасы және Есептеу-қаржы орталығы.

Қуаттың орталықтандырылған нарығындағы сауда-саттық келесі тәртіппен жүріп отырады:

- 1) көтерме сауда нарығының субъектілері алдағы жылға арнап әр ай бойынша бөліп көрсетумен электр энергиясы мен қуаттылықты өндіру мен тұтынудың болжамдық өтінімдерін әзірлейді және оларды жүйелік операторға жібереді.
- 2) Жүйелік оператор болжамдық өтінімдерге негізделе отырып, алдағы жылға арнап электр энергиясы мен қуаттылығының болжамдық балансын әзірлейді.
- 3) Нарықтық оператор электр қуаттылығын әзірлік күйінде ұстау қызметтерін көрсету бойынша жабдықтаушылардың бағалық өтінімдеріне орталықтандырылған бәсекелестік іріктеу жүргізеді.
- 4) Жүйелік оператор келесі келісім-шарттарға негізделумен электр қуаттылығын әзірлік күйінде ұстау қызметтерін сатып алады:
 - Жаңа электр стансасының қуаттылығын әзірлік күйінде ұстау қызметтерін ұсыну келісім-шартының негізінде;
 - Электр қуаттылығының орталықтандырылған сауда-саттықтарының қорытындылары бойынша жасасқан электр қуаттылығын әзірлік күйінде ұстау қызметтерін ұсыну келісім-шартының негізінде.
- 5) Жүйелік оператор көтерме сауда нарығының субъектілері болып табылатын энергиямен жабдықтаушы, энергия беруші ұйымдар мен тұтынушыларға электр қуаттылығының (тұтынушылардың меншікті көздерінің электр қуаттылығын санамағанда) жүктемені беруге әзірлігін қамтамасыз ету қызметтерін ұсынады.
- 6) Қаржылық есептеулер Есептік-қаржы орталығы арқылы жүргізіледі.

Қуат өндіруші ұйымдар электр қуаттылығын әзірлік күйінде ұстау қызметтерінің бағаларын өз бетінше белгілейді, алайда олар қуат өндіруші ұйымдардың тиісті тобының шекті тарифінен жоғары болмауы тиіс.

Электр қуаттылығын әзірлік күйінде ұстау қызметтерін көрсеткені үшін төлем алып отыратын стансалар электр қуатының орталықтандырылған нарығында келісім-шартпен бекітілмеген көлемдерді сатып отыруға міндетті.

Орталықтандырылған сауда-саттық нарықтарында қаржылық талаптарды және көтерме сауда нарығына қатысушылардың міндеттемелерін Есептік-қаржы орталығы белгілейді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

Қажетіне қарай, мемлекет электр энергиясы мен қуаттылықтың көтерме бағаларының өсуін субсидиялау арқылы жұмсартып отыруы мүмкін.

Электр қуатының көтерме сауда нарығына қатысушылар үшін ЭКЕАЖ сағаттық жүйесінің болуы олардың нарықтағы жұмысының міндетті шартына айналуы тиіс. Бұл жағдайда ЭКЕАЖ сағаттық жүйесін орнатуға нормативтік талаптар, сондай-ақ экономикалық ынталандырмалар қолданылып отыруы мүмкін. Мысалы, тұтынуды сапалы түрде жоспарлап отыратын және жоспарлы кестеден ауытқымайтын қатысушыларға арнап жүйені теңгермелеу төлемі қолданылмауы тиіс.

ҚР БЭЖ-ға қажетті қуаттылық теңгерімін қамтамасыз ету үшін Жүйелік оператор жыл сайын электр қуатына қатысты сұраныс пен ұсыныстың ұзақмерзімді болжамын әзірлейді және электр стансаларын жаңғырту мен салудың қажеттігін анықтайды. Қосымша қуаттылықтың қажеттігі анықталған жағдайда Қазақстан Республикасының Үкіметі құрылысқа не жаңғыртуға арнап тендер өткізеді.

Тендердің нәтижелері бойынша уәкілетті мемлекеттік орган тендердің жеңімпазымен электр стансасын салу туралы ұзақмерзімді келісім-шарт жасасады, оның шарттарында падалануға енгізу мерзімі және тендер жеңімпазының өзіне қабылдап алған міндеттемелерді орындамағаны үшін жауапкершілік белгіленеді. Сонымен қатар, Жүйелік оператор тендердің жеңімпазымен сол стансаның электр қуаттылығын әзірлік күйінде ұстау қызметтерін уәкілетті мемлекеттік органмен белгіленген бағамен, көлем мен мерзімде сатып алу туралы келісім-шарт жасасады.

Жаңғыртылуға жататын нысандарды белгілеу үшін уәкілетті мемлекеттік орган мен Жүйелік оператор ҚР-дағы қуат өндіруші нысандарды жаңғырту бағдарламасын әзірлейді. Жаңғыртылуға жататын нысандарға арнап қуаттылықтың ұзақмерзімді шекті тарифі және электр қуатының шекті тарифі белгіленеді.

Салалық реттеушінің жанынан коммерциялық емес ұйымды – Нарық кеңесін құру көзделуде, ол көтерме сауда нарығының субъектілері үшін кеңесу алаңшасы болып табылады және электр қуатының көтерме сауда нарығының жұмыс істеу регламенттерін әзірлеу үшін жауапты.

Көшпелі кезеңде электр энергетикасы саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру үшін «Самұрық-Энерго» АҚ-ның негізінде Қазақстан Республикасындағы электрқуатын өндіру саласындағы ұлттық операторды құру көзделген, ол келесі функцияларды атқаратын болады:

- электр энергетикасының әлеуметтік-маңызы бар нысандарының құрылысын жүзеге асыру;
- экспортталатын және импортталатын электр қуатын сату-сатып алу бойынша орталықтандырылған қызметті жүзеге асыру;
- ҚР Үкіметінің тапсыруымен ҚР аумағынан тысқары жерлерде энергетика нысандарының құрылысына қатысу.
- Екі жақты келісім-шарттардың қосалқы нарығы ЭЖҰ-лардың дамуына, іріленуі мен бәсекелестігіне ықпал етіп отыруы тиіс.

Нарықтық баға құрылымына ие мақсаттық үлгіде өндіруші қуаттылықтарды жаңғырту мен салуға арнап инвестициялар орталықтандырылған нарықта бағалық сигналдардың пайда болуының есебінен тартылып отыруы тиіс.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидағдары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8 Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

3.3 Жүйелік оператор

Жүйелік оператордың тиімді қызметіне уәкілетті органның тарапынан бақылауды қамтамасыз ету арқылы қол жеткізуге болады. Оған қоса, жүйелік оператор мен арналы желі операторының бухгалтерлік есепке алу-ды бөлек жүргізуі мүдделер қақтығысының алдыналуға мүмкіндік береді.

Бұл жағдайда электрэнергетикасы саласының барлық қатысушыларының инвестициялық бағдарламаларын бекітудің тәуелсіз үдерісінің болуы қажет етіледі. Мұндай шаралар Қазақстан Республикасының энергия жүйесінің оңтайлы дамуын қамтамасыз ету үшін қажет етіледі.

3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру

Электр қуатын жіберу және үлестіруге сегментіне ұзақмерзімді тарифтік реттеу жүйесін енгізген тиімді болады, ол сегменттің негізгі мәселелерін шешуге мүмкіндік береді, олар: электр желілік активтерді жаңғырту мен салуға қаражаттың жетіспеушілігі, инвестицияланған капиталға қатысты табыстың болмауы, электр желілік компаниялардың басқару тиімділігінің төмен болуы.

Электр желілік активтерді жаңғырту мен салуға қаражаттың жетіспеушілігі мәселесін шешу тарифке әділ амортизацияның шамасын енгізудің арқасында қамтамасыз етіледі, бұл шама электр қуатын тарату және үлестіру қызметтерін ұсынуға тартылған негізгі құралдардың әділ құнына негізделумен есептелген.

Электр желілік компаниялардың инвестицияланған капиталға қатысты оңтайлы табысының болмау мәселесі тарифке инвестицияланған капиталға қатысты табысты енгізудің арқасында шешіледі. Бұл жағдайда салаға инвестициялардың тартылуына ескі активтерге қарағанда, жаңа активтерге арнап анағұрлым жоғары табыстылық нормасын қолдану ықпалын тигізеді.

Электржелілік компаниялардың қызметінің тиімділігін арттыру үшін компанияның бақыланатын шығыстарының жыл сайынғы азаюын сипаттайтын операциялық шығыстардың тиімділік индексі қолданған тиімді.

Бұл жағдайда, егер компания бақыланатын шығындарды индекстің шамасынан асатын қарқынмен азайта алған болса, мұның нәтижесі компанияда бір реттеу кезеңі шеңберінде сақталып отыруы тиіс. Осылайша, компания қол жеткізе алған шығыстардың үнемделуі тарифке тек келесі реттеу кезеңінен бастап әсер ететін болады.

ӨЭК қызметі тиімділігінің артуына сондай-ақ олардың біріктірілуі ықпал етеді, оның нәтижесінде 3-5 салыстырмалы компанияны құру жоспарланған. Мұндай шаралар электр желілік кешені компанияларының меншікті шығындарын қысқартып және соның нәтижесінде, ұсынылатын қызметтердің тарифін азайтуға мүмкіндік береді. ӨЭК-лардың бірігуі әртүрлі тетіктердің әсерімен орын алып отыруы мүмкін:

- Біріккен компаниялар үшін салықтық жеңілдіктер енгізу;
- Лицензия беру кезінде ӨЭК-ның ең аз тұтынушылар санын бекіту.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидағдары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

Оған қоса, уәкілетті органның ӨЭК-ның тиімділігіне баға беру және инвестициялық бағдарламаны іске асыру Көрсеткіштері арқылы ӨЭК-ның қызметіне қатысты бақылауды күшейту шараларын қабылдаған дұрыс болады:

- желілердегі электр қуаты ысырабының деңгейі;
- электр желілік активтердің тозу шамасы;
- 100 км электр желілеріне қатысты операциялық шығыстардың шамасы;
- 100 км электр желілеріне қатысты апат саны;
- желідегі үзілістің орташа ұзақтылығы (SAIDI);
- желідегі үзілістің орташа жиілігі (SAIFI).

3.5 Электр қуатымен жабдықтау

ЭЖҰ-ның ӨЭКмен қуат өндіруші ұйымдармен үлестестік қатынаста болуымен байланысты электр қуатымен қамту сегментінің құрылымдық мәселесін шешу үшін келесі үш негізгі теіткті қолдану керек:

1. ЭЖҰ-ның өткізу үстемесін бенчмаркинг әдісіне негізделе отырып есептеп және бекітіп отыру, бұл әдіс өткізу үстемесінің құраушыларын ең үздік салалық Көрсеткіштерге негізделе отырып нормалау болып табылады.
2. ЭЖҰ-лардың электр қуатына қатысты тарифтерді қалыптастыру туралы толық ақпаратты көрсету және жариялау бойынша міндеттемесін енгізу.
3. Үлестіргіш желілік компаниялар үшін электр желілеріне тең емес түрде қатынауды орнатқаны үшін жаза-лау шараларын қатайту.

ЭЖҰ-ның тарифтерін ТМРА-да ұзақ уақыт келісу мәселесін шешу үшін ЭЖҰ тарифтерін бекіту туралы хабар-лама беру қағидатын енгізу қажет, бұл келесі нәтижелерге қол жеткізуге мүмкіндік береді:

1. ЭЖҰменТМРА арасындағы қарым-қатынас үдерісін қарапайым ету.
2. ЭЖҰ-ның тарифтың дұрыс емес шамасымен байланысты кассалық айырмаларды өтеу үшін қажетті қарыздық қаражаттарды тартуға қатысты шығыстардың азаюы.

Ұзақмерзімді кезеңде бенчмаркинг әдісінің арқасында қалыптасатын өткізу үстемесінің компоненттеріне қатысты талаптарды қатайтудың есебінен ЭЖҰ-ның бәсекелестігін күшейтуге және сала ойыншыларының бірігуіне қол жеткізу керек. Бұл шара тиімсіз ЭЖҰ-лардың нарықтан кетуіне не болмаса оларды анағұрлым күшті ойыншылардың сатып алуына және ақырғы тұтынушылар үшін тарифтердің төмендеуіне әкелетін бо-лады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДАҒЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

3.6 Қуат нарығын жасау

Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің жоспарлары бойынша, 2016 жылдан бастап жаңа генерацияларға инвестицияларды қамтамасыз ету үшін қуаттылық нарығы енгізіледі, онда КЕГОК:

- электр қуаттылығының жүктемені арқалауға әзірлігін қамтамасыз етеді;
- Өндіруші қондырғылардың қуаттылығын аттестаттаудан өткізеді;
- Аттестатталған генерациялардан қуаттылықты жарияланған бағамен сатып алады;
- Қуаттылықты орташа салмақталған бағамен ЭЖҰмен ірі тұтынушыларға сатады;

Бұл жағдайда әзірлеушілердің өздері қуаттылық нарығының келесі кемшіліктерін мойындайды:

- Инвесторға уәкілетті органда бекітіліп отыратын нақты не ойдан шығарылған шығындарды олардың кепілдендірілген түрде қайтарылуы үшін көтеріп отырған тиімді;
- Қаржылық жүктеме түгелдей ақырғы тұтынушыға салынады;
- кепілдендірілген түрде қайтарылатын инвестициялардың көлемі мемлекет органдарының баға беруіне ғана сүйенеді және олардың нақты экономикалық тиімділігіне байланбаған;
- инвестициялардың өтелу мерзімін ескермейді (1 жылға арнап бекітіледі).

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынушының өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДАҒЫ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидааттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

4-бөлім

«АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау

Қуаттылықтардың тозуы мен төмендеуі жағдайындағы жүктемелердің артуы күн тәртібіне өндірісті жаңартуға, жаңғыртуға және өндіріс қарқынын үдетуге шығын жұмсаудың қажеттігі жайлы мәселені қойды. Тарифтың құрылымы қажетіне қарай «ісініп» және күрделене түсті.

Дегенмен де, әзірше тарифтік реттеудің тактикасы мен стратегиясы барлық реттеу және бақылау функцияларын тарифтік үдеріске Тұтынушы мен тәуелсіз Сарапшыны толыққанды енгізусіз, тек қана салалық және уәкілетті мемлекет органдарының атында сақтап қалу әрекеттеріне негізделуде. Соған орай, мемлекеттің тарапынан қызметкерлердің штаттық саны мен кәсіби шеберлігі бойынша реттеудің объективті тұрғыдан шектеулі болуы «кабинеттік» тариф құрудың барған сайын саналуан түрлі, алайда тиімділігі аз әдістерін қоюда:

- Бенчмаркинг–әртүрлі ТМС-ларды оларға арнап қайсыбір ортақ тарифті орнатумен топтастыруға деген әрекет, ол тариф былайша айтқанда ең жақсы үлгі бойынша белгіленеді (ӨЭК, су құбырлары);
- Топтық тарифтер – тура сол, әртүрлі ТМС-ларға былайша айтқанда «әмбебап» тарифті қолдану (электр-стансалары, қалалық су арналары);
- «Хабарлама» тарифтер – қуаттылығы аз ТМС-ларды тарифтерді көтерудің өтінімдік тәртібінен хабарламалық тәртібіне көшіру;
- Шекті, есептік және дербестарифтер – тарифті бірден алдағы жеті және үш жылға арнап белгілеу, бұл жағдайда оларға пайдалану шығындарынан асастын «инвестициялық» құраушыны саналы түрде енгізу (электр энергетикасы, өзге ТМС-ларға таратуға әрекет жасаумен);
- Саралап жіктелген тарифтер – тұтынушылардың жекелеген топтарына арнап үнемдеп тұтынуға ықпал етуді сылтау етумен, шындығына келгенде – жалпы тарифтік алымды арттыру үшін тарифтерді көтеру;
- Лимит асырылған жағдайда жоғары тарифті қолданумен тұтынуды шектеу, – бұл да көбірек жинаудың тәсілі;
- Екі және үш мөлшерлемелік тарифтер, – тұтынуды қарымталау есебімен, алайда бұлар да нақты төлемдерді арттыруға мүмкіндік береді;
- «Қайта есептелген» тариф – тарифті әдіснамаға енгізілген амортизация, пайда нормалары мен еңбекақы нормативтерін өзгерту арқылы ғана көтеру (сумен қамту және кәріздік жүйе кәсіпорындарының тарифтерін 2015 жылға дейін 50%-дан 400%-ға дейін көтеру бағдарламасы);

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидааттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе

Заң бойынша, табиғи монополия субъектісікелесі шараларды орындауға міндетті:

- Аудиторлық ұйымдарды тартумен жыл сайын міндетті аудит жүргізіп отыруға. Аудиторлық есеп пен жылдық қаржылық есептеме мерзімді баспасөздерде жариялануы тиіс;
- Жыл сайын тұтынушылармен және өзге де мүдделі тараптармен есеп айырысып отыруға;
- Жыл сайын тарифтік сметаның орындалуы туралы есепті ұсынып отыруға. Бұл жағдайда оған тарифтік сметада көрсетілген ақпаратты және ұсынылып отырған реттелетін коммуналдық қызметтер туралы ақпаратты коммерциялық құпия деп тануға тыйым салынады;
- Көпшілік алдындағы тыңдаулардың өткізілетін күні туралы ақпарат жарияланғаннан кейін көпшілік алдындағы тыңдауларға қатысушылардың талап етуі бойынша тарифтік сметалардың жобаларын, экономикалық тұрғыдан негізделген есептеулерді көрсете отырып, тарифтерді көтеру себептері туралы ақпаратты ұсынуға.

Уәкілетті органның міндеттері:

- Тұтынушыларды табиғи монополия субъектілерінің қызметін реттеу жөніндегі қабылданған шешімдермен таныстыру;
- Қолданыстағы тарифтерді өзгерту туралы өтінімдерді қарастыруға қабылдаған жағдайда тарифтер мен тарифтік сметаларға сараптама жүргізіп отыру. Сараптама жүргізу кезінде тәуелсіз сарапшылар, мемлекет органдары, тұтынушылар мен олардың қоғамдық бірлестіктері, жобаны ұсынған табиғи монополия субъектілері тартылады;
- Тарифтерді бекіту туралы өтінімдерді қарастыру кезінде көпшілік алдындағы тыңдауларды жүргізіп отыру, көпшілік алдындағы тыңдаулардың өткізілетін күні мен жері туралы ақпаратты өзінің ғаламтор қорында көрсетіп және мерзімді баспасөздерде жариялап отыру;

Реттелетін нарық субъектілері уәкілетті органға негіздеуші материалдарды қоса ұсынумен сатылу бағалары туралы ақпаратты, тоқсан сайынғы қаржылық есептемені және өндіріс көлемі туралы, табыстылық деңгейі мен сатылу бағалары туралы ай сайынғы ақпаратты беріп отыруға міндетті.

Тұтынушылар уәкілетті органға, сотқа арыздануға, көпшілік алдындағы тыңдауларға және табиғи монополия субъектісінің қызметтерді сатып алу тендерлеріне қатысуға құқылы.

Іс-жүзінде:

- Тарифтік смета мен оның қосымшаларының ауқымды есептік материалдарының көлемі шындығына келгендетарифтік өтінім беру рәсімінің бюрократтық күрделене түсуіне ықпал етуде. Іс-жүзінде, тарифтерді көтеру үдерісі саяси және «тежегіш» сипатқа ие: уәкілетті орган кезекті тарифтік өтінімдердің қабылдануын кері шегеріп отыруға, сондай-ақ жоспарланған инфляция дәлізінде ұсынылып отырған көтерулерді тежеп отыруға тырысады. Кейінгі жылдары мұндай бюрократтық «тежегіштер» барған сайын тиімсіз бола бастауда: тарифтердің өсуі нақты инфляциядан озып қана қоймай, сонымен қатар оның мультипликаторы болып табылуда;

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидааттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

- Кезекті тариф көтеру алдындағы көпшілік алдындағы тыңдаулар әрдайым өткізіле бермейді, алайда олар әрдайым немғұрайлық сипатқа ие болып отырады. Тыңдауға қатысушылар материалдармен алдын-ала қамтылмайды, олардың қолында объективті ақпарат жоқ, «тыңдаулардың» алдын-ала жоспарланып қойған нәтижесіне әсер ете алмайды;
- Кәсіпорынның нақты қызметінің нәтижелерімен қоса «алдын-ала» бекітіліп қойған тарифтік смета ешбір салыстырылмайды. Атап айтқанда, ТМРА-ның өзі бекітілген тарифтік сметаның баптарын есептік мәліметтермен тіпті арақидік салыстырып отыруға әрекет жасамайды. Оған қоса, кәсіпорындардың өздерінің есептемесі жабық және ведомство ішіндегі сипатқа ие, «бөгде» тұлғаларға мұндай материалдар қол жетімсіз, бұл тұрғыда сұрату жасау әрекеттері нәтиже бермейді. Тек өзінде ақпарат аз берілетін стандарттық статистикалық есептілік материалдары ғана салыстырмалы түрде қол жетімді;
- Заң бойынша талап етілетін аудит өзінде барлығы дұрыс болып келетін қаржылық есептемеге ғана қатысты жүргізіліп отырады. Бұл жағдайда аудит қорнарығында бағамдалатын көпшіліктік компанияларға қатысты стандарттарға сүйеніп отырады, олардың да тексеріліп отырған кәсіпорындардың қызметіне қатысы аз болып келеді;
- ТМРА-ның бюджетіне сараптамалар мен тексеру жүргізуге арналған қаражаттар енгізіледі, және дәл осындай шығындар тарифтік сметаларға енгізіліп отырады. Шындығына келгенде, бұл қаражаттарды үлестес орындаушылар «игеріп жатады», нәтижесінде мұндай «сараптамалардың» қорытындысына асқын мөлшердегі шығындар мен ысыраптардың негізділігімелері жатады. Шындығына келгенде, салық төлеушілер мен тұтынушылар монополистерге олардың жүргізген «тексерулері» үшін қосымша төлеп отырады..

4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе

«Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» Заң табиғи монополия субъектілерінің өздерін аудиторлық ұйымдармен міндетті жыл сайынғы аудит жүргізіп отыруға міндеттейді, бұл тұрғыда мұндай үдерістің тәртібі мен мазмұнының толық регламенті берілмеген;

Нақты тәртібі ТМРА-ның «ТМС-ға қаржылық және (не) техникалық сараптама жүргізу ережелерінде» көрсетілген. Бұл жағдайда «Ережелер...» Заңды едәуір «түзетуде»:

- ТМС қызметіне қаржылық және (не) техникалық сараптамалар тәуелсіз сарапшыларды, ал қажет болған жағдайда мемлекет органдарын тарта отырып, уәкілетті органмен қаржылық сараптаманы жүргізу үшін екі жылда бір реттен және техникалық сараптама жүргізу үшін үш жылда бір реттен кем болмайтын мерзімділікпен жүргізіліп отырады;
- Техникалық сараптама – қатыстырылған активтердің техникалық жайкүйін және активтерді жұмыстық күйінде ұстап отыруды қамтамасыз ететін жұмыстарды жүргізу қажеттігін, технологиялық үдерістің тиімділігін, сонымен бірге материалдық, еңбек шығындарының белгіленген нормаларының сәйкестігін, өндіріс технологиясын талдау, инвестициялық бағдарламалар мен (не) инвестициялық жобаларды

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидааттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

жүзеге асыру қажеттігіне, ұсынылатын реттелетін қызмет (тауар, жұмыс) түрлері бойынша негізгі құралдардың қатыстырылу деңгейіне және олардың дұрыс үлестірілуіне баға беру;

- Қаржылық сараптама – ТМС-лардың қаржы-шаруашылық қызметін олардың заңнаманы және уәкілетті органның шешімдерін орындауына, табыстың, шығынның және реттелетін қызметтердің (тауарлардың, жұмыстардың) әрбір түрі бойынша және тұтастай өзге қызмет түрі бойынша қатыстырылған активтердің уәкілетті орган бекіткен тәртіпке сәйкес үлестірілуіне, сондай-ақ қолданылып отырған тарифтердің (бағалардың, алым мөлшерлемелерінің) табиғи монополия субъектілері қызметінің қаржылық Көрсеткіштеріне тигізетін әсеріне баға беру мақсатында талдау жүргізу, тарифтік сметаның орындалуын және есептік саясатты ұстануды, инвестициялық бағдарламалар мен (не) инвестициялық жобалардың орындалуын тексеру (бағалау);
- Сараптама жүргізу үшін уәкілетті орган мен сарапшы мемлекеттік сатып алулар туралы келісім-шарт жасасады, онда сараптаманы жүргізудің тақырыбы, нысаны мен шарттары белгіленеді;
- Жүргізілген сараптаманың нәтижелері бойынша сарапшы Келісім-шартпен ескерілген мерзімде уәкілетті органға аралық және ақырғы есептерді ұсынады, оларда сараптамалардың нысандары бойынша объективті, негізделген, ғылым негізделген қорытынды берілген;
- Уәкілетті орган сарапшы ұсынған есептерді 30 күн ішінде қарайды. Алайда міндетті жыл сайынғы аудиттерді жүргізудің құқықтық зардаптары тарифтерді түзетпелеу не болмаса жаңа тарифтерді белгілеу тұрғысынан алғанда нормативтік негізде көрсетілмеген. Практикалық зардаптары да сезілмейді (тарифтың іс-жүзінде қымбаттауын санамағанда).

Себептері:

- Заңда өзінде, әдетте, барлығы ойдағыдай болып отыратын бухгалтерлік-қаржылық есептемені ғана қамтитын тек аудиторлық ұйымдардың жыл сайынғы міндетті аудиті ескерілген. Оған қоса, қаржылық аудиттердің әдіснамасының өзі қор нарықтарында бағамдалатын көпшіліктік компаниялардың қызметіне бағытталған, бұл ТМС-лардың ерекшеліктеріне онша сай емес. Нәтижесінде бағасы қымбат (көп жағдайда «үлкен үштік» компаниялары жүргізетін) қаржылық аудиттер тарифтың бағасына әсерін тигізеді;
- Заң аудиттерді жүргізу міндетін монополистің өзіне жүктейді, ал уәкілетті орган өзінің заңға бағынышты актісімен оны өзіне «тартып алуда». Нәтижесінде ТМС қызметін тексерудің Тапсырыс берушісін, қаржыландыру әдісі мен көзін анықтау мәселесі көп жағдайда шешілмеген күйінде қалып отырады. Бұл жағдайда барынша өзекті болып келетін дәл осы техникалық аудиттердің мерзімділігі мен толықтығы зардап шегеді;
- «Еркін» нарықта сараптамалардың орындаушысын таңдау сараптама жасаушы ұйымның кәсіби шеберлігі мен тәуелсіздігін аяққа таптайды. Әдетте, бұл «тексеріліп отырған» ТМС-мен үлестес шағын ЖШС-лар. Уәкілетті органның лауазымдық тұлғаларымен үлестес болуы да жоққа шығарылмайды. Нәтижесінде мұндай «тексерулер» ешкімді және ешнәрсеге міндеттемейтін немғұрайлық сипатқа ие болуда және шындығына келгенде оларға арнап бөлінген қаражатты қарапайым «игеру» болып табылады. Ал «сараптамалардың» қорытындылары мен ұсыныстары «тексеріліп отырған» ТМС-ның асқын шығындары мен нормативтен тыс ысыраптарын негіздеуге арналған;

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынушының өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8 Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

- Оған қоса, ТМРА бекіткен «ТМС-ға қаржылық және (не) техникалық сараптама жүргізу ережелері» өздерінде қойылған талаптардың шектен тыс мөлшердегі толықтығынан зардап шегуде. Қаржылық, және әсіресе техникалық сараптамалардың көлемінің ауқымды болуы соншалықты, оның барлық тармақтарына жауап беру үшін сансалалы мамандардың үлкен ұжымының тиісті бағадағы ұзақ мерзімді жұмысы қажет болған болар еді. Шын мәнінде, «... ережелер» «итальяндық көтерілістің» нұсқасы болып табылады – оларда көрсетілгеннің барлығын орындау мүмкін емес, соның салдарынан «сараптама» үстірт және немұрайлы түрде жүргізіледі.

4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды

Тұтастай алғанда тарифтік үдеріс ТМС – Уәкілетті орган «жұптық» өзара әрекеттесу желісі бойынша ғана жүзеге асырылады. Ұйымдасқан Тұтынушының тарифтік үдеріске жүйелі түрде қатысуы заңнамада мүлде көрсетілмеген, ал жекелеген новеллалары міндетті емес және немұрайлы сипатқа ие. Мысалы, қайсыбір кездейсоқ «тұтынушылардың» көпшілік алдындағы тыңдауларға қатысуы «ТМС – УО» жұбы қабылдап қойған шешімге әсерін тигізбейді, бұл жағдайда мұндай тыңдауларды тұтынушылардың қайсыбірінің келуінсіз өткізу тарифтерді көтеру үдерісін жеңілдетіп және жылдамдатады;

Монополист-кәсіпорындардың тарифтік реттеу органдарымен Тұтынушының іс-жүзінде араласуынсыз жұптық өзара әрекеттесуі жүктемелердің азаюының салдарынан үлкен қорға ие қуаттылықтарды ғана пайдалану мәселесі тұрған дағдарыстық 90-шы жылдары қалыптасқан болатын, және ол сол жылдары салыстырмалы түрде жарамды болып отырды. Қуаттылықтардың қарсы тозуы мен шығып қалуы жағдайында тұтынушылық жүктемелердің өсуі тарифті көтеру және оның құрылымын күрделі ету қажеттігін тудырды – оған қуаттылықтарды жаңартуға, жаңғырту мен кеңейтуге қатысты ауқымды шығындардың барлығын енгізуге тура келді;

Дәл сол дағдарыстық жылдары қалыптасқан тарифтік үдерістің тағы бір «ерекшелігіне» тарифтің ТМС-ның келесі жылға арнап болжамдалған шығындары бойынша «алдын-ала» бекітілуі болды. Бұл жағдайда тарифтік сметаның іс-жүзінде орындалуы не мүлде тексерілмейді, не үстірт тексеріледі. Объективті түрде ТМС кезекті тарифтік өтінімін ақтау үшін тарифтік түсімнің толығымен «игерілуін» және шығыстың табыстан асуын көрсетуге мүдделі болады;

Тариф құрылымының «ісінуі» қаражаттың іс-жүзінде жұмсалып тиімділігіне тұрақты, тәуелсіз және кәсіби бақылау мәселесін барған айын өзекті ете түсуде. Егер бұрында бұл тек пайдалануға қатысты болып келген болса, «инвестициялық» (шекті, есептік, дербес) тарифтер енгізілген ендігі жағдайда ТМС-ның инвестициялық қызметінің тиімділігі мәселесі де туындайды;

ТМС қызметін бақылау құқығы мен міндеті Уәкілетті органның атында сақталатын қағидат өзінің жарамсыздығын объективті түрде көрсетіп отыр: ТМРА мен оның Департаменттерінің не штаттық саны бойынша, не кәсіби біліктілігі бойынша тиісті мерзімділігі мен тереңдігін тексеріп отыруға шамасы келмейді;

Тарифтік үдеріске толыққанды үшінші тарапты – Тұтынушыны енгізудің, және соның қатысуымен тарифті ТМС нақты қызметінің аудиттелген нәтижелері бойынша тағайындауға көшудің уақыты келді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидааттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар

- Тариф тұтынушыларды сапалы қамтамасыз ету мен жоспарланған дамуға қажетті және жеткілікті болатын шығындардың жиынтығы ретінде электр стансасының, желілік кәсіпорынның нақты қызметінің нәтижелері бойынша бекітіліп отырады. Бұл нәтижелердің өздері кәсіпорынның тәуелсіз техника-технологиялық және қаржы-экономикалық аудиттелген ауқымды және көпшілікке қол жетімді есептілігі бойынша анықталады;
- Бұл жағдайда табиғи монополия субъектісіне оны шығындарды азайтуға және тұтынушыларды қамтудың сенімділігін арттыруға ынталандыратын техникалық және экономикалық нормативтер белгіленеді;
- Тарифті екі бөлікке, яғни қосылған (келісім-шарттық) жүктемемен белгіленетін абоненттік бөлік пен тұтыну көлемімен белгіленетін ағымдағы бөлікке бөлу ұсынылады.
- Тарифке енгізіліп отыратын «пайда» алып тасталсын, тарифтік сметадағы жолдардың әрқайсысынақты бір қызметті атқаруы тиіс. «Пайданың» орнына ТМС мен қызметкерлерді рұқсат етілген апаттылықты асырмауға, тарифтік сметаға енгізілетін техника-технологиялық және қаржы-экономикалық нормативтерді ұстануға не жақсартуға ынталандыру ескерілуі тиіс;
- Қосылып қойған тұтынушылар үшін қуаттылықтарды кеңейтуге қатысты шығындар тарифке енгізілмейді. Инвестициялық үстемесі бар тарифті жаңадан қосылған не болмаса жүктемені көбейткісі келетін тұтынушыларға, сондай-ақ ерікті түрде инвестициялық ниетін білдірген тұтынушыларға ғана қолдану керек. Барлық жағдайларда инвестициялық тарифтың қолданылуы тұтынушы-инвестордың алдын-ала белгіленген пайдасымен: кеңейтілегін активтерге қатысу, алдағы уақыттағы тарифтік жеңілдіктер не өзге преференциялармен байланысты болып отыруы тиіс;
- Тарифтың бекітілуі бақталастық сипатқа ие: міндетті көпшілік алдындағы тыңдауларда Өтінім беруші өзінің шығындарына негіздеме береді, ұйымдасқан Тұтынушы өз дәйектемелерін келтіреді. Бұл жағдайда екі тараптың екеуі де аудиттелген есептілік пен нормативтердің іс-жүзінде орындалу мәліметтеріне сүйеніп отырады;

Уәкілетті мемлекеттік орган тарифтік үдеріске келесі ретте қатысады:

- Табиғи монополия субъектілерінің толық және қол жетімді есептілігінің кепілгері ретінде;
- Кәсіби және объективті аудиттеудің ұйымдастырушысы және кепілгері ретінде;
- Көпшілік тыңдаулардың ұйымдастырушысы және модераторы ретінде;
- Табиғи монополия субъектілеріне арналған нормативтерді, есептілік нысандарын, және көпшілік тыңдаулардың нәтижелері бойынша тарифтерді бекітіп отыратын инстанция ретінде;

Ұйымдасқан Тұтынушы тарифтік үдеріске келесі құқықтарға ие болатын Тарап ретінде қатысады:

- Табиғи монополия субъектілерінің есептілігіне қол жеткізу;
- Аудиттеуге және қорытындылар әзірлеу ісіне қатысу;
- Табиғи монополия субъектілерінің сатып алулары жөніндегі тендерлік комиссияларға қатысу;
- Көпшілік тыңдауларға, олар бойынша қорытынды Хаттамаларды әзірлеп және оларға қол қоюға қатысу;
- Өзінің тарифтік үдеріске осындай қатысуына мемлекеттік тапсырыс алып отыру.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8 Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары

- Жыл сайынғы қаржылық және техникалық аудиттерді жүргізу қызметтерін сатып алу «бір көзден сатып алу» әдісімен, – сол қалада, өңірде не республикада қызмет ететін барлық ТМС-ларға тиісті мамандандырылған қалалық, облыстық не республикалық аудиторлық кәсіпорынның (бұдан әрі – МАК) аудит жүргізуге тұрақты мемлекеттік тапсырыс алуы арқылы жүргізіледі;
- Жыл сайынғы аудит ТМС қызметінің қаржы-экономикалық және техника-технологиялық жағын қамтитындай кешенді түрде жүргізіледі. Оның көлемі тарифтік сметаның негізгі шығындық баптарымен белгіленіп және солармен шектеледі;
- Жыл сайынғы аудиттің ақысын әрбір ТМС оның тарифтік сметасы шеңберінде, уәкілетті орган бекітетін көлемде төлеп отырады;
- МАК-тар унитарлы коммуналдық (қалалық және облыстық) және республикалық кәсіпорын түрінде құрылады. Пилоттық нұсқада қалалық, облыстық және республикалық МАК-тардың тең құрылтайшысы және қызметінің ұйымдастырушысы ретінде мысалы, Ұлттық кәсіпкерлер палатасы болуы мүмкін;
- Ұйымдық тұрғыдан алған МАК аудитке анағұрлым кәсіпқой тәуелсіз сарапшыларды не болмаса мамандандырылған ұйымдарды тарту үшін жауапты «басқарушы компания» болып табылады. МАК штаты сол қала, облыс, республиканың барлық ТМС-ларына жыл сайынғы аудит жүргізуді жоспарлау мен ұйымдастырумен айналысатын техникалық қызметкерлердің қажетті аздаған санымен қамтылған. МАК штатына сарапшылар конкурстық негізде енгізіледі, жекелеген жоспарлы тексерулер жүргізілген жағдайда келісім-шарттар жеке және заңды тұлғалармен жасалады, ал нәтижелері оң болған жағдайда ұзақмерзімді негізде жасалады..

4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде

Қазіргі уақытта «үшінші сектордың» мемлекет пен бизнеспен өзара іс-қимылында объективті түрде алғанда тең құқықтық жоқ:

«Бірінші сектор» – билік:

- Жақсы ұйымдастырылып және құрылымдалған. Билік органдарын орталық, өңірлік және жергілікті органдар танытуда, олар функциясы мен қызмет бағыты бойынша маманданған;
- Кезкелген билік органының заңнамамен белгіленген құзырлығы, оны тәжірибе жүзінде қамтамасыз етудің тетіктері мен механизмдері бар;
- Тіпті қайсыбір билік органын танытып отырған жекелеген жеке тұлғаның артында «бірінші сектордың» бүкіл ұйымдастыру және билік күші тұрады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Екінші сектор» – бизнес:

- Өзінің ішінде жеткілікті түрде ұйымдастырылған. Мысалы, табиғи монополия субъектілері болып табылатын кәсіпорындар заңнамамен бекітілген құзырлық пен қызмет саласына ие, және тұтынушылардың алдында өз мүдделерін танытып және қорғау үшін атқарушы аппаратқа ие;
- Өзінің мүддесін «бірінші секторда» ұжымдық танытып отыру үшін салыстырмалы түрде ұйымдасқан. Алайда мұндай ұйымдастыру жеткіліксіз: «екінші сектор» «бірінші сектордың» алдында қолдаушы, сұраушы ретінде шығып отырады, қолданыстағы заңнама оның тең құқылы әріптес мәртебесін қамтамасыз етпейді;
- Басқа бизнес-субъектілермен өзара іс-қимыл жасау үшін нашар ұйымдастырылған. Мысалы, ірі және ықпалды кәсіпорындардың мысалы энергиямен жабдықтауда артықшылықтарға қол жеткізіп отыруға шамасы келіп отырса, шағын және орта бизнес субъектілері электр және коммуналдық монополистердің алдында дәрменсіз болуда.
- Азаматтық қоғаммен өзара іс-қимыл жасау үшін, мысалы, тұтынушылардың құқығын қорғау саласында одан да нашар ұйымдасқан. (Тағы бір өзекті мысал: Қазақстанда жұмысқа қабілетті үш партизмнің жоқтығы).

«Үшінші сектор» – азаматтық қоғам:

- «Бірінші» және «екінші» секторларға қарағанда анағұрлым нашар ұйымдастырылған. Атап айтқанда, электр қуаты мен коммуналдық қызметтерді тұтынушылар, жеке және заңды тұлғалар ешбір институтталмаған, олар қызметтерді ұсынушылар мен уәкілетті органдардың алдында тек сұраушылар ретінде ғана шығып отырады. Сол себептен олар жалғызбастылардың шашыраңқы тобы ретінде көрінеу жеңілістік жағдайда болуда;
- «Үшінші сектордың» кемсітілген мәртебелік жағдайы заңнамада бекітілген: қоғамдық ұйымдар билік органдары мен қызметтерді ұсынушылардың алдында тек жақтаушы ретінде шығып, ары кеткенде – соттасып отыра алады;
- «Үшінші сектордың» қаржылық «екі ұдай жағдайда болуы»: егер «бірінші сектордың» иелігінде бюджет (яғни «екінші» және «үшінші» секторлардың қаражаттары) бар болса, және егер бизнес-субъектілердің өздерін және өзінің қоғамдық бірлестіктерін ұстап отыруға шамасы келіп отырса, азаматтық қоғамда қаржыландырудың институттық көздері жоқ. «Үшінші сектордың» ұйымдары шетелдік гранттардың, не болмаса «бірінші сектор» үлестіретін «әлеуметтік тапсырыстардың» ізденушілері ретінде шығып отыруға мәжбүр;
- «Үшінші сектордың» кемсітілген жағдайы оның меншікті менталитетінде бекітілген. Тұтынушылардың ұйымдары (саны өте аз) құрылса да, олардың атауында міндетті түрде «қорғау» сөзі көрсетіледі. Көрінеу түрде тұтынушылардың қызметтерді ұсынушылар мен билік органдарымен әріптестікте тең құқылы өкілеттігі емес, небәрі олардың құқығын қорғау ғана көзделуде.

Қазіргі сәтте билік органдарының, бизнес-субъектілер мен азаматтардың қатынасы негізінен жеке тұлғалардың жанасуы арқылы жүргізіліп отырады. Билік өкілінің артында тұтастай мемлекеттің күшқуаты тұр, ал бизнес өкілінің артында оның қаржылық және ұйымдастыру мүмкіндіктері тұр, ал азаматтың артында тек оның жалғыз өзі ғана тұр. физикалық өзара іс-қимыл жасаудың мұндай әдісі тең құқысыздықты өз пайдасына ар-

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидааттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8 Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

нап пайдалануды, сондай-ақ сыбайлас жемқорлықпен бір-бірін азғыруды тудырады. Сол себептен мәселенің түбегейлі шешімі биліктің, бизнес пен қоғамның негізгі жанасуларын «заңды тұлға заңды тұлғаға» өзара іс-қимыл деңгейіне көшіруге негізделген.

Ол үшін мына шараларды іске асыру қажет:

- Азаматтардың шаруашылық етуші субъектілер мен билік органдарымен өзара іс-қимылындағы өкілеттігін жаппай түрдегі сипатқа ие болып отырған барлық байланыс желілері бойынша институттандыру. Атап айтқанда, «Айқын тариф» азаматтық қауымдастығы түрінде электр қуатымен және коммуналдық қызметтермен қамту желісі бойынша;
- электр қуаты мен коммуналдық қызметтерді тұтынушылардың мүддесін танытушы Тарап ретінде қолданыстағы заңнамада беріліп қойған нормалардың тәжірибеде іске асырылуын ескере отырып, қызмет көрсетушілер мен уәкілетті органдармен әріптестік қатынасқа кірісу;
- Тарапқа заңнамаға келесі екі бағыт бойынша өзгертулер мен толықтырулар енгізуге қалай ұйытқы болып отыруға болады:
 - Тарифтік және инвестициялық үдерістердің толық айқындылығы мен тиімділігін қамтамасыз ету тұрғысында;
 - «үшінші сектордың» «бірінші» және «екінші» секторлармен тең құқықтық азаматтық әріптестігін қамту тұрғысында;

Өзінен бас тартуға болмайтын ұсыныс: «үшінші сектор» Заң шығарушыға оның тең құқықтық азаматтық әріптестікті қамтамасыз етуі үшін нені ұсынған болар еді:

- Заңмен былай деп белгіленген болуы тиіс: мемлекеттің азаматтарға не заңды тұлғаларға жүктеп отырған кезкелген міндеті (мысалы, салық төлеу не болмаса мемлекет бекіткен тарифтер бойынша электр қуатының ақысын төлеу), тиісті мемлекет органдарының өздеріне міндеттеме жүктеліп отырғандардың Заңмен белгіленген өз мүддесін таныту құқығына ие болатын қоғамдық бірлестіктерді құрып отырудың қарсы құқығына кепілдік беріп отырудың симметриялық міндеттемесін тудырады. Оған қоса, мұндай құқықтарға мемлекеттен өзінің қоғамдық қызметіне арнап тұрақты қаржыландыру алып отыру құқығы да кіреді;
- Соған тең түрде, мемлекеттің азаматтарға не заңды тұлғаларға қатысты өзіне қабылдап отырған кезкелген міндеттемесі (мысалы, зейнетақы мен жәрдемақы төлеу, не болмаса мысалы, табиғи монополизм саласындағы тарифтік және инвестициялық үдерістердің айқындылығы мен тиімділігін қамтамасыз ету), тиісті мемлекет органдарының азаматтар мен заңды тұлғалардың мемлекеттің олардың алдында қабылдаған міндеттемелерін орындау тұрғысында өздерінің мүддесін танытатын қоғамдық бірлестіктер құрып отыруының қарсы құқығына кепілдік беріп отырудың симметриялық міндеттемесін тудырады. Дәл солай сияқты, мұндай қоғамдық бірлестіктердің құқығына өзінің осындай қызметіне арнап тұрақты қаржыландыру алып отыру құқығы кіреді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидааттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

Бірінші кезеңде бірнеше басты өңірлердегі пилоттық тіректік қатысушыларымен «Айқын тариф» республикалық қауымдастығы құрылады;

- Құрылтайшылар коференциясын өткізу, Жарғыны, Бағдарламалық Меморандумды қабылдау, басқарушы органдарды сайлау;
- Заңгерлік тіркеу;
- Өңірлік қатысушылар желісін кеңейту жұмысы;

Қауымдастыққа қойылатын негізгі үш талап:

- Біріншіден, Қауымдастыққа азаматтық қоғам өкілдері – жеке және заңды тұлғалардың шектелмеген тобының оған енуі үшін, қызметіне және басқаруға қатысу үшін, сонымен бірге басқарушы органдарды құру үшін ашық болуы тиіс;
- Екіншіден, Қауымдастықтың қатысушылары құрған басқашыру және өкілдік органдары ықшам, жұмысқа қабілетті болып, ал оларды танытып отырған тұлғалар жеткілікті уәкілеттіктерге ие болуы тиіс;
- Үшіншіден, Қауымдастықтың республикалық, сондай-ақ өңірлік (облыстық, аудандық, қалалық) филиалдары болып және олар да Қауымдастықты жергілікті деңгейде танытып отыру үшін барынша дербес сипатқа ие болуы тиіс.

Қауымдастыққа арнап ұсынылып отырған заңгерлік нысан:

Заңды тұлғалардың бірлестігі (ЗТБ).

Бір жағынан, бұл Қауымдастық пен оның өңірлік өкілдіктерін барынша ықшам етеді – тек нақты ҮЕҰ-лар ғана оның қатысушысы бола алады.

Екінші жағынан, «Айқын тариф» бастамасын іске асыруға қатысқысы келетін кезкелген азамат мұны әрдайым Қауымдастыққа қатысушы – ҮЕҰ-лардың біріне мүше болу арқылы жасай алады.

Орталық кеңсе (Алматы қ.) өңірлік пилоттық қатысушылар қызметінің бастапқы кезеңі:

- Тиісті өңірлердің электр энергетикасы кәсіпорындарына, сондай-ақ ТМРА-мен БҚА департаменттеріне қолданыстағы заңнамада берілген табиғи монополия субъектілерінің есеп беруі, кәсіпорындарға және тарифтік сметалардың айқындылығына аудит жүргізу нормаларының орындалуы тұрғысында Үш тараптық азаматтық әріптестік туралы меморандумдар жасасу туралы ұсынысын білдіру;
- Заңнамамен ескерілген электр энергетикасы кәсіпорындарының тендерлік сатып алулар, аудиттер, көпшілік тыңдаулар және есеп беру рәсімдерін тәжірибелік тұрғыдан енгізу;
- Қызметтің бастапқы кезеңінің қорытындыларын көпшілік алдында таныстыру: дөңгелек үстелдер, БАҚ-нда жариялау.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

- 1.1 Құрылымдық қайта ұйымдастыру
- 1.2 Өндіруші қуаттар
- 1.3 Электр желілері
- 1.4 Электр қуаты өндірісі және тұтыну
- 1.5 Тарифтік саясат
- 1.6 Электр қуатын өткізу
- 1.7 Электр қуатының нарығы

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

- 2.1 Дамудың жалпы параметрлері, мақсаттары мен міндеттері
- 2.2 Тұтынудың өсуі кезіндегі электр қуатына сұраным мен ұсыным теңгерімін сақтау.
- 2.3 Жаңартылатын энергия көздерін дамыту және олардың ұлттық энергетикалық жүйеге қосылуы
- 2.4 Салаға ауқымды инвестицияларды тартудың қажеттігі
- 2.5 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

- 3.1 Мақсатты үлгі
- 3.2 Электр қуаты өндірісі (көтерме сауда нарығы)
- 3.3 Жүйелік оператор
- 3.4 Электр қуатын жіберу және үлестіру
- 3.5 Электр қуатымен жабдықтау
- 3.6 Қуат нарығын жасау

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

- 4.1 Бюрократтық тарифтік тәжірибені сыни талдау
- 4.2 Тарифтік үдерістің айқындылығы: заңнама және тәжірибе
- 4.3 Табиғи монополиялардың қызметін бақылау: нормативтік негіз және тәжірибе
- 4.4 Қолданыстағы тарифтік реттеу тәртібі бойынша жалпы сыни қорытынды
- 4.5 Айқын және тиімді тарифтік үдеріс үшін ұсыныстар
- 4.6 Жыл сайынғы кәсіби және тәуелсіз қаржы, техникалық аудиттерді ұйымдастырудың қағидаттары
- 4.7 «Айқын тариф» бастамасы – азаматтық әріптестіктің ұлттық заңнама және тәжірибеге жалпы идеологиясын және тетіктерін жылжыту «локомотиві» ретінде
- 4.8. Тұтынушы тарапын тарифтік үдеріске енгізудің ұйымдық реттілігі

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Айқын тариф» азаматтық бастамасының қызметін дамыту:

- Қауымдастықтың Ұлттық кәсіпкерлер палатасымен, Республикалық кен өндіруші және металлургиялық кәсіпорындар қауымдастығымен, өзге кәсіпкерлік бірлестіктермен және тұтынушылардың құқығын қорғау қоғамдарымен «Айқын тариф» азаматтық әріптестігіне тартылу тұрғысында диалог орнату;
- ТМРА-мен табиғи монополиялар субъектілерінің тарифтік әдіснамаларын, оларды аудиттеу және есеп берудің заңнамалық негізін және тәжірибесін жетілдіру тұрғысында диалог құру;
- БҚА мен ИЖТМ-мен электр қуатының көтерме сауда нарығында нақты бәсекелестіктің болуы, ЭҚНҚО қызметінің және электр стансаларындағы тариф құрылымы әдіснамасының тиімділігі тұрғысында диалог құру;
- Үкіметпен электрэнергетикасы саласына инвестиция жұмсау тақырыбына қатысты диалог құру: негізгі механизмдер және олардың заңнамада көрсетілуі;
- Азаматтық серіктестік тетіктерін мемлекеттік әлеуметтік тапсырысқа енгізудің тұрғысында («Айқын тариф» бастамасының мысалында) тура сол;
- Мәжіліс және Сенат комитеттерімен тарифтік және инвестициялық үдерістердің тетіктерін заңнамалық негізге енгізу тақырыбына қатысты диалог құру.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

А.

ҰЛТТЫҚ ЭНЕРГЕТИКА СЕКТОРЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

Саяси институттар/органдар:

ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі
ҚР Өңірлік даму министрлігі

Реттеу органдары:

ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігі

КОММУНАЛДЫҚ КӘСІПОРЫНДАР:

Электр қуатын/энергия өнімдерін шығарумен өндіру кәсіп орындары:

Электр қуатын **70 электр
стансасы өндіреді.**

Бу-турбиналық электр стансалары
– **16 448 МВт;**

Газ-турбиналық электр стансалары
– **1 425 МВт;**

Суэлектр стансалары –
2 569 МВт.

Электр қуатын үлестіру кәсіпорындары:

18 өңірлік энергетикалық
компания (ӨЭК);

150 шағын беру компани-
ялары

Электр қуатын жоғары вольтті беру кәсіпорындары:

«KEGOC» АҚ

ТҰТЫНУШЫЛАР:

1. Өнеркәсіп – **54,2%;**
2. Стансалардың меншікті
қажетсінулері – **10,5%;**
3. Коммуналдық-тұрмыстық
тұтыну (қоғамдық) – **8,4%;**

4. Коммуналдық-тұрмыстық
тұтыну (қала) – **7,6%;**
5. Ысыраптар – **7,3%;**
6. Көлік – **5,4%;**

7. Коммуналдық-тұрмыстық
тұтыну (ауыл) – **3,1%;**
8. Ауыл шаруашылығы –
2,1%;
9. Құрылыс – **1,3%.**

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Секторда кейінгі бес жылда атқарылған аса маңызды шаралардың бесеуі

1. **«Электр қуатының көтерме нарығын»** құру мен реформалау
2. Қуат өндірудің ұзақмерзімді **«шекті»** тарифтеріне көшу
3. ӨЭК тарифтерін **«Бенчмаркинг»**-ке аудару
4. **«Жасыл экономика»**, соның ішінде энергия үнемдеу мен баламалы энергетиканы дамыту мемлекеттік бағдарламасын қабылдау
5. Қазақстандағы **тұңғыш АЭС құрылысы туралы шешім**

Секторда қазіргі уақытта аса даулы болып отырған бес мәселе

1. Тарифтердің, электрстансалары мен желілердің пайдалану және инвестициялық қызметінің тіпті уәкілетті және реттеуші органдардың өздері үшін айқын болмауы
2. Тарифтік үдерісте Тұтынушының ұйымдасқан тарапының болмауы
3. «Мемлекеттік-жекеменшік серіктестік» идеясының дәрменсіздігі, атап айтқанда, электр энергетикасы саласында жекеменшік инвестордың жоқтығы
4. Саланың инвестициялық қажетсінуі мен тұтынушылардың төлем қабілеттілігінің арасындағы айырма
5. Үкіметтің электр қуатының көтерме нарығын сондай-ақ қуаттылық нарығымен толықтыру бойынша жоспарлары

В. САЯСАТТЫ/ЗАҢНАМАЛЫҚ НЕГІЗДІ ҚАЛЫПТАСТЫРУУЫ:

- В.1. Ақпарат еркіндігі туралы заң: Ия – тиісті актілер жиынтығы бар
- В.2. Электр қуаты туралы заңнама: Ұлттық – бар
Заң шығару жүйесі: Парламенттік
- В.3. Заңнаманы әзірлеу үшін жауапты заң шығару органдары
 - 1) Қазақстан Республикасының Президенті
 - 2) Қазақстан Республикасының Парламенті
 - 3) Қазақстан Республикасының Үкіметі
- В.4. электр энергетикасы жөніндегі саясатты енгізу мен орындау үшін жауапты мемлекеттік органдар
 - 1) ҚР Үкіметі
 - 2) ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

3) ТМРА

4) Өңірлік даму министрлігі

- V.5. электр энергетикасы секторындағы жоспарлау үшін жауапты мемлекеттік орган: ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі
- V.6. электр энергетикасы секторындағы заңнамалық актілердің негізгі көзі:
ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі
- V.7. Секторды басқарып отырған мемлекеттік орган:
ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі,
ТМРА (Табиғи монополияларды реттеу агенттігі)
- V.8. Электр энергиясының жаңартылатын түрлері үшін жауапты мемлекеттік орган:
ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі,
ҚР Қоршаған ортаны қорғау мен су ресурстары министрлігі
- V.9. Ауыл шаруашылығын электрлендіру үшін жауапты мемлекеттік орган:
ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі,
ҚР Ауыл шаруашылығы министрлігі
- V.10. Электр қуатына қатысты тарифтерді келесі орган тағайындайды:
ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі,
ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігі
- V.11. электр энергетикасы секторында бөлініп отырған көмірсутегіні қадағалау – ия, Қоршаған ортаны қорғау мен су ресурстары министрлігінің желісі бойынша жүргізіледі
- V.12. Секторда экологиялық сараптаманың болуы туралы ресми талап – ия, бар
- V.13. ЭЭ бойынша жетекші құралдың болуы:
Өндіру – бар; Беру – бар; Тарату – бар

C.

- C.1. Ұлттық және Облыстық
- C.2. Міндеттемелер:
Тарифтер; Лицензияландыру; Соттық шешім
- C.3. Қызмет көрсетулерге қатысты көпшілік құқығы – Ия

РЕТТЕУ:

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

C.4. Келісімшарттар бойынша реттеу:

ЭҚНҚО қызмет шеңберінде жүзеге асырылады – Электр энергиясы мен қуатының қазақстандық көтерме нарығы

C.5. Ақырғы тұтынушыларға көрсетілетін қызметтердің тиімділігі бағдарламасы: «Электр энергетикасы саласын дамыту жөніндегі 2009-2014 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы» бар

C.6. Сектордың тиімділік деңгейі: 70% деңгейінде

C.7. Электр қуатының техникалық емес ысыраптардың болжамды деңгейі/ұрлануы:
Техникалық ысыраптар – 20%-ға дейін, коммерциялық – 10%-ға дейін.

C.8. Коммуналдық кәсіпорындардың есебі: Шектелген

C.9. Экологиялық әсері бойынша есептілік: Ия

D.

ӨНДІРУ:

D.1. Белгіленген қуаттылықтардың жалпы көлемі (Белгіленген қуаттылықтардың жалпы көлемі: орнатылу сәтіндегі барлық қуат өндіруші бірліктердің ең жоғары қуаттылықтарының жиыны) (MW): 16 425 МВт

D.2. Отындық қоспа:

Көмір – **74%**

Бензин / Дизель – **4%**

Табиғи газ/ Сұйытылған мұнай газы – **11 %**

Ірі қуат көздерінен алынатын су энергиясы – **10 %**

Жаңадан ашылған жаңартылатын энергия көздері:
0,5 %

Жел – **0,3%**

Күн энергиясы – **0,2%**

Шағын қуат көздерінен алынатын су
энергиясы – **3%**

Жылу және Электр қуатын үйлестіру/
когенерация – **30%**

D.3. Энергияның тәуелсіз өндірушілерінің (ЭТӨ) болуы: бар

ЭТӨ-ге келісім-шарттарды кім береді:

ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі

ЭТӨ келісім-шарттарының саны: шамамен 30

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Е.

ҚОЛ ЖЕТКІЗУ, БЕРУ ЖӘНЕ ТАРАТУ

- E.1. Электр қуатына қол жеткізіп отырған тұрғындар 98%
- E.2. Электр қуатына қол жеткізіп отырған қала тұрғындары: 99%
- E.3. Электр қуатына қол жеткізіп отырған ауыл тұрғындары: 91%
- E.4. Электр қуатын тарату мен беру кезіндегі ысыраптар: 13,3%
- E.5. Ұлттық желі – ИяӨтелу көлемі: 92%
- E.6. Ауылды жерлерді электрлендіру бағдарламасының болуы – бар
- E.7. Ауылды жерлерді электрлендіру үдерісін қаржыландыру:
Мемлекеттік және тарифтік
- E.8. электр энергетикасы қызметтерінің сенімділігі: Сирек/кездейсоқ өшірулер

Ғ.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ:

- F.1. Сектордың ЖҰӨ-дағы үлесі: 14 млрд АҚШ долл., 7%
- F.2. Электр қуатын экспорттау – Ия Электр қуатын импорттау – Ия, 3-7%
- F.3. Табыстың шығындарға қатысы:
Оңтайлылығы шамамен 25%.
- F.4. Былтырғы жыл ішінде электр қуатына қатысты тарифтердің орташа пайыздық өзгеруі: шамамен 10%
- F.5. Берешек деңгейі (жылдық табыстың %-ы): 3 бастап 7% дейін.
- F.6. Электр қуатына қатысты тарифтер:
 - Қала тұрғындары: өңірлер бойынша әртүрлі тарифтер, 5 бастап 10 цент/кВт-сағ. Ай сайынғы табыс: әрбір ересек ең етушіге істеушіге шамамен 750 доллардан
 - Орташа тұтыну: әр адамға 100 бастап 120 кВт-сағ./ай
 - Ауыл тұрғындары (халықтың 43%-ы): өңірлер бойынша әртүрлі тарифтер, 5 бастап 10 цент/кВт-сағ.
 - Ай сайынғы табыс: ары кеткенде 300 доллар
 - Орташа тұтыну: әр адамға 70-120 кВт-сағ./ай
 - Коммерциялық тұтыну: жалпы мөлшердің шамамен 60%-ы
 - Орташа тұтыну: кең диапазонда

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

- Тарифтердің өсу жағына қарай жыл сайынғы өзгеруі: 5-15% ауқымында

F.7. Электр қуатын тұтыну қарқындылығы:

Жылына шамамен 8 млрд доллар (ЖІӨ-нің шамамен 4%-ы)

F.8. Сұраныстың болжанған өсімі: 5,0%

G.

G.1. Сектордағы соңғы үш жыл ішіндегі жыл сайынғы инвестициялардың көлемі:

1. 2010 жыл – 756,0 млнUS\$;
2. 2011 жыл – 850,0 млнUS\$;
3. 2012 жыл – 950,0 млнUS\$.

G.2. Отандық инвестициялар: 90% Шетелдік инвестициялар: 10%

G.4. Сектордық қоғамдық қолдау көздері: Тарифтер

G.5. электр энергетикасы секторын құрылымдық қайта құру/ стратегиясындамыту үшін займдар ұсыну – бар

H.

H.1. Негізгі электр стансалары мен желілері:

Жекешелендірілген, 1996 және 2001 жж. аралығында

H.2. Беру Өңдеуден бөлінген

H.3. Тарату Беруден бөлінген

H.4. Электр қуаты өндірісі бойынша жеке меншік Өндірушілердің / компаниялардың болуы – бар

H.5. Электр қуатын үлестіру компаниялары: негізінен жеке меншік

H.6. Электр қуатын жіберу секторы: Негізінен жекешелендірілген, Электр қуатын жоғары вольттік беру кәсіпорны – КЕГОК мемлекеттің меншігінде қалдырылған.

ИНВЕСТИЦИЯЛАУ

ЖЕКЕШЕЛЕНДІРУ:

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының ЖИЫНТЫҚ КЕСТЕСІ

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ БАСЫМДЫЛЫҚҚА ИЕ ИНДИКАТОРЛАРЫ

САЯСИ ҮДЕРІС	РЕТТЕУ ҮДЕРІСІ	ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК АСПЕКТІЛЕР
<ul style="list-style-type: none">Заң шығару комитетінің мүмкіндіктері;электрмен жабдықтау жөніндегі заң шығару комитетінің тиімді жұмысы;Электрмен жабдықтау министрлігіндегі/бөліміндегі кадр саясаты;Энергетика министрлігінің/департаментінің жылдық есептері;Саясатты жоспарлау/әзірлеу бойынша жекелеген агенттіктің тиімді жұмыс істеуі;Электр қуаты туралы заңдар бойынша құқықтық дебаттардың саны;БАҚ-тың электр энергетикасы секторындағы саясат пен реформаларды баяндау сапасы;Қоғамның саясат шараларын қабылдауға қатысуы үшін үдерістің ашықтығы;Тәуелсіз билік саласындағы саясатты айқын қалыптастыру;	<ul style="list-style-type: none">Мерзімді шешімдердің институттық құрылымы;Реттеуші органның уәкілеттігі;Реттеуші органның құзырлығы;Реттеуші органның қызметкерлерін іріктеу;Реттеуші органның дербестігі;Апелляциялау механизмі;Реттеуші органның мүшелерімен қызметкерлерінің оқыту;Реттеу рәсімдері мен шешім қабылдаудың елеулі негізділігінің түсінікті болуы;Реттеуші органның алдыналу бастамалары;Реттеуші органның иелігіндегі құжаттарды жария ету;	<ul style="list-style-type: none">Атқарушы биліктің қоршаған орта мәселелеріне баға беру қабілеті;Атқарушы биліктің әлеуметтік мәселелерге баға беру қабілеті;Азаматтық қоғам ұйымдарының қабілеті;Саясат реформаларының негізділігі мен мақсаттары туралы ақпаратты жұртшылыққа жария ету;Жұртшылықтың қатысу үдерісінің тиімділігі;Заңнаманы реформалау мен саясат секторындағы қоршаған орта мәселелерін қарастыру;Энергетика секторындағы жобаларға арнап қоршаған орта саласындағы мақұлдау құжаттарын ұсыну бойынша уәкілеттіктер мен құзырлықтың түсінікті болуы;Жұртшылықтың қоршаған ортаға тигізетін әсерді азайту саясатын әзірлеуге қатысуы;Қоршаған орта мәселелерін қарастыру бөлігін электр энергетикасы секторына арналған ұлттық жоспарға енгізу;Қоршаған ортаға әсері туралы заңдарға, саясат пен рәсімдерге баға берудің толықтығы;

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

- Донорларды саяси мақсатта берілген несиелер арқылы тартудың айқындылығы;
- Донорларды техникалық көмек арқылы тартудың айқындылығы;
- IPP саясатын/заңнамасын айқын және жауапты түрде ендіру;
- Жекеменшік секторындағы қызмет көрсетушілерді айқын іріктеу;
- Активтерге баға берудің/балансты қайта құрылымдаудың айқындылығы;
- Субсидиялардың дизайны мен жүзеге асырудың айқындылығы мен есептілігі
- Реттеуші органның бұйрықтары мен шешімдері;
- Шешімдерді тарату;
- Тарифтік философия;
- Лицензияландыру;
- Лицензияұстаушылармен кәсіпорындармен жұмыс жүргізуге туралы мерзімді есептер;
- Тұтынушылық қызметте реттеуші органның қоршаған ортаға тигізетін әсерге баға беруге қатысуы;
- Реттеуші органның қоршаған орта мәселелерін бағалау қабілеті;
- Реттеуші органның әлеуметтік мәселелерді бағалау қабілеті;
- Кеңес берушілерді пайдалануға қатысты ақпарат жұртшылық үшін қол жетімді;
- Реттеуші органның әлеуметтік мәселелер мен қоршаған орта мәселелері бойынша шағымдануларға жауабы
- Реттеуші органның құжаттарына қоғамдық қатынауға арналған рәсім;
- Жұртшылықтың реттеу үдерісіне қатысуға арналған жері;
- Жұртшылық үшін реттеуші құжаттар мен тыңдауларға қол жетімді;
- Әлсіз топтардың мүддесін танытуға арналған институттық механизмдер;
- Анағұрлым әлсіз тараптардың реттеу үдерісіне қатысу қабілетін қалыптастыру;
- Азаматтық қоғамның реттеу үдерісіне араласуы;
- Электр қуатын жеткізушінің азаматтық қоғам ұйымдары мен потенциалды қатысуы бар халықпен міндеттемесі;
- Электр қуатына арналған бағалардың қол жетімді болуына қатысты шешім қабылдауға қатысу.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

ЖИЫНТЫҚ КЕСТЕСІ

Жалпы түсініктемелер: Саяси үдеріс деп электр энергетикасы секторындағы саясатты заңнамалық деңгейде (Республика Парламенті), атқарушы билік деңгейінде (Республика Үкіметі, салалық министрліктер/департаменттер) қалыптастыру үдерісі түсініледі, оған заң шығарушы және атқарушы өкімет органдарының заңдар мен нормативтік-құқықтық актілерді әзірлеу, қарастыру және қабылдау әрекеттері жатады.

Қазақстанның электр энергетикасы секторына «Саяси үдеріс» бойынша іріктеп алынған 36 индикаторды қолдана отырып объективті баға беру және басқаруға талдау жүргізу үшін «Электрмен жабдықтауды басқару жөніндегі бастама» халықаралық бағдарлама аспаптарының жиынтығынан 26 индикатор (1-СҮ, 4-СҮ, 5-СҮ, 8-СҮ-10-СҮ, 12-СҮ-19-СҮ, 21-СҮ, 23-СҮ-29-СҮ, 31-СҮ-34-СҮ) іріктеп алынған болатын, оларға тарихи үдерістің 15 индикаторы және әлеуметтік-экологиялық аспектінің 11 индикаторы енген.

Осы мақсатта энергетика секторындағы басқаруға қатысы бар үдерістің барлық қатысушылары, яғни заң шығару және атқару функциялары үшін жауапты негізгі мемлекеттік институттар, сондай-ақ халықаралық инвестициялық құрылымдар қарастырылған болатын.

Жалпылама талдау жүргізудің нәтижесінде «Саяси үдеріс» бойынша Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың орташа бағасы «Орташа» деген бағалау деңгейіне (3,06 ұпай) жуық етіп шығарылды.

Үдеріс бойынша индикаторлар саяси үдерістің тиімділігін келесі критерийлер бойынша бағалауда:

1. электр энергетикасы секторындағы саясатты қалыптастыру үдерісіне қатысатын Парламент пен мемлекет органдарының әлеуеті мен уәкілеттіктеріне баға беру;
2. электр энергетикасы секторындағы даму саясатын қалыптастыруға қатысатын барлық деңгейдегі органдардың шешім қабылдау тәртібі;
3. Саяси үдеріске тартылған тиісті мемлекет органдарының қызметіне теориялық және жағдаяттық талдау жүргізу;
4. Жұртшылықтың, азаматтық қоғам ұйымдарының, академиялық топтардың саяси үдеріске қатысуы, деңгейі, мүмкіндіктері, тартылу деңгейі, қатысудың рәсімдері мен ережелері;
5. Тиісті органдардың жұртшылық үшін қол жетімді саясатты қалыптастыру қызметі туралы ақпаратты ұсыну және жария ету;
6. Саясатты қалыптастыру үдерісіне тартылған барлық ұйымдардың сектордың әлеуметтік сипаттағы және қоршаған орта мәселелері бойынша бүгінгі күйіне және даму перспективаларына баға беру қабілеті;
7. Электр қуатының тәуелсіз өндірушілеріне қатысты саясатты қалыптастырудың анықтығы;
8. Электр энергетикасы секторындағы саясатты қалыптастыру үдерісіне халықаралық ұйымдардың – донорлардың қатысуына арнап мүмкіндік тудыруға қызығушылықтың жайкүйі, ашықтығы және байқатылуы;

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

16-СҮ ШЕШІМ ҚАБЫЛДАУҒА ҚОҒАМДЫҚ ҚАТЫСУ ҮДЕРІСІНІҢ АШЫҚТЫҒЫ		
Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Қабылданған шешімдер үшін жауапкершілік	ия	«Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасын қоғамдық талқылау іс-шараларын ұйымдастырушылар қоғамдық іс-шаралардың қатысушыларына бастаушы мен уәкілетті мемлекет органы туралы хабарлады. «Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасында осы бағдарламаны әзірлеуші көрсетілген.
Шешім қабылдаудың нақты уақыттық шеңберлері	жоқ	Өкінішке орай, келтірілген ақпараттық қорлардан және бағдарламаны талқылау мақсатында «дөңгелек үстелдерді ұйымдастыру туралы мәліметтерден нақты уақыттық шеңберлердің қойылған-қойылмағаны туралы белгісіз болуда, әдетте ұсыныстарды неғұрлым тез арада беру қажеттігі туралы жарияланады.
Ұсыныстар енгізудің нақты уақыттық шеңберлері	жоқ	Бағдарламаны қабылдаудың нақты уақыттық шеңберлері туралы және соған орай ұсыныстардың енгізілуі туралы мәліметтерді зерттеушілер таппады.
Енгізілген ұсыныстар бойынша есептілік	жоқ	«Атамекен» ҚҰЭП хабарлауы бойынша ағымдағы жылдың 2 маусымында «Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасының жобасын талқылау бойынша «дөңгелек үстел» болып өтті, оған Парламент Мәжілісінің депутаттары, тәуелсіз сарапшылар, салалық министрліктер мен өзге мүдделі ұйымдардың өкілдері қатысты. «Дөңгелек үстелдің» қатысушылары келесі тақырыптар бойынша баяндама жасады: 1. «Үкіметтік емес ұйымдардың ТКШ саласындағы энергия үнемдеу және энергия тиімділігі мәселелері бойынша атқаратын рөлі»; 2. «Қауіпсіз және энергия үнемдеуші шынылау – «жасыл экономикаға» көшудің мемлекеттік стратегияларының негізгі бағыттарының бірі»; 3. «Мемлекеттік энергетикалық тіркелім, сонымен бірге Энергия аудитін жүргізу ережелері, Энергия үнемдеу саласындағы аккредитациялау ережелері»; 4. «Қазақстан энергия аудиторлары қауымдастығы» ЗТҰ-ның энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асырудағы рөлі». Шара қорытындылары бойынша Қазақстанның барлық өңірлерінде осындай «дөңгелек үстелдер» өткізудің қажеттігі туралы шешім қабылданды. Қазақстанның өңірлерінде «дөңгелек үстелдерді» өткізу туралы ұсыныс баспасөзден белгілі болғандай орындалған, алайда бағдарламаға қатысты қандай да бір ұсыныстардың болған-болмағаны белгісіз.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Keңec бepу-
лep үдepicиn
құжаттандыру жоқ

Haқты қopытындылар туралы aқпapат, pезoлюциялар, хаттамалар, қатысушылар тізімдері, қоғамдық тыңдаулардың және өзге де қоғамдық маңызы бар іс-шаралар туралы материалдар көпшілік қолды көздерде берілмеген.

Үдepicи туралы aқпapатты уақытында жариялау

«Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасын қоғамдық талқылау шарасы маусым айында облыстық атқару органдарымен ұйымдастырылып және Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі әзірлеген құжат туралы ақпаратты ұсыну мақсатын көздеген болатын. Тамыз айының соңында-ақ, яғни үш айдан кейін бағдарламаны Үкімет бекітті. «Дөңгелек үстелдер» өңірлерде Астанада өткен дөңгелек үстелден кейін бірекі апта ішінде өткізілді, алдынала хабардар ету критериіне сүйенсек (60-бет, EGI-Toolkit) дер кезділігі қамтамасыз етілмеді.

Үдepicи туралы aқпapатты кеңінен жариялау жоқ

Keңінен хабардар ету фактілері жоқ, ғаламтор-қорларында іс-жүзінде өткізілген іс-шаралар туралы ақпарат берілген.

Үдepicи туралы aқпapатты мақсаттық жариялау ия

Ұйымдастырылған «дөңгелек үстелдер» туралы ақпарат көрсетіп отырғандай, қоғамдық іс-шараларға ҮЕҰ, мемлекет органдарының өкілдері, кәсіпкерлер қатысты. Сонымен қатар, мысалы, кәсіпкерлер мен ҮЕҰ топтарының жұртшылықты не болмаса аталмыш шараларда өздері танытқан тұлғаларды қалай хабардар етіп отырғаны түсініксіз.

ТОЛЫҚ Түсініктеме: ҚР ИЖТМ таратқан ақпаратта былай деп көрсетілген: «Энергия тұтынудың жыл сайынғы 10-ға % азаюы үдемелі сценарий бойынша жүріп отырады. Ол үшін Елбасының тапсырмасы бойынша ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі «Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасын әзірлейді, оның жобасы қазіргі кезде өңірлерде талқылануда. Таныстырылымдар Шығыс-Қазақстан облысында, сондай-ақ Павлодар, Қарағанды қалаларында әкімдік. Өнеркәсіптік және коммуналдық кәсіпорындардың, үкіметтік емес ұйымдардың, ПИК өкілдерінің қатысуымен болып өтті». (<http://www.nomad.su/?a=4-201306110020>). Осылайша, жұртшылықпен байланыс жасауда негізінен үкіметтік емес ұйымдарға көбірек көңіл бөлінген, кең жұртшылық туралы айтылмаған, сондай-ақ бұл ақпарат пен қоғамдық тыңдаулардың ҮЕҰ ұйытқы болуымен азаматтардың қатысуымен одан әрі жалғасқаны туралы мәлімет жоқ.

Ағымдағы жылдың үшінші маусымында Қарағанды қаласында «Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасын талқылау бойынша бірінші қоғамдық тыңдау болып өтті. Ол Қарағанды облысы әкімінің біріні орынбасары С. Ыдрысовтың төрағалық етуімен өтті. Оған ҚР ИЖТМ, «Қазақэнергиясараптама» АҚ, «Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығын жаңғырту мен дамытудың қазақстандық орталығы» АҚ, ТКШ және Құрылыс Ұлттық палатасы мен Қазақстан энергия аудиторлары қауымдастығының өкілдері қатысты (<http://www.kazee.kz/news/v-akimate-goroda-karaganda-proshlo-pervoe-obschest/>).

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

БАҒА	ТАҢДАУ
Қолданылмайды / Бағасы жоқ	
Шешім қабылдау үдерісі сапа элементтерінің бірде-біреуіне жауап бермейді	Төмен
Шешім қабылдау үдерісі 1-2 сапа элементіне жауап береді	Төмен-орташа
Шешім қабылдау үдерісі 3-4 сапа элементіне жауап береді	Орташа
Шешім қабылдау үдерісі 5-6 сапа элементіне жауап береді	Орташа-жоғары
Шешім қабылдау үдерісі 7-8 сапа элементіне жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Тыналиев Ұлықбек Серікұлы, «Бюджеттік талдау және экономикалық мониторинг орталығы» қоғамдық қоры

Ақпарат көзі: Уәкілетті мемлекет органдардың сайттары (<http://www.primeminister.kz/blog/view/327>), «Атамекен одағы» ҰЭП (<http://atamekenunion.kz/expert/out>, <http://atamekenunion.kz/tops/view/2347>), жаңалықтар (<http://www.zakon.kz/4556412-serik-akhmetov-poruchil-razrabotat-i.html>, <http://www.nomad.su/?a=3-201308280018>, <http://www.bnews.kz/ru/news/post/145275/>) және заңнама (<http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1200000541>, <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P1300000904>).

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

ИНДИКАТОРЛАР КЕСТЕСІ

САЯСИ ҮДЕРІС					
№	Атауы	Сапа элементтері	Көрсеткіш	Баға	Ұпай
1-СҮ	Заң шығару комитетінің мүмкіндіктері	Білімге қол жеткізу	ия	Орташа	3
		Білімін жақсарту	жоқ		
		Қаржы ресурстары	жоқ		
		Биліктік уәкілеттіктер	ия		
		Басымдылық	ия		
4-СҮ	Электр қуатымен жабдықтау бойынша заң шығару комитетінің тиімді жұмысы	Мүдделер ашықтығы	ия	Орташа	3
		Комитеттің белсенділігі	ия		
		Негізделген есептер	жоқ		
		Қоғамдық кеңесулер	жоқ		
		Комитетке жүгінулердің айқындығы	ия		
Комитет есептерінің айқындығы	жоқ				
5-СҮ	Электр энергетикасы министрлігіндегі/комитеттегі кадр саясаты	Орындалуы туралы есептеме	ия	Жоғары	5
		Нақты критериілер	ия		
		Күтілетін уәкілеттіктер	ия		
		Мүдделердің ашықтығы	ия		
		Мүдделер қақтығысының алдын-алу ережелері	ия		

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

10-СҮ	Энергетика министрлігінің/департаменттің жылдық есептері	Қаржылық есептеме	ия	Жоғары	5
		Орындалуына шолу	ия		
		Қол жетімділігі	ия		
		Жергілікті тілдер	ия		
12-СҮ	Жоспарлау/саясатты әзірлеу жөніндегі жеке агенттіктің тиімді қызметі	Жоспарлау агенттігіне кеңес беру талабы	жоқ	Төмен	1
		Атқарушы биліктің жауапты іс-қимылдарын бағалау тетігі	жоқ		
		Ақпаратты іздестіру бойынша уәкілеттіктер	жоқ		
		Қызметінің айқындылығы	жоқ		
		Кеңес беру-алу рәсімдері	жоқ		
14-СҮ	Электр қуаты туралы заңдар бойынша құқықтық пікірталастардың сапасы	Пікірталастардың ұзақтылығы	ия	Орташа-Жоғары	4
		Мүшелердің қатысуы	ия		
		Сөйлеушілер құрамы	ия		
		Хаттамалардың болуы	жоқ		
		Қабылданған шешімдердің елеулі негізділіктерінің анықтығы	жоқ		
15-СҮ	БАҚ-тың электр қуаты секторындағы саясат пен реформаларды баяндау сапасы	Баяндау көлемі	ия	Орташа	3
		Баяндау сапасы	ия		
		Баяндау теңгерімі	ия		

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

18-СҮ	Жұртшылықтың қатысу үдерісінің тиімділігі	Қатысу саны	жоқ	Жоғары	5
		Қатыну ауқымы	жоқ		
		Жұртшылықтың қатысу қорытындылары	жоқ		
		Жұртшылықтың қатысуына жауап	жоқ		
21-СҮ	Электр қуатының тәуелсіз өндірушілері саласындағы саясатты айқын қалыптастыру	Заңнамалық бекіту	ия	Орташа-Жоғары	4
		Саясатты әзірлеу барысындағы қоғамдық кеңесулер	ия		
		Конкурстық сауда-саттық	ия		
		Сұранысқа баламалы талдау жасау	ия		
		ЭСК ашу	жоқ		
		Қаржылық ықпалға талдау жасау	жоқ		
23-СҮ	Донорларды саяси ниетпен берілген несиелер арқылы тартудың айқындылығы	Саяси ұстанымның айқындылығы	ия	Орташа	3
		Шарттары бойынша айқындылығы	ия		
		Несие бойынша құралдарды пайдаланудың айқындылығы	жоқ		
		Бағалау тетіктерінің айқындылығы	жоқ		
24-СҮ	Донорлардың техникалық жәрдем арқылы қатысуының айқындылығы	Техникалық жәрдем беру туралы толық мәліметтердің айқындылығы	жоқ	Бағасы жоқ	0
		Нәтижелердің айқындылығы	жоқ		
		Іс-шаралардың кеңінен таралуы	жоқ		

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

25-СҮ	Электр қуатының тәуелсіз өндірушілері (ЭТӨ) туралы саясатты/заңнаманы есептік ендіру	Конкурстық сауда-саттық	жоқ	Төмен-орташа	2
		Электр қуатын жіберу туралы келісім-шарттардың ақпаратын жария ету	жоқ		
		Сұранысқа баламалы талдау жүргізу	ия		
		Қаржылық әсер етуге талдау жүргізу	жоқ		
26-СҮ	Жекеменшік секторынан қызмет көрсетушілердің айқын түрде іріктелуі	Жобаны бекітуге дейінгі баламалы қоғамдық кеңесулер	жоқ	Төмен-орташа	2
		Ұсыныстарды сұратудың айқындылығы	жоқ		
		Сауда-саттықтың қатысушыларына ұсынылатын ақпарат қоғам үшін ашық	жоқ		
		Таңдау критеріі мен үдерістеі айқындылық	жоқ		
27-СҮ	Активтерді бағалаудың/балансты қайта құрылымдаудың айқындылығы	Қабылданған шешімді негіздеу	жоқ	Орташа – Жоғары	4
		Әдіснаманы жария ету және негіздеу	ия		
		Әдістердің қолданылуын түсіндіру	ия		
		Тәуелсіз бақылау	ия		
28-СҮ	Субсидияларды әзірлеу мен ендірудің айқындылығы және есептілігі	Шолуды жұртшылыққа жария ету	жоқ	Төмен-орташа	2
		Критерийлердің айқындылығы	жоқ		
		Үлестіру туралы шешімдердің негіздемесі	жоқ		
		Мониторинг және есептілік	жоқ		
		Баға беру	жоқ		

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Сапалық және ұпаймен баға берулердің сәйкестігі:

Сапалық баға беру	Ұпаймен баға беру
«Бағалауға келмейді»	0
«Төмен»	1
«Төмен-орташа»	2
«Орташа»	3
«Орташа-жоғары»	4
«Жоғары»	5

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

ЖИЫНТЫҚ КЕСТЕСІ

Жалпы Түсініктемелер: Реттеу үдерісі қолданыстағы заңнаманы орындау бойынша атқару үдерісі ретінде белгіленеді және атқарушы органдардың тарифтерді белгілеу, электр энергетикасы секторы нысандарының қызметін лицензияландыру, дауларды шешу, сондай-ақ электр қуатының сапасына қатысты стандарттар мен талаптардың орындалуын бақылау бойынша іс-қимылдардың шарттары мен тәртібін қарастырады. Қазақстан Республикасындағы электр энергетикасы саласындағы қалыптасқан саясат қағидаттарының біркелкі орындалуын қамтамасыз етуге арналған реттеу органы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 12 қазандағы Қаулысымен белгіленген, бұл Қаулымен «Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі туралы ереже» бекітілді. Агенттікпен жүзеге асырылып отырған монополияға қарсы реттеуде мемлекеттің жүргізіп отырған экономикалық, әкімшіліктік және заң шығару шараларының барлық кешені қамтылған.

Электр энергетикасы секторының реттелуін зерттеу үшін «Электрмен жабдықтауды басқару бастамасының» **32** индикаторының арасынан жоба бойынша әріптестер **28** индикаторды (1-РҮ-3-РҮ, 6-РҮ, 8-РҮ, 9-РҮ, 11-РҮ-32-РҮ) іріктеп алды, оның **12-і** реттеу органының әлеуметтік және экологиялық мәселелердегі әлеуетін қарастыруда.

Жалпылама талдаудың нәтижесінде Қазақстанның электр энергетикасы секторын «Реттеу үдерісі» бойынша басқарудың орташа бағасы «Орташа – жоғары» деңгейіне (3,875 ұпай) жақын деп берілген.

Реттеу үдерісі бойынша индикаторлар мыналарды бағалауға мүмкіндік береді:

- Реттеу органының институттық құрылымын, тәуелсіздігін, әлеуеті мен уәкілеттіктерін;
- Реттеу органының болуын, жай-күйін және оның шешім қабылдау тәртібін талдау;
- Реттеу органының қызметін тәжірибелік және жағдаяттық талдау;
- Жұртшылықтың, азаматтық қоғам ұйымдарының, сарапшылар қауымдастығының реттеу үдерісіне қатысуы, әлеуеті, тартылу деңгейі, дәрежесі, рәсімдері мен ережелері;
- Реттеу органының қызметі туралы құжаттар мен ақпараттың жұртшылық үшін қол жетімділігі;
- Энергия секторындағы тарифтерді қалыптастыру тәртібі мен қағидаттары, олардың жұртшылыққа түсінікті болуы;
- Лицензия ұстаушылармен жұмыс жөніндегі есептіліктің қол жетімділігі және лицензияны қарастыру/күшін жою/уақытша тоқтату критерийлерінің, дауларды шешудің қағидаттары;

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

1-РҮ	РЕТТЕУ ШЕШІМДЕРІНЕ АРНАЛҒАН ИНСТИТУТТЫҚ ҚҰРЫЛЫМ	
Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Қолданылмайды / Бағасы жоқ		

Нормативтік шешімдер министрлік шеңберінде шешім қабылдаудың кәдімгі атқару үдерісі арқылы қабылданады

жоқ

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 12 қазандағы Қаулысымен (1-бап, 7-тарм.) бекітілген «Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі туралы ережеге» сәйкес аталған Агенттік өз құзырлығындағы мәселелер бойынша Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген тәртіппен шешім қабылдап отырады, мұндай шешімдер Агенттік Төрағасының бұйрықтарымен және Қазақстан Республикасының заңнамасымен көзделген өзге актілермен ресімделеді. 23-бапқа сәйкес, Агенттіктің алқалық басқару органы жеті адамнан тұратын Басқармасы болып табылады. Агенттіктің Басқармасына Агенттіктің Төрағасы жетекшілік етеді. Агенттіктің Басқармасының құрамына Агенттіктің Төрағасы, оның орынбасарлары, Қазақстан Республикасы Үкіметінің өкілдері кіреді.

Агенттіктің Басқармасы жауапты хатшының құзырлығына жатқызылған мәселелерді санамағанда, Агенттіктің құзырлығына жататын кез-келген мәселелерді қарастырып және олар бойынша шешім қабылдап отыруға құқылы. Басқарма отырысында қабылданған шешімдер Агенттік басқармасының қаулыларымен ресімделеді және Агенттік Төрағасының шешім қабылдауына негіздеме болып табылады. Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар туралы» Заңының 12-бабына сәйкес, уәкілетті органның ережесі, құрылымы мен жалпы штаттық саны Қазақстан Республикасының Үкіметімен белгіленеді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Нормативтік шешімдердің
басым көпшілігі министрлік
шеңберінде шешім
қабылдаудың кәдімгі
атқару үдерісі арқылы
қабылданады. Алайда
министрліктің шеңберінде
белгілі бір шешімдер
үшін жауапты (мысалы,
тарифтерді қайта қарау
және лицензияландыру) же-
келеген бөлімше, жекелеген
бөлімдер не болмаса нақты
жауапкершілікке ие топтар
бар.

ия

Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу
агенттігінің құрылымында Электр және жылу энергетикасы
саласындағы реттеу департаменті қызмет етеді.

Жеке тәуелсіз реттеуші ор-
ган реттеу мен қадағалау
жөніндегі шешімдерді
қабылдау үшін жауапты.

ия

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 12 қазандағы
Қаулысымен «Қазақстан Республикасының Табиғи монопо-
лияларды реттеу агенттігінің мәселелері» бекітілді. Аталған
қаулымен «Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды
реттеу агенттігі туралы ереже» бекітілді. Агенттікпен жүзеге
асырылып отырған монополияға қарсы реттеуде мемлекеттің
жүзеге асыратын экономикалық, әкімшіліктік және заң шығару
шараларының бүкіл кешені қамтылған.

ТОЛЫҚ Түсініктеме: 2003 жылы Қазақстан Республикасында мемлекеттік монополияға қарсы саясатты жүргізу міндеті Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау агенттігіне жүктелген болатын, ол тікелей республика Президентіне бағынып және соған есеп береді. Осылайша, осы уәкілеттіктерді жүзеге асыру кезінде Агенттік заң тұрғысынан алғанда елдің үкіметі мен парламентіне тәуелсіз болатын. 2004 жылы әкімшілік реформаның нәтижесінде Елбасының шешімімен Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің Бәсекелестікті қорғау комитеті мен Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу агенттігі құрылды. Монополияға қарсы органдардың бөлінуі олардың функциялары мен уәкілеттіктеріне нақты сипат берді. 2007 жылы энергетика және минералды ресурстар мен көлік және коммуникациялар министрліктерінен инфрақұрылымдық реттеу органына техникалық реттеу мәселелері тапсырылды: бұл лицензияландыру, кемсітушіліксіз қол жеткізудің техникалық шарттарын белгілеу, нормалау мәселелері, инвестициялық жобаларды бекіту. Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу агенттігінде байланыс қызметтерін санамағанда, экономиканың монополиялық секторларын мемлекеттік тарифтік реттеу шоғырланған.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

БАҒА	ТАҢДАУ
Бағалауға келмейді/бағасы жоқ	
Есептеме не болмаса қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме не болмаса қызмет бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен-орташа
Есептеме не болмаса қызмет екі сапалық элементке жауап бермейді	Орташа
Есептеме не болмаса қызмет үш сапалық элементке жауап бермейді	Орташа -жоғары
Есептеме не болмаса қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» ҚҰ

Ақпарат көзі: ТМРА ресми сайты, Агенттіктің ОА құрылымы және бөлімшелердің басшылары туралы мәліметтер

<http://www.arem.gov.kz/ru/103/#!prettyPhoto> , ТМРА ресми сайты, Агенттік туралы ереже <http://www.arem.gov.kz/ru/101/> , ТМРА ресми сайты, Агенттіктің құрылу тарихы <http://www.arem.gov.kz/ru/3/>.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІ					
№	Атауы	Сапа элементтері	Көрсеткіш	Баға	Ұпай
1-РҮ	Реттеу шешімдеріне арналған институттық құрылым	Шешім қабылдаудың атқарушылық үдерістері арқылы	жоқ	Орташа – Жоғары	4
		Министрлік шеңберінде атқарушылық үдерістері арқылы	ия		
		Тәуелсіз реттеуші орган	ия		
		Ақпарат және дәлелдеме	ия		
2-РҮ	Реттеу органының уәкілеттіктері	Тергеп-тексеру	ия	Жоғары	5
		Бағыну	ия		
		Өкімдерді бұзғаны үшін айыппұлдар	ия		
		Уәкілеттіктерді жүзеге асыру	ия		
3-РҮ	Реттеу органының құзыреті	Функциялары қолданыстағы заңдарда, ережелерде не жарлықтарда қаншалықты айқын етіп белгіленген	ия	Орташа – Жоғары	4
		Диапазон функций, возложенный на регулирующий орган	ия		
		Іріктеу үдерісінің тәуелсіздігі	жоқ		
		Нақты етіп белгіленген үдеріс	ия		
6-РҮ	Реттеу органының қызметкерлерін іріктеп алу	Үміткерлер туралы мәліметтердің айқындылығы	жоқ	Орташа – Жоғары	4
		Құрамына және сабақтастығына арналған критерийлер	ия		
		Лауазымын атқарудың әртүрлі мерзімдері	ия		

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

№	Атауы	Сапа элементтері	Көрсеткіш	Баға	Ұпай
8-РҮ	Реттеу органының дербестігі	Лауазымын атқарудың тұрақты мерзімі	ия	Төмен-орташа	2
		Финансовая автономность	жоқ		
		Кадрларды таңдаудағы іс-қимыл еркіндігі	жоқ		
9-РҮ	Апелляциялау тетігі. Азаматтардың нақты шешімдер бойынша жүгіну тетігі	Кез-келген қатысы бар тарап шешімнің күшін жою туралы шағым бере алады	ия	Жоғары	5
		Күшін жою туралы шағым іс-жүргізу негіздемесімен ұсынылуы мүмкін	ия		
		Күшін жою туралы шағым материалдық-құқықтық негіздемемен ұсынылуы мүмкін	ия		
		Күшін жою туралы шағымдану тетігі тым болмағанда бір жағдайда шешімдерге ықпалын тигізеді	ия		
11-РҮ	Реттеу органының мүшелері мен қызметкерлерін оқыту	Анықтылығы	ия	Жоғары	5
		Бірнеше пәндер бойынша оқыту	ия		
		Сан-алуандық	ия		
15-РҮ	Реттеу рәсімдерінің және шешім қабылдаудың елеулі негізділіктерінің анықтығы	Рәсімдік сенушілік	ия	Орташа	3
		Қабылданған шешімдердің елеулі негізділіктерінің анықтығы	ия		
17-РҮ	Реттеу органының алдын-алу бастамалары	Өз бетінше бастамаланған істер (Suomotu петициялары)	жоқ	Төмен-орташа	2
		Толық талқылау, зерттеу, конференциялар	ия		

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

№	Атауы	Сапа элементтері	Көрсеткіш	Баға	Ұпай
18-РҮ	Реттеу органының иелігінде жүрген құжаттардың қол жетімділігі	Егер құжаттар құпиялы болмаса, олар жұртшылық үшін үшін қол жетімді деген болжам	ия	Орташа	3
		“құпиялылық” анықтамасының нақты рәсімдері мен ережелері	ия		
26-РҮ	Реттеу органының бұйрықтары мен шешімдері	Бұйрықтарда түсінктеме/себебі қамтылсын деген заңгерлік талап	ия	Орташа – Жоғары	4
		Тәжірибедегі себептердің сапасы	ия		
27-РҮ	Шешімдерді тарату	Оңай қол жетімділігі	нет	Орташа – Жоғары	4
		Уақытында қол жетімді болуы	ия		
		Жергілікті тіл	ия		
		Таратудың көптараптық әдістерін қолдану	ия		
28-РҮ	Тарифтік философия	Бұйрықтарды түсінуде көмек	жоқ	Орташа – Жоғары	4
		Толықтай талдау	жоқ		
		Елеулі ықпалын бәсеңдету	ия		
		Түсінуге жеңіл болуы	ия		
		Соңғы тарифтер философияны/қағидаттарды көрсетеді	ия		

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

№	Атауы	Сапа элементтері	Көрсеткіш	Баға	Ұпай
30- РҮ	Лицензияландыру	Лицензияға арналған өтінімді қарастырудың жақсы белгіленген рәсімі	ия	Жоғары	5
		Лицензияға арналған өтінімді қарастырудың жақсы белгіленген критерийлері	ия		
		Лицензияны өзгерту/күшін жою/ күшін уақытша тоқтатуға арналған негіздеменің нақтылығы	ия		
		Дауларды шешу	ия		
31- РҮ	Лицензия ұстаушылар мен кәсіпорындармен жұмыс туралы мерзімді есептеме	Орындалуы және сәйкестігіне мониторинг жүргізу	ия	Орташа	3
		Ұсынудың міндетті талабы	ия		
		Оңай қол жетімділігі	ия		
		Уақытында қол жетімді болуы	ия		
		Жергілікті тілдерде қол жетімді болуы	ия		
32- РҮ	Тұтынушылық қызмет көрсетулер және жеткізу сапасы. Тұтынушыларға қызмет көрсету және қызмет көрсетудің сапасы	Есептеме параметрлерінің реттілігі мен анықтығы	ия	Жоғары	5
		Кешенді есептеме	ия		
		Тұтынушылық қызмет көрсетулер мен қамту сапасының стандарттары	ия		
		Жеткізу сапасының стандарттары міндетті болып табылады	ия		
		Орындалуына мониторинг жүргізу	ия		
		Нормаларға сай болуына шолу	ия		
Сәйкестігін шолу нәтижелерінің жалпыға қол жетімді болуы	ия				
		Тұтынушылардың шағымданулары	ия		

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Сапалық және ұпаймен баға берудің сәйкестігі:

Сапалық баға беру	Ұпаймен баға беру
«Бағалауға келмейді»	0
«Төмен»	1
«Төмен-орташа»	2
«Орташа»	3
«Орташа-жоғары»	4
«Жоғары»	5

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

ЖИЫНТЫҚ КЕСТЕСІ

Жалпы Түсініктемелер

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне объективті баға беру үшін сектордағы саяси үдеріс пен реттеу үдерісі бойынша барынша елеулі индикаторлар іріктеліп алынды.

Бұл бөлімде іріктеп алынған индикаторлардың ішіндегі 9 индикатор (8-СҮ, 19-СҮ, 29-СҮ, 31-СҮ, 32-СҮ, 33-СҮ, 34-СҮ, 12-СҮ, 16-СҮ) экологиялық аспектілерді, ал 14 индикатор (9-СҮ, 13-СҮ, 17-СҮ, 16-СҮ, 13-СҮ, 14-СҮ, 16-СҮ, 19-СҮ-25-СҮ, 29-СҮ) әлеуметтік аспектілерді бағалайды.

Жалпылама талдау жүргізудің нәтижесінде Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқару үдерісіндегі әлеуметтік жауапкершілік деңгейінің орташа бағасы (2,92 ұпай) «Орташа» деген бағаға жуық.

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық аспектілері деңгейінің орташа бағасы (2,5 ұпай) «Төмен» және «Төмен-орташа» бағаларының арасындағы шаманы құрауда.

Жұмыс кезінде туындап отыратын экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді ескеріп отыру қазіргі жағдайларды қызмет етіп жатқан кез-келген кәсіпорындар үшін өзекті болып табылады. Әсіресе Қазақстан Республикасының қуат өндіруші компаниялары сияқты ірі ластаушылар үшін. Еліміздің энергетикалық секторының құрылымы сапасы төмен арзан көмірмен жұмыс істейтін және соған орай түрлі поллютанттардың қоршаған ортаға бөлінуі Көрсеткіштері жоғары жылу-энергетикалық кәсіпорындардан құралған. Көмір шикізатының бағасының төмен болуы (ол 2010 – 2014 жылдарға арналған Қазақстан Республикасының электр энергетикасын дамыту бағдарламасында саланың аса мықты жақтарының бірі ретінде көрсетілген) Қазақстандағы жел энергетикасын, гелий энергетикасы мен су энергетикасын дамыту әлеуетінің аса жоғары болуына қарамастан, шындығына келгенде жаңартылатын энергия көздерін дамытудың елеулі тежегіш факторы болуда.

Энергетика саласының қоршаған ортаны ластауға қосып отырған үлесіне қатысты айта кететіні, Қазақстандағы электр қуатын алудың негізгі көзі органикалық отынды жағу болып табылады. Қызметтің бұл түрі газ тәрізді (қышқыл) заттардың, шаңның, сондай-ақ бугаздарының едәуір мөлшерде бөлінуімен негізделген. Қазақстанның электр энергетикасы қауыдастығының мәліметтеріне сәйкес, Қазақстандағы бу газдары шығарындыларының 86%-ы көмірмен жұмыс істейтін стансаларға тиесілі болуда, ал энергетика кешені көздерінен бөлінетін шығарындылардың эмиссиялардың жалпы көлеміндегі меншікті салмағы 41-42 % деңгейді құрап отыр (2007 – 2009 жж. мәліметтер) және тұрақты болып қалуда.

Атмосфералық ауаны ластаумен қатар, ЖЭО-тарының өндірістік қажеттіліктері үшін су ресурстары қолданылады, олар көбінеки табиғи көздерден, кейде тіпті ішуге жарамды су көздерінен алынып отырады. Күл-қож қалдықтары да оларды жинап сақтау үшін ауқымды алаңдарды қажет етеді.

Қазақстанның энергетикалық жағдайының сипаттамасындағы тағы бір ерекшелік – уран кендерінің ауқымды кендерінің орын алуы – еліміз уранның барланған қорлары мен ресурстарының көлемі бойынша

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

әлемдегі екінші орынды иеленуде. Демек, атом энергетикасының экологиялығына қатысты пікірлердің сан-алуандығына қарамастан, атом электр стансаларының өндіруші қуаттардың жалпы құрылымындағы электр қуатын өндіру үлесінің арта беретіні айдан анық. Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшу бойынша қабылданған тұжырымдамасында атом энергетикасын дамыту міндеті «баламалы энергия көздері» деген жалпы атаумен су энергетикасымен, жел энергетикасымен және күн энергетикасымен бір қатарда тұр. «Баламалы энергия көздері» ұғымын кеңейтудегі мұндай «қулық» ел басшылығына «Электр қуатын өндірудегі баламалы қуат көздерінің үлесін 2050 жылға қарсы 50%-ға дейін жеткізу» мақсатын қоюға мүмкіндік берді. Салыстыру үшін, болжамға сәйкес, 2010 – 2014 жылдарға арналған Қазақстан Республикасының электр энергетикасын дамыту бағдарламасында 2014 жылы жаңартылатын энергия көздерін қолданудың электр қуатын тұтынудың жалпы көлеміндегі үлесі 1,0 %-дан артық шаманы құрамақ.

Есептеу комитеті өзінің 2013 ж. 1-тоқсанындағы есебінде инвесторлардың жоқтығы салдарынан жеті су электр стансасы мен үш жел электр стансасының жоспарланған құрылысы сол бастаусыз күйінде қалды деп мәлім етті. Осылайша, 2014 жылға қарсы тіпті осы бір пайыздың өзіне жетудің ықтималдығы төмен.

Сонымен қатар, Қазақстан Республикасының жақынарадағы бірнеше онжылдыққа арналған басты стратегиялық құжаты – «Қазақстан-2050 стратегиясы: қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» атты құжатында ХХІ ғасырдың ғаламдық он сын-қатерінің арасында – ғаламдық энергетикалық қауіпсіздік аталған, ал табиғи қорларды басқарудың принципіалды жаңа жүйесін енгізу саласындағы саясат былай деп көрсетілген: «Көмірсутегі шикізатының нарығында ірі ойыншы болып қала отырып, біз **энергияның баламалы түрлерін өндіруді дамытуға**, күн мен желдің энергиясын пайдаланатын технологияларды белсенді енгізуге тиіспіз. Бұл үшін бізде барлық мүмкіндіктер бар. 2050 жылға қарай елде энергияның **баламалы және жаңғыртылатын** түрлерін қоса алғандағы барлық энергия тұтынудың кем дегенде тең жартысы келуге тиіс».

Осылайша, бірінші тараптан нақты түрде баламалы қуат көздеріне жататын энергетикалық өндірістердің дамуының кейін қалуын және екінші тараптан бу газдарының шығарындыларын шектеу бойынша қабылданған қатаң заңнамалық шараларды (бұл ЖЭО қуаттылықтарын арттырудың елеулі тежегіш факторы болмақ) ескере отырып, көмірмен жұмыс істейтін жылу-энергетикалық кәсіпорындардың орын алып отырған экологиялық мәселелеріне жақын жылдарда АЭС-тың құрылысы мен оларды пайдалану кезінде туындап отыратын экологиялық тәуекелдер қосылады деп болжауға болады.

Әлеуметтік тұрғыдан алғанда энергетикалық кәсіпорындардың экологиялық мәселелері шиеленістің тағы бір нүктесіне айналуы мүмкін. Сол себептен, электр энергетикасы саласының қызмет етуінің экологиялық және әлеуметтік аспектілерін талдау жұртшылықтың экологиялық мәселелерге алаңдаушылығының үздіксіз түрде артып отырғанын ескерумен, ұзақ мерзімді келешекте саланың экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді басқару мүмкіндігін толықтай бағалауға мүмкіндік береді.

Осы зерттеу шеңберінде Қазақстанның энергиямен жабдықтау секторына 7 экологиялық индикатор бойынша талдау жасалды, оның 5-уі саяси үдерісті және 2-уі – реттеу үдерісін қамтиды.

Зерттеудің әлеуметтік-экологиялық блогын толтыруға арнап ақпарат жинаудың негізгі көзі ретінде қоршаған ортаны қорғау және энергетика саласындағы уәкілетті мемлекет органдарына ресми сұратулар, сондай-ақ ірі энергетикалық компаниялар (Шығыс және Оңтүстік өңірлердің компаниялары таңдалған болатын) мен кәсіби қауымдастықтарға сұратулар қолданылды.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

- Респонденттердің басым көпшілігі қойылған сауалдарға жауап берді, дегенмен сұратуларға жауап бермеу фактілері де орын алды:
- AES корпорациясынан жауап түспеді (шетелдік басқарушы компания, оның меншігінде Өскемен ЖЭО, Согра ЖЭО және басқаруында Шүлбі СЭС және Өскемен СЭС);
- энергетика және коммуналдық шаруашылық басқармаларынан (облыстық әкімдіктер мен республикалық маңыздағы қалалардың жанындағы органдар, олардың қызметінің мақсаты – энергетика, жылумен қамту, телекоммуникациялар, көркейту, коммуналдық, су және газ шаруашылығын жергілікті деңгейде мемлекеттік реттеу мен басқару) заңнамамен белгіленген мерзімде жауаптар келіп түспеді;
- есепті әзірлеу сәтіне қарсы «Самұрық-Энерго» АҚ холдингісінен жауап түспеді. Қоғам Қазақстан Республикасының энергетикалық және көмір кәсіпорындарын басқаратын холдингілік компания болып табылады. 2012 жылдың 31 желтоқсанына қатысты «Самұрық Энерго» АҚ-ның активтер құрылымына 37 ұйым кіретін.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

19-СҮ ЗАҢНАМА МЕН САЯСАТТЫ РЕФОРМАЛАУ СЕКТОРЫНДА ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ МӘСЕЛЕЛЕРІН ҚАРАСТЫРУ

Сапалық элементтер	Көрсеткіш	Түсініктеме
Негізгі құжаттардағы мәселелерді қарастыру	Ия	Экономиканы реформаландыру және дамудың «Жасыл» жолына көшу жөніндегі стратегиялық құжаттарда электр энергетикасы секторы мен энергия үнемдеуге арналған жеке блок бар
Реформалауға саясат пен заңдарды енгізу	Ия	Жасыл экономикаға көшуге байланысты заңнамаға түзетулер енгізу бойынша ұсыныстар бар
Энергия секторының тікелей ықпалын бәсеңдету	Ия	Қазақстан Республикасының Жасыл экономикаға көшу тұжырымдамасына және «Жасыл Даму» салалық бағдарламасына енгізілген.
Қоршаған ортаға әсер етудің ғаламдық және экономикалық зардаптары	Ия	Қоршаған ортаны қорғау саласындағы саясаттың басты тренділерінің бірі – экономикалық дамудың төмен көміртегілік жолына көшу

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме:

Қазақстанның энергетика саласы негізінен көмірлік ЖЭО-тарынан құралған, сол себептен ол бу газдары шығарындыларының негізгі көзі болып табылады. 2010-2014 жылдарға арналған қоршаған ортаны қорғау жөніндегі «Жасыл Даму» мемлекеттік салалық бағдарламасында айтылғандай, көміртегі диоксидінің шығарындылар көлеміне ең қомақты үлесті энергетика, ал қуат тасымалдағыштарынан – көмір қосуда, бұл жағдайда есептеулер көмірдің шығарынды өндірісіндегі үлесінің қарқынды түрде артып отыратынын көрсетуде. 2020 жылға қарсы ол отынды жағудан пайда болатын жалпы шығарындылар көлемінің 66 %-ын құрамақ.

«Жасыл Даму» бағдарламасы мен Жасыл экономикаға көшу тұжырымдамасында электр энергетикасы секторының қоршаған ортаға тигізетін әсерін азайту бойынша ұйымдастыру шаралары көрсетілген. Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі сонау 1997 жылы «Энергия үнемдеу туралы» Заңын қабылдаған болатын, онда осы саладағы саясаттың негізгі қағидаттары баяндалған. «Технологиялық даму жөніндегі ұлттық агенттік» АҚ-ның 2012 жылы әзірлеген технологиялық даму саласындағы орталық және жергілікті атқару органдары қызметінің тиімділігін талдау жөніндегі есепке сәйкес, Министрліктер мен ведомстволардың барлық зерттелген бағдарламалық құжаттары мен стратегиялық жоспарларында инновацияларды енгізу мен ресурс-энергия үнемдеуші технологиялар жайлы баса айтылған.

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы:

Вадим Литвинов, «Экология-Жастар-Бастама-Даму» ҚҚ сарапшысы

«Айқын тариф» ҰЕҰ республикалық қауымдастығының мүшесі

Ақпарат көзі: 2010 – 2014 жылдарға арналған Қазақстан Республикасының үдемелі индустриалды-инновациялық дамуы жөніндегі 2010 жылғы 19 наурыздағы №985 мемлекеттік бағдарламасы, 2010-2014 жылдарға арналған «Жасыл даму» салалық бағдарламасы, Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің 2011-2015 жылдарға арналған Стратегиялық жоспары, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 26 шілдедегі №862 қаулысымен бекітілген «Өңірлерді дамыту» бағдарламасы, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 13 сәуірдегі №301 қаулысымен бекітілген «Бизнестің жол картасы – 2020» бағдарламасы, Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің 2010 – 2014 жылдарға арналған Стратегиялық жоспары, 2020 жылға дейінгі даму перспективасымен Қазақстан Республикасында атом саласын дамытудың 2011-2014 жылдарға арналған бағдарламасы, ҚР Атом энергетикасы жөніндегі агенттігінің Стратегиялық жоспары, Қазақстан Республикасының Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері жөніндегі агенттігінің 2011 – 2015 жылдарға арналған Стратегиялық жоспары.

Қосымша ақпарат: Осы индикатор бойынша жоғары баға беруге қарамастан, былай деп айта кеткен жөн: жұртшылықпен өзара іс-қимылдың болмауының салдарынан, оның қолдауына ие болмастан, тіпті ең жақсы стратегиялардың өзі жұртшылықтың «бөтен» жоспарларды іске асыруға қатысқысы келмеуінің салдарынан іске асырылмай қалуы мүмкін. Басқа индикаторларды талдау көрсетіп отырғандай, көп жағдайда дәл осылай болып отырады. Жұртшылық деп біз бұл жерде тұлғалардың кең тобын (сонымен қатар бизнес және инвест-қауымдастықтарды) түсінеміз.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

БАҒА

ТАҢДАҒЫЗ

Бағалауға келмейді/Бағасы жоқ

Қоршаған ортаға тигізетін әсерін зерттеу сапалық элементтерге жауап бермейді

Төмен

Қоршаған ортаға тигізетін әсерін зерттеу сапалық элементтердің біріне жауап береді

Төмен-орташа

Қоршаған ортаға тигізетін әсерін зерттеу екі сапалық элементке жауап береді

Қоршаған ортаға тигізетін әсерін зерттеу үш сапалық элементке жауап береді

Орташа-жоғары

Қоршаған ортаға тигізетін әсерін зерттеу төрт және одан артық сапалық элементке
жауап береді

Жоғары

Қазақстан Республикасындағы қоршаған ортаны қорғау саласындағы қатынастар 2007 жылы қабылданған және өзіне жыл сайын өзгертулер мен толықтырулар енгізіліп отыратын Экологиялық Кодекспен, сондай-ақ ҚР Үкіметі қабылдаған өзге де нормативтік-құқықтық актілермен реттеліп отырады. Бұл құжаттардың барлығында Қазақстан Республикасының Конституциясында негізі қаланған мақсатты – адамның өмір сүруі мен денсаулығы үшін қолайлы қоршаған ортаны құру мақсатын іске асыруға арналған заңгерлік өріс сипатталған (31-бап).

Орталық билік органдарынан уәкілеттіктерді жергілікті органдарға тапсыру бойынша жүргізілген әкімшілік реформаға сәйкес, қоршаған ортаны қорғау жөніндегі мәселелердің бір бөлігі облыстардың және республикаға бағынышты қала әкімдіктерінің қарауында. Осыған арнап әкімдіктердің жанынан табиғи қорлар мен табиғат пайдалануды реттеу басқармалары құрылған. Экологиялық кодекске сәйкес, бұл басқармалардың қарауына II-IV санаттарындағы кәсіпорындарға арнап жобаларға мемлекеттік экологиялық сараптама жасау және табиғат пайдалануға рұқсат-қағаздарын ұсыну жатады. Бұл санаттағы кәсіпорындар қоршаған ортаға елеулі әсерін тигізбейді деп көзделуде. Мысал үшін, шағын кенттегі ЖЭО небольшого посёлка может относиться ко II не болмаса III санатқа жатуы мүмкін, ал ірі қаладағы ЖЭО I санатына жататын болады және барлық рұқсат-құжаттарын ҚР ҚОҚ және СРМ-дан алады. Алайда мұндай бөлу ШҚ ӨЭК сияқты ірі кәсіпорынды IV санатындағы кәсіпорындарға (экологиялық тұрғыдан қауіптілігі аз) жатқызуға мүмкіндік береді, бұл жағдайда оның кешенді әсері және экологиялық тәуекелдің дәрежесі ескерілмейді.

«Электр қуаты туралы» Заңға сәйкес, электр қуаты саласындағы реттеуші органның құзырлығына қоршаған ортаны қорғаумен байланысты функциялар жатпайды. Жоғарыда аталған Заңда экологиялық нормаларға жатқызуға болатын жалғыз ғана норма – бұл электр энергетикасы саласындағы бақылаушы органның бағдарламаны, нормативтік-әдістемелік актілерді, энергия үнемдеудің құқықтық және экономикалық тетіктерін әзірлеуді ұйымдастыру құқығы. Алайда, белгілі болғандай, құқықты пайдалануға да, пайдаланбауға да болады. Экологиялық жағдайды жақсарту жөніндегі мәселелердің барлығы уәкілетті орган – Қоршаған ортаны қорғау мен су ресурстары министрлігінің құзыретіне жатады. Дәл осы министрлік өнеркәсіптік кәсіпорындарды (сонымен бірге, электр энергетикасы секторындағы) салу және қайта құру жобаларындағы экологиялық бөлімдерді келіседі. Экологиялық бөлім, жобалау деңгейіне байланысты «Қоршаған ортаны

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

қорғау» (ҚОҚ) бөлімі не болмаса «Қоршаған ортаға тигізетін әсерге баға беру» (ҚОӘБ) бөлімі деп аталуы мүмкін. Ол өзінсіз кез-келген өнеркәсіптік нысандарды қаржыландыру мен құрылысы мәселелері шешілмейтін жобалау және рұқсат беру құжаттарының міндетті бөлімі болып табылады. ҚОҚ және ҚОӘБ бөлімін әзірлеу мен келісу ісі Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексімен реттеледі. Жобаны қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның келісуінің міндетті нормасына қоғамдық тыңдаулардың хаттамасын ұсыну жатады. Алайда, практика көрсетіп отырғандай, Қоғамдық тыңдауларды өткізудің аса толық ережелеріне қарамастан, көп жағдайда олар жұртшылықты шешім қабылдау үдерісіне кірістіруге немқұрайлы жүргізіліп отырады. Іс-жүзінде жұртшылықтың жобаны әзірлеу және егер болса, нұсқаларын (сонымен бірге, жобаны іске асырудан бас тартқан жағдайда «нөлдік» нұсқаны) таңдау кезеңінде өз пікірін білдіруге мүмкіндігі болмайды.

Құрылыс және қайта құру жобаларымен қатар, электр энергетикасы саласында әзірленіп жатқан келесі жоба түрлері де міндетті мемлекеттік экологиялық сараптамадан өткізілуі тиіс:

- қоршаған ортаға эмиссия нормативтерінің жобалары
- іске асырылуы қоршаған ортаға жағымсыз әсер етуге әкеп соқтыруы мүмкін Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілерінің, нормативтік-техникалық және нұсқаулық-әдістемелік құжаттардың жобалары
- жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды орындау туралы келісім-шарт жобалары

Қазақстан Республикасына тасымалданатын (енгізілетін) көліктік құралдарды, жабдықтарды санамағанда, технологияларды, техниканы қолдану бойынша құжаттама.

Қоршаған орта мәселелерін әкімшіліктік реттеуге арналған тағы бір аспапқа шектеуі-рұқсат етілген шығарындылардың (ШРШ), шектеуі рұқсат етілген тасталындылар (ШРТ) жобаларын және қалдықтарды орналастыру нормативтерінің жобаларын (ҚОНЖ) әзірлеу жүйесі жатады. Осы жобалардың негізінде қоршаған ортаға эмиссияларға рұқсат-құжаттар беріледі. Бұл рұқсат-құжаттар кәсіпорынның санатына және шығарындылардың көлеміне қарай не Қоршаған ортаны қорғау және су ресурстары министрлігімен және оның аймақтық бөлімшелерімен не табиғи қорлар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасымен (облыс әкімдіктерінің жанындағы) беріледі. I және II санаттардағы кәсіпорындарға арнап рұқсат-құжаттарын алған кезде рұқсат-құжатының күшін сақтау мерзіміне арналған Табиғат қорғау шаралары жоспарларының қоғамдық тыңдауларын жүргізу міндетті шарт. Тәжірибе көрсетіп отырғандай, қоғамдық тыңдауларды жүргізу кезінде де немқұрайлы көзқарас байқалуда.

Тұтастай алғанда, Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау саласында заңнамасында республикамыз қосылған халықаралық конвенциялар мен келісімдердің талаптары елеулі дәрежеде ескерілген. Дегенмен, халықаралық конвенциялардың нормаларын іске асыру деңгейінде көп жағдайда олардың негізгі талабы – экологиялық ақпаратқа қатынау талабы бұзылып отырады. Мысалы, ҚР Конституциясының 31-баб. мемлекеттің мақсаттарының бірі ретінде «адам өмірі мен денсаулығы үшін қолайлы қоршаған ортаны қорғау» мақсаты көрсетіліп, ал лауазымды тұлғалардың адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін фактілер мен жағдайларды жасырып қалуы заңға сәйкес жауапкершілікті тудырады деп айтылғанына қарамастан, іс-жүзінде ҚОӘБ, РШШ, ШРТ және ҚОНЖ жобалары қол жетімсіз. Осы бөлім авторларының ҚОӘБ жобаларын оларға ашық түрдегі қол жеткізу үшін орналастыру мысалдары туралы сұратуына Қоршаған орта және су ресурстары министрлігінің мынадай жауабы алынды: «Бастапқы ҚОӘБ және ҚОӘБ есептерінің жобалары зияткерлік меншік болып табылғандықтан, олармен меншік иесінің жазбаша келісімі болған жағдайда ғана

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

танысуға болады». Бұл құжаттардың мемлекет органдарына міндетті шартпен ұсынылатынына және оларда қоршаған ортаға (яғни кәсіпорынның айналасында тұратын тұрғындардың денсаулығына) көзделген әсер етудің деңгейі туралы толық ақпарат берілгеніне қарамастан.

Түйін: Қазақстан Республикасы энергетика секторы қызметінің әлеуметтік-экологиялық аспектілерін талдау жұртшылықты диалогқа тартудағы немқұрайлықты, қоғамдық пікірдің жеткілікті дәрежеде ескерілмеуін, ведомстволардың арасындағы нашар үйлестіруді, жұртшылықты шынымен алаңдатып отырған экологиялық ақпараттың жабықтығын көрсетуде. Мысалы, шағымталаптар мен айыппұлдардың сомасы ашық күйінде қалуда, алайда нақты кәсіпорындардың шығарындылары туралы мәліметтер, яғни денсаулыққа тікелей әсер етуін көрсететін мәліметтер жабық ақпарат болып табылады. Электр энергетикасы секторының кәсіпорындары өңірлердің тұрғындарымен өзара іс-қимыл жасасу бойынша шара қабылдамауда, бұл энергетикалық қуаттылықтардың экологиялық қауіпті қуаттылықтар (жылу энергетикасы, атом энергетикасы) тарапына қарай даму беталысын ескерсек, әлеуметтік шиеленістің артуына әкелуде. Мұндай беталыс сақтала беретін болса, жұртшылықтың экологиялық мәселелерге алаңдаушылығы мен Электр энергетикасы секторының жабықтығы қандай игіліктерді жасамасын кез-келген энергетикалық кәсіпорындардың қызметіне деген көпшіліктің қарсылығын тудыратын болады.

Ұсыныстар: Талдаудың нәтижелері бойынша Қазақстанның электр энергетикасы саласының оның қызметінің экологиялық аспектілеріндегі тұрақтылығын арттыруға бағытталған келесі ұсыныстар беруге болады.

Шығарындылар мен ластаушылардың тасымалдану тізілімдерін (ШЛТТ) және кәсіпорындардың экологиялық рейтингілерін кеңінен ендіру қажет. Бұл бір жағынан электр энергетикасы секторының қоршаған орта мен халықтың денсаулығына тигізетін әсері туралы мәліметтердің айқындылығының артуына ықпал етсе, екінші жағынан, шығарындыларды азайту жұмысына ықпал етуге мүмкіндік береді, яғни экологиялық тұрғыдан аса «лас» кәсіпорындардың барынша анық картинасын беретін болады.

Электр энергетикасы саласындағы реттеу органы мен қоршаған ортаны қорғау саласындағы реттеу органының арасындағы уәкілеттіктерді бөлудің қалыптасқан күрделі жүйесін өзгерту аса қиынға соғатыны түсінікті. Алайда, электр энергетикасы саласындағы уәкілетті органның мамандарын экологиялық мәселелерге міндетті түрде оқыту шешімдерді экологиялық құраушыны ескере отырып қабылдауға ықпал ететін болады.

Жұртшылыққа электр қуатын өндіру нысандары мен технологиялық сұлбаларын орналастыру орнын таңдау кезеңдеріне қатысуға мүмкіндік беру қажет. Осылайша, инвесторлардың тарапынан, сонымен бірге баламалы электр қуаты көздерін ендіру үшін қолдау табуға болады.

Жоғарыда берілген ұсыныс тек егер қазіргі нұсқадағы қоғамдық тыңдаулар жүргізіліп қана қоймай, сонымен қатар жұртшылықпен жұмыс жүргізудің және жұртшылықты тартудың әртүрлі аспаптары қолданылатын болса ғана мәнді болады. Сол себептен электр энергетикасы секторының кәсіпорындарымен қоғамдық қатысудың пайдасы мен тетіктері туралы Түсініктеме жұмысын жүргізу қажет. Егер бұдан арғы уақытта да жабықтық позициясын ұстана беретін болсақ, қарсыласудан басқа (жасырын не болмаса ашық түрдегі) ешнәрсеге қол жеткізе алмаймыз. Ал қазіргі уақытта электр энергетикасы саласында қоғамдық мүддеге қарсы әрекет етуге жұмсалып отырған күштерді анағұрлым тиімді түрде өзара іс-қимыл мен қоғамдық қолдауға жұмсауға болады. Бұл қосымша ресурстарды қажет етпейді, күштің бағытын өзгертсе болғаны.

Жергілікті деңгейдегі мемлекет органдары мен электр энергетикасы кәсіпорындарын басқаратын компаниялардың («Самұрық-Энерго» АҚ және AES корпорациясы) тарапынан жауаптың болмауы **жергілікті**

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

қауымдастықтармен жұмыс жүргізу кезіндегі жауапкершілік пен ашықтықты арттыруға бағытталған шараларды әзірлеу қажеттігін көрсетуде.

Қазақстан жаңартылатын энергия көздерін дамытудың ауқымды әлеуетіне ие, алайда бұл бағытты тек әкімшіліктік әдістермен, «жоғарыдан» жоспар құрумен дамыту мүмкін емес. Сірә, **тұтынушылардың жергілікті деңгейде дербес баламалы қуат көздерін кеңінен пайдалануына арнап жағдай тудырудың мәні бар сияқты.** Яғни, бұл бағытты дамыту мен қолдану ісі «жекеменшіктен жалпыға» – 1-2 үй шаруашылығына арналған шағын электр қуаты көздерінен ондаған мегаватты құрайтын үлкен энергетикалық кешендерге қарай жүргізіліп отыруы тиіс.

Энергетика саласына қатысты әлеуметтік-экологиялық шиеленісті азайтуға Орхусстық конвенцияда негізі қаланған тетіктер үлкен қолдау көрсетуі мүмкін. Сол себептен **өңірлік Орхусстық орталықтардың қолдауы және олармен өзара әрекеттесу қажет**, олар электр энергетикасы секторының экологиялық мәселелерін шешудің бірлескен жолын іздеудің диалогтық алаңшаларына айналуы мүмкін.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

ИНДИКАТОРЛАРЫНЫҢ КЕСТЕСІ

№	Атауы	Сапа элементтері	Көрсеткіш	Баға	Ұпай
ЭКОЛОГИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕР					
8-СҮ	Атқарушы билік органдарының қоршаған ортаны қорғау мәселелерін талқылау қабілеті	Бөлінген қаржы ресурстары	жоқ	Орташа	3
		Сараптамаға қатынау	ия		
		Жауапты тұлға	жоқ		
		Қоршаған орта саласындағы білімін кеңейту	жоқ		
19-СҮ	Заңнама мен саясатты реформалау секторында қоршаған ортаны қорғау мәселелерін қарастыру	Негізін қалаушы құжаттардағы мәселелерді қарастыру	ия	Жоғары	5
		Саясат пен заңдарды реформалауға енгізу	ия		
		Энергия секторының тікелей әсерін бәсеңдету	ия		
		Қоршаған ортаға әсер етудің ғаламдық және экономикалық зардаптары	ия		
29-СҮ	Электр энергетикасы секторының жобалары бойынша экологиялық қорытындыны ұсынудағы нақты уәкілеттіктер мен құзырлықтар	Уәкілеттіктер мен құзырлықтардың шарттары	ия	Орташа-жоғары	4
		Уәкілеттіктердің айқын бөлінуі	ия		
		Мақұлданғанын уақытында жария ету	жоқ		
		Жан-жақты жария ету	ия		
		Оңай қол жетімді	ия		
Қол жетімді формат	ия				

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

№	Атауы	Сапа элементтері	Көрсеткіш	Баға	Ұпай
31-СҮ	Жұртшылықтың қоршаған ортаға әсер етуді азайту саясатын әзірлеуге қатысуы	Көптеген тәсілдерді қарастыру	жоқ	Төмен	1
		Кеңес берулердің дәлелдемесі	жоқ		
		Қозғалған қауымдастықтарға кеңес беру бойынша жүйелі түрде әрекет жасау	жоқ		
		Жұртшылықтың қатысуына арналған көптеген тетіктер	жоқ		
32-СҮ	Қоршаған ортаны қорғау мәселелерін қарастыруды электр энергетикасы секторының ұлттық жобасына енгізу	Қоршаған орта мәселелерін қарастыру	жоқ	Төмен-орташа	2
		Әсер етуін жан-жақты есепке алу	жоқ		
		Жұртшылықтың қатысуының көптараптық тетігі	жоқ		
		Әртүрлі мүдделі тараптардан салым алуға арналған жүйелі түрдегі әрекеттер	жоқ		
		Түсініктемелерді жария ету	ия		
Қорытынды шешім қабылдауға қоғамдық үлесті енгізудің Түсініктемесі	жоқ				
33-СҮ	Қоршаған ортаға, саясат пен рәсімдерге әсер ету заңдарына баға берудің толықтығы	Қоршаған ортаға тигізетін әсерге баға беруге қатысты талаптар	ия	Жоғары	5
		Әлеуметтік әсер етуге баға беру бойынша ұсыныстар	ия		
		Стратегиялық баға беруге арналған ұсыныстар	ия		
		Орындалған стратегиялық баға беру	ия		

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

№	Атауы	Сапа элементтері	Көрсеткіш	Баға	Ұпай
34-СҮ	Жұртшылықтың қоршаған ортаға тигізетін әсерге баға беруге қатысуы	Жұртшылықтың көлемін анықтау қатысуы	ия	Төмен-орташа	2
		Жұртшылықтың қатысуы үшін біреуден артық тетікті қолдану	жоқ		
		Түсініктеме беруге арналған баламалы кезең	жоқ		
		ҚОӘБ есептерін қоғамға тарату	жоқ		
		Жұртшылықпен кеңесу бойынша нұсқаулықтар	ия		
		ҚОӘБ-ға қатысты қоғамдық Түсініктемелерді жария ету	жоқ		
12-РҮ	Реттеуші органның қоршаған ортаны қорғау мәселелеріне баға беру әлеуеті	Бөлінген қаржы ресурстары	жоқ	Төмен	1
		Сараптамаға қол жеткізу	жоқ		
		Жауапты тұлға	жоқ		
		Қоршаған орта саласындағы білімін кеңейту	жоқ		
16-РҮ	Реттеуші органның әлеуметтік мәселелер мен қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша шағымдарға ден қоюы	Шағымдарға жауап ретінде Түсініктеме беру	жоқ	Қолданылмайды	0
		Қоршаған орта мен әлеуметтік мәселелер бойынша мандатты қолдану	жоқ		

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

№	Атауы	Сапа элементтері	Көрсеткіш	Баға	Ұпай
ӘЛЕУМЕТТІК АСПЕКТІЛЕР					
9-СҮ	Атқару билігінің әлеуметтік мәселелерді бағалау қабілеті	Бөлінген қаржы ресурстары	жоқ	Орташа	3
		Сараптамаға қол жеткізу	ия		
		Сайланған жауапты адам	жоқ		
		Әлеуметтік мәселелер саласындағы білімін кеңейту	жоқ		
		Ауылды жерлерді электрлендіру бағдарламасының болуы	ия		
13-СҮ	Азаматтық қоғам ұйымдарының әлеуеті	Техникалық-экономикалық әлеует	ия	Орташа	3
		Белсенді қатысу және стратегиялық әлеует	жоқ		
		CSO-ның экологиялық және әлеуметтік зардаптарды талдауы	жоқ		
		Әлсіз топтар мен жергілікті буындарға қолдау көрсету	жоқ		
		Оқуға деген ағымдағы қабілеті	ия		
		Желі құру	жоқ		
		Көпшіліктің сенімі	жоқ		

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

№	Атауы	Сапа элементтері	Көрсеткіш	Баға	Ұпай
16-СҮ	Шешім қабылдауға қоғамдық қатысу үдерісінің анықтығы	Қабылданған шешімдер үшін жауапкершілік	ия	Төмен	1
		Шешім қабылдаудың нақты уақыттық шеңберлері	жоқ		
		Ұсыныстар енгізудің нақты уақыттық шеңберлері	жоқ		
		Енгізілген ұсыныстар бойынша есептілік	жоқ		
		Кеңесу үдерісін құжаттандыру	жоқ		
		Үдеріс туралы ақпаратты уақытында тарату			
		Үдеріс туралы ақпаратты кеңінен тарату	жоқ		
17-СҮ	Жұртшылықты саяси реформаның негізі мен оның мақсаттары туралы хабардар ету	Құжаттардың кеңінен орын алуы	жоқ	Орташа	3
		Қатынау жеңілдігі	жоқ		
		Уақытында бар болуы	жоқ		
		Мүдделі тараптар үшін қол жетімді болуы	ия		

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

№	Атауы	Сапа элементтері	Көрсеткіш	Баға	Ұпай
13-РУ	Реттеуші органның әлеуметтік мәселелерді бағалау қабілеті	Бөлінген қаржы ресурстары	жоқ	Орташа	3
		Кәсіби білімге қол жеткізу	ия		
		Жауапты тұлға	жоқ		
		Әлеуметтік сала бойынша білім деңгейін көтеру	ия		
14-РУ	Кеңес берушілерді пайдалануға қатысты ақпарат жұртшылық үшін қол жетімді	Кеңес беру қызметтерін тарту туралы толық ақпараттың жалпыға қол жетімді болуы	ия	Жоғары	5
		Кеңес берушілердің есептері мен ұсыныстарының жұртшылық үшін қол жетімді болуы	ия		
		Жақсылап индекстелген құжаттардың мәліметтер қоры	ия		
19-РУ	Жұртшылықтың реттеуші органның құжаттарына қатынауына арналған рәсім	Құжаттарды тексеруге/алуға арналған қарапайым, жақсы белгіленген рәсімі	ия	Жоғары	5
		Қисынды баға	ия		
		Ақпараттың кеңінен таралуы	ия		

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

№	Атауы	Сапа элементтері	Көрсеткіш	Баға	Ұпай
20-РҮ	Жұртшылықтың реттеу үдерісіне қатысуға арналған жері	Кез-келген мүдделі не болмаса қатысы бар тараптар не тұлғалар реттеу органының тыңдауларына қатысуға құқылы.	ия	Орташа	3
		Реттеу органының тыңдаулар хатамасының бір бөлігіне айналатын мәлімдемелер жасап отыруға құқылы.	жоқ		
		Реттеу органының ашық тыңдаулары туралы алдын-ала хабарлау.	ия		
21-РҮ	Жұртшылық реттеу құжаттары мен тыңдауларға қатынай алады	Жұртшылықтың құжаттарды сұратуларының саны	жоқ	Төмен-орташа	2
		Қоғамдық тыңдауларға қатысу	ия		
22-РҮ	Әлсіз топтардың мүддесін танытудың институттық тетіктері	Тұтынушылардың өкілдері	жоқ	Төмен-орташа	2
		Әлсіз топтарды таныту	жоқ		
		Үкіметті таныту	ия		
		Әлеуметтік даму үшін атқару тармағын таныту	жоқ		
23-РҮ	Анағұрлым әлсіз тараптардың реттеу үдерісіне қатысу қабілетін қалыптастыру. Ақпарат үдеріске барынша аз тартылған тараптарға арналған	Ақпарат үдеріске барынша аз тартылған тараптарға арналған	жоқ	Төмен	1
		Анағұрлым әлсіз тараптарға олардың өз-өзін танытуы үшін қолдау көрсету	жоқ		

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

№	Атауы	Сапа элементтері	Көрсеткіш	Баға	Ұпай
24-РҮ	Азаматтық қоғамның реттеу үдерісіне араласуы	Азаматтық қоғамның тартылған ұйымдарының саны	ия	Төмен-орташа	2
		Ұсынылған істердің табиғаты	жоқ		
		Ұсынылған істердің саны	жоқ		
25-РҮ	Электр қуатын таратушының азаматтық қоғам ұйымдары мен потенциалды түрде қозғалған тұрғындармен міндеттемесі	Назначенный департамент	ия	Орташа	3
		Қауымдастықтың міндеттемелері корпоративтік саясатпен белгіленген	жоқ		
		Кеңес беру топтарын құру және олардың жұмысы	жоқ		
		Анағұрлым әлсіз топтарға қолдау көрсету	жоқ		
		Топтардың шағымдарды қалай ұсына алатыны туралы ақпарат	ия		
29-РҮ	Электр қуаты бағаларының қол жетімділігіне қатысты шешім қабылдауға қатысу	Тарифтік қағидаттардағы қол жетімділік мәселесіне көңіл бөлу	ия	Жоғары	5
		Жұртшылықтың қайта қарауға қатысуы	ия		
		Табыс деңгейі төмен топтарды ағарту	ия		

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Сапалық және ұпаймен баға берудің сәйкестігі:

Сапалық баға беру	Ұпаймен баға беру
«Бағалауға келмейді»	0
«Төмен»	1
«Төмен-орташа»	2
«Орташа»	3
«Орташа-жоғары»	4
«Жоғары»	5

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ЖОБА БОЙЫНША ТОЛТЫРЫЛҒАН ИНДИКАТОРЛАР

1-СҮ ЗАҢ ШЫҒАРУ КОМИТЕТІНІҢ МҮМКІНДІКТЕРІ		
Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Білім алу мүмкіндігі	ия	«Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы» Заңның 29-бабына сәйкес, Парламент депутаттары (құпия арнайы сипаттағы ақпаратты санамағанда) энергия секторындағы маңызды саяси шешімдерді зерттеу үшін талдамалы есептерге, салалық ведомстволардың статистикасына қол жеткізе алады.
Білімін жақсарту	жоқ	ҚР Парламент депутаттары мерзімді түрде (жүйелік еместәсіл) мемлекеттің бюджеттің және халықаралық ұйымдардың жобаларының есебінен таныстыру сапарларына (стади-турларға) қатысу мүмкіндігіне ие, сондай-ақ депутаттар Үкіметтік сағаттағы баяндамаларды тыңдайды. Сондай-ақ, Мәжілісте аппараттық оқыту жүргізіледі.
Қаржы ресурстары	жоқ	«Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы» заңның 38-бабында былай деп көрсетілген: Республика Парламентінің қызметін қаржыландыру республикалық бюджет қаражатынан жүзеге асырылады. Республикалық бюджетке сәйкес, жыл сайын ҚР Парламентінің барлық комитеттеріне, сонымен бірге Сенаттың Экономикалық даму және кәсіпкерлік жөніндегі комитетіне, Мәжілістің Экономикалық реформа және өңірлік даму комитетіне қаржы бөлініп отырады. Бұл құжаттар болжамды, алайда Комитеттердің бақылауына жатпайды.
Биліктік уәкілеттіктер	ия	Парламент Республикамыздың заң шығару функцияларын жүзеге асыратын жоғары өкілдік орган болып табылады. Палаталардың Комитеттері Мәжілістің жұмыс органдары болып табылады және олар заң жобасын әзірлеу жұмысын жүргізу, мәселелерді алдын-ала қарастырып және әзірлеу үшін, Парламент Палатасының қарауға арнап енгізген мәселелері бойынша қорытындылар ұсыну үшін құрылады. Депутаттардың уәкілеттіктері «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы» Заңның 25 «Республика Парламенті депутатының өкілеттілігі» бабында көрсетілген. Сондай-ақ, 28 «Депутаттың лауазымды тұлғалармен кідіріссіз қабылдану құқығы» бабына сәйкес.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Парламенттің 2 Комитеті (1 Комитет Сенатта және 1 Комитет Мәжілісте) электр энергетикасы мәселелері бойынша басты комитеттер болып табылады. Сенаттың Экономикалық даму және кәсіпкерлік жөніндегі комитетінің құрамына 8 кіреді. Экономикалық реформа және өңірлік даму комитетінің құрамына Мәжілістің 13 депутаты кіреді. Білімге қол жеткізу – «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы» Заңның 29 «Депутаттардың қызметін ақпараттық қамтамасыз ету» бабы, 1. Палаталар Бюролары депутатты Парламент қабылдаған құжаттармен, сондай-ақ Парламент пен оның органдарының, басқа да мемлекеттік органдар мен қоғамдық бірлестіктердің ресми таратылатын ақпараттық және анықтамалық материалдарымен қамтамасыз етеді. 2. Мемлекеттік органдар мен ұйымдар, олардың лауазымды тұлғалары депутатқа оның депутаттық қызметінде туындаған мәселелер жөнінде консультациялық көмек көрсетеді. Білімін жақсарту – Комитет мүшелері үшін электр энергетикасы саласы бойынша, сондай-ақ комитеттің өзге салалары бойынша арнайы оқыту көзделмеген. Мүмкіндігінше олар түрлі халықаралық ұйымдар мен мемлекеттік институттармен ұйымдастырылған энергетика мәселелеріне арналған семинарлар мен конференцияларға қатысып отырады. Алайда мұндай оқыту жүйелік сипатқа ие болмайды. Мәжілістегі Үкіметтік сағаттар мерзімді түрде өткізіліп отырады. 2012 жылдың ақпан айынан бастап электр энергетикасы мәселелерінің тақырыбы бойынша 1 үкіметтік сағат (16.04.2012) өткізілген. Қаржы ресурстары – Сенаттың Экономикалық даму және кәсіпкерлік комитетінің, Экономикалық реформа және өңірлік даму комитетінің бюджеттері Парламенттің бюджетіне жатады, Парламент бюджетінде Комитет бойынша жеке бап не болмаса электр энергетикасы саласы бойынша арнайы жеке бюджет Парламентте Электр энергетикасы мәселелері жөніндегі комитеттің болмауына байланысты ҚР Парламентінің Регламентінде ескерілмеген. Бөлініп отырған қаржы ресурстары бүкіл Парламентке арналған және Комитеттердің бақылауына жатпайды.

Биліктік өкілеттіктер – 25 «Республика Парламенті депутатының өкілеттігі» бабы:

1. Депутат Парламент сессиясында және өзі құрамына кіретін оның органдарының отырыстарында қаралатын барлық мәселелер бойынша шешуші дауыс беру құқығын пайдаланады.
2. Парламент депутаты:
 - 1) Парламент пен оның Палаталарының үйлестіруші және жұмыс органдарын сайлауға және оларға сайлануға;
 - 2) сессияның күн тәртібі, талқыланатын мәселелерді қарау тәртібі мен олардың мәні жөнінде ұсыныстар мен ескертпелер енгізуге;
 - 3) Парламенттің Палаталары сайлайтын немесе тағайындайтын не Парламент Палаталары тағайындауға келісім беретін лауазымды тұлғалардың кандидатуралары жөнінде өз пікірін айтуға;
 - 4) Парламент Палаталарының бірлескен және бөлек отырыстарында қарау үшін ұсынылатын мәселелер бойынша Палаталар Бюросына ұсыныстар енгізуге, ал оның ұсыныстары қабылданбаған жағдайда оларды Палаталардың пленарлық отырыстарының қарауына енгізуге;
 - 5) Парламент пен оның Палаталары органдарының отырыстарында қарау үшін мәселелер ұсынуға;
 - 6) Парламент Палаталарына есепті лауазымды тұлғалардың есебін немесе хабарламасын Парламент сессиясында тыңдау туралы ұсыныстар енгізуге;
 - 7) заңда белгіленген тәртіппен депутаттық сұрау салуға;
 - 8) жарыссөздерге қатысуға, баяндамашыларға, сондай-ақ отырысқа төрағалық етушіге сауалдар беруге;
 - 9) дауысқа салу себептері бойынша өзінің ұсыныстарын негіздеп сөйлеуге, анықтама беруге;

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

- 10) Парламент қабылдайтын заңдардың, қаулылардың, басқа да актілердің жобаларына түзетулер енгізуге;
- 11) Парламент депутаттарын азаматтардың қоғамдық маңызы бар үндеулерімен таныстыруға;
- 12) Парламент отырыстарының стенограммалары мен хаттамаларындағы депутаттардың сөйлеген сөздерінің мәтіндерімен танысуға;
- 13) осы Конституциялық заңға, Парламентпен оның Палаталарының регламенттеріне сәйкес басқа да өкілеттіктерді жүзеге асыруға хақылы.

БАҒА	ТАҢДАУ
Бағалауға келмейді/Бағасы жоқ	
Есептеме не қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме не қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме не қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме не қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме не қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Сара Еспенова, «КАМЕДА» ҚҰ

Ақпарат көзі: <http://www.parlam.kz/ru/persons-of-committee>, ҚР Парламентінің Регламенті.

Қосымша ақпарат: Мәжіліске сұрату, Экономикалық реформалар мен өңірлік даму комитеті, 2013 ж. 11 қыркүйек, №27, ҚР Парламент Мәжілісінің Экономикалық реформалар мен өңірлік даму комитетінің төрағасы депутат С.С. Аимбетовтың атына. Қазіргі сәтте ресми жауап алынбаған, алайда Мәжіліс депутатының көмекшісі А.С. Бекеновпен арада болған телефондық сұхбатқа сәйкес, жоғарыда аталған сұрату бұл депутаттың құзырлығына жатпайды.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

4-СҮ ЭЛЕКТРМЕН ҚАМТУ БОЙЫНША ЗАҢ ШЫҒАРУ КОМИТЕТІНІҢ ТИІМДІ ЖҰМЫСЫ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Мүдделердің ашықтығы	ия	ҚР Мәжіліс Регламентінің 10-тар. 141-т. депутаттың кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға, коммерциялық ұйымның басқарушы органының не бақылау кеңесінің құрамына енуінің мүмкін еместігі туралы айтылған. Сондай-ақ депутаттардың жеке беттерінен олардың қысқаша өмірбаянын және өткендегі байланыстары мен коммерциялық мүддесін жанама түрде көрсетіп отыруы мүмкін табыстары туралы ақпаратты табуға болады.
Комитеттің белсенділігі	ия	Парламенттің ресми сайтынан алынған ақпаратқа сенсек, 2012 ж. мамыр және 2013 ж. қараша аралығында электр энергетикасы саласындағы 3 заң жобасы қарастырылып (Мәжіліс) және мақұлданды (Сенат). Мәжіліс депутаттарынан 5 сұрату (V шақырылымдағы 3 сессия ішінде) және сенат депутаттарының 1 сұратуы (2013 жыл бойынша).
Негізделген есептер	жоқ	Экономикалық реформа жөніндегі комитетінен 2013 жылғы 11 қыркүйектегі №27 сұратуға жауабы алынбады.
Қоғамдық кеңесулер	жоқ	2012 жылдың басынан бері ҚР Парламентінің жанында электр энергетикасы мәселелері бойынша бірде-бір қоғамдық кеңесулер өткізілмеген.
Комитетке жүгінулердің айқындылығы	ия	Комитеттерге жүгіну рәсімі ең алдымен «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» 2007 жылғы 12 қаңтардағы №221 Заңымен реттеліп отырады. Ашық дереккөздерден Парламент Комитеттеріне жүгіну рәсімі туралы ақпарат табылмады.
Комитеттің есептерінің айқындылығы	жоқ	Парламент Комитеттерінің есептері ашық дереккөздерден табылмады.
Орындаудың есептемесі	ия	«Қазақстан Республикасының Парламенті мен оның депутаттарының мәртебесі туралы» Заңның 8. «Республика Парламенті сессияларының жариялылығы» бабының 3-тарм. мемлекеттік органдар мен жергілікті өзін-өзі басқару органдарының лауазымды тұлғаларының өз құзырлығы шеңберінде Түсініктемелер беріп отыру міндеті жайлы айтылған. Парламенттің Регламентіне сәйкес, Үкімет пен есептеу Комитеті Парламент алдында мерзімді түрде есеп беріп отырады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Жасыл экономиканың мемлекеттік стратегиясы мен инновацияларды және ресурс-үнемдеуші технологияларды енгізуге ерекше көңіл бөлініп отырғанына қарамастан парламенте электр энергетикасы мәселелері бойынша жекелеген комитет жоқ. Электр энергетикасы мәселелерімен байланысты заң жобаларын қарастыратын негізгі комитет Сенаттың Экономикалық даму және кәсіпкерлік жөніндегі комитеті, Мәжілістің Экономикалық реформа және өңірлік даму жөніндегі комитеті.

Мүдделердің ашықтығы. Парламент депутатының өзге өкілдік органның депутаты болуға, оқытушылық, ғылыми не болмаса өзге шығармашылық қызметті санамағанда, өзге ақылы лауазымдарды атқаруға, кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға, коммерциялық ұйымның басқарушы органының не бақылау кеңесінің құрамына енуге құқы жоқ. Осы ережені бұзу депутаттың уәкілеттіктерінің тоқтатылуын тудырады.

Комитеттің белсенділігі. 2012 жылғы маусым және 2013 жылғы қараша аралығында «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне электр энергетикасы, табиғи монополиялар мен реттелетін нарық субъектілерінің инвестициялық қызметі мәселелері жөніндегі өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңы (2012 мамыр-маусым), «Қазақстан Республикасы Үкіметі мен Корея Республикасы Үкіметінің арасындағы Балқаш жылу электр стансасын дамыту, қаржыландыру, жобалау, салу, пайдалану және техникалық қызмет көрсету саласындағы келісімді бекіту туралы» (2013 наурыз) заң жобасы, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» (2013 мамыр) заң жобасы қаралып және қабылданған болатын. Мәжіліс депутаттарының электр энергетикасы мәселелеріне қатысты 5 сұратуы V шақырылымдағы 3 сессия ішінде салалық ведомстволарға жіберілген болатын. Айта кететіні, жоғарыда аталған депутаттық сұратулардың авторы «Ақжол» ҚДП фракциясы болатын, оның құрамына кіретін 2 депутат Экономикалық реформа және өңірлік даму комитетінің мүшесі болып табылады. Сенат депутаттарынан 2013 жылғы электр энергетикасы мәселелеріне қатысты 1 сұрату келіп түсті. Сондай-ақ, сұратуды Экономикалық даму және кәсіпкерлік комитетіне кірмейтін депутаттар ұйымдастырғанын айта кету керек.

Негізделген есептер. Комитет өзінің қызметі туралы ақпаратты әр жұмыстық жыл сайын ұсынып отырады. Ақпарат Комитеттің хаттамасымен ресімделеді. Ақпаратта Комитеттің жүргізілген отырыстары, сайлаушылармен кездесулері, түрлі отырыстарға, конференцияларға, семинарларға қатысуы және т.б. көрсетіледі.

Қоғамдық кеңесулер. Комитеттің уәкілеттігіне жататын мәселелер бойынша Парламенттік тыңдаулар жүргізілмеді. 2012 жылдың басынан бері бірде-бір қоғамдық кеңесулер өткізілмеген. К слову, в период работы депутатов Мәжіліс III шақырылымдағы Мәжіліс депутаттарының жұмыс істеу мерзімі бойы сондай-ақ ҚР Мәжілісінің жанындағы Қоғамдық сарапшылар палатасы жұмыс істеген болатын, оған ҮЕҰ өкілдері мен ЖОО өкілдері кіретін.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Комитеттердің есептерінің айқындылығы

Парламенттің сайтында «Сенат аппаратының есептері», «Сенат қызметінің қорытындылары» бөлімдері бар, олардан Сенат аппаратының есептерін табуға болады. «Бесінші шақырылымның бірінші сессиясының бастапқы қорытындылары туралы» есеп Мәжіліс Аппараты қызметкерлерін оқыту сабақтарында мәлімделді. Мәжіліс Комитеттерінің есептері бойынша жеке бөлім табылмады. Сонымен қатар, ҚР Мәжілісіне, Экономикалық реформа және өңірлік даму комитетінің төрағасы, депутат С.С. Айымбетовтың атына жасалған 2013 жылғы 11 қыркүйектегі №27 ресми сұратуға бүгінгі күні ресми жауап алынбаған. Мәжіліс депутатының көмекшісі А.С. Бекеновпен арада болған телефондық сұхбатқа сәйкес, жоғарыда аталған сұрату бұл депутаттың құзырлығына жатпайды.

БАҒА	ТАҢДАУ
Бағалауға келмейді/Бағасы жоқ	
Есептеме не қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме не қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме не қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме не қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме не қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Сара Еспенова, «КАМЕДА» ҚҚ

Ақпарат көзі: <http://www.parlam.kz/ru>, «Қазақстан Республикасының Парламенті мен оның депутаттарының мәртебесі туралы» Заңы, «Жеке және заңды тұлғалардың арыздарын қарау тәртібі туралы» 2007 жылғы 12 қаңтардағы №221 Заңы

Қосымша ақпарат: 2013 жылғы 11 қыркүйектегі №27 сұрату ҚР Мәжілісіне, Экономикалық реформа және өңірлік даму комитетіне, депутат, ҚР Парламент Мәжілісінің Экономикалық реформа және өңірлік даму комитетінің төрағасы С.С. Айымбетовтың атына жіберілген. Бүгінгі күні ресми жауап алынбаған, алайда Мәжіліс депутатының көмекшісі А.С. Бекеновпен арада болған телефондық сұхбатқа сәйкес, жоғарыда аталған сұрату бұл депутаттың құзырлығына жатпайды.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

5-СҮ ЭЛЕКТРМЕН ЖАБДЫҚТАУ МИНИСТРЛІГІНДЕГІ/БӨЛІМІНДЕГІ КАДР САЯСАТЫ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Нақты өлшемдер	ия	«Мемлекеттік қызметке кіру кезінде қойылатын талаптар», «Мемлекеттік әкімшіліктік лауазымдарының санаттарына қойылатын үлгілік біліктілік талаптары»
Күтілетін уәкілеттіктер	ия	Күтілетін уәкілеттіктер келесі нормативтік құжаттарда сипатталған: «Мемлекеттік қызметке кіру кезінде қойылатын талаптар», «Мемлекеттік әкімшіліктік лауазымдарының санаттарына қойылатын үлгілік біліктілік талаптары».
Мүдделердің ашықтығы	ия	ҚР Президентінің «Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің ар-намыс кодексі туралы» Жарлығында, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заңында бұрынғы байланыстармен қатысты мәселелер және энергия секторындағы коммерциялық мүдделер қарастырылған. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заң мүдделер қақтығысының алдын-алудың негізін қалаушы құжат болып табылады.
Мүдделер қақтығысының алдын-алу ережелері	ия	Атап айтқанда, 10. «Мемлекеттік функцияларды жүзеге асырумен үйлеспейтін қызметтер» бабы, 11. «Жақын туыстардың бірге қызмет істеуіне жол бермеу» бабы, 12. «Сыбайлас жемқорлыққа жағдай туғызатын құқық бұзушылықтар және олар үшін жауапкершілік» бабы, 13. «Игіліктер мен артықшылықтарды заңсыз алуға байланысты сыбайлас жемқорлықпен құқық бұзушылықтар» бабы.

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Электр энергетикасы саласындағы қазіргі заңдарды, қолданыстағы заңнамаға сәйкес ең алдымен ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі жүзеге асырады. Аталған министрлік, дәлірек айтқанда, электр энергетикасы және көмір өнеркәсібі департаменті Қазақстан Республикасының «Электр энергетикасы туралы» Заңына сәйкес, электр энергетикасы жөніндегі уәкілетті мемлекеттік орган болып табылады. Министрліктің ведомстволары бар: Инвестициялар жөніндегі комитет, Индустрия және туризм комитеті, Өнеркәсіп комитеті, Техникалық реттеу және метрология комитеті, Мемлекеттік энергетикалық қадағалау мен бақылау комитеті, Атом энергиясының комитеті, Геология және жер қойнауын пайдалану комитеті. Бұл министрліктегі кадр саясаты келесі нормативтік құжаттармен белгіленеді: «Мемлекеттік қызмет туралы» 1999 жылғы 23 шілдедегі №453 Заңы, ҚР Президентінің 2005 жылғы 3 мамырдағы №1567 «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметшілерінің ар-намыс кодексі туралы» Жарлығы, «Мемлекеттік қызметке кіру кезінде қойылатын талаптар», «Мемлекеттік әкімшіліктік лауазымдардың санаттарына қатысты үлгілік біліктілік талаптары», «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заңы. Сондай-ақ, ИЖТМ «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі 2011-2015 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарын» бекітті.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

БАҒА	ТАҢДАУ
Бағалауға келмейді/бағасы жоқ	
Есептеме не қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме не қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме не қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме не қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме не қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Сара Еспенова, «КАМЕДА» ҚҚ

Ақпарат көзі: <http://www.mint.gov.kz>, «Мемлекеттік қызмет туралы» 1999 жылғы 23 шілдедегі №453 Заңы, ҚР Президентінің «Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің ар-намыс кодексі туралы» 2005 жылғы 3 мамырдағы №1567 Жарлығы, «Мемлекеттік қызметке кіру кезінде қойылатын талаптар», «Мемлекеттік әкімшіліктік лауазымдардың санаттарына қатысты үлгілік біліктілік талаптары».

Қосымша ақпарат: 11.09. 2013 ж. №28 ресми сұрату ИЖТМ-ға ҚР Электр энергетикасы және жаңа технологиялар басқармасының бастығы С.Б. Шүреновтың атына жіберілген болатын. 25.09. 2013 ж. №09-4-739 құжаттарды ашық баспада қолдануға арнап ұсынудың мүмкін еместігі туралы ресми жауап жіберілген, ИЖТМ кездесуге қарсы емес, алайда басты респонденттердің бос болмауына орай кездесу осы уақытқа дейін болмады. ИЖТМ жекелеген құжаттарды ұсынудан бас тартты.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

8-СҮ АТҚАРУШЫ БИЛІК ОРГАНДАРЫНЫҢ ҚОРШАҒАН ОРТА МӘСЕЛелЕРІН БАҒАЛАУ ҚАБІЛЕТІ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Бөлінген қаржы ресурстары	жоқ	Жергілікті деңгейде қоршаған ортаны қорғаумен байланысты шаралар табиғи қорлар және табиғат пайдалануды реттеу басқармалары арқылы қаржыландырылады. Бұл басқармалардың экологиялық бағдарламаларында электр энергетикасы секторынан болатын экологиялық жүктемені азайтуға арналған арнайы шаралар жоқ. Сонымен қатар энергия үнемдеу бойынша өңірлік бағдарламалар бар, алайда олардың сапасы мен орындалуы күмән келтіреді.
Сараптамаға қол жеткізу	ия	ҚР заңнамасына сәйкес, құрылыс пен қайта құру жобаларының барлығы (сонымен бірге электр энергетикасы саласында) экологиялық сараптамадан өткізіліп отыруы тиіс.
Жауапты тұлға	жоқ	Электр энергетикасы секторына жауапты атқарушы органдардың құрылымында қоршаған ортаны қорғаумен айналысатын арнайы бөлінген жауапты тұлғалар жоқ.
Қоршаған ортаны қорғау саласындағы білімін кеңейту	жоқ	Соңғы 2 жылда экологиялық сараптама үшін жауапты мемлекеттік ұйымдарға арнап, сондай-ақ энергетиканың дамуына жауапты жергілікті мемлекет органдарына арнап энергия секторының экологиялық әсер ету мәселелері бойынша арнайы тренингілер мен оқытулар өткізілмеді.

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒА	ТАҢДАУ
Бағалауға келмейді/Бағасы жоқ	
Есептеме не қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме не қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме не қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме не қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме не қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Вадим Литвинов, «Экология-Жастар-Бастама-Даму» ҚҚ са-
рапшысы, «Айқын тариф» ҮЕҰ республикалық қауымдастығының мүшесі.

Ақпарат көзі: Уәкілетті органдардың тарапынан келіп түскен жауаптар, Павлодар облысының 2012 – 2015
жылдарға арналған кешенді энергияүнемдеу жоспары, Қызылорда облысының 2012 – 2015 жылдарға
арналған кешенді қуат үнемдеу жоспары.

Қосымша ақпарат: Облыстардың деңгейінде 2015 жылға дейінгі кешенді энергия үнемдеу жоспарла-
ры бекітілді. Бұл жоспарлардың әзірленуі 2015 жылға дейінгі Жалпы республикалық Энергия үнемдеу
бағдарламасында (бағдарламаның іс-шаралар жоспарының 4-тарм.) ескерілген болатын. Зерттеу
шеңберінде көпшілік қолды дереккөздерден екі – Павлодар және Қызылорда облысының кешенді энер-
гия үнемдеу жоспарларына талдау жүргізілген болатын. Нәтижелері бойынша мынаны атап кеткен жөн.
Қызылорда облысының электр қуатын үнемдеу жоспарында көзделген 27,6 млрд теңгенің 60%-ын 3 шараға
арнап (әрқайсысы 5,5 млрд теңгеден) жұмсау көзделуде:

- 2011 – 2020 жылдарға арналған Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығын жаңғырту бағдарламасы
аясында көп қабатты үйлерді жөндеу;
- Тұрғын үй қорының жай-күйі бойынша мәліметтер қорын құру және жаңарту;
- Қызылорда қ. су құбырлық және кәріздік желілерді кеңейту және қайта құру.

Мәслихаттың сайтында берілген Павлодар облысының кешенді энергия үнемдеу жоспарында бағдарламаны
іске асыруға арнап қанша бюджеттік қаражат жұмсау көзделіп отырғаны көрсетілмеген. Оған қоса, Энер-
гия үнемдеу жоспарындағы іс-шаралардың бір бөлігі басқа мемлекеттік бағдарламаларға енгізіліп қойған.
Осылайша, кездейсоқ түрде алынған екі облыстың энергия үнемдеу жоспарлары көрсетіп отырғандай,
жергілікті деңгейдегі экологиялық стратегияларды іске асыру кезінде тұтастай энергетика кешенінің және
электр энергетикасы секторының қоршаған ортаға түсіріп отырған жүктемесін азайту шараларына деген
немқұрайлы көзқарас байқалуда.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

9-СҮ АТҚАРУШЫ БИЛІКТІҢ ӘЛЕУМЕТТІК МӘСЕЛелЕРДІ БАҒАЛАУ ҚАБІЛЕТІ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Бөлінген қаржы ресурстары	жоқ	Әлеуметтік мәселелерге баға беру үшін қаржы ресурстарын мемлекеттік органдар мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс түрінде не болмаса штаттық қызметкерлер санына әлеуметтік зерттеулерді және нысаналы топтардың қажетсінулерін бағалау бойынша зерттеулерді жүргізетін маманды енгізу түрінде бөліп отыруы мүмкін. Алайда орталық және жергілікті атқару органдары мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс шеңберіндегі қаражаттарды тек кәсіпорын мен тұрмыстағы энергия үнемдеуді на-сихаттау бойынша ақпараттық іс-шараларды жүргізу үшін ғана бөліп отырады.
Сараптамаға қол жеткізу	ия	Атқарушы билік қызметкерлері электр- және жылу қуатына қатысты тарифтердің адамның өмір сүру деңгейіне әсер етуі туралы қажетті статистикалық мәліметтер мен ақпаратқа ие. ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігі бағалық мәліметтерді сондай-ақ салалық ҮЕҰ мен мүдделі тараптардың қатысуымен қоғамдық тыңдауларды өткізу барысында алып отыруы мүмкін. Мемлекет органдары аталған бағыт шеңберінде сараптама жүргізу үшін барлық қажетті ақпаратқа ие. Дегенмен жүргізілген сараптамалардың саны мен олардың мазмұны туралы көпшілік қолды ақпарат жоқ.
Сайланған жауапты адам	жоқ	ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі мен ТМРА-ның энергетика секторында қабылданып отырған шешімдердің халықтың әлеуметтік өміріне тигізетін әсерін зерттеу үшін жауапты жеке департаменттері жоқ. Сондай-ақ қызметкерлер штатында әлеуметтік сала үшін жауапты жекелеген мамандар да көрсетілмеген.
Әлеуметтік мәселелер саласындағы білімін кеңейту	жоқ	Зерттеу жобалары ескерілмеген. ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігі әлеуметтік мәселелерді халықпен тікелей қатынасу кезінде қоғамдық тыңдаулармен баспасөз-турлары форматында зерттейді. Алайда азаматтармен кездесулерді өткізу үшін қаржы жұмсаудың қажеті жоқ, отырыстар ТМРА-ның өңірлік департаменттерінің қызметкерлерімен өз ғимараттарында ұйымдастырылады. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет ету мақсатында тұтынушылардың арыздары мен шағымдары электронды түрінде қабылданып отырады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Ауылды жерлерді
электрлендіру
бағдарламасының
болуы

ия

Мемлекет органдары әлеуметтік мәселелер саласындағы білімін келесі екі жолмен кеңейте алады: үкіметтік емес ұйымдармен әріптестікті жандандыру және жұртшылықтың (мүдделі тараптардың) шешім қабылдау үдерісіне өз бетінше тартылуы арқылы. Тек қатардағы тұрғындардың мәселелері мен қажетсінулерін білу ғана елдегі әлеуметтік жағдай туралы объективті түсінік бере алады. Мемлекет органдарының өкілдеріне төмен деңгейдегі жұмысты дұрыс жолға қойған маңызды. Ауылды жерлерді электрлендіру бағдарламасының болуы. Қазіргі уақытта Қазақстан Республикасының аумағында «Ауылдық аймақтарды дамыту» және «ҚР электр энергетикасы жүйесін дамыту» мемлекеттік бағдарламалары шеңберінде «Ауылды электрлендіру» жобасы жұмыс істеуде. Жоба 2015 жылға дейін жұмыс істейді деп көзделген. Жобаны әкімгерлеу жұмыстарымен «Қазауылэнергияжобасы» институты айналысуда. 2015 жылға дейін ауылды электрлендіру мақсатында орташа және төмен кернеулі қашықтығы 100 мың километрге дейін желілерді салу көзделуде, тұтыну жылына 100 млрд Квт/сағ. дейінгі шаманы құрайды деп күтілуде. Институттың сарапшылары электр қуатын өндіруді, беруді, үлестіру мен тұтынуды автоматты басқарудың біріктірілген жүйесінің құрамдас бөлігі ретінде орталықтандырылған басқарудың автоматты желілерін салуды ұсынуда. Ұсынылған бағдарламаны іске асыру үшін шамамен 2,5 млрд доллардай қаржы жұмсау көзделуде. Бұл орталықтандырылған электрмен жабдықтауға тұтынушылардың барлығын қосуға мүмкіндік береді. Газ-піспектік, газ-турбиналық және бу қондырғыларына негізделген қуаттылығы 50 Мвт-қа дейінгі шағын электр стансаларының салынуы электрмен жабдықтаудың қуаттылығын арттырудың маңызды резервіне айналмақ. Орталықтандырылған электрмен жабдықтаумен қамтылмаған аудандарда дербес өндіруші қондырғыларды – дизельді және жел электр стансаларының салынуы көзделген.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒА	ТАҢДАУ
Бағалауға келмейді/Бағасы жоқ	
Есептеме не қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме не қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме не қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме не қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме не қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Белов Сергей Викторович. «СҚО Белсенді жастары» ЖҚҰ

Ақпарат көзі: ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің, ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің мәліметтері.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

10-СҮ МИНИСТРЛІКТІҢ/ЭНЕРГЕТИКА ДЕПАРТАМЕНТІНІҢ ЖЫЛДЫҚ ЕСЕПТЕРІ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Қаржылық есептеме	ия	Ресми сайтта Қазақстан Республикасының Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің 2012 жылғы республикалық бюджетті орындауы туралы ақпарат қол жетімді. Бұл ақпаратта сондай-ақ 2012 жылы Министрліктің аймақтық бөлімшелерімен бірге оның аппаратын ұстауға қатысты шығыстар көрсетілген. Сондай-ақ сайтта 2013 жылдың 1 сәуіріне, 1 шілдесіне, 1 қазаны мен 1 қарашасына қатысты бюджеттік бағдарламалардың (кіші бағдарламалардың) орындалуына жүргізілген мониторингтің нәтижелері туралы есептер қол жетімді.
Орындалуына шолу	ия	Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің 2012 жылғы қаңтар-желтоқсан аралығында Операциялық жоспарды іске асыруы туралы есебі кесте түрінде берілген, онда стратегиялық бағыттар, алға қойылған мақсаттар, нысаналы индикаторлар, міндеттер, іс-шаралар, жауапты орындаушылар, орындалу мерзімі, аяқтау тәсілдері, тікелей нәтиженің Көрсеткіштері, іс-жүзінде орындалған іс-шаралар, орындалмау себептері, ұсынымдар, сонымен бірге ОЖ-ға арналған ұсыныстар көрсетілген. Келешек бастамалардың, жобалар мен шешімдердің бағыттары жеке құжатта көрсетілген: Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің 2011 – 2015 жылдарға арналған Стратегиялық жоспары.
Қол жетімділігі	ия	Ресми сайтта келесі құжаттар қол жетімді: Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің 2012 жылғы қаңтар-желтоқсан аралығында Операциялық жоспарды іске асыруы туралы есебі, Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің 2012 жылғы республикалық бюджетті орындауы туралы ақпарат, МҮИИДЖ-ның іске асырылуы туралы есебі.
Жергілікті тілдер	ия	Ұсынылған есептердің барлығы қазақ тілінде қол жетімді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі есебін Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 11 қыркүйектегі қаулысымен бекітілген орталық атқарушы органдарының энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі есептерді ұсыну нысаны мен мерзіміне сәйкес ұсынады. Нысанда шараның атауын, орындалу мерзімін, шараның нәтижесін, қаржы шығынын, шараның орындалу мерзімділігін, ескертуді көрсету қажет. Орталық атқарушы органдарының энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі есептерді ұсыну мерзімі: орталық атқарушы органдар өз құзырлығы шегінде есептік жылдан кейінгі келесі жылдың 25 қаңтарына қарсы энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі есептерін энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы уәкілетті органға тапсырады.

БАҒА	ТАҢДАУ
Бағалауға келмейді/Бағасы жоқ	
Есептеме не қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме не қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме не қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме не қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме не қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау жөніндегі комитеті» ҚҰ

Ақпарат көзі: Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің 2012 жылғы республикалық бюджетті орындауы туралы ақпарат

<http://www.mint.gov.kz/?id=187>, Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің 2012 жылғы қаңтар-желтоқсан аралығындағы Операциялық жоспарды іске асыруы туралы есебі <http://www.mint.gov.kz/index.php?id=440&lang=ru>.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

12-СҮ ЖЕКЕЛЕГЕН ЖОСПАРЛАУ/САЯСАТТЫ ӘЗІРЛЕУ ЖӨНІНДЕГІ АГЕНТТІКТІҢ ТИІМДІ ҚЫЗМЕТ ЕТУІ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Жоспарлау агенттігіне кеңес беру талабы	жоқ	Мәліметтерді ала алмадық
Атқару билігінің жауаптық әрекеттерін бағалау тетігі	жоқ	Мәліметтерді ала алмадық
Ақпаратты іздеу бойынша уәкілеттіктер	жоқ	Мәліметтерді ала алмадық
Қызмет етуінің айқындылығы	жоқ	Мәліметтерді ала алмадық
Кеңес беру рәсімдері		Мәліметтерді ала алмадық

ТОЛЫҚ Түсініктеме:

БАҒА	ТАҢДАУ
Бағалауға келмейді/Бағасы жоқ	
Есептеме не қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме не қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме не қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме не қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме не қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Сара Еспенова, «КАМЕДА» ҚҚ

Ақпарат көзі: Қосымша ақпарат: Ресми сұрату ИЖТМ-ға жіберілген болатын. Ресми жауап алынды. ИЖТМ кездесуге қарсы емес, алайда басты респонденттердің бос болмауына байланысты кездесу әлі болмады. ИЖТМ жекелеген құжаттарды ұсынудан бас тартты.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

13-СҮ АЗАМАТТЫҚ ҚОҒАМНЫҢ ӘЛЕУЕТІ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Технико-экономикалық талдау әлеуеті	ия	Қазақстанның электр энергетикасы саласы ерекше сипаттағы қызмет саласына жатады. Азаматтық қоғам ұйымдарының арасында электр энергетикасы мәселелерімен белсенді түрде айналысатын және олар бойынша дәйекті Түсініктеме ұсынып, назар аударуға тұрарлық ескертулер мен ұсыныстарды енгізіп отыратын жекелеген ұйымдар бар. Бұл: 1. «Атамекен» Ұлттық палатасы; 2. «Қазтұтынуқадағалау» ҚҰ; 3. Алматы монополияға қарсы қоғамдық комиссиясы.
Белсенді қатысу және стратегиялық әлеует	жоқ	Қатысу көріністік сипатқа ие және энергетика саласындағы өзгерістердің нәтижелері халықтың не болмаса өндірістік белгілі бір салаларының мүддесіне тікелей әсерін тигізген жағдайда ғана айқындалып отырады
АҚҰ-лардың экологиялық және әлеуметтік әсерін талдау	жоқ	Азаматтық қоғам ұйымдарының экологиялық және әлеуметтік әсерін талдау энергия секторының мемлекеттік, сондай-ақ өңірлік деңгейде «айқын болмауының» себебіне орай қиынға түсуде.
Әлсіз топтар мен жергілікті буындарға қолдау көрсету	жоқ	Қазақстанда электр қуатына халықтың 98%-ның, соның ішінде қала халқының 99% және ауыл тұрғындарының 99%-ның қолы жетуде. Халық үшін негізгі мәселені тарифтердің өсуі және берілген электр қуатының сапасы (іркілістер және уақытша өшірулер) құрауда. Бұл салада тұтынушылардың құқығын қорғау бойынша екі қоғамдық бірлестік жұмыс істейді, олар «Казпотребнадзор» ҚҰ және Алматы монополияға қарсы қоғамдық комиссиясы, олардың сарапшылары жеткілікті дәрежеде білікті болып табылады. Алайда олардың қызметі электр энергетикасы саласының жабықтығы мен сыбайластығына орай жеткіліксіз болуда.
Оқуға деген ағымдағы қабілеті	ия	Электр энергетикасы саласында жұмыс істейтін АҚҰ басшылары мен сарапшыларының қажетті техникалық білімі бар және олар Ресей мен Орталық Азиядағы әріптестерімен байланыс жасап отырады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Желі құру жоқ

2013 жылы Қазақстандық «Айқын тариф» ҮЕҰ Қауымдастығы құрылды, оған еліміздің Батыс, Солтүстік, Оңтүстік, ҮЕҰ енген Орталық және Шығыс өңірлерін танытатын 7 ҮЕҰ енген. Алайда олардың саны жеткілікті дәрежедегі уәкілеттікке ие болмауда, кеңейтуді қажет етуде және қызметі әзірше айқын емес.

Кең сенім білдіру жоқ

Электр энергетикасы саласын басқарудың мемлекеттік органдары үкіметтік емес сектордағы ұйымдармен энергетика секторын дамыту мәселелері бойынша әріптестік жасауға деген ниетін білдірмейді. Осы уақыт ішінде бірде-бір ҮЕҰ энергетика саласындағы нақты бағдарламаларды әзірлеуге тартылмаған.

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒА

ТАҢДАУ

Бағалауға келмейді/Бағасы жоқ

Есептеме не қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап береді

Төмен

Есептеме не қызмет бір сапалық элементке жауап береді

Төмен-орташа

Есептеме не қызмет екі сапалық элементке жауап береді

Орташа

Есептеме не қызмет үш сапалық элементке жауап береді

Орташа-жоғары

Есептеме не қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді

Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Назаров Эдуард Юрьевич, «АЗЭО» ҚҚ

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

14-СҮ ЭЛЕКТР ҚУАТЫ ТУРАЛЫ ЗАҢДАР БОЙЫНША ҚҰҚЫҚТЫҚ ПІКІРТАЛАСТАРДЫҢ САПАСЫ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Пікірталастардың ұзақтығы	ия	<p>Заң жобаларының қарау ұзақтығы ұсынылған ұзақтылық нормаларына сай: кем дегенде – бір ай және ең ұзақ дегенде – бір жыл.</p> <p>Мысал. 2013 ж. 8 мамырда Қазақстанның Парламент Мәжілісі «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау мәселелері бойынша өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы» заң жобасын бірінші оқылымда мақұлдады.</p> <p>2013 ж. 30 мамырда ҚР Парламент Мәжілісі заң жобасын екінші оқылымда мақұлдады. 2013 ж. 11 маусымда заң жобасы Қазақстан Республикасы Парламент Сенатының Табиғат пайдалану және ауылдық аймақтарды дамыту комитетінің кеңейтілген отырысында қаралды. Тұжырымдамалық түрде мақұлданған заң жобасы Палатаның қарауына берілді. 13 маусымда Парламент Сенатының депутаттары заң жобасын бірінші оқылымда мақұлдады. 2013 ж. 20 маусымда ҚР Парламент Сенаты «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау мәселелері бойынша өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңды қабылдады.</p>
Мүшелердің қатысуы	ия	<p>«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау мәселелері бойынша өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы» заң жобасын парламент Мәжілісінде бірінші және екінші оқылымда және парламент Сенатында бірінші және екінші оқылымда қарау кезінде кворум сақталып отырды.</p>
Сөйлеушілердің құрамы	ия	<p>ҚР Парламентіне «Нұр Отан» халықтық-демократиялық партиясының 83 өкілі (80,99%), «Ақ жол» Қазақстанның демократиялық партиясының 8 өкілі (7,47 %), Қазақстанның коммунистік халықтық партиясының 7 өкілі (7,19 %), 9 партияда жоқ адам кіреді.</p> <p>«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау мәселелері бойынша өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы» заң жобасын қарау кезінде үш партияның екеуінің өкілдері өз пікірін білдірді, пікірлер нақтылаушы, сондай-ақ мақұлдаушы сипатқа ие болып отырды.</p>
Хаттамалардың болуы	жоқ	Отырыстардың хаттамалары сайта жарияланбайды.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: ҚР Парламенті екі Палатадан – тұрақты негізде жұмыс істейтін Сенат пен Мәжілістен тұрады. Сенатты әр облыстан, республикалық маңыздағы қала мен Қазақстан Республикасының астана-сынан екі-екі адамнан депутаттар құрайды. Сенаттың сайланатын депутаттардың тең жартысы әр үш жыл сайын қайта сайланып отырады. Сенаттың он бес депутатын Республиканың Президенті Сенатта қоғамның ұлттық-мәдени және өзге де маңызды мүдделерін танытуды қамтамасыз ету қажеттігін ескере отырып сайлайды. Мәжіліс жүз жеті депутаттан құралған, оның тоқсан сегізі жасырын дауыс беру кезінде жалпы, тең және тікелей сайлау құқығының негізінде бірыңғай жалпыұлттық сайлау округі бойынша партиялық тізімдер бойынша саяси партиялардан сайланады, Мәжілістің тоғыз депутаты Қазақстан халықтарының Ассамблеясымен сайланады. Республиканың Президенті, депутаттар мен Үкіметтің, Мәжілістің қаулысымен енгізілген заңнамалық актілердің жобалары Мәжілістің тиісті тұрақты комитеттерінің қарауына арнап жіберіледі және оның пленарлық отырысында олар бойынша Мәжілістің тұрақты комитеттерінің қорытындылары болған жағдайда ғана қаралуы мүмкін. Мәжіліс депутаттарының жалпы санының дауыс көпшілігімен қарастылып және мақұлданған заң жобасы Сенатқа тапсырылады, мұнда Сенаттың жобаны алған күннен бастап алпыс күннен асырмай қаралады. Сенат депутаттарының жалпы санының дауыс көпшілігімен тұтастай қабылданбаған жоба Мәжіліске қайтарылады. Егер Мәжіліс депутаттардың жалпы санының үштен екі бөлігін құрайтын дауыс көпшілігімен жобаны қайта мақұлдайтын болса, ол Сенатқа оны қайталап талқылау және дауыс беру үшін тапсырылады. Сенатпен қайталап қабылданбаған заң жобасын тура сол сессия кезінде қайта енгізуге болмайды.

БАҒА	ТАҢДАУ
Бағалауға келмейді/Бағасы жоқ	
Есептеме не қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме не қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме не қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме не қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа – жоғары
Есептеме не қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» ҚҰ

Ақпарат көзі: Қазақстан Республикасы Парламентінің ресми сайты www.parlam.kz, [zakon.kz](http://www.zakon.kz) <http://www.zakon.kz/4559523-mazhilis-odobril-proekt-popravok-po.html>, tengrinews.kz http://tengrinews.kz/kazakhstan_news/zakonoproekt-po-ispolzovaniyu-vozobnovlyaemyih-istochnikov-energii-odobril-senat-236052/, www.zakon.kz <http://www.zakon.kz/4561795-senatory-odobrili-popravki-v.html>, [zakon.kz http://www.zakon.kz/4561391-senatory-obsudili-voprosy-podderzhki.html](http://www.zakon.kz/4561391-senatory-obsudili-voprosy-podderzhki.html).

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

15-СҮ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНДАҒЫ САЯСАТТЫ ЖӘНЕ РЕФОРМАЛАРДЫ БАҚ-нда ЖАРИЯЛАУ САПАСЫ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Жариялаудың көлемі	иә	Электр энергетикасы туралы ақпараттың және осы салаға қатысты тақырыптардың жалпы ақпарат ағынындағы үлесі бар болғаны 2-3%. Қызықтыратын мақалалар қоғамдық жаңалықтар сайттарында және басылымдарда анда-санда жарияланып тұрды. Электр энергиясымен жабдықтауға қатысты барлық өзекті жаңалықтар осы салаға жататын ұйымдардың ресми сайттарында және басқа да басылымдарында соңғы жаңалықтар және есептер түрінде жарияланып отырды.

Талдау жүргізілген кезде БАҚ-нда көтерілген негізгі мәселелер:

- Мемлекеттік энергетикалық тізілімді енгізу туралы хабарландыру.
- «Ұлттық электр желісін жаңғырту. 2-кезең» жобасын жүзеге асырудың екінші кезеңін іске қосу туралы.
- Қазақстанның бірнеше облысында электр энергиясына тарифті төмендету, жоғарылату.
- Қазақстанда электр энергиясын импорттау және экспорттау.
- «Жасыл» энергетика жолындағы шаралар.

Жариялаудың сапасы	иә	Жағымды және бейтарап мақалалар тек жасалып жатқан жұмыстарды атап қана өтетін, нақты жағдайдың жай-жапсарын ашпайтын үстірт хабарламалар түрінде. Жағымсыз мақалаларда іс жүзінде бар техникалық проблемалар және халықтың олардан хабарсыздығы туралы мазмұндалады. Жағымсыз мақалалардың пайда болуының барынша кеңінен тараған себебі өңірлердегі тарифтік саясаттақырыбы. Азаматтарды энергетикалық қондырғылардың техникалық жағдайы, электр энергетикасы нысындағы құрылысының жасанды жоғарылатылған сметалық құны алаңдатады. Мемлекеттік энергетикалық қадағалаушы органның «Энергетикалық қондырғылардың қауіпсіздік техникасы және пайдалану ережелерінің» сақталуын тиісті дәрежеде бақыламауы ерекше атап өтіледі, осы саладағы монополистердің арасында пайданың алынуы мен бөлінуі сыналады.
--------------------	----	--

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Жариялаудың
теңгерімі

да

Жағымды мақалалар саны – 6 (47%), жағымсыз мақалалар саны – 2 (15%),
бейтарап мақалалар саны – 5 (38%).

Мақалалардың көпшілігі бейтарап ақпараттық сипатта және осы тақырыптағы қоғамдық пірікталастарды одан әрі өрбітуді қажет етеді. Бейтарап материалдарға уәкілетті органдардың басқа кәсіпорындарға және халыққа қорытынды есептері түрінде ұсынылған хабарламаларды жатқызуға болады. Мақалалар негізінен Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарының қызметін жариялау бағдарламаларына сәйкес жарияланады. Олардың негізгі мақсаты қоғамның объективті пікірін қалыптастыру, қызметтің жариялылығын қамтамасыз ету болып табылады. Жағымды мақалаларға электр энергетикасы саласындағы жетістіктер мен жаңалықтарға қатысты барлық мақалаларды жатқызуға болады. Ол мақалалардың бейтарап мақалалардан айырмашылығы – оларда басшылар мен жауапты тұлғалардың аты-жөндері аталады.

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Көптеген дамушы елдердегідей біздің елде де биліктің қандай да бір сатысы, лауазымды тұлғалар туралы пікір БАҚ арқылы қалыптасады. БАҚ бір жағынан халықтың тәжірибесі мен жігерін шоғарландырады, екінші жағынан адамдардың санасына ғана емес, олардың іс-әрекеттеріне, ұжымдық іс-қимылдарына да әсер етеді. Сонымен, «биліктің төртінші бұтағы» электр энергетикасы сынды жаһандық қордың саясатын да басқарады. Мониторинг жүргізу үшін БАҚ-ын іріктеу өлшемдері:

Жалпы таралымы, шығарылу жиілігі.

Меншік түрі.

Ақпарат көзінің түрі – баспа/электрондық.

Контенті.

Мониторинг жүргізілген БАҚ саны – 29.

Баспа – 7.

Электрондық – 16.

Теледидарлық – 6.

БАҚ-ның біз зерттеген өнімдерін талдаған кезде электр энергетикасы саласында түрлі әлемде өмір сүретін үш бөлек «ел» бар сияқты болып көрінді. Олардың біріншісі электр энергетикасы субъектілері, қалғандары тұтынушылар – мемлекет және халық. Жоғарыда мазмұндалған барлық мәселерге байланысты назарға алу қажет бірқатар ұсыныстар туындайды. Барлық реттеуші органдарда және электр энергиясын өндіретін, беретін және тарататын кәсіпорындардың ақпараттық, қаржылық, экологиялық, әлеуметтік саясатына, өндірістік ашықтығына жаңартулар енгізу. Электр энергетикасына қатысы бар барлық тараптарды толық қанағаттандыру үшін қоғаммен байланысқа жауапты бөлімдердің, департаменттердің жұмысын дұрыс ұйымдастыру, олардың тараптарды қызықтыратын қажетті ақпаратты алуына жол ашу қажет. Бақылаушы, реттеуші органдардың және электр энергетикасы субъектілерінің ресми сайттарында келесі мәселелерді қарастыру:

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ҚР электр энергетикасы субъектілерінің, республикалық және жергілікті мемлекеттік органдардың сұрау салулары бойынша компаниялар туралы ақпарат ұсыну; даму бойынша құжаттардың нұсқаларын ҚР тиісті мемлекеттік органдарына және электр энергетикасы субъектілеріне ұсыну; саланың болашақта дамуына байланысты оқиғалар туралы үнемі хабарлап отыру; электр энергетикасының субъектілері, реттеуші органдар қызметінің мәселелері бойынша ақпараттық материалдарды ресми сұрау салулар арқылы БАҚ-ына және өзге де мүдделі тұлғаларға беру; электр энергетикасы саласының басшыларымен және жетекші мамандарымен сұхбаттар ұйымдастыру; тарифтік саясаттағы өзгертулер мен толықтыруларды қажетті құжаттамамен негіздеу.

2013 ж.05.08-нан 12.08-на дейінгі кезеңде (кезеңнің алдындағы үш күнді және кезеңнен кейінгі үш күнді қоса), бір апта бойы республикалық және жергілікті БАҚ-ына шолу және мониторинг жүргізілді.

Электрондық: www.tengrinews.kz, www.24news.kz, www.zakon.kz, www.kt.kz, www.bnews.kz, www.nomad.su, www.capital.kz, www.inform.kz, www.panorama.kz, www.gazeta.kz, www.kursiv.kz, www.today.kz, www.zonakz.net, www.total.kz, www.resurs.kz, www.nur.kz.

Теледидарлық: Хабар, Евразия, 31 арна, KazakhTV, 7 арна, КТК телеарналары.

Кезеңдегі жарияланымдар саны – 13, олардың ішінде: баспа – 6 (46%), электрондық – 7 (54%) (№1 сурет).

БАҒАЛАУ

ТАҢДАУ

Бағалау Қолданылмайды/бағалау жоқ

Есептеме немесе қызмет бір де бір сапалық элементке жауап бермейді

Төмен

Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді

Орташадан төмен

Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді

Орташа

Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді

Орташадан жоғары

Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді

Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Сара Еспенова, «КАМЕДА» қоғамдық қоры.

Ақпарат көзі: Баспа: Аргументы и факты. Казахстан («АиФ в Казахстане» ЖШС, апталық қоғамдық-саяси газет, таралымы 90 мың данадан астам), Егемен Қазақстан (қазақ тілінде шығатын күнделікті үкіметтік ресми газет, таралымы 135 мың дана), Казахстанская правда (жалпы ұлттық газет, таралымы 100 мың данадан астам), Время (қоғамдық-саяси газет), Комсомольская правда. Казахстан («Комсомольская правда в Казахстане» ЖШС, күнделікті газет, таралымы 10 мың данадан астам), Юридическая газета Казахстана (апталық қоғамдық-саяси газет, таралымы 15 мың дана), «Энергетика» журналы.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

16-СҮ ҚОҒАМНЫҢ ШЕШІМДЕР ҚАБЫЛДАУҒА ҚАТЫСУ ҮДЕРІСІНІҢ АЙҚЫНДЫҒЫ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Қабылданатын шешімдер үшін жауапкершілік	иә	«Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасын қоғамдық талқылау шараларын ұйымдастырушылар қоғамдық шараларға қатысушыларды бастамашы және уәкілетті мемлекеттік орган туралы хабардар етті. «Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасында осы бағдарламаны дайындаушы көрсетілген.
Шешімдер қабылдау үшін дәл көрсетілген уақыт	жоқ	Өкінішке орай, бағдарламаны талқылау мақсатында ұсынылған ақпараттық қорларда және «дөңгелек үстелдердің» деректерінде шешімдер қабылдау үшін дәл уақыт көрсетілген-көрсетілмегені белгісіз. Әдетте, ұсыныстарды ертерек беру қажеттігі жарияланады.
Ұсыныстар жасау үшін дәл көрсетілген уақыт	жоқ	Зерттеушілер бағдарламаны қабылдаудың және тиісінше ұсыныстар жасаудың дәл уақыты туралы деректер таппады.
Жасалған ұсыныстардағы есептілік	жоқ	«Атамекен» ҰЭП хабарламасы бойынша осы жылдың 2-шілдесінде Парламент Мәжілісі депутаттарының, тәуелсіз сарапшылардың, салалық министрліктер және басқа да мүдделі ұйымдар өкілдерінің қатысуымен «Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасын талқылау бойынша «дөңгелек үстел» өткізілді. «Дөңгелек үстелге» қатысушылар келесі баяндамалар жасады: 1. «Үкіметтік емес ұйымдардың тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласында энергия үнемдеу және энергияның тиімділігін арттыру мәселелеріндегі рөлі»; 2. «Фимараттарға қауіпсіз және энергия үнемдеуші әйнектер орнату – «жасыл экономикаға» көшудің мемлекеттік стратегиясының негізгі бағыттарының бірі»; 3. «Мемлекеттік энергетикалық тізілім, оның ішінде: Энергия аудитін жүргізу ережелері, Энергия үнемдеу саласындағы аккредитация ережелері»; 4. «Қазақстан энергия аудиторларының қауымдастығы» заңды тұлғалар бірлестігінің энергия үнемдеу және энергияның тиімділігін жоғарылату саласындағы мемлекеттік саясатты жүзеге асырудағы рөлі». Шараның нәтижелері бойынша осындай «дөңгелек үстелдерді» Қазақстанның барлық өңірлерінде өткізу туралы шешім қабылданды. «Дөңгелек үстелдерді» Қазақстанның барлық өңірлерінде өткізу туралы ұсыныстан басқа, бағдарламамен тікелей байланысты қандай да бір ұсыныстардың жасалғаны белгісіз.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Keңec бepy-
лep yдepicиn
құжаттандыру жоқ

Жалпы қол жетімді ақпарат көздерінде нәтижелер туралы ақпарат, қарарлар, хаттамалар, қатысушылардың тізімдері, қоғамдық тыңдаулардың материалдары жоқ.

Yдepicи турa-
лы aқпapaтты
yaқтылы тaрату

«Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасын қоғамдық талқылауды осы жылдың маусым айында облыстық атқарушы органдар ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрігі дайындаған құжат туралы ақпарат ұсыну мақсатымен ұйымдастырды. Бағдарламаны ҚР Үкіметі тамыз айында бекітті. Өңірлердегі «дөңгелек үстелдер» Астанадағы шара өткізілген соң екі апта ішінде өткізілді. Алдын-ала ақпарат беру Көрсеткішіне (EGI-Toolkit, 60-бет) сәйкес уақтылы ақпарат беру қамтамасыз етілмеді.

Yдepicи турa-
лы aқпapaтты
keңicиeн тaрату жоқ

Keңicиeн aқпapaт бepy жүpгicиzлмeгeн, ғaлaмтop-қopлapындa ic жүзiндe өткізілген шаралар туралы ғана ақпарат бар.

Yдepicи турa-
лы aқпapaтты
мaқcатты тaрату иә

Ұйымдастырылған «дөңгелек үстелдер» туралы ақпаратта оларға үкіметтік емес ұйымдардың, мемлекеттік органдардың өкілдері, кәсіпкерлер қатысқандары туралы мәліметтер бар. Сонымен бірге, кәсіпкерлер және үкіметтік емес ұйымдар өкілдері топтарының қоғамға немесе оның шараларға қатысқан өкілдеріне ақпаратты қалай бергендері белгісіз.

ТОЛЫҚ Түсініктеме: ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі таратқан ақпаратта энергияны тұтынуды жыл сайын 10%-ға азайту жылдамдатылған сценарий бойынша жүретін болады деп көрсетілген. Ол үшін ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі Елбасының тапсырмасы бойынша «Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасын дайындап жатыр, жоба қазір өңірлерде талқылануда. Бағдарлама Шығыс Қазақстан облысында, Павлодар, Қарағанды қалаларында әкімдіктер, өнеркәсіптік және коммуналдық кәсіпорындар, үкіметтік емес ұйымдар, ПИК өкілдерінің қатысуымен өткізілген қоғамдық тыңдауларда талқыланды (<http://www.nomad.su/?a=4-201306110020>). Сонымен, қоғаммен байланыс кезінде негізінен үкіметтік емес ұйымдар қатысқан, талқылауларға қоғам өкілдерінің кеңінен қатысуы туралы айтылмайды. Қоғамдық талқылаулардың үкіметтік емес ұйымдардың бастамасы бойынша азаматтардың қатысумен жалғасқаны туралы да деректер жоқ.

Осы жылдың 3 маусымында Қарағанды қаласының әкімдігінде «Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасын талқылау бойынша алғашқы қоғамдық тыңдау өткізілді. Ол Қарағанды облысы әкімі С.Ыдырысовтың төрағалығымен өтті. Шараға ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің, «Қазақэнергиясараптама» АҚ-ның, «Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығын жаңғырту мен дамытудың қазақстандық орталығы» АҚ-ның, Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және құрылыс Ұлттық палатасының, Қазақстан энергия аудиторлары қауымдастығының өкілдері қатысты (<http://www.kazee.kz/news/v-akimate-goroda-karaganda-proshlo-pervoe-obschest/>).

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

БАҒАЛАУ

ТАҢДАУ

Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ

Шешімдер қабылдау үдерісі сапа элементтерінің біріне де жауап бермейді

Төмен

Шешімдер қабылдау үдерісі 1-2 сапа элементіне жауап береді

Орташадан төмен

Шешімдер қабылдау үдерісі 3-4 сапа элементіне жауап береді

Орташа

Шешімдер қабылдау үдерісі 5-6 сапа элементіне жауап береді

Орташадан жоғары

Шешімдер қабылдау үдерісі 7-8 сапа элементіне жауап береді

Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Тыналиев Ұлықбек Серікұлы, «Бюджеттік талдау және экономикалық мониторинг орталығы» қоғамдық қоры.

Ақпарат көзі: Уәкілетті мемлекеттік органдардың сайттары (<http://www.primeminister.kz/blog/view/327>), «Атамекен одағы» ҰЭП (<http://atamekenunion.kz/expert/out>, <http://atamekenunion.kz/tops/view/2347>), жаңалықтар таспасы (<http://www.zakon.kz/4556412-serik-akhmetov-poruchil-razrabotat-i.html>, <http://www.nomad.su/?a=3-201308280018>, <http://www.bnews.kz/ru/news/post/145275/>) және заңнама (<http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1200000541>, <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P1300000904>).

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

17-СҮ ҚОҒАМДЫ САЯСИ РЕФОРМАНЫҢ НЕГІЗІ ЖӘНЕ ОНЫҢ МАҚСАТТАРЫ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ БЕРУ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Құжаттаманың жеткілікті болуы	жоқ	Қоғамның электр энергетикасы секторын дамытуға қатысты шешімдер қабылдауға және пікірталастарға қатысу дәрежесі әлі де төмен. Саладағы реформалау, жетілдіру, жоспарлау туралы тікелей шешімдерді уәкілетті мемлекеттік орган, энергетика саласының шаруашылық субъектілерінің өкілдері және «Атамекен одағы» ҰЭП қабылдайды. Саланы орта мерзімде және ұзақ мерзімде дамыту бойынша келесі негізгі құжаттар қоғам үшін қол жетімді: «Электр энергетикасы секторын 2014 жылға дейін дамыту» бағдарламасы, «Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасы, Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшу тұжырымдамасын іске асыру жөніндегі 2013-2020 жылдарға арналған іс-шаралар және басқа да құжаттар.
Ақпаратқа қол жеткізудің оңайлығы	жоқ	Электр энергетикасы секторы туралы ақпарат ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің және ҚР ИЖТМ Мемлекеттік энергетикалық қадағалау және бақылау комитетінің уәкілетті мемлекеттік органдарының сайттарында болуы тиіс. Құжаттарды осы мемлекеттік органдардың сайттарынан табуға болатын болса да, түрлі беттерде орналасқандықтан оларға қол жеткізу қиын. Мысалы, ҚР ИЖТМ сайтында салалық бағдарлама «Индустрияландыру бағдарламасы» бөлімінің «Салалық бағдарламалар» бөлімшесінде орналасқан, ал «Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасы «Бағдарламалық құжаттар» бөлімінің бөлімшесінде орналасқан. Комитеттің сайтында «Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасы жоқ, бірақ саланың 2014 жылға дейінгі дамуының салалық бағдарламасы орналастырылған.
Ақпараттың уақтылы болуы	жоқ	Мемлекеттік органдардың сайттарында салалық және басқа да бағдарламаларды жүзеге асыру кезеңдері туралы жаңартылған ақпарат жоқ. ҚР ИЖТМ сайтында «Электр энергетикасы секторын 2014 жылға дейін дамыту бағдарламасын» 2012 жылдың бірінші жарты жылдығына дейін жүзеге асыру бойынша есеп орналастырылған. Қоғамға негізінен бағдарламаны атқарушы өкіметтің орталық органдарында бекіту кезеңінде ақпарат беріледі, бұл шешімдер қабылдау кезеңіне қоғамның кеңінен қатысуын қиындатады. Комитеттің сайтында бұйрықтардың және өзге де нормативтік құқықтық актілердің жобалары бар, бұл қоғамға өз пікірлері мен ұсыныстарын жолдауына мүмкіндік береді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Ақпаратқа
мүдделі
тараптардың
қол жеткізе
алуы

иә

Секторды реформалау және жекешелендіру кезеңінде ақпараттың қол жетімділігі едәуір шектеулі болды. Қазіргі кезде ақпарат қарастырылу кезеңіндегі кейбір нормативтік құқықтық актілерде бар. Энергетика саласының шаруашылық субъектілері және «Атамекен одағы» ҰЭП шешімдерді қабылдау үдерісіне пікірлер білдіру, наразалықтар және ұсыныстар жасау кезеңінде қатыса алады. Үдерістің толық айқындығы қамтамасыз етілмегендіктен, шешімдерді қабылдауға қатысу нәтижелерінің түпкілікті нәтижесі белгісіз.

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Ақпаратқа қол жеткізу туралы заңнама, негізінен ҚР «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» 2007 жылғы 12 қаңтардағы Заңы мемлекеттік органдардан ақпарат алуға мүмкіндік береді. Заңнаманың талабы бойынша барлық нормативтік құқықтық актілер қоғамдық тыңдаудан өтуі тиіс, Халық пікірлерін білдіруі және талқылауы үшін Комитеттің және ҚР Әділет министрлігінің сайттарында нормативтік құқықтық актілердің жобалары орналастырылуы тиіс. Бірақ, қазіргі жүйеде қандай пікірлер білдірілгені, олардың мемлекеттік органның түпкілікті шешіміне қалай әсер еткенін және олардың тиісті нормативтік құқықтық актілерге енгізілгенін білу өте күрделі. «Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасының жобасының өңірлерде талқылануы баспасөзде жарияланды, бірақ БАҚ-нда қоғамның ұсынылған бағдарлама бойынша пікірлері мен ұсыныстарын көрсетілмеген. Баспасөзде жарияланған ақпаратқа сәйкес қоғамдық тыңдаулар маусым айының басында өткізілді, ал бағдарлама тамыз айының соңында қабылданды. Зерттеушілер қоғамдық тыңдаулардың осы бағдарламаға қалай әсер еткенінің дәлелдерін таппады.

БАҒАЛАУ

ТАҢДАУ

Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ

Саяси шешім үшін негіз болған анықтамалық құжаттар туралы ешқандай ақпарат жоқ

Төмен

Қоғам қол жеткізе алатын ақпарат сапаның 1-2 элементіне жауап береді

Орта

Қоғам қол жеткізе алатын ақпарат сапаның 3-4 элементіне жауап береді

Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Тыналиев Ұлықбек Серікұлы, «Бюджеттік талдау және экономикалық мониторинг орталығы» қоғамдық қоры.

Ақпарат көзі: Қазақстан Республикасының заңнамасы және өзге де нормативтік құқықтық актілері, ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің сайты (<http://www.mint.gov.kz>), ҚР ИЖТМ Мемлекеттік энергетикалық қадағалау және бақылау комитетінің (<http://www.kgen.gov.kz>); ҚР Әділет министрлігінің (<http://www.adilet.zan.kz>) сайты, жаңалық көздері – <http://oilnews.kz/1/novosti/novosti-tek-kazaxstana/proekt-programmy-energoberezhnie-2020-obsuzhdaetsya-v-regionax-kazaxstana/>.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

18-СҮ ҚОҒАМНЫҢ ТАЛҚЫЛАУҒА ҚАТЫСУ ҮДЕРІСІНІҢ ТИІМДІЛІГІ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Талқылауға қатысудың саны	жоқ	ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі және ҚР ИЖТМ Мемлекеттік энергетикалық қадағалау және бақылау комитеті облыстық атқарушы органдармен бірлесіп «Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасын талқылау шараларын өткізді. Бірақ, шараларға қоғамның және үкіметтік емес ұйымдардың шараларған қатысқан өкілдерінің саны, сапасы, ауқымы белгісіз. Қоғамды «Жасыл экономикаға» көшу жөніндегі тұжырымдаманы талқылауға тарту туралы ақпарат жоқ.
Талқылауға қатысудың ауқымы	жоқ	Мемлекеттік органдардың тәжірибесінде нормативтік құқықтық актілердің жобаларын талқылауға тартылатын негізгі субъектілер шаруашылық кәсіпорындары, бейіндік республикалық қауымдастықтар. Қоғамның нормативтік құқықтық актілердің жобаларын талқылауға қатысу деңгейі төмен, нөлге жақын болып қала беруде.
Талқылауға қатысудың нәтижелері	жоқ	Зерттеушілер нормативтік құқықтық актілерге ілеспе құжаттарда қоғам өкілдерімен өткізілген мәжілістер мен кеңесулердің қорытындыларының түйіндемелерін, сондай-ақ ұсыныстар мен пікірілерді таппады.
Талқылауға қатысуға берілген жауап	жоқ	Орталық атқарушы органдардайындайтын нормативтік құқықтық актілерді әдетте, үкімет немесе заң шығарушы билік рәсімдер мен регламентке сәйкес қабылдайды. Электр энергетикасы саласындағы нормативтік құқықтық актілер қоғамның наразылығына байланысты қабылданбаған жағдайлар жоқ.

ТОЛЫҚ Түсініктеме: ҚР ИЖТМ Мемлекеттік энергетикалық қадағалау және бақылау комитетінің төрағасы Тұрлыбек А.А мырза берген ақпарат бойынша «Электр энергетикасы туралы» базалық заң 2004 жылы қабылданған. Қазіргі кезде жаңа заң жобасын дайындау жұмыстары жүргізіліп жатыр, ол заң жобалары жұмыстарының 2013 жылғы жоспарына кіргізілген. Норма жасау қызметінің аясында электр энергетикасы секторында 48 нормативтік құқықтық акт дайындалып, олардың 30 астам негізгілері қабылданды (мемлекеттік техникалық инспектор, отынның пайдалану қорының нормалары, энергетикалық ұйымдардың күз-қыс кезеңіндегі жұмысқа дайындық төлқұжаты сияқты жаңа құқықтық институттар; энергетикалық кәсіпорындардың басшылары мен мамандарын аттестациялау; ұйымдарды энергетикалық сараптама-лар жүргізуге аккредитациялау, электр зертханалар және басқа да бір қатар құқықтық институттар, ҚР «Әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы» кодексіне жаңа әкімшілік құқық бұзушылықтар енгізілді).

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Сонымен бірге, ақпараттық мақалада қоғамның шешімдер қабылдауға кеңінен қатысуы да, қоғамның шешімдер қабылдауға қалай әсер ете алғандығы және әсер еткені көрсетілмеген. «Энергетикалық сауатсыздықты жою – елдегі мектеп оқушылары үшін энергия үнемдеу бойынша 104 ашық сабақ» оқулығының авторы, «Қазэнергиясараптама» АҚ Стратегиялық талдау департаментінің бас менеджері Ж.Бақатова оқулықтың 55-ші бетінде ауқымды ақпараттық науқан жүргізілгенін көрсетеді. Бірақ, осы жұмыс энергия үнемдеуді насихаттау және оқыту шараларын өткізу мақсатында жүргізілді.

БАҒАЛАУ

ТАҢДАУ

Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ

Саясатты дайындау үдерісі сапа элементтерінің бір де біріне жауап бермейді

Төмен

Саясатты дайындау үдерісі 1 сапа элементіне жауап береді

Орташадан төмен

Саясатты дайындау үдерісі 2 сапа элементіне жауап береді

Орташа

Саясатты дайындау үдерісі 3 сапа элементіне жауап береді

Орташадан жоғары

Саясатты дайындау үдерісі 4 сапа элементіне жауап береді

Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Тынәлиев Ұлықбек Серікұлы, «Бюджеттік талдау және экономикалық мониторинг орталығы» қоғамдық қоры.

Ақпарат көзі: «Қазақстан электр энергетикасы», ақпараттық-талдамалық журнал, 1-ші шығарылым, 2013 жыл (http://www.kgen.gov.kz/images/part_1_2013.rar); Қазақстан Республикасының заңнамасы және нормативтік құқықтық актілері, ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің сайты (<http://www.mint.gov.kz>); ҚР ИЖТМ Мемлекеттік энергетикалық қадағалау және бақылау комитетінің сайты (<http://www.kgen.gov.kz>).

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

19-СҮ ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ МӘСЕЛЕЛЕРІН ЗАҢНАМАНЫ ЖӘНЕ САЯСАТТЫ РЕФОРМАЛАУ СЕКТОРЫНДА ҚАРАУ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Мәселелерді негізгі құжаттарда қарау	иә	Экономиканы реформалау және дамудың «жасыл» жолына өту бойынша стратегиялық құжаттарда электр энергетикасына және энергияны үнемдеуге арналған жеке блок бар.
Саясатты және заңдарды реформалауға кіргізу	иә	Қазақстан Республикасының «Жасыл экономикаға» көшу тұжырымдамасына және «Жасыл Даму» салалық бағдарламасына кіргізілген.
Энергия секторына тікелей әсерді бәсеңдету	иә	Қазақстан Республикасының «Жасыл экономикаға» көшу тұжырымдамасына және «Жасыл Даму» салалық бағдарламасына кіргізілген.
Қоршаған ортаға әсердің жаһандық және экономикалық әсерлері	иә	Қоршаған ортаны қорғау саласындағы саясаттың басты бағыттарының бірі – экономикалық дамудың көміртекті энергия көздерін аз пайдалану жолына өту.

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Қазақстан энергетикасы негізінен көмір ЖЭО-нан тұрады, сондықтан парникті газдар шығарындыларының негізгі көзі болып табылады. ҚР 2010-2014 жылдарға арналған «Жасыл даму» мемлекеттік салалық бағдарламасында ауаға көміртегі қос тотығының бөлінуіне ең көп үлесті энергетика саласы, ал энергия көздерінің ішінде көмір қосатыны, ауаға бөлінетін зиянды заттарда көмірдің үлесі қарқынды өсе беретіні көрсетілген. Ол 2020 жылы отынды жағудан ауаға бөлінетін зиянды заттардың жалпы көлімінің 66% құрайтын болады. Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдамасында және «Жасыл даму» салалық бағдарламасында электр энергетикасы секторының қоршаған ортаға әсерін төмендету бойынша ұйымдастыру шаралары қарастырылған. ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі 1997 жылы «Энергияны үнемдеу туралы» Заң дайындады, онда энергияны үнемдеу саласындағы саясаттың негізгі қағидаттары мазмұндалған. «Технологиялық даму жөніндегі ұлттық агенттік» АҚ дайындаған орталық және жергілікті атқарушы органдар қызметінің тиімділігін талдау бойынша есепке сәйкес министрліктер мен ведомстволардың барлық зерттелген бағдарламалық құжаттары мен стратегиялық жоспарларында 2012 жылы ресурстар, энергия үнемдеуші инновациялар мен технологияларға басымдылық берілгені атап өтіледі.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ	
Қоршаған ортаға әсерді қарау сапалық элементтерге жауап бермейді	Төмен
Қоршаған ортаға әсерді қарау 1 сапалық элементке жауап береді	Орташадан төмен
Қоршаған ортаға әсерді қарау 2 сапалық элементке жауап береді	Орташа
Қоршаған ортаға әсерді қарау 3 сапалық элементке жауап береді	Орташадан жоғары
Қоршаған ортаға әсерді қарау 4 және одан көп сапалық элементке жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Вадим Литвинов, «Экология-Жастар-Бастама-Даму» қоғамдық қорының сарапшысы, «Айқын тариф» ҒӨБ Республикалық қауымдастығының мүшесі.

Ақпарат көзі: Қазақстан Республикасының 2010-2014 жылдарға арналған үдемелі индустриалды-инновациялық даму бойынша мемлекеттік бағдарламасы, 2010 жылдың 19 наурызы №958; 2010-2014 жылдарға арналған «Жасыл даму» салалық бағдарламасы; Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің 2010-2014 жылдарға арналған стратегиялық жоспары; Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 26 шілдедегі №862 қаулысымен бекітілген «Өңірлерді дамыту» бағдарламасы; Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 13 сәуірдегі №301 қаулысымен бекітілген «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы; Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің 2011-2015 жылдарға арналған стратегиялық жоспары; 2020 жылдарға дейін даму перспективасымен Қазақстан Республикасында атом саласын дамытудың 2010-2014 жылдарға арналған бағдарламасы; Қазақстан Республикасы атом энергиясы агенттігінің стратегиялық жоспары; Қазақстан Республикасы Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері агенттігінің 2011-2015 жылдарға арналған стратегиялық жоспары.

Қосымша ақпарат: Осы Көрсеткіш бойынша жоғары бағаға қарамастан, қоғаммен өзара байланыстың жоқтығынан, қоғамның «бөгде» жоспарларды жүзеге асыруға қатысқысы келмеуіне байланысты, үкімет қоғамның қолдауына сүйенбесе ең жақсы стратегиялардың өзі жүзеге асырылмай қалуы мүмкін. Басқа Көрсеткіштерді талдау көбінесе тап осылай болатынын көрсетеді. Қоғам дегеніміз еліміздегі сан-алуан тұлағалар, оның ішінде бизнес және инвестиция қауымдастықтары.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

21-СҮ САЯСАТТЫ ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСЫН ТӘУЕЛСІЗ ӨНДІРУШІЛЕР САЛАСЫНДА АЙҚЫН ТҰЖЫРЫМДАУ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Заңнамалық бекіту	иә	Электр энергиясын тәуелсіз өндірушілерге қатысты ұлттық саясатталқылау арқылы қолданыстағы заңнамадағы өзгертулерге байланысты заңнамалық тұрғыдан қадағаланады және қаралады. Электр энергиясын тәуелсіз өндірушілерге қатысты мемлекеттік саясаттың мәселелері Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1996 жылғы 28 қыркүйектегі «Қазақстан Республикасының электр энергетикалық жүйесін басқаруды құрылымдық қайта құру жөніндегі кейбір шаралар туралы» қаулысында, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 29 қазандағы қаулысымен бекітілген «Қазақстан Республикасында электр энергетикасын дамыту жөніндегі 2010-2014 жылдарға арналған бағдарламасында» көрсетілген.

Саясатты
дайындау
барысындағы
қоғамдық
кеңесулер

иә

ҚР «Жеке кәсіпкерлік туралы» 2006 жылғы 31 қаңтардағы №124 Заңының 5-бабына сәйкес 2006 жылдың 1-шілдесінен бизнес қауымдастықтарға бизнестің мүддесіне қатысты нормативтік құқықтық актілерді дайындауға қатысу құқы берілген. Осы бапқа сәйкес, орталық мемлекеттік, жергілікті өкілді және атқарушы органдар жеке кәсіпкерлік субъектілерінің мүдделерін қозғайтын нормативтік құқықтық актінің жобасын сараптамалық қорытынды алу үшін, оның ішінде осы жобаны мүдделі мемлекеттік органдармен келесі әрбір келісу кезінде түсіндірме жазбаны міндетті түрде қоса бере отырып, сарапшылық кеңестер арқылы жеке кәсіпкерлік субъектілерінің аккредиттелген бірлестіктеріне және Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасына жібереді.

Осы заңға сәйкес сараптамалық қорытындылар нормативтік құқықтық акт қабылданғанға дейін, оның ішінде мүдделі мемлекеттік органдармен әрбір келесі келісілу кезінде оның міндетті қосымшасы болып табылады., Алдын-ала дайындалған құжаттар жұртшылық үшін қол жетімді. ҚР «Жеке кәсіпкерлік туралы» Заңының 5-бабының 8-тармағына сәйкес, жеке кәсіпкерлік субъектілерінің мүдделерін қозғайтын нормативтік құқықтық актілердің жобалары тиісті органда немесе сарапшылық кеңестің отырысында қаралғанға дейін ғаламтор-қорларын қоса алғанда, БАҚ-нда міндетті түрде жариялануы (таратылуға) жатады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Мүдделі тұлға заң жобасына өз пікірін ҚР Әділет министрілігінің сайтында <http://www.adilet.gov.kz/ru/node/43435> білдіре алады. Қазақстан Республикасының «Атамекен одағы» Ұлттық экономикалық палатасының сараптамалық қорытындыларымен бірлестіктің сайтында <http://atamekenunion.kz/expert/out?p=0>, Сараптамалық қорытындылар журналында танысуға болады.

Байқаулық
сауда-
саттықтар

иә

Саясаттың құрылымы нормативтік құқықтық актілердің жобалары конкурстық негізде де ұсынылуын талап етеді.

Электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы Қазақстан Республикасы Энергетика және минералдық ресурстар министрінің міндетін атқарушының 2004 жылғы 10 қыркүйектегі бұйырығымен бекітілген «Қазақстан Республикасында электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеу ережесіне» сәйкес жүзеге асырылады. Электр энергиясының орталықтандырылған сауда нарығының операторы «Қазақстан электр энергиясы және қуаты нарығының операторы» АҚ болып табылады.

Сұранысты
дұрыс талдау

иә

Сұраныс пен ұсыныс сценарийін талдау Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 8 ақпандағы қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің 2011-2015 жылдарға арналған стратегиялық жоспарында көрсетілген. Стратегиялық жоспар Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің ресми сайтында жарияланған.

ЭСК-гі
ақпараттарды
ашу

жоқ

Электр энергиясын тәуелсіз өндірушілерден сатып алу туралы түпкілікті келісімдердің шарттары жарияланбайды.

Қаржылық
әсерді жария-
лау

жоқ

Қоғам электр энергиясын тәуелсіз өндірушілерден сатып алу туралы келісімдердің тарифтерге әсерін жан-жақты талдаумен таныса алмайды.

Тарифті есептеу әдістемесі (атап айтқанда, X-фактордың шамасы) айқын емес.

Жобаларды
бекіткенге
дейінгі
қоғамдық
кеңесулер

жоқ

Заң электр энергиясын тәуелсіз өндірушілерден сатып алу туралы келісімдер бекітілгенге дейін қоғамдық тыңдаулар өткізілуін талап етпейді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Электр энергетикасы саласын қайта құрылымдау барысында Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 20 сәуірдегі «Қазақстан Республикасының электр энергиясы мен қуаты көтерме нарығының тиімділігін арттыру жөніндегі қосымша шаралар туралы» қаулысымен, жарғылық капиталына мемлекеттің 100% қатысуымен, «бір күн бұрын» тәртіптемесінде орталықтандырылған сауда-саттық ұйымдастыру және өткізу, электр энергиясын жеткізу мен тұтынудың тәуліктік кестелерін және іс жүзіндегі теңгерімдерін құрастыру қызметтерімен «Қазақстан электр энергиясы мен қуаты нарығының операторы» жабық акционерлік қоғамы («ҚЭҚНО» ЖАҚ) құрылған болатын. «ҚЭҚНО» ЖАҚ құрылтайшысы Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру Комитеті. 2000 жылғы 4 қазандағы №12 қабылдау-табыстау актісіне сәйкес «ҚЭҚНО» ЖАҚ акциялар пакетін иемдену және пайдалану құқы Қазақстан Республикасы Энергетика, индустрия және сауда министрлігіне (қазір Қазақстан Республикасы Энергетика және минералдық ресурстар министрлігі) берілді. ҚР Энергетика және минералдық ресурстар министрлігінің 2004 жылғы 12 наурыздағы «ҚЭҚНО» АҚ жарғысының жаңа редакциясын бекітутуралы» бұйрығына сәйкес «ҚЭҚНО» ЖАҚ акционерлік қоғам болып өзгертілді. Бәскелестікті қорғау бойынша Комитет 2002 жылғы 23 қыркүйектегі бұйрығымен тізілімдегі «қолда бар (споттық) және теңгерімделуші электр энергиясы мен қуатының орталықтандырылған сауда-саттық ұйымдастыру» қызметін 100% үстемділік үлесімен, «сауда жүйесінің электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын өткізуге дайындығын қамтамасыз ету; электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын ұйымдастыру және өткізу» қызметіне өзгертті. Қазақстан Республикасы Энергетика және минералдық ресурстар министрлігі Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 18 ақпандағы қаулысымен мақұданған Қазақстан Республикасының электр энергетикасындағы нарықтық қатынастарды одан әрі дамыту тұжырымдамасын жүзеге асыру мақсатында 2004 жылғы 4 наурыздағы №54 бұйрығымен «ҚЭҚНО» АҚ электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығы нарығының операторы болып тағайындалды. Қазақстан Республикасында электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын ұйымдастыру және жұмыс істеу ережесіне сәйкес, электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттықтары нарығының операторы:- спот-сауданы жүргізуді және ұйымдастыруды жүзеге асырады;

- қысқа мерзімді (апта, ай) және ұзақ мерзімді (тоқсан, жыл) кезеңдерге арналған электр энергиясының орталықтандырылған саудасын өткізуді және ұйымдастыруды жүзеге асырады; – электр энергиясының көтерме сауда субъектісінің электр энергиясының орталықтандырылған саудасына қатысуы үшін тең шарттарды қамтамасыз етеді;
- электр энергиясының көтерме сауда субъектілерінің осы Ережеде бекітілген талаптарға сәйкестігін анықтайды;
- электр энергиясының орталықтандырылған саудасындағы электр энергиясын сатып алу-сату жөніндегі жасалған мәмілесінің тіркелуін және есепке алынуын жүзеге асырады; – өз құзыретінің шектерінде электр энергиясының орталықтандырылған сауда рыногы субъектілерін нарықтық ақпаратпен, орталықтандырылған саудада қалыптасқан электр энергиясының индикативтік бағасы жөніндегі ақпаратпен және басқа да ақпаратпен қамтамасыз етеді.

Әдіснамаға сәйкес осы Көрсеткіш тәуелсіз өндірушілер үшін құқықтық негізді қарастыратынын атап өту керек. Осы негіздердің іс жүзінде жүзеге асырылуы 25-СҮ бөлімінде қарастырылады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ	
Бағалау Қолданылмайды/бағалау жоқ	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір де бір сапалық элементке жауап бермейді	Орташадан төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташадан жоғары
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» қоғамдық ұйымы.

Ақпарат көзі: Қазақстан энергетикасына шолу http://large.stanford.edu/courses/2010/ph240/sagatov1/docs/kaz_energy_resources_ru.pdf, Қазақстан Республикасындағы 2010 – 2014 жылдарға арналған тарифтік саясат бойынша бағдарлама, https://www.google.kz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&ved=0CC8QFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.economy.kz%2Fsgp%2F2030%2Ftarif.doc&ei=Cc5dUoepIO SD4AS454HQBw&usq=AFQjCNFYSpNM2LNmp58_3ANYrYrOsfTNA&bvm=bv.54176721,d.bGE,

«Қазақстан электр энергиясы мен қуаты нарығының операторы» акционерлік қоғамы <http://www.korem.kz/>, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі: Қазақстан Республикасының 2006 жылғы

31 қаңтардағы «Жеке кәсіпкерлік туралы» Заңы, http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z060000124_, Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне энергия үнемдеу және энергияның тиімділігін арттыру мәселелері бойынша өзгертулер мен толықтырулар енгізуге туралы» Заңының жобасы, «Атамекен» одағы» Қазақстанның ұлттық экономикалық палатасының сараптамалық қорытындылар журналы, <http://atamekenunion.kz/expert/out?p=0>, Электр энергиясы нарығын бәсекелестіктің жағдайын бағалау мақсатымен зерттеу бойынша есеп, http://www.es-c.org/files/konkurenciya2005_3.pdf,

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі: «Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің 2011-2015 жылдарға арналған стратегиялық жоспары туралы», <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P1100000102>, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі: «Қазақстан Республикасының электр энергетикалық жүйесін басқаруды құрылымдық қайта құру жөніндегі кейбір шаралар туралы» қаулысы http://adilet.zan.kz/rus/docs/P960001188_, Қазақстан Республикасында электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын ұйымдастыру қағидалары http://www.kegoc.kz/useful_info/legal_acts/prikaz_10-09-2004.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

23-СҮ ДОНОРЛАРДЫ САЯСИ МАҚСАТТАРМЕН БЕРІЛГЕН НЕСИЕЛЕР АРҚЫЛЫ ТАРТУДЫҢ АЙҚЫНДЫҒЫ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Саяси ұстанымның айқындығы	иә	Негізгі қарыз берушілер – Еуропалық қайта құру және даму банкі (ЕҚДБ) және Халықаралық қайта құру және даму банкі (ХҚДБ). Донор ұйымдар саяси ұстанымның айқындығы сақталуын ұстанады. ЕҚДБ сайтында келесі құжаттар орналастырылған: Қазақстанға арналған стратегия, ЕҚДБ мандатының саяси аспектілері, Қоғамға ақпарат беру қағидаттарын қолдану туралы 2012 жылдың есебі, Жекеменшік сектор субъектілеріне арналған ұсыныстар мен анықтамалар, Құқық қолдану шараларын жүзеге асыру қағидаттары мен тәртібі, Қатынастарды тоқтату туралы шешімдерді өзара қолдану туралы келісім, Қызметті адал жүргізбеу тәуекелдеріне қатысты саясат, Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алу қағидаттары мен ережелері, Үлгілік байқаулық құжаттама және оны қолдану бойынша нұсқау, ЕҚДБ қоршаған ортаға қатысты саясаты, Қоғамға ақпарат беру қағидаттары, Экологиялық және әлеуметтікке саясат, Бағалау саласындағы саясат, Қоғаммен кеңесудің нәтижелері, Шағымдану тетіктері, «Энергетика» салалық стратегиясы. Әлемдік банктің сайтында келесі құжаттар орналастырылған: Әлемдік банктің ақпаратқа қол жеткізуге қатысты саясаты, Апелляция рәсімі, Әлемдік банктің іздеу жүйесі, 100 аса құжаттар мен баяндамалар, 10000 аса жобалар мен операциялар.
Шарттар бойынша айқындық	иә	ЕҚДБ мен ХҚДБ сайттарында несиелер бойынша ақпарат бар, жобалар бойынша құжаттарға сұрау салу құралдары орналастырылған.
Несие қаржысын пайдаланудың айқындығы	жоқ	Қарыздардың шарттарына қатысты қаржылық төлемдер бойынша ақпаратқа қол жеткізу мүмкін емес.
Бағалау тетіктерінің айқындығы	жоқ	Несиені бағалау жүргізілген тетіктер туралы ақпаратқа – сырттан қарыз алу өлшемдеріне, бағалау нәтижелеріне қол жеткізу мүмкін емес.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Қарызға қаражат тартылып келесі жобалар жүзеге асырылды: «Қазақстанның электр желілерін жетілдіру» – ХҚДБ мен ЕҚДБ берген қарыз қаражат 185 млн АҚШ доллары; «Қазақстанның Солтүстік-Оңтүстік 500 кВ транзиттік электр желісінің екіншісі жолының құрылысы» – ХҚДБ берген қарыз 100 млн АҚШ доллары, мемлекеттің кепілдігімен ЕҚДБ берген қарыз қаражат 100 млн АҚШ доллары; «Қазақстанның электр желілерін жетілдіру, II кезең» – ЕҚДБ берген қарыз € 255 млн; «Мойнақ СЭС екінші бөлігі» – Қытай мемлекеттік даму банкі берген қарыз 200 млн АҚШ доллары; «Қазақстанның ҰЭЖ-не 500, 200 кВ линиялармен жалғанған 500/220 кВ «Алма» ҚС құрылысы» – ХҚДБ берген қарыз 78 млн АҚШ доллары.

Қазақстандағы жобалардың жалпы құны 9,9 млрд еуро. ЕҚДБ жекеменшік секторға басымдылық бере отырып, елдердің экономикалық және экологиялық орнықты нарықтық экономикаға өтуіне көмектесу үшін өзінің барлық қызметінде айқындық мен есептілікті жоғарылатуға және тиісті түрде басқаруға көмектесуге тырысады.

ЕҚДБ инвестициялары келесі мәселелерге көмектеседі:

- құрылымдық және салалық реформаларды жүргізуге;
- бәсекелестіктің, жекешелендірудің және кәсіпкерліктің дамуына;
- қаржылық ұйымдардың және құқықтық жүйелердің нығаюына;
- жекеменшік секторды қолдау үшін қажетті инфрақұрылымның дамуына;
- табиғатты қорғау проблемаларын шешу мақсатында корпоративтік басқарудың тиісті жұмыс істейтін жүйесін дамытуға.

Мемлекеттік сектордағы жобалар елдердің үкіметтерімен тікелей келіссөздердің барысында келісіледі.

ЕҚДБ көлемі 5 млн еуродан 250 млн еуроға дейінгі қаражатты алуға қоятын талаптары:

- Жобалық нысан ЕҚДБ операциялар жүргізетін елдердің бірінде орналасқан болуы тиіс;
- Жобаның болашақтағы қаржылық пайдалылығы жақсы болуы тиіс;
- Жобаның демеушісі акционерлік капиталға ақшалай немесе заттай нысанда ірі жарна салуы тиіс;
- Жоба ел экономикасының дамуына көмектесуі тиіс.
- Жоба ЕҚДБ экологиялық стандарттарына және ол орындалатын елдің нормаларына сәйкес келуі тиіс.

Ауқымы шағын жобалар іс жүзінде барлық жағдайларда қаржылық делдалдар арқылы қаржыландырылады, бірақ айрықша жағдайларда ондай жобаларды ЕҚДБ қаржыландыруы мүмкін.

ЕҚДБ клиент пен жобаның сұраныстарына сәйкес келетін және елдегі, өңірдегі және саладағы нақты жағдаятты ескеретін шешімдер ұсынады. Банк жобалық қаржыландыру саласында жұмыс тәжірибесі бар және осы өңірмен, саламен, сондай-ақ құқық және табиғатты қорғау проблемаларымен таныс мамандар тобын құрады.

ЕҚДБ жаңа кәсіпорындар құру бойынша жобалардың жалпы құнының 35%-на дейін немесе жұмыс істеп жатқан компанияны ұзақ мерзімді капиталдандыру сомасының 35%-на дейін қаржыландырады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Егер жоба демеушілер немесе басқа да қаржыландырушы ұйымдар тарабынан қосымша қаражат тартуды қажет етсе, ЕҚДБ оны несиелерді бірлестіру әдісімен тарта алады.

Әдетте, жеменшік сектордағы жобаларға акционерлік капиталға жоба құнының үштен бір бөлігінен кем емес көлемде қаражат салу қажет болады.

Демеушілер акционерлік капиталдарға ірі көлемді қаражат салуға міндетті. Демеушілерде акциялардың бақылаушы пакеті немесе жедел басқарудың тиісті тетіктері болуы тиіс. Акционерлік капиталға жарналарды негізгі қорлар түрінде салуға болады.

ЕҚДБ қызметтің келесі түрлерін қаржыландырмайды:

- әскери өнімдер өндіру;
- темекі өнімдерін өндіру;
- халықаралық құқық тыйым салған заттарды өндіру;
- құмар ойын бизнесі.

ЕҚДБ белгілі бір өнімді немесе өндірістік үдерістерді қаржыландырудан олардың қоршаған ортаға зиянды әсеріне байланысты немесе олардың зиянды салдарларын жеткілікті мөлшерде азайту мүмкін болмауына байланысты бас тарта алады.

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ	
Бағалау Қолданылмайды/бағалау жоқ	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір де бір сапалық элементке жауап бермейді	Орташадан төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Орта
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташадан жоғары
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» қоғамдық ұйымы.

Ақпарат көзі: Construction of 500 kV Alma-SS connected to Kazakhstan National Grid via 500-220 kV: KEGOC – электр желілерін басқару жөніндегі Қазақстан компаниясы, http://www.kegoc.kz/press_center/news/2009/11/12, Қазақстанның Даму банкі, Қаржы есептемесі, http://www.kdb.kz/ru/about/financial_statements/, news.kz <http://www.bnews.kz/ru/news/post/146952/>.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

24-СҮ ДОНОРЛАРДЫҢ ЖОБАЛАРҒА ТЕХНИКАЛЫҚ КӨМЕК АРҚЫЛЫ ҚАТЫСУЫНЫҢ АЙҚЫНДЫҒЫ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Техникалық көмек туралы толық деректердің айқындығы	жоқ	Халықаралық донорлардың жобалары туралы ақпарат шашыраңқы және толық формата емес, бұл ақпаратты іздеуді қиындатады. ЕҚДБ және Еуропалық комиссия ЮСАИД сияқты халықаралық агенттіктердің Қазақстандағы қызметін жобалар, техникалық көмектің, несиенің немесе гранттың сомасы, мазмұны және оны алушы туралы қысқаша ақпарат түрінде береді. Әлемдік банктің сайтында ақпарат толығырақ және ауқымы форматта берілген. Жалпы техникалық көмек туралы ақпарат мемлекеттік органдардың сайттарында да жүйесіз берілген, бұл оны іздеуді қиындатады. ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің сайтында үкімет қол қойған келісімдер, көп тараптық және екі тараптық келісімдер туралы ақпарат бар, оларға қол қойылған күндер көрсетілген, бірақ құжаттардың мәтіндері жоқ. Сайттың ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің халықаралық ынтымақтастық саласындағы нормативтік құқықтық актілері бөлімінде бір ғана құжат – ҚР үкіметаралық келісімдерінің қазақстандық бөлігін жүргізу үшін жауапты мемлекеттік органдарының тізілімі бар. Энергетика комитеті сайтының халықаралық ынтымақтастық бөлімінде де бір ғана құжат – ҚР ИЖТМ мен Беларусь Республикасы Энергетика министрлігінің арасындағы электр энергетикасы саласындағы ынтымақтастық бойынша өзара түсіністік туралы меморандум бар. «Самұрық-Энерго» АҚ сайтында халықаралық қаржылық институттар қолдаған жобалар туралы ақпарат бар. Бірақ, ақпараттың сапасы төмен, онда қаржыландыру көздері, жобаларды жүзеге асыру мерзімдері туралы деректер бар, инвестициялық сомалар немесе қарыз, не гранттар келісім-шарттары көрсетілмеген.
Нәтижелердің айқындығы	жоқ	«Самұрық-Энерго» АҚ сайтын (тек энергетикалық нысандардың қуатын жоғарылату тиімділігі ваттармен көрсетілген) және Дүниежүзілік банктің сайтын (ақпарат тек ағылшын тілінде) қоспағанда, қазақстандық мемлекеттік органдардың, халықаралық коммерциялық емес ұйымдардың, халықаралық қаржылық институттардың сайттарында.
Шаралардың кеңінен таралуы	жоқ	Сайттарда (Ғаламторды халықтың тек 35% пайдаланады) көрсетілген аз ғана ақпараттың өзі орыс және ағылшын тілдерінде берілген, қазақ тілінде толық және ауқымды ақпарат жоқ.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Екібастұз МАЭС-2 №3 энергия блогын орнатып, кеңейту және қайта құру (2010-2015 жылдары), 2010 жылдың 7 қыркүйегінде Қазақстан мен Ресейдің өңіраралық ынтымақтастығы форумының барысында Президенттер Н.Ә.Назарбаев пен Д.А.Медведев №3 энергия блогын салу кезінде жаңа технологияларды пайдалануды тапсырды (<http://samruk-energy.kz>).

Ерейментау қаласының маңында қуаты 45 МВт жел электр стансасының (ЖЭС) құрылысы (2011-2014 жылдар). 2013 жылдың сәуір айында жобаны қаржыландыруға Еуразиялық даму банкімен несиелік келісім-шартқа қол қойылды. 2013 жылдың сәуір айында Ерейментау қаласының маңында қуаты 45 МВт ЖЭС жобалау, жеткізу және бастан аяқ салу бойынша келісім-шартқа қол қойылды (<http://samruk-energy.kz>).

Шардара СЭС-н жетілдіру (2010-2016 жылдар). 2012 жылы ЕЖДБ-мен несиелік келісімге қол қойылды. Мердігерді таңдау бойынша тендер өткізілуде. (<http://samruk-energy.kz>), Көлемі 50 млн еуро қарыз беру туралы ақпарат ЕЖДБ сайтында берілген (<http://www.ebrd.com/english/pages/project/psd/2012/43483.shtml>).

Мойнақ СЭС-ның құрылысы (2006-2012 жылдар). 2012 жылы Мойнақ СЭС пайдалануға берілді (<http://samruk-energy.kz>). Жобаны Қазақстан даму банкі мен Қытай даму банкі қаржыландырды (<http://bourabai.kz/toe/moinak.htm>). Жобаның құны «KAZENERGY» қауымдастығының сайтында көрсектілген. Жобаның жалпы құны \$251,69 млн Шанхай ынтымақтастық ұйымы аясында «Мойнақ СЭС» АҚ мен Қытайдың Мемлекеттік Даму банкінің арасында ҚР Үкіметінің \$100 млн кепілдігімен \$ 200 млн сомасына несиелік келісімге қойылды (<http://old.kazenergy.com>).

Балхаш жылу электр стансасының құрылысы (2010-2018 жылдар). 2011 жылы ҚР Үкіметі мен Корей Республикасы Үкіметтерінің арасында Балхаш ЖЭС дамыту, қаржыландыру, жобалау, салу, пайдалану және техникалық қызмет көрсету бойынша келісімге қол қойылды. 2012 жылдың қыркүйегінде Қазақстан Республикасы мен Корей Республикасы мемлекет басшыларының қатысуымен Балхаш ЖЭС бірінші модулінің құрылысы басталды. 2012 жылдың желтоқсанында халықаралық ашық тендердің нәтижелері қорытындыланды, оның нәтижелері бойынша келесі жеңімпаздар анықталды: Siemens AG (бу турбогенераторы); DongfangElectricCorporationLimited (қазандық қондырғысы). 2013 жылдың сәуірінде Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасы Үкіметі мен Корей Республикасы Үкіметі арасындағы Балхаш Жылу электр стансасын дамыту, қаржыландыру, жобалау, салу, пайдалану және оған техникалық қызмет көрсету саласындағы келісімді ратификациялау туралы» Заңына қол қойылды (<http://samruk-energy.kz>). Келісімнің және заңның мәтіні Әділет министрлігінің сайтында орналастырылған (<http://adilet.zan.kz/rus/docs/P1100000947>).

Еуропалық комиссия қаржыландырған жобалар (http://eeas.europa.eu/delegations/kazakhstan/projects/list_of_projects/projects_ru.htm):

Шығыс Еуропа мен Орталық Азия елдеріндегі энергия үнемдеу бастама (http://eeas.europa.eu/delegations/kazakhstan/projects/list_of_projects/216206_en.htm);

Орталық Азиядағы орнықты энергетика бағдарламасы (http://eeas.europa.eu/delegations/kazakhstan/projects/list_of_projects/316640_en.htm).

Еуропалық қайта құру және даму банкінің 1997-2013 жылдарғы кезеңде 1 млрд. АҚШ долларына жуық сомада қолдаған жобалары туралы ақпарат. Ақпарат бір беттік қысқа қорытынды түрінде берілген (<http://www.ebrd.com/saf/search.html?type=project&country=Kazakhstan>):

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Күні	Жобаның атауы	Сектор: энергетика	Мемлекеттік/ жекеменшік	
17 Jan 2013	CAEPCO Energy Efficiency Project	Power and energy	Private	S
30 Apr 2012	Aktobe District Heating	Energy efficiency	Public	
06 Jan 2012	Shardara HPP Modernization Project	Power and energy	Public	S
07 Oct 2011	Aktau District Heating	Energy efficiency	Public	S
18 Mar 2011	KazREFF: Kazakhstan Renewable Energy Financing Facility	Power and energy	Private	PCR, PFR
03 Feb 2011	KEGOC Osakarovka Restructuring Loan	Power and energy	Public	S
17 Dec 2010	Kazakhstan District Heating Modernisation Framework	Energy efficiency	Private	Cn
22 Oct 2010	CAEPCO District Heating – Pavlodar	Energy efficiency	Private	S
06 Aug 2010	AES Sogrinak CHP	Power and energy	Private	S
15 Jan 2009	CAEPCO (F. Northern Lights)	Power and energy	Private	S
05 Sep 2008	Aktobe CHP rehabilitation	Power and energy	Public	Cn
19 Mar 2008	KEGOC Modernisation II Loan	Power and energy	Public	S
28 Sep 2007	Pavlodar Energo	Power and energy	Private	S
27 Jun 2005	KEGOC: Ekibastuz-YukGres power transmission	Power and energy	Public	C
01 Aug 2003	KEGOC: North-South Power transmission	Power and energy	Public	C
14 May 1999	KEGOC Power Transmission and Rehabilitation Project	Power and energy	Public	S
18 Sep 1998	Karaganda Power	Power and energy	Private	C
04 Aug 1997	Almaty Power Consolidated Company Corporate Loan	Power and energy	Private	Cn

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Дүниежүзілік банк жалпы сомасы 123 млн АҚШ доллары болатын 3 жобаны қаржыландырды, бұл барлық қарыздардың 5%. [http://maps.worldbank.org/eca/kazakhstan#&location=48.806853,69.521482,5§or=s=energy,&indicator=Poverty\)/](http://maps.worldbank.org/eca/kazakhstan#&location=48.806853,69.521482,5§or=s=energy,&indicator=Poverty/)

ЮСАИД жалпы сомасы 18,4 млн АҚШ доллары болатын Орталық Азия бойынша жобалары (<http://map.usaid.gov/>):

Орталық Азия бойынша энергия тиімділігін арттыруды ынталандыру бағдарламасы, 1,9 млн АҚШ доллары, 2011-2013 жылдар, (<http://map.usaid.gov/ProjectDetail?id=a0cd00000012s4AAAQ>);

Энергетикалық қауіпсіздік, тиімділік және сауда жөніндегі өңірлік жоба, 16,5 млн АҚШ доллары, 2011-2013 жылдар, (<http://map.usaid.gov/ProjectDetail?id=a0cd00000012s3gAAA>).

ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің сайтында министрліктің халықаралық қызметі туралы ақпарат бар. Осы ақпаратқа сәйкес әлем елдерімен жасалған екі жақты келісімдер саны 60 (<http://www.mint.gov.kz/?id=319>) және 29 келісім келісілу кезеңінде (<http://www.mint.gov.kz/?id=321>), халықаралық үкіметтік ұйымдар аясындағы көп тарапты келісімдер саны 17 (<http://www.mint.gov.kz/?id=320>), ал «Халықаралық ынтымақтастық» бөлімінің нормативтік құқықтық актілер бөлімшесінде тек Қазақстан Республикасының бірлескен үкіметаралық комиссиялардың қазақстандық бөлігіне жауапты мемлекеттік органдарының тізілімі берілген.

БАҒАЛАУ

ТАҢДАУ

Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ

Бағалау жоқ

Донорлардың техникалық көмек арқылы қатысуының айқындығы 1 сапа элементіне жауап береді

Донорлардың техникалық көмек арқылы қатысуының айқындығы 2 сапа элементіне жауап береді

Донорлардың техникалық көмек арқылы қатысуының айқындығы 3 сапа элементіне жауап береді

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Тыналиев Ұлықбек Серікұлы, «Бюджеттік талдау және экономикалық мониторинг орталығы» қоғамдық қоры.

Ақпарат көзі: Қазақстан Республикасының заңнамасы және халықаралық келісімдер, мемлекеттік органдардың және электр энергетикасы секторы компанияларының, сондай-ақ халықаралық донорлық компаниялардың, үкіметтердің және үкіметтік ұйымдардың сайттары.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

25-СҮ ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСЫН ТӘУЕЛСІЗ ӨНДІРУШІЛЕР ТУРАЛЫ САЯСАТТЫ / ЗАҒНАМАНЫ АЙҚЫН ЖӘНЕ ЕСЕПТІЛІКТІ ТҮРДЕ ЕНГІЗУ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Байқаулық сауда-саттықтар	жоқ	Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 4 маусымдағы №740 «Қазақстан Республикасы электр энергиясының көтерме нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеуі қағидаларын бекіту туралы» және 2012 жылғы 12 шілдедегі №932 « Электр энергиясының бөлшек сауда нарығын ұйымдастыру және жұмыс істеу, сондай-ақ осы нарықтағы қызметтер көрсетуді ұсыну мен оған қол жеткізу ережесін бекіту туралы» қаулылары бар. Осы нормативтік құқықтық актілерде электр энергиясының бөлшек нарығына жекеменшік қызмет көрсетушелердің қатысуы қарастырылған. «ҚЭҚНО» АҚ сайтында сауда-саттықтарды ұйымдастыруды және өткізуді әдіснамалық қамтамасыз ететін құжаттар орналастырылған. Электр энергиясының «бір күн бұрын» тәртіптемесінде жүргізілетін орталықтандырылған спот сауда-саттығына, «операциялық тәулік ішінде» тәртіптемесінде жүргізілетін орталықтандырылған спот сауда-саттығына, орта мерзімді және ұзақ мерзімді орталықтандырылған спот сауда-саттығына қатысу құқын алу үшін «ҚЭҚНО» АҚ сауда жүйесіне кіруге рұқсат алу қажет. Орталықтандырылған сауда-саттығына қатысқысы келетін кәсіпорындардың қызметкерлерін «ҚЭҚНО» АҚ Биржалық сауда және маркетинг департаменті оқытады.
Электр энергиясын жеткізу келісім-шарттары туралы ақпаратты жариялау	жоқ	Қоғам электр энергиясын жеткізу келісім-шарттарымен таныса алмайды.
Сұранысты дұрыс талдау	иә	Сұраныс пен ұсынысты электр энергиясы нарығындағы сауда-саттықтарды ұйымдастырушы талдайды. Тоқсандық есептерде электр энергиясын тұтыну көлемдері туралы статистикалық және талдамалық ақпарат бар. Сонымен бірге, осы талдауды көпшілік үшін түсінікті тілдегі үлкен көлемді ақпаратпен толықтыруға болады.
Қаржылық әсерді талдау	жоқ	«ҚЭҚНО» АҚ талдамалық есептеріндегі қаржылық талдауда энергия шикізаттары бағасының валюталар бағамдарының өзгерулеріне сезімталдығы туралы деректер және болжамдық сұраныс жоқ.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Жоба бекітілгенге дейін жүргізілген қоғамдық кеңесулер жоқ Қоғамдық кеңесулер жүргізілмейді.

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒАЛАУ

ТАҢДАУ

Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ

Электр энергиясын тәуелсіз өндірушілер кейсі бір де бір сапа элементіне жауап бермейді

Төмен

Электр энергиясын тәуелсіз өндірушілер кейсі 1 сапа элементіне жауап береді

Орташадан төмен

Электр энергиясын тәуелсіз өндірушілер кейсі 2 сапа элементіне жауап береді

Орташа

Электр энергиясын тәуелсіз өндірушілер кейсі 3-4 сапа элементіне жауап береді

Орташадан жоғары

Электр энергиясын тәуелсіз өндірушілер кейсі барлық 5 сапа элементіне жауап береді

Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Тыналиев Ұлықбек Серікұлы, «Бюджеттік талдау және экономикалық мониторинг орталығы» қоғамдық қоры.

Ақпарат көзі: «ҚЭҚНО» АҚ сайты, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері, реттеушінің ережелері мен рәсімдері.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

26-СҮ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУШІЛЕРДІ ЖЕКЕМЕНШІК СЕКТОРДАН АЙҚЫН ІРІКТЕУ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Ұсыныстарға сұрау салудың айқындылығы	жоқ	Қазіргі кезде Қазақстан Республикасындағы электр энергиясының көтерме нарығы «қатаң олигополия» болып табылады. Бұл электр энергиясын өндірудің 50%-на дейін елдегі ірі 3 электр стансасында шоғырлануының нәтижесі. Бұл тұтынушылардың электр энергиясын жеткізушіні таңдау бойынша құқықтары мен бостандықтарының шектелуіне алып келді. Энергия өндіруші кәсіпорындар бәскелестіктің азаюының нәтижесінде шекті тарифтер бойынша жоғары пайдалылық алып, нарықтағы олигополия жағдайында электр энергиясының көтерме нарығының тұтынушыларын өзара бөліп алды және олармен екі тараптық келісімдер келісім-шарттар жасасу кезінде электр энергиясын жеткізу мерзімдері мен көлемдері, төлемдер жасау бойынша өз шарттарын қояды. Олармен үлестес энергиямен жабдықтаушы кәсіпорындарға электр энергиясын жеткізу келісім-шарттарын жасасу құқы бірінші кезекте беріледі. (ҚР электр энергетикасында нарықтық қатынастарды одан әрі жетілдіру тұжырымдамасының жобасы).
Сауда-саттықтарға қатысушыларға ұсынылатын ақпарат қоғам үшін ашық	жоқ	Электр энергиясының орталықтандырылған секторы тиісті түрде дамымады. Нарықта қалыптасқан жағдайға байланысты спот сауда-саттықтар оларға жүкелген ең басты рөлді – нарық субъектілерінің жүктеме кестесінің айнымалы бөлігін нарықтық қағидаттар бойынша қалыптастыруды атқара алмайтындықтан, электр энергиясының спот нарығы сұраныссыз болып қалуда. Электр энергиясы көлемінің басым бөлігі екі тараптық жабық келісім-шарттар бойынша сатылады, ал орталықтандырылған сауда-саттық нарығы тиісті түрде дами алмады. (ҚР электр энергетикасында нарықтық қатынастарды одан әрі жетілдіру тұжырымдамасының жобасы). Сауда-саттықтар «ҚЭҚНО» жабық алаңшасында жүзеге асырылады, сауда-саттыққа қатысу үшін онда тіркелу қажет. Бағалар және басқа да ақпарат бар талдамалық есептер күн, апта, ай және тоқсан сайын шығарылып тұрады.
Таңдау өлшеміндегі және үдерістегі айқындық	жоқ	Сайттағы ақпарат тек тіркелген пайдаланушыларға ашылады.
Қабылданған шешімді негіздеу	жоқ	Қабылданған шешімді негіздеу ұсынылмайды. Заңанамаға сәйкес мемлекеттік сатып алулар бойынша өлшемдер баға мен қазақстандық өндірушінің үлесі бола алады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ	
Энергетикалық сектордың жобалары үшін экологиялық рұқсат бойынша өкілеттілерге қатысты анықтық жоқ	Төмен
Жекеменшік сектордың қатысу үдерісі бір де бір сапалық элементке жауап бермейді	Орташадан төмен
Жекеменшік сектордың қатысу үдерісі 1 сапалық элементке жауап береді	Орташа
Жекеменшік сектордың қатысу үдерісі 2 сапалық элементке жауап береді	Орташадан жоғары
Жекеменшік сектордың қатысу үдерісі 3 және одан көп сапалық элементке жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Тыналиев Ұлықбек Серікұлы, «Бюджеттік талдау және экономикалық мониторинг орталығы» қоғамдық қоры.

Ақпарат көзі: Уәкілетті мемлекеттік органдардың сайттары, «Қазақстан электр энергиясы мен қуаты нарығының операторы» АҚ сайты, ҚР электр энергетикасында нарықтық қатынастарды одан әрі жетілдіру тұжырымдамасының жобасы – www.korem.kz/uploads/file/Concept_draft.doc. «ҚЭҚНО» АҚ сайтында сауда-саттықтарды ұйымдастыру және өткізу қызметтерін реттейтін нормативтік құқықтық актілер берілген (http://www.korem.kz/rus/zakonodatelstvo/normativno-pravovye_akty/, http://www.korem.kz/rus/zakonodatelstvo/dokumenty_po_torgam/), сауда-саттықтарға қатысушылардың тізімі (http://www.korem.kz/rus/centralizovannye_torgi/uchastniki_torgov/), сауда-саттықтарға қатысушы болу тәртібі (http://www.korem.kz/rus/centralizovannye_torgi/kak_stat_uchastn_torgov/).

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

27-СҮ АКТИВТЕРДІ БАҒАЛАУДЫҢ / ТЕҢГЕРІМДІ ҚАЙТА ҚҰРЫЛЫМДАУДЫҢ АЙҚЫНДЫҒЫ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Әдіснаманы жариялау және негіздеу	жоқ	Табиғи монополия субъектілерінің негізгі қорларды қайта бағалау жүргізу ережелері, ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігі 2005 жылғы 21 шілдедегі №226-ОД, 2-тараудың 7-тармағының 1-5 тармақшалары. Негізгі қорларды қайта бағалау жүргізу әдістері. Осы құжат активтерді бағалау әдіснамасын түсінікті негіздейді.
Әдістерді қолдануды түсіндіру	жоқ	ҚР ТМРА 2005 жылғы 21 шілдедегі №226-ОД ережелері, 4-тараудың 12-тармағының 1-5 тармақшалары. Уәкілетті органмен келісілу тәртібі осы әдіснаманы қалай қолдануды анық суреттейді.
Тәуелсіз бақылау	жоқ	Негізгі қорларды қайта бағалау жүргізу ережелеріне сәйкес тікелей бағалауды тартылған тәуелсіз бағалаушылар заңнамада белгіленген тәртіпте жүргізеді. Субъект негізгі қорларды қайта бағалауды 12 айда бір реттен сиретпей жүргізеді. Ережелердің 4-тармағында мазмұндалған негіздер бойынша қайта бағалау жүргізу қажеттігі туындаған жағдайда, субъект негізгі қорларды қайта бағалау жүргізуге келісілім алу үшін негіздеуші материалдарды қоса беріп, уәкілетті органға өтініш жолдайды. Негізгі қорларды тікелей бағалау әдісімен қайта бағалауды тартылған тәуелсіз бағалаушылар заңнамада белгіленген тәртіпте жүргізеді. Тәуелсіз консалтингтік фирмалар: «Бағалау зертханасы» ЖШС (Қарағанды), NBK ЖШС (Астана).
Шолуды қоғамға жариялау	жоқ	Ережелерде шолуды қоғамға жариялау қарастырылмаған.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Негізгі құралдарды бағалау – олардың теңгерімдік құнын қайта қарау, бұл салық есептемелерін өткізу кезінде қаржылық есептілікті нақтылауға мүмкіндік береді. Қайта бағалау тариф сметасына кіргізілген негізгі құралдардың құнын бағалауға мүмкіндік береді. Негізгі құралдарды қайта бағалау жүргізу қажеттілігінің негіздері:

- 1) негізгі құралдардың құнын әділ құнға сәйкес келтіру;
- 2) негізгі құралдардың жасаушы – зауыттың техникалық құжаттамасы бойынша қызмет көрсетудегі нормативтік мерзімінің іс жүзінде пайдалану мерзіміне сәйкес келмеуі;
- 3) ғылыми техникалық прогрестің нәтижесінде іс жүзінде тозығының жетуі, шаруашылық қызмет талаптарының өзгеруі, экономикалық факторлардың ықпал етуі;
- 4) негізгі құралдардың техникалық сипаттамаларының нашарлауына алып келетін басқа да қолайсыз, көзделмеген факторлардың ықпалы болып табылады.

Ережелерде мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

- амортизация – қызмет мерзімі ішінде активтің амортизацияланған құнын жүйелі бөлу түріндегі тозудың құндық көрінісі;
- амортизацияланған құн – активтің өзіндік құны немесе тарату құны шегерілген, өзіндік құнының орнына қаржылық есепте көрсетілген басқа сома;
- баланстық құн – негізгі құралдардың барлық жинақталған амортизациясының және активтің бағасыздануынан жинақталған зияндардың сомасы шегерілгеннен кейін баланста танылған актив сомасы;
- тозу – негізгі құралдар объектілерінің іс жүзіндегі және моральдық сипаттамаларының ысырап процесі;
- іс жүзіндегі тозу – пайдалану табиғи-климаттық және басқа факторларының ықпалынан күту жағдайларына байланысты тозудан және бүлінуден туындаған бүлінулердің (ақаулардың) салдарынан болған объекті құнының ысырабы;
- функционалдық тозу – жетілдірілген сәулеттілік, көлемдік жоспарлау, құрастырмалы немесе басқа сипаттамалары бар осы заманғы үй-жайлар мен ғимараттарға тән функцияларды жүзеге асыру мүмкін болмауының нәтижесінде бағалау объектісі құнының ысырабы;
- экономикалық көнеру – жылжымайтын мүлік рыногындағы өзгерістердің нәтижесінде қоршаған ортаның ықпалының салдарынан (экономиканың жай күйіне, демографиялық жағдайға тұтынушылардың төлем қабілеттілігіне және басқа да өңірлік факторларға негізделген рынокта қалыптасқан ұсыныстардың сұранысы мен көлемінің ара-қатынасы) болған объект құнының ысырабы;

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

- құзыретті орган – тиісті саладағы Субъектінің қызметін реттеуді жүзеге асыруға уәкілеттік берілген мемлекеттік орган, коммуналдық меншіктегі не су шаруашылығы және (немесе) кәріз жүйелері қызметтерін көрсететін Субъект үшін – жергілікті атқарушы органдар;
- негізгі құралдар – субъект өнімді (тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді) өндіру немесе дайын өнімді (тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді) жеткізіп беру, басқаларға жалға беру үшін немесе әкімшілік мақсаттар үшін және оларды уақыттың ұзақ кезеңі (бір жылдан астам) ішінде пайдалану болжанып отырған пайдаланылатын материалдық активтер;
- бағалаушы – бағалау қызметін жүзеге асыруға лицензиясы бар жеке немесе заңды тұлға;
- бастапқы құн – негізгі құралдарды салу немесе сатып алу жөніндегі, төленген өтелмейтін салықтар мен алымдарды, сондай-ақ жеткізіп беру, монтаждау, орнату, пайдалануға беру жөніндегі шығындар мен оны мақсаты бойынша пайдалану үшін активті жұмыс қалпына келтіруге тікелей байланысты кез-келген басқа да шығындарды қоса, жүзінде жұмсалған шығындардың құны;
- пайдалы қызмет мерзімі – негізгі құралдарды пайдаланудан экономикалық пайда алу болжанып отырған кезең;
- өзіндік құн – ақша қаражаттарының сомасы, не активті сатып алу мақсатында оны сатып алу немесе салу сәтінде берілген басқа өтемнің әділ құны;
- әділ құн – осындай операцияны жасауға ниеттенген жақсы хабардар етілген, тәуелсіз тараптар арасында актив алмасылуы мүмкін сома;
- нормативтік қызмет мерзімі – Субъект техникалық құжаттамаға сәйкес негізгі құралдардың пайдаланылу мерзімін айқындайтын кезең;
- ағымдағы құн – белгілі бір күнге арналған қолданыстағы рынок бағалары бойынша негізгі құралдардағы құны.

БАҒАЛАУ

ТАҢДАУ

Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ

Есептеме немесе қызмет бір де бір сапалық элементке жауап бермейді

Төмен

Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді

Орташадан төмен

Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді

Орташа

Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді

Орташадан жоғары

Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді

Жоғары

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Сара Еспенова, «КАМЕДА»

Ақпарат көзі: Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрасының 2005 жылғы 21 шілдедегі №226-ОД бұйрығымен бекітілген Табиғи монополия субъектілерінің негізгі қорларды қайта бағалау жүргізу ережелері. Ережелер Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар туралы», «Бағалау қызметі туралы», «Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы» Заңдарына сәйкес дайындалды.

Қосымша ақпарат: ҚР ТМРА-ға 2013 жылғы 11 қыркүйектегі №30 ресми сұрау жолданды. Хат Агенттіктің кеңсесінде жоғалған. Ресми жауап алынған жоқ.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

28-СҮ ДЕМЕУ ҚАРЖЫЛАРДЫ ДАЙЫНДАУДАҒЫ ЖӘНЕ ЕНГІЗУДЕГІ АЙҚЫНДЫЛЫҚ ПЕН ЕСЕПТІЛІК

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Өлшемдердің айқындығы	жоқ	Саланы демеу-қаражаттандыру және қызметтерге қол жеткізу үшін өлшемдер үкімет қабылдаған «Аймақтардың дамуы» бағдарламасы, Бизнестің жол картасы, Қазақстан Республикасының үдемелі индустриялық-инновациялық дамуының мемлекеттік бағдарламасы сияқты даму бағдарламалары болып табылады. Сонымен бірге, осы бағдарламаларда тікелей демеу-қаржыландыру қарастырылмаған, жұмыс істеп жатқан шаруашылық субъектілеріне жетілдіруге және кеңейтуге, жаңа субъектілерге түрлі стансалар салуға қаржылық қолдау көрсетіледі. Осы бағдарламалардың аясында қаржыландыру бюджет қаржысынан жүзеге асырылады.
Үлестіру бойынша шешімдердің негізделуі	жоқ	Қоғамға шешімдерді негіздеу бойынша ақпарат берілмейді.
Мониторинг және есептілік	жоқ	Мониторинг пен есептілік бюджеттік заңанмаға, ережелер мен рәсімдерге сәйкес жүзеге асырылады. Мониторинг пен есептілікті бейіндік министрліктер мен ведомстволар жүзеге асырады. Қоғам осы ақпаратпен таныса алмайды.
Бағалау	жоқ	Қоғам бағалау нәтижелерімен таныса алмайды, бағалау кезеңді түрде жүргізілмейді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Халықтың тұрмысы төмен бөлігін электр энергетикасы саласында тікелей демеу-қаражаттандыру заңнамада қарастырылмаған, азық-түлікке және электр энергиясын қоса коммуналдық төлемдерге шығындары күн көрістің ең төмен шамасынан жоғары, тұрмысы төмен отбасылар үшін жанама демеу-қаражаттандыру бар. Сонымен бірге, электр энергетикасы саласының инфрақұрылымдық нысандарын салуға бюджет қаражаты едәуір мөлшерде бөлінеді.

Шортанды-Бурабай шипажай аймағында энергияның жаңғыртылатын көздерін енгізу (жел электр стансаларын салу және күн батареяларын орнату) инвестициялық ұсыныстардың жасалу барысында жүргізілетін болады. Қазргі кезде облыста «Самұрық Энерго» АҚ қатысуымен Ерейментау ауданында жел электр стансасын салу бойынша 2 жоба жүзеге асырылуда, мерзімі 2012-2016 жылдар. Ақмола облысы әкімінің блогы, <http://blog.akmo.kz/home/esp>.

«KEGOC Қазақстан электр желілерін басқару бойынша компаниясы» АҚ қуаты 500 кВ «Алма» жаңа қосалқы стансасын кернеумен тестілік сынаулар табысты аяқталғаны және оның іске қосылғаны туралы хабарлады. «KEGOC» АҚ қоғаммен байланыс бөлімінің деректері бойынша жобаның жалпы құны 30 млрд теңге. Құрылыс «KEGOC» АҚ қаражатының, республикалық бюджет қаражатының және ХЖДБ-дан мемлекеттік кепілдікпен алынған қарыз қаражаттың (сомасы \$78 млн несиелік келісім-шарт) есебінен қаржыландырылады.

http://kt.kz/rus/energetics/vvedena_v_rabotu_novaja_podstancija_500_kv_alma_1153566870.html

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ	
Демеу-қаражаттандыру бағдарламасы бір де бір сапа элементіне жауап бермейді	Төмен
Демеу-қаражаттандыру бағдарламасы 1 сапа элементіне жауап береді	Орташадан төмен
Демеу-қаражаттандыру бағдарламасы 2 сапа элементіне жауап береді	Орташа
Демеу-қаражаттандыру бағдарламасы 3 сапа элементіне жауап береді	Орташадан жоғары
Демеу-қаражаттандыру бағдарламасы барлық 4 сапа элементіне жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Тыналиев Ұлықбек Серікұлы, «Бюджеттік талдау және экономикалық мониторинг орталығы» қоғамдық қоры.

Ақпарат көзі: ҚР заңнамасы, ақпараттық агенттіктердің жаңалықтар таспасы, мемлекеттік органдардың және олармен байланысты ұйымдардың сайттары.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

29-СҮ ЭНЕРГЕТИКАЛЫҚ СЕКТОРДЫҢ ЖОБАЛАРЫН ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ САЛАСЫНДА МАҚҰЛДАУ БОЙЫНША ӨКІЛЕТТІКТЕР МЕН ХҰКІМЕТТЕРДІҢ АНЫҚТЫҒЫ

Сапа
элементтері

Көрсет-
кіш

Түсініктеме

Өкілеттіктер
мен
хүкіметтердің
шарттары

иә

Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің 17-бабында қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның құзыреті шегінде мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізуге құзыреті белгіленген.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның және жергілікті атқарушы органның мемлекеттік экологиялық сараптаманы жүргізуге құзыреті Кодекстің 48-бабында белгіленген.

Кодекстің 20-бабының 3-тармағына сәйкес мемлекеттік экологиялық сараптаманы өз құзыреті шегінде облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органдары жүзеге асырады.

Өкілеттіктердің
бөлінуінің
дәлдігі

иә

Қазақстан Республикасының Қоршаған ортаны қорғау министрінің «Мемлекеттік экологиялық сараптамасын жүргізу ережелерін бекіту туралы» 2007 жылғы 28 маусымдағы бұйрығының 4-бабының 10-тармағына сәйкес, мемлекеттік экологиялық сараптаманы мыналар жүзеге асырады:

- қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган және оның аумақтық бөлімшелері – I санаттағы объектілерге мемлекеттік экологиялық сараптаманы ұйымдастыру және жүргізу бөлігінде; -жергілікті атқарушы органдар – II, III және IV санаттағы объектілерге мемлекеттік экологиялық сараптама ұйымдастыру және жүргізу бөлігінде.

Мемлекеттік экологиялық сараптамаға жататын I санаттағы объектілерді уәкілетті орган және оның аумақтық бөлімшелері арасында бөлу Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 31 наурыздағы N 449 қаулысымен бекітілген «Мемлекеттік экологиялық сараптамаға жататын және қоршаған ортаға эмиссияға рұқсат беру үшін I санаттағы объектілерді қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган мен оның аумақтық бөлімшелері арасында бөлу туралы» 2009 жылғы 31 наурыздағы N 449 қаулысымен бекітілген

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

«Мемлекеттік экологиялық сараптамаға жататын және қоршаған ортаға эмиссияға рұқсат беру үшін I санаттағы объектілерді қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган мен оның аумақтық бөлімшелері арасында бөлу өлшемдерін бекіту туралы» өлшемдерге сәйкес қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органмен белгіленеді.

Сондай-ақ осы қаулыда «Қоршаған ортаға эмиссияға рұқсат беру үшін I санаттағы объектілерді қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган мен оның аумақтық бөлімшелері арасында бөлу өлшемдері» айқындалған.

Қазақстан Республикасының Қоршаған ортаны қорғау министрінің 2005 жылғы 16 ақпандағы бұйрығымен бекітілген «Жоба алды және жобалық құжаттарға мемлекеттік экологиялық сараптамасын жүргізу бойынша нұсқауға» 5-қосымшада «Экологиялық сараптама объектілерін стратегиялық, трансшекаралық және экологиялық қауіпті объектілерге жатқызу өлшемдері» белгіленген.

Мақұлдауды
уақтылы жари-
ялау

жоқ

Кодекстің 51-бабының 1-тармағына сәйкес мемлекеттік экологиялық сараптаманың нәтижелері бойынша мемлекеттік экологиялық сараптаманың қорытындысы беріледі. Онда мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізілген нысанды жүзеге асыру бойынша шешім қабылдаудың мүмкіндігі туралы қорытынды жасалады.

Мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізу мерзімдері Кодекстің 50-бабында белгіленген. Оған сәйкес алдын ала сараптамадан өткен барлық қажетті құжаттар мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізілетін органдарға берілген сәттен I санаттағы объектілер үшін 2 айдан, II, III және IV санаттағы объектілер үшін 1 айдан аспауы тиіс. Заң мақұлдауларды жариялауды талап етпейді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Мақұлдауды
жан-жақты жа-
риялау

иә

Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің «Мемлекеттік экологиялық сараптаманың жариялылығы және халықтың шешімдер қабылдауға қол жеткізуі» 57-бабына сәйкес:

1. Қоршаған ортаға эмиссиялар нормативтерінің жобаларына мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізуге өтінімдерді қоспағанда, мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізуге өтінімді белгіленіп отырған қызметке тапсырыс беруші бұқаралық ақпарат құралдарында міндетті түрде жариялауға тиіс.
2. Мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізу кезеңінде барлық мүдделі азаматтар мен қоғамдық бірлестіктерге өз пікірін білдіру мүмкіндігі беріледі.
3. Іске асырылуы қоршаған ортаға және азаматтардың денсаулығына тікелей ықпал етуі мүмкін жобалар бойынша қоғамдық тыңдау өткізіледі. Қоршаған ортаға эмиссияларға рұқсат алу үшін I және II санаттағы объектілер үшін әзірленген қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспары қоғамдық тыңдауға шығаруға жатады.

Ақпаратқа
қол жеткізудің
оңайлығы

иә

Ережелер мемлекеттік органдардың веб-сайттарында орналастырылған. Ережелерді Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 12 қаңтардағы «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» Заңына сәйкес, сұрау салу бойынша тегін алуға болады.

Ақпараттың қол
жетімді форма-
ты

иә

Түсіндіру үлгілері мемлекеттік органдардың веб-сайттарында орналастырылған:

Шығыс Қазақстан облысында мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізу үдерісінің сұлбасы. Шығыс Қазақстан облысының Табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы, http://e-priroda.gov.kz/index.php?page=top_expertiza&hl=ru_RU.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Рәсім Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 9 қаңтардағы Экологиялық кодексіне, Қазақстан Республикасында мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізу ережелеріне (Қазақстан Республикасының Қоршаған ортаны қорғау министрінің 2007 жылғы 28 маусымдағы №207-п бұйрығымен бекітілген), «Жоспар алды, жоба алды және жобалау құжаттамасын әзірлеу кезінде қоршаған ортаға болжанған шаруашылық және өзге қызметтің әсеріне бағалау жүргізу бойынша нұсқаулығына» (Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрінің 2007 жылғы 28 маусымдағы №204-п бұйрығымен бекітілген) сәйкес жүргізіледі. Тапсырыс беруші жергілікті атқарушы органға жер телімінің пайдаланылу мақсатын, оның өлшемдерін, орналасқан жерін (картографиялық материалдың көшірмесін қоса беріп) көрсетіп, жер телімін бөлуге келісілім, мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізу туралы немесе жобалық құжаттаманы келісілуге өтініш береді. Өтініштің қаралу мерзімі – 1-2 күн. Қарау нәтижесінде өтініш қабылданады, тіркеледі және орындаушыға беріледі. Іс жүргізуші тапсырыс берушіге ұсынылған құжаттардың толықтығына және дұрыстығына 2 күн ішінде көз жеткізуі тиіс екендігін ескертеді. Тапсырыс берушіге оның өтінішін орындаушы туралы ақпарат (телефоны, кабинетінің нөмірі) беріледі. Экологиялық сараптама бөлімі алдын ала сараптау кезеңін жүргізеді. Жоба алды құжаттамасын қарау мерзімі – 3-4 күн, жобалық құжаттаманы қарау мерзімі – 14 күн. Құжаттар мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізуге қабылданып, құжаттаманы нақты орындаушы аталады. Ұсынылған құжаттар толық болмаған жағдайда тапсырыс берушіге құжаттардың толық еместігі туралы хат жолданады. Экологиялық сараптама бөлімі ұсынылған құжаттарға кезек бойынша сараптама жүргізеді. Құжаттарды қарау мерзімі 3 айдан аспауы тиіс (Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің 50-бабына сәйкес 3 күннен 3 айға дейін). Нәтижесінде жер телімін таңдау акті немесе жоба келісіледі (қорытынды беріледі), не келісілмейді, мемлекеттік экологиялық сараптаманың оң қорытындысы беріледі, не келісілуден дәлелденген бас тарту беріледі. Келесілу үдерісі осымен аяқталады.

БАҒАЛАУ

ТАҢДАУ

Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ

Есептеме немесе қызмет бір де бір сапалық элементке жауап бермейді

Төмен

Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді

Орташадан төмен

Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді

Орташа

Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді

Орташадан жоғары

Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді

Жоғары

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» қоғамдық ұйымы.

Ақпарат көзі: Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі: Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрінің 2007 жылғы 28 маусымдағы №207-п «Мемлекеттік экологиялық сараптамасын жүргізу ережелерін бекіту туралы» бұйрығы <http://adilet.zan.kz/rus/docs/V070004844>.

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі:

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 31 наурыздағы №449 «Мемлекеттік экологиялық сараптамаға жататын және қоршаған ортаға эмиссияға рұқсат беру үшін I санаттағы объектілерді қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган мен оның аумақтық бөлімшелері арасында бөлу өлшемдерін бекіту туралы» қаулысы, http://adilet.zan.kz/rus/docs/P090000449_z7, Ақмола облысының Табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы, Мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізу үлгілері, http://upr.akmol.kz/obrazci_provedenie_gosydarstvennoj_ekologicheskoy_ekspertizi.html, Шығыс Қазақстан облысының Табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы, Мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізу сұлбасы, http://e-priroda.gov.kz/index.php?page=top_expertiza&hl=ru_RU, ҚР ҚОҚМ жауабы.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

31-СҮ ҚОҒАМНЫҢ ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ӘСЕРДІ АЗАЙТУ БОЙЫНША САЯСАТТЫ ДАЙЫНДАУҒА ҚАТЫСУЫ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Тәсілдемелердің көптігін қарау	жоқ	Қоршаған ортаға әсерді азайту бойынша саясатты дайындау ҚР ҚОҚ және СРМ құзырында.
Keңесулердің дәлелдері	жоқ	Қоғамнан келіп түскен ұсыныстарға талдау жасалған және ұсыныстарды қабылдау немесе олардан бас тарту себептері көрсетілген құжаттар табылмады.
Мүдделі қауымдастықтармен кеңесуге күш салу	жоқ	Keңесулер тек заңнама талап ететін шеңберде және көлемде жүргізіледі.
Қоғамның қатысуына арналған көптеген тетіктер	жоқ	Әдетте, қоғамның қатысуының тек бір стандартты тетігі – қоғамдық тыңдаулар (құрылыс жобалары үшін) немесе сарапшы тұлғалар арасында ақпарат тарату (нормативтік құқықтық актілердің жобалары үшін) жүргізіледі.

ТОЛЫҚ Түсініктеме:

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ	
Қоршаған ортаға әсері төмен басқару мен технологиялық мүмкіндіктер ескерілген жоқ	Төмен
Қоршаған ортаға әсері төмен басқару мен технологиялық мүмкіндіктерді қарау 1 сапа элементіне жауап береді	Орташадан төмен
Қоршаған ортаға әсері төмен басқару мен технологиялық мүмкіндіктерді қарау 2 сапа элементіне жауап береді	Орташа
Қоршаған ортаға әсері төмен басқару мен технологиялық мүмкіндіктерді қарау 3 сапа элементіне жауап береді	Орташадан жоғары
Қоршаған ортаға әсері төмен басқару мен технологиялық мүмкіндіктерді қарау 4 сапа элементіне жауап береді	Жоғары

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Вадим Литвинов, «Экология-Жастар-Бастама-Даму» қоғамдық қорының сарапшысы, «Айқын тариф» ҒӨБ республикалық қауымдастығының мүшесі.

Ақпарат көзі: Электр энергетикасын дамыту бағдарламасы, БАҚ-тағы мақалалар, ҚР ИЖТМ ресми ғаламтор-қоры.

Қосымша ақпарат: Есеп комиссиясының қорытындысына сәйкес, әлеуетті инвесторлар болмауының себебінен 2010-2012 жылдары жаңғыртылатын энергия көздері саласындағы нысандар салу бойынша бір қатар шаралар жүзеге асырылған жоқ. Мысалы, Көксу өзеніндегі қуаты 42 Мвт, Басқан өзеніндегі қуаты 4,37 Мвт, Есік өзеніндегі қуаты 5 Мвт, Лепсі өзеніндегі қуаты 4,8 Мвт шағын су электр стансалары және Шелек ауданындағы қуаты 51 Мвт, Алматы облысындағы Жоңғар қақпасындағы қуаты 51 Мвт, Шығыс Қазақстан облысындағы қуаты 24 Мвт, Маңғыстау облысындағы қуаты 40 Мвт жел электр стансалары, іске қосылған жоқ. Осылайша, энергетикалық сектордың қоршаған ортаға әсерін азайту мақсатымен бағдарламаға кіргізілген шаралар бизнес-қауымдастық тарабынан қолдау таппады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

32-СҮ ҚОРШАҒАН ОРТАНЫҢ МӘСЕЛЕЛЕРІН ҚАРАУДЫ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ СЕКТОРЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ ЖОСПАРЫНА КІРГІЗУ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Қоршаған ортаның мәселелерін қарау	жоқ	Экологиялық қауіпсіздік мәселелері ҚР ИЖТМ құзырына кірмейді. Осыған байланысты, энергия секторын дамыту жоспарларын дайындау кезінде қоршаған ортаға әсерді азайту шаралары жоспарланбайды және қаралмайды.
Әсерді жан-жақты есепке алу	жоқ	ҚР «Электр энергиясымен жабдықтау туралы» Заңында үнемдеу бойынша нормалар және ҚР «Энергия үнемдеу туралы» Заңына сілтемелер жоқ. Қоршаған ортаны қорғау мәселелерін қарау ҚР ИЖТМ құзырына кірмейді.
Қоғамның қатысуының көпжақты тетіктері	жоқ	Қоғамның қатысуы үшін стандартты және әрқашан тиімді бола бермейтін тетік – заңдардың жобаларын мемлекеттік органдардың сайттарына орналастыру, тіркелген ұйымдар мен сарапшыларға тарату қолданылады. Қоғамды қатысуға тартудың басқа тетіктері кеңінен пайдаланылмайды.
Әртүрлі мүдделі тараптардан үлес алуға үнемі күш салу	жоқ	Энергетика секторын дамыту жоспарын дайындау жұмысы жеке кәсіпкерліктің тіркелген субъектілері және Кәсіпкерлердің Ұлттық палатасы тартылып жүргізіледі. Басқа мүдделі тұлғаларды жүйелі түрде тарту туралы, не қоғаммен кері байланыс орнату үшін түрлі арналарды пайдалану туралы мәліметтер анықталған жоқ.
Пікірлерді түсіндіру	иә	Энергетиканы дамыту бағдарламасында энергетикалық секторды дамытудың жан-жақты суреттемесі және болашақтары, оның ішінде кейбір экологиялық Көрсеткіштер бар.
Қорытынды шешім қабылдауға қоғамның үлес қосуын енгізуді түсіндіру	жоқ	ҚР ИЖТМ де, ҚР ҚОҚ және СРМ де қоғамнан келіп түскен ұсыныстарды талдау жүргізбейді және оларды қабылдау немесе қабылдамау себептерін түсіндірмейді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Экологиялық жағдайға жанама түрде әсер ететін жалғыз құжат – Энергия үнемдеу бойынша бағдарлама. Бірақ, онда экологиялық Көрсеткіштер (шығарылымдарды, төгінділерді, қалдықтарды азайту) жоқ. Энергетиканы дамыту бойынша бағдарламада қоршаған ортаға түсетін салмақтың артуын немесе азаюын, бағдарламаны жүзеге асырудың қандай да бір экологиялық салдарларын талдау жүргізілмейді.

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ	
Электр энергетикасын дамыту бойынша соңғы жоспарға қоршаған ортаның мәселелері толық кіргізілмеген	Төмен
Электр энергетикасын дамыту жоспарында қоршаған ортаның мәселелеріне аударылған назар 1 сапа элементіне жауап береді	Орташадан төмен
Электр энергетикасын дамыту жоспарында қоршаған ортаның мәселелеріне аударылған назар 2 сапа элементіне жауап береді	Орташа
Электр энергетикасын дамыту жоспарында қоршаған ортаның мәселелеріне аударылған назар 3 сапа элементіне жауап береді	Орташадан жоғары
Электр энергетикасын дамыту жоспарында қоршаған ортаның мәселелеріне аударылған назар 4 және одан көп сапа элементіне жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Вадим Литвинов, «Экология-Жастар-Бастама-Даму» қоғамдық қорының сарапшысы, «Айқын тариф» ҒӨБ республикалық қауымдастығының мүшесі.

Ақпарат көзі: Уәкілетті органдардың жауаптары, Қазақстан Республикасында электр энергетикасын дамыту жөніндегі 2010-2014 жылдарға арналған бағдарлама, 2015 жылға дейінгі кезеңге арналған энергия үнемдеу бағдарламасы.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

33-СҮ ЗАҢДАРДЫҢ ҚОРАШАҒАН ОРТАҒА, САЯСАТҚА ЖӘНЕ РӘСІМДЕРГЕ ӘСЕРІН БАҒАЛАУДЫҢ ТОЛЫҚТЫҒЫ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Қоршаған ортаға әсерді бағалауға қойылатын талаптар	иә	Қоршаған ортаға әсерді бағалауға қойылатын талаптар Қазақстан Республикасының Қоршаған ортаны қорғау министрінің бұйрығымен «Жоспар алды, жоспарлық, жоба алды және жобалау құжаттамасын әзірлеу кезінде қоршаған ортаға болжанған шаруашылық және өзге қызметтің әсеріне бағалау жүргізу бойынша нұсқаулықта» бекітілген.

Әлеуметтік
әсерді бағалау
бойынша
ұсыныстар

иә

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 21 тамыздағы «Қазақстан Республикасының уәкілетті органдарында заң жобалау жұмыстарын ұйымдастыру ережесін бекіту туралы» қаулысына сәйкес, заңнамалық актіні қолданысқа енгізудің әлеуметтік салдарларын болжау кезінде актінің қабылдануы жалпы қоғамның да, оның жекелеген әлеуметтік топтарының да дамуына, өмір сүрудің деңгейі мен сапасына: халықтың білім деңгейі мен жұмыспен қамтылуына, денсаулық сақтау қызметтерінің қол жетімділігіне, тұрғын үй жағдайларының жақсаруына, азаматтық қоғам институттарының дамуына жасауы мүмкін әсерді және басқа да салдарларды талдау жүргізіледі. Талдау «Нормативтік құқықтық актілердің қабылданатын жобаларының әлеуметтік-экономикалық салдарларын болжау бойынша әдістемелік ұсыныстарға» сәйкес жүргізіледі.

Стратегиялық
бағалау
жүргізуге
арналған
ұсыныстар

иә

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 18 наурыздағы «Салалық бағдарламаларды әзірлеу, іске асыру, мониторингілеу, бағалау және бақылау ережесін бекіту туралы» қаулысына сәйкес салалық бағдарламаның құрылымында «Ағымдағы жағдайды талдау» бөлімі болуы тиіс.

«Ағымдағы жағдайды талдау» бөлімінде мыналар баяндалады:

- сала (сектор) жағдайының ағымдағы ахуалын, сондай-ақ осы саланың (сектордың) елдің әлеуметтік-экономикалық және қоғамдық-саяси дамуына әсерін бағалау;
- осы саладағы (сектордағы) күшті және әлсіз жақтарды, мүмкіндіктер мен қауіп-қатерлерді талдау;
- тиісті саланы (секторды) дамытудың негізгі проблемалары, үдерістері мен алғышарттары;

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

- нысаналы технологиялық бағдарламалар (болған кезде) арқылы іске асырылатын дағдарысты технологиялардың тізбесін қоса алғанда, саланы (секторды) инновациялық-технологиялық дамытуды талдау;
- басқарушылық технологияларды жақсартуға және халыққа мемлекеттік қызметтер көрсетуді жетілдіруге бағытталған қызметтің инновациялық құрауышын талдау;
- қолданыстағы нормативтік-құқықтық базалар сипаттамасын, саланы (секторды) дамытуды қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды іске асырудың қолданыстағы практикалары мен нәтижелерін қоса алғанда, саланы (секторды) дамытуды мемлекеттік реттеудің қолданыстағы саясатын талдау;
- Қазақстан Республикасының жағдайларына бейімделуі мүмкін орын алып отырған проблемаларды шешу жөніндегі шетелдік оң тәжірибені шолу, сондай-ақ қажет болған жағдайда жүргізілген маркетингтік зерттеулердің нәтижелері.

Қазақстан Республикасының Экономикалық даму және сауда министрінің 2012 жылғы 30 мамырдағы бұйрығымен «Жетекшілік ететін саладағы/аядағы/өңірдегі стратегиялық мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізу және іске асыру тиімділігін бағалау әдістемесі» бекітілді.

Қазақстан Республикасында электр энергетикасын дамыту жөніндегі 2010-2014 жылдарға арналған бағдарламаның құрамында:

- Ағымдағы жағдайды талдау;
- ала жай-күйінің ағымдағы жағдайын бағалау;
- Күшті және әлсіз жақтарды, бұл сала үшін қауіптер мен мүмкіндіктерді талдау;
- Саланы дамытудың негізгі проблемалары, үдерістері мен алғышарттары;
- Қолданыстағы нормативтік құқықтық базаның, қолданыстағы практика мен саланың дамуын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды іске асыру нәтижелерінің сипаттамасын қоса алғанда, саланы дамытуды мемлекеттік реттеудің қолданыстағы саясатын талдау;
- Орын алып отырған проблемалы мәселелерді шешу жөніндегі Қазақстан Республикасының жағдайларына бейімдеуге болатын шетелдік оң тәжірибеге, сондай-ақ жүргізілген маркетингтік зерттеулердің нәтижелеріне шолу бар.

Орындалған
стратегиялық
бағалау

иә

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ	
Есептеме немесе қызмет бір де бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Орташадан төмен
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташадан жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» қоғамдық ұйымы.

Ақпарат көзі: Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі: Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 18 наурыздағы «Салалық бағдарламаларды әзірлеу, іске асыру, мониторингілеу, бағалау және бақылау ережесін бекіту туралы» қаулысы, <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P100000218>, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі: «Жоспар алды, жоба алды және жобалау құжаттамасын әзірлеу кезінде қоршаған ортаға болжанған шаруашылық және өзге қызметтің әсеріне бағалау жүргізу бойынша нұсқаулық», <http://adilet.zan.kz/rus/docs/V070004825>, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі: Жетекшілік ететін саладағы/аядағы/өңірдегі стратегиялық мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізу және іске асыру тиімділігін бағалау әдістемесі, <http://adilet.zan.kz/rus/docs/V1200007761>, Қазақстан Республикасында электр энергетикасын дамыту бойынша 2010-2014 жылдарға арналған бағдарлама, <http://www.mint.gov.kz/?id=124>.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

34-СҮ ҚОҒАМНЫҢ ҚОРШАҒАН ОРТАҒА БАҒАЛАУЛАРҒА ҚАТЫСУЫ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Қоғамның қатысуы	иә	Заңнамада қоғамның қоршаған ортаға әсерді бағалау үдерістеріне қатысуы бекітілген.
Қоғамның қатысуы үшін бірнеше тетікті пайдалану	жоқ	Әдетте, дайын жобаның қоршаған ортаға әсерін бағалау бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізуден басқа қандай да бір басқа тетіктер пайдаланылмайды.
Пікірлер білдіруге қолайлы кезең	жоқ	Қоғамның пікірлерін жинау және талдау үдерісі реттелмеген.
Қоршаған ортаға әсерді бағалау есептерін қоғамға тарату	жоқ	Қоршаған ортаға әсерді бағалау есептері қоғамға таратылмайды.
Қоғаммен кеңесулер бойынша нұсқау	иә	ҚР ҚОҚ және СРМ бекіткен Қоғамдық тыңдау қорытындысы бойынша нұсқаулық бар.
Қоғамның қоршаған ортаға әсерді бағалауға пікірлерін жариялау	жоқ	Қоғамның пікірлері не мүлдем ескерілмейді, не қоғамдық тыңдаулар кезінде қойылған сұрақтар түрінде ғана ескеріледі (сұрақтар жауапсыз қалатын, не хаттамаға кірігізілмейтін жағдайлар кездеседі).
Қоғамның қоршаған ортаға әсерді бағалау бойынша қорытынды есепке жолдаған пікірлері	жоқ	Қоршаған ортаға әсерді бағалау есебінің заңнамада белгіленген формасында қоғамдық пікірлерде талдау және есепке алу қарастырылмаған.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Қалыптасқан тәжірибеге сәйкес, жобаның қоршаған ортаға әсерін бағалау бойынша барлық жұмыстар жүргізілген соң қоғамға тек олардың нәтижелері туралы ақпарат беріледі. ҚР ҚОҚ және СРМ жауабына сәйкес қоршаған ортаға әсерді алдын ала бағалау және қоршаған ортаға әсерді бағалау есептерімен жобаны жүзеге асыратын меншік иесінің жазбаша келісімімен ғана танысуға болады. Қоғамдық тыңдаулар өткізу бойынша нұсқауда қоршаған ортаға әсерді бағалау есебіндегі ақпаратты жариялау деңгейіне қойылатын талаптар жоқ. Жобаны жүзеге асырудан халыққа қандай экологиялық қауіп бар екеніне қарамастан қоршаған ортаға әсерді бағалау есептерін мемлекеттік органдар жариялай алмайды.

Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ	ТАҢДАУ
Есептеме немесе қызмет бір де бір сапалық элементке жауап бермейді	
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташадан төмен
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Орташадан жоғары
Бағалау Қолданылмайды/бағалау жоқ	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Вадим Литвинов, «Экология-Жастар-Бастама-Даму» қоғамдық қорының сарапшысы, «Айқын тариф» ҒӨБ республикалық қауымдастығының мүшесі.

Ақпарат көзі: қоғамдық тыңдаулар өткізу ережелері, уәкілетті органдардың ресми ғаламтор қоры.

Қосымша ақпарат: Хаттамасы Ұлттық Орхусс орталығының сайтында жарияланған қоршаған ортаға әсерді бағалау бойынша жалғыз қоғамдық тыңдаудың өткізілген күні – 2013 жылдың

23 қарашасы, ал қоғамдық тыңдау өткізу туралы хабарландыру жарияланған күн – 2013 жылдың 22 қарашасы. Қазіргі кезде Қоғамдық тыңдаулар өткізу жөніндегі нұсқауға түзетулер енгізілді, олар бойынша қоғамдық тыңдау өткізу туралы хабарландыру оны өткізерден кемінде 20 күн бұрын жариялану тиіс. Экологиялық кодекстің талаптарына сәйкес, қоғамдық тыңдау өткізу тек I және II санатты кәсіпорындар үшін міндетті. Сондықтан, басқа санаттағы кәсіпорындардың (мысалы, Шығыс Қазақстан өңірлік электр компаниясы IV санатты кәсіпорындарға жатады) қоғамның талқылауға қатысуының осы немесе кез-келген басқа тетігін қолданбауға құқы бар.

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

1-РҮ РЕТТЕУШІ ШЕШІМДЕРГЕ АРНАЛҒАН ИНСТИТУЦИОНАЛДЫҚ ҚҰРЫЛЫМ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
		Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ

Нормативтік шешімдер министрлік аясында шешімдер қабылдаудың әдеттегі атқарушы үдерісі арқылы қабылданады

жоқ

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 12 қазандағы қаулысымен бекітілген «Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу Агенттігі туралы ереженің» 1-бабының 7-тармағына сәйкес, Агенттік өз құзырына жататын мәселелер бойынша Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіпте Агенттік төрағасының бұйырығымен және Қазақстан Республикасының заңнамасында қарастырылған басқа актілермен ресімделетін шешімдер қабылдайды. Ереженің 23-бабына сәйкес Агенттіктің алқалық органы – 7 адамнан тұратын басқарма. Агенттік басқармасын Агенттік төрағасы басқарады. Басқарманың құрамына Агенттік төрағасы, оның орынбасарлары, Қазақстан Республикасы Үкіметінің өкілі кіреді. Агенттік басқармасы жауапты хатшының құзырына жатқызылған мәселелерді қоспағанда, Агенттіктің құзырына кіретін кез-келген мәселелерді қарауға және олар бойынша шешімдер қабылдауға құқылы. Басқарманың мәжілісінде қабылданған шешімдер Агенттік басқармасының қаулыларымен ресімделеді және Агенттік төрағасының шешімдер қабылдауы үшін негіз болып табылады. Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар туралы» Заңының 12-бабына сәйкес уәкілетті органның ережесін, құрылымын және жалпы штаттық санын Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Нормативтік шешімдердің көпшілігі министрлік аясында шешімдер қабылдаудың әдеттегі атқарушы үдерісі арқылы қабылданады. Бірақ, министрліктерде белгілі бір шешімдер үшін жауапты (мысалы, тарифтерді қайта қарау және лицензиялау) жеке бөлімшелер, нақты жауапкершілігі бар жеке бөлімдер немесе топтар бар

иә

Тәуелсіз жеке реттеуші орган реттеу және қадағалау бойынша шешімдер қабылдауға жауапты

иә

ТОЛЫҚ Түсініктеме: 2003 жылы Қазақстан Республикасында монополияға қарсы мемлекеттік саясаты жүргізу Президентке тікелей бағынатын және есеп беретін Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттікке жүктелді. Осылайша, Агенттік өз өкілеттіктерін жүзеге асыру кезінде ел үкіметі мен парламентінен заң жүзінде тәуелсіз болды. 2004 жылы әкімшілік реформаның нәтижесінде, Елбасының шешімімен Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің Бәсекелестікті қорғау бойынша комитеті және Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі құрылды. Монополияға қарсы органдардың бөлінуі олардың қызметтері мен өкілеттіктерін нақтылады. 2007 жылы техникалық реттеу мәселелері ҚР Энергетика, минералдық ресурстар, көлік және коммуникациялар министрлігінен алынып, инфрақұрылымдық реттеуші органға берілді. Олар: лицензиялау, техникалық шарттарды анықтау, нормалау мәселелері, инвестициялық бағдарламаларды бекіту. Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігінде байланыс қызметтерін қоспағанда, экономиканың монополиялық секторларын мемлекеттік тарифтік реттеу шоғырланған.

Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің құрылымында Электр және жылу энергетикасы саласын реттеу департаменті жұмыс істейді.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 12 қазандағы қаулысымен «Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің мәселелері» бекітілген. Осы қаулымен «Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі туралы ереже» бекітілген. Агенттік жүзеге асыратын монополияға қарсы реттеуге мемлекет жүзеге асыратын экономикалық, әкімшіліктік және заңнамалық шаралардың бүкіл кешені кіреді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ	
Есептеме немесе қызмет бір де бір сапалық элементке сәйкес емес	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке сәйкес	Орташадан төмен
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке сәйкес	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке сәйкес	Орташа -Жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге сәйкес	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» қоғамдық ұйымы.

Ақпарат көзі: ҚР ТМРА ресми сайты, Агенттіктің орталық аппаратының құрылымы және бөлімшелерінің басшылары туралы мәліметтер, <http://www.arem.gov.kz/ru/103/#!prettyPhoto> ,

ҚР ТМРА ресми сайты, Агенттік туралы ереже, <http://www.arem.gov.kz/ru/101/> ,

ҚР ТМРА ресми сайты, Агенттіктің қалыптасу тарихы, <http://www.arem.gov.kz/ru/3/>.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

2-РҮ РЕТТЕУШІ ОРГАННЫҢ ӨКІЛЕТТІКТЕРІ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
------------------	-----------	-------------

Өкілеттіктер

Ақпарат және дәлелдер

иә

Уәкілетті орган өзінің қызметтерін жүзеге асыру үшін Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар туралы» Заңының 14-бабына сәйкес коммерциялық және заңмен қорғалатын өзге де құпия болып табылатын мәліметтерді жариялауға Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерімен белгіленген талаптарды сақтай отырып, жеке және заңды тұлғалардан, оның ішінде мемлекеттік органдардан, жерігілікті өзін өзі басқару органдарынан, сондай-ақ лауазымды тұлғалардан өзінің өкілеттіктерін жүзеге асыру үшін қажетті ақпаратты сұрауға және алуға құқылы. Лицензиар өзі құзыретінің аясында лицензиаттан тиісті құжаттар беруін талап етуге және бақылау қызметтерін орындау үшін қажетті ақпаратты алуға құқылы.

Тергеп тексеру

иә

Қазақстан Республикасының Бәсекелестікті қорғау бойынша Агенттігі 2013 жылдың басынан бері монополияға қарсы заңнаманы бұзу фактілері бойынша 35 тексеруді аяқтады. Барлық тексерулердің ішінде құқық бұзушылықтар анықталған тексерулердің үлесі 88,6% болды. Тексерулердің құқық бұзушылықтар бойынша құрылымы: шаруашылық субъектілерінің бәсекелестікке қарсы келісілген іс-әрекеттері мен келісімдері – 4; үстем жағдайын пайдалану – 8; әділ емес бәсекелестікпен байланысты құқық бұзушылықтар – 8; мемлекеттік органдардың бәсекелестікке қарсы келісілген іс-әрекеттері – 11. Тексерулердің нәтижелері бойынша келесі шешімдер қабылданды: әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы іс қозғау туралы шешім – 12; Қазақстан Республикасының монополияға қарсы заңнамасының талаптарын бұзуды және олардың салдарларын жоюға нұсқамалар беру туралы шешім – 17; Қазақстан Республикасының монополияға қарсы заңнамасының талаптарын бұзылмауына байланысты 4 тексеру (8 шаруашылық субъектіне және 1 мемлекеттік органға қатысты) тоқтатылды, лауазымды тұлғаға қатысты әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы іс қозғау туралы шешім бар, сондай-ақ Қазақстан Республикасының монополияға қарсы заңнамасының талаптарын бұзуды жоюға нұсқамалар беру туралы шешім бар 2 тексеру тоқтатылды (1 шаруашылық субъектіне және 1 мемлекеттік органға қатысты).

Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау агенттігі 2012 жылдан бері монополияға қарсы заңнаманы бұзу фактілері бойынша 170 тексеруді аяқтады. Бұл 2011 жылғы деңгейден 33% артық (2011 жылы 128 тексеру). 2012 жылы құқық бұзушылықтар анықталған тексерулер саны аяқталған тексерулердің жалпы санының 89,4% болды.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Бағыныс

иә

Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі туралы ережеге сәйкес Агенттіктің қызметтері:

- табиғи монополия субъектілері қызметінің Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы заңнамасына сәйкестігін бақылау;
- лицензиялық бақылау;
- энергия өндіруші және энергиямен жабдықтаушы кәсіпорындардың Қазақстан Республикасының «Электр энергетикасы туралы» Заңының талаптарын сақтауын өз құзырының шегінде бақылау;
- реттелетін нарық субъектілерінің баға белгілеуін, сондай-ақ олардың Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы заңнамасында белгіленген міндеттерін орындауын және мемлекеттік реттеу енгізілген бағалардың сақталуын бақылау.

Ереженің 17-бабына сәйкес Агенттіктің құқықтары мен міндеттері:

- табиғи монополия субъектілері, мемлекеттік органдар Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы заңнамасының талаптарын бұзған жағдайда, оның ішінде табиғи монополия субъектілерін қайта ұйымдастыру және (немесе) олардың мүлікке иелігінен айыру туралы, орындауға міндетті нұсқамалар беру;
- табиғи монополия субъектілеріне Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы заңнамасында қарастырылған міндеттерін орындау туралы, орындауға міндетті нұсқамалар беру;
- Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын бұзу фактілері бойынша табиғи монополиялар салаларындағы құқық бұзулардың жолын кесу және олардың салдарларын жою туралы шешімдерді өз құзырының шегінде қабылдау.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Өкімдердің
бұзылғаны үшін
айыппұлдар

иә

Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі туралы ережеге сәйкес Агенттіктің қызметтері:

- Қазақстан Республикасының «Әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы» кодексінде белгіленген тәртіпте әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы істерді қозғау және қарау, сондай-ақ әкімшілік жазалар белгілеу;
- Қазақстан Республикасының заңнамасы бұзылған жағдайда нұсқамалар беру.

Қазақстан Республикасының «Әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы» кодексінің 147-3 бабына сәйкес нұсқаманы орындамау немесе оны толық көлемде орындамау, монополияға қарсы органға белгіленген мерзімде ақпарат бермеу не толық емес көлемде беру, монополияға қарсы органға дұрыс емес және (немесе) жалған ақпарат беру, монополияға қарсы органның тергеу жүргізетін лауазымды адамдарының үй-жай мен аумаққа кіруіне кедергі жасау – жеке тұлғаларға айлық есептік көрсеткіштің елуден жүзге дейінгі мөлшерінде, лауазымды тұлғаларға, жеке кәсіпкерлерге – екі жүз елуден үш жүзге дейінгі мөлшерінде, шағын немесе орта кәсіпкерлік субъектілері немесе коммерциялық емес ұйымдар болып табылатын заңды тұлғаларға – үш жүз елуден төрт жүзге дейінгі мөлшерінде, ірі кәсіпкерлік субъектілері болып табылатын заңды тұлғаларға – бір мың бес жүзден екі мыңға дейінгі мөлшерінде айыппұл салуға алып келеді.

Іс-тәжірибе

Өкілеттіктерді
жүзеге асыру

иә

Табиғи монополияларды реттеу агенттігі 2012 жылы монополист кәсіпорындардан сомасы 205 миллион теңгеден аса айыппұлдар өндірді. 2012 жылы заңнама талаптарының сақталуын бақылау және тұтынушылардың құқықтарын бұзуға жол бермеу аясында 741 табиғи монополия субъекті тексерілді, оның ішінде тұтынушылардың шағымдары бойынша 175 тексеріс жүргізілді. Агенттік құқық бұзуларды жою туралы 744 нұсқама, оның ішінде 71 нұсқаманы шағымдар бойынша жүргізілген тексерістер кезінде берді, әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы 382 қаулы жасады, 376 сот мәжілісіне қатысты. Агенттік 2013 жылдың бірінші тоқсанында 128 тексеріс жүргізді, 134 сот мәжілісіне қатысты, 318 нұсқама берді, 54 қаулы жасады, салынған айыппұлдар сомасы 146,8 млн теңге, оның ішінде 22 млн теңге өндірілді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: 2007 жылғы 13 қазандағы ҚР Президентінің Жарлығымен ҚР Индустрия және сауда министрлігінің құрамынан шығарылу арқылы Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау агенттігі қайта құрылды. Осылайша, Қазақстан Республикасында елдің экономикалық саласында монополияға қарсы мемлекеттік саясат жүргізуге тәуелсіз мәртебесі бар, ведомстводан тыс монополияға қарсы орган құрылды. ҚР Бәсекелестікті қорғау агенттігіне бәсекелестікті қорғау және монополиялық қызметті шектеу бойынша өкілеттіктер ғана емес, мемлекеттік органдардың іс-әрекеттерін бақылау, мемлекеттік құрылымдар заңсыз қабылдаған шешімдердің күшін жою қызметтері де берілді. Агенттікке тән емес баға белгілеу және тарифтерді белгілеу бойынша қызметтер салалық үш реттеушіге: Табиғи монополияларды реттеу агенттігіне, Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігіне, Қаржылық құқық бұзушылықтарды қадағалау жөніндегі агенттікке берілді. Қазіргі кезде Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау агенттігінің міндеті республиканың тауарлық нарықтарында бәсекелестікті келесі шаралар арқылы дамыту:

- әділ емес бәсекелестіктің жолын кесу;
- бәсекелестікке қарсы іс-әрекеттерді бақылау;
- тауарлық нарықта үстем (монополиялық) жағдайды пайдалануға жол бермеуді бақылау;
- монополистің жоғары немесе төмен бағалар белгілеуіне жол бермеуді бақылау;
- экономикалық шоғырлануды бақылау.

Қазақстан Республикасының монополияға қарсы заңнамасы шектеуші, ескертуші және құқық бұзудың жолын кесуші қызметтерді орындайды.

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ	
Есептеме немесе қызмет бір де бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Орташадан төмен
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташадан жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» қоғамдық ұйымы.

Ақпарат көзі: Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 30 қаңтардағы №155 Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексі, II http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1021682, «Жаңалықтар-Қазақстан» халықаралық ақпарат агенттігі, <http://newskaz.ru/incidents/20130201/4713004.html>, ForbesKazakhstan http://forbes.kz/news/2013/04/22/newsid_25833.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

3-РҮ РЕТТЕУШІ ОРГАННЫҢ ХҰКІМЕТІ

Сапа
элементтері

Көрсет-
кіш

Түсініктеме

Қызметтер
қолданыстағы
заңдарда, ере-
желерде неме-
се жарлықтарда
қаншалықты
анық
белгіленген

жоқ

Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің қызметтері Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 12 қазандағы №943 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу агенттігі туралы ережеде белгіленген. Табиғи монополияларды реттеу саласындағы реттеуші органдардың бақылау өкілеттіктері Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар туралы» Заңында бекітілген. Ереженің 23-бабына сәйкес Агенттіктің алқалық органы – 7 адамнан тұратын басқарма. Агенттік басқармасын Агенттік Төрағасы басқарады. Басқарманың құрамына Агенттік Төрағасы, оның орынбасарлары, Қазақстан Республикасы Үкіметінің өкілі кіреді. Агенттік басқармасы жауапты хатшының құзырына жатқызылған мәселелерді қоспағанда, Агенттіктің құзырына кіретін кез-келген мәселелерді қарауға және олар бойынша шешімдер қабылдауға құқылы. Басқарманың мәжілісінде қабылданған шешімдер Агенттік басқармасының қаулыларымен ресімделеді және Агенттік Төрағасының шешімдер қабылдауы үшін негіз болып табылады. Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар туралы» Заңының 12-бабына сәйкес уәкілетті органның ережесін, құрылымы мен жалпы штат санын Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Реттеуші
органға
жүктелген
қызметтер

иә

Реттеуші орган оған жүктелген міндеттерге және оған берілген, Ережеде бекітілген өкілеттіктерге сәйкес келесі қызметтерді жүзеге асырады:

- 1) табиғи монополия субъектілері қызметінің Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы заңнамасына сәйкестігін бақылау;
- 2) табиғи монополия субъектілерінің қызметін тексеру;
- 3) Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар туралы заңнамасының талаптарын бұзулар туралы әкімшілік істерді өз бастамасы бойынша, БАҚ хабарламаларының және оларда бар өзге де материалдардың негізінде, мемлекеттік органдардың, жеке және заңды тұлғалардың жазбаша өтініштері мен хабарламаларының негізінде қарау;
- 4) Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар туралы заңнамасының талаптарын бұзылған жағдайда нұсқамалар беру;
- 5) лицензиялық бақылау.

Табиғи монополия субъектілерінің қызметін Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бақылау:

- оларға жұмсалатын шығыстар табиғи монополия субъектілерінің тарифтерін (бағаларын, алым мөлшерлемелерін) немесе олардың шекті деңгейлерін және реттелетін қызметтерінің (тауарларының, жұмыстарының) тарифтік сметаларын бекіту кезінде ескерілетін сатып алуларды бақылау (Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар туралы» Заңының 14-бабының 1-тармағының 12-тармақшасы);
- табиғи монополия субъектісінің тарифтік сметаны орындауын бақылау (Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар туралы» Заңының 14-бабының 1-тармағының 13-тармақшасы).

Уәкілетті орган табиғи монополия субъектілерінің реттеліп көрсетілетін қызметтерін (тауарларын, жұмыстарын) тұтынушылардың құқықтары мен заңды мүдделеріне нұқсан келтіруді не тиісті тауар нарығының табиғи монополия жағдайынан бәсекелестік нарық жағдайына экономикалық жағынан ақтауға болатын ауысуын тежеуді болдырмау мақсатында келесі бақылауды жүзеге асырады:

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

- 1) егер табиғи монополия субъектісінің иеліктен шығарылатын мүлігінің теңгерімдік құны оның активтерінің 0,05 пайызынан артық болса, оның мүлігін тарифтердің өсуіне немесе тұтынушылар құқықтарының бұзылуына алып келмеуі шартымен иеліктен шығаруын және (немесе) олармен өзге де мәмілелер жасауын;
- 2) табиғи монополия субъектісінің реттелетін қызметтер (тауарлар, жұмыстар) көрсету үшін пайдаланылатын, теңгерімдік құны оның активтерінің 0,05 пайызынан артық мүлікті мүліктік жалға алу келісім-шарты тарифтердің өсуіне немесе тұтынушылар құқықтарының бұзылуына алып келмеуі шартымен жалға алуын;
- 3) табиғи монополия субъектісінің Заңмен рұқсат етілген өзге қызметті жүзеге асыруын;
- 4) табиғи монополия субъектісінің Заңмен рұқсат етілген қызметті жүзеге асыратын коммерциялық ұйымдардың акцияларын (үлестерін) сатып алуын, сондай-ақ оларға басқа да түрлерде қатысуын; 4-1) жеке немесе заңды тұлғалардың (немесе адамдар тобының) табиғи монополия субъектісінің жарғылық капиталындағы дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) 10-нан астам пайызын сатып алуына;
- 5) табиғи монополия субъектісінің қайта ұйымдастырылуына және таратылуына.

Табиғи монополия субъектісі көрсетілген іс-әрекеттерді жасау үшін уәкілетті органға ондай іс-әрекеттерді жасауға келісім беру туралы өтініш жасауға және шешім қабылдау үшін қажетті ақпаратты беруге міндетті.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау Қолданылмайды / бағалау жоқ	
Есептеме немесе қызмет бір де бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Орташадан төмен
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташадан жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» қоғамдық ұйымы.

Ақпарат көзі: ҚР ТМРА ресми сайты, Агенттік туралы ереже, <http://www.arem.gov.kz/ru/101/>, Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 9 шілдедегі №272-І «Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» Заңы, http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1009803.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

6-РҮ РЕТТЕУШІ ОРГАННЫҢ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІН ІРІКТЕУ

Сапа элементтері

Көрсеткіш

Түсініктеме

Іріктеу үдерісінің тәуелсіздігі

жоқ

Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік қызметтуралы» 1999 жылғы 23 шілдесіндегі Заңына сәйкес, 14-б. « Мемлекеттік әкімшілік лауазымдарға орналасуға конкурс» 2-т. мемлекеттік әкімшілік лауазымға орналасу конкурсын өткізу шарттары мен тәртібін, соның ішінде конкурстық комиссияны құру тәртібін уәкілетті орган айқындайды; 3-т. Конкурсты бос қызмет орындары бар мемлекеттік орган немесе конкурстың өтетіндігі туралы мемлекеттік және орыс тілдерінде хабарландыру жарияланғанан кейін Қазақстан Республикасы Президентінің шешімі бойынша уәкілетті орган өткізеді. 12-баптың 3-тармағына сәйкес, мемлекеттік саяси қызметшілер конкурстық іріктеуден тыс мемлекеттік әкімшілік лауазымға орналасуға құқылы. Мемлекеттік саяси қызметшілердің мемлекеттік әкімшілік лауазымдарға орналасу тәртібін Қазақстан Республикасының Президенті айқындайды. Осыған сәйкес, «Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттігі туралы ереже» бойынша 3-б. 19-т. Қазақстан Республикасының Үкіметі Агенттіктің төрағасын қызметке тағайындайды және қызметтен босатады.

Нақты анықталған үдеріс

иә

Іріктеу үдерісі Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Азаматтық қызметке кіру және азаматтық қызметшінің бос лауазымына орналасуға конкурс өткізу ережесін бекіту туралы» 2007 жылғы 27 қыркүйегіндегі №849 қаулысымен белгіленген 3-б. «Конкурсты өткізу тәртібі».

Кандидаттар туралы мәліметтердің айқындығы

жоқ

Кандидаттар туралы мәліметтер жарияланбайды.

Құрамға арналған өлшемдер және олардың қолайлылығы

иә

Іріктеу үдерісі Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттігі төрағасының 2008 жылғы 9 қаңтарындағы «Мемлекеттік әкімшілік лауазымдарының санаттарына типтік біліктілік талаптарын бекіту туралы» 2013 жылғы 19 наурызындағы «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттігі төрағасының бірінші орынбасарының бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Қызметте
болудың түрлі
мерзімдері

иә

«Мемлекеттік қызмет туралы» Заңның 18-1-бабына сәйкес, мемлекеттік қызметте мемлекеттік саяси қызметшілерді алмастыру жүзеге асырылуы мүмкін. Мемлекеттік саяси қызметшілерді алмастыру тәртібі мен шарттарын уәкілетті органның ұсынуы бойынша Қазақстан Республикасының Президенті айқындайды.

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒАЛАУ

ТАҢДАУ

Бағалау Қолданылмайды/Бағалаудың жоқтығы

Есептеме немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді

Төмен

Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді

Төмен-орташа

Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді

Орташа

Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді

Орташа-жоғары

Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді

Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» ҚҰ

Ақпарат көзі: ТМРА ресми сайты Мемлекеттік қызметтен өту тәртібі туралы ереже <http://www.arem.gov.kz/ru/71/>, Азаматтық қызметке кіру және азаматтық қызметшінің бос лауазымына орналасуға конкурс өткізу ережесін бекіту туралы <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P070000849>, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 8 ақпанындағы № 99 қаулысымен бекітілген «Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттігінің 2011 – 2015 жылдарға арналған стратегиялық жоспары бойынша талдамалы жазбахаты» 2012 жылғы кезең

https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=5&cad=rja&ved=0CEQQFjAE&url=http%3A%2F%2Fwww.arem.gov.kz%2Fupload%2Fdpsa%2FAnalitik_Zap_StrPlan_RUS.doc&ei=oLhcUuT7G4XFtQa56YH4BA&usg=AFQjCNGDzZ19cYxYq8NlOjI7DILNkNv3uQ&bvm=bv.53899372,d.Yms

Қосымша ақпарат: Азаматтық қызметке кіру және азаматтық қызметшінің бос лауазымына орналасуға конкурс өткізу ережесі Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 27 қыркүйегіндегі қаулысымен белгіленген және конкурсты өткізу тәртібін анықтайды.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Ұйымда азаматтық қызметшінің бос лауазымы болған жағдайда, тиісті ұйым Қазақстан Республикасының барлық аумағына таралатын мерзімді басылымдарға құжаттар қабылдау аяқталатын күнге дейін, 15 күнтізбелік күн бұрын конкурстың өтетіндігі туралы хабарландыру береді. Хабарландыруда көрсетілген құжаттарды қабылдау аяқталатын күнге дейін қажетті құжаттарды тапсырған тұлғалар конкурсқа қатысушылар болып табылады. Комиссия шешімінің негізінде әңгімелесуге жіберілген конкурсқа қатысушылар азаматтық қызметшінің бос лауазымына орналасуға кандидаттар (бұдан әрі – кандидаттар) болып табылады. Комиссия алқалы орган болып табылады. Комиссия мүшелерінің саны бес адамнан кем болмауы тиіс. Комиссия комиссия төрағасынан, хатшысынан (кадрлық қызметтің өкілі) және мүшелерінен тұрады. Конкурсты өткізу жөніндегі комиссияның құрамына мемлекеттік органдардың және басқа ұйымдардың өкілдері олардың келісімдері бойынша кіруі мүмкін.

Ұйым:

- конкурсты өткізу туралы шешім қабылдайды;
- конкурс өтетін күнді және орынды анықтайды;
- ұйымның қаражаты есебінен конкурсты өткізу туралы хабарландыруды жариялауды қамтамасыз етеді;
- конкурсқа қатысу үшін ұсынылған құжаттарды қабылдауды, тіркеуді және сақтауды жүзеге асырады;
- комиссияны құрып, өз ұйымының өкілдері қатарынан комиссия төрағасын тағайындайды;
- комиссияның мәжілісін ұйымдастырады.

Конкурсты өткізу туралы хабарландыру келесі мәліметтерді қамтуы тиіс: азаматтық қызметшінің бос лауазымының атауы; орналасқан орны, пошта мекенжайы, телефоны, оның негізгі қызметінің қысқаша сипаттамасы көрсетілген ұйымның атауы; конкурсқа қатысушыларға қойылатын біліктілік талаптары; құжаттарды қабылдау аяқталатын күн мен уақыт. Хабарландыру Қазақстан Республикасының заңнамаларына қайшы келмейтін қосымша ақпаратты қамтуы мүмкін. Конкурсқа қатысуға ниет білдірген тұлға хабарландыруда көрсетілген құжаттарды қабылдау мерзімінде құжаттарды ұйымға өз қолымен немесе пошта арқылы табыстайды. Конкурсқа қатысушылар өздерінің білімдеріне, жұмыс тәжірибесіне, кәсіби деңгейіне (біліктілікті арттыру, ғылыми дәрежелер мен атақтардың берілуі, ғылыми жарияланымдар туралы құжаттардың көшірмелері, алдыңғы жұмыс орнының басшылығынан ұсынымдар және т.б.) қатысты қосымша ақпарат бере алады.

Конкурс келесі кезеңдерден тұрады: конкурсқа қатысушылардың біліктілігін бағалау; кандидаттармен әңгіме өткізу; конкурстың қорытындысын шығару. Комиссия құжаттарды қабылдау аяқталған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде қатысушының біліктілік талаптарына сәйкестігіне бағалау жүргізеді. Конкурсқа қатысушыларды біліктілік талаптарына сәйкестігін бағалау нәтижесі бойынша, комиссия дауыс беру арқылы біліктілік талаптарына сәйкес келетін және/немесе әңгімелесуге жіберілуден бас тартылған кандидаттардың тізімін бекіту туралы шешім қабылдайды. Ұйым үш жұмыс күні ішінде: біліктілік талаптарына сай болған конкурсқа қатысушыларға олардың кандидаттар ретінде бекітілгендігі, әңгімелесу өтетін күн, уақыт және орын туралы хабарлайды.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Сонымен қатар әңгімелесу өтетін күн кандидаттардың әңгімелесуге келуі үшін қажет уақытты қамтамасыз ету ескеріле отырып белгіленеді; біліктілік талаптарына сай емес конкурсқа қатысушыларға әңгімелесуге жіберілмеу себептері. Комиссия кандидаттармен әңгімелесу жүргізген кезде кандидаттардың осы қызметке қатысты атқарымдық міндеттерді атқаруы үшін қажет кәсіби білімдері анықталады. Комиссия мәжілісі оның жалпы құрамының үштен екісі болған жағдайда өткізіледі. Комиссия мәжілісінің қорытындысы бойынша шешім бір күннің ішінде ашық дауыс беру арқылы қабылданады. Комиссия мәжілісінің қорытындысы бойынша шешім кандидат жоқ кезде ашық дауыс беру арқылы бір күннің ішінде қабылданады. Кандидат үшін комиссияның мәжілісте отырған құрамының басым көпшілігі дауыс берген жағдайда, ол жақсы қорытынды алады. Дауыс беру кезінде дауыстар теңдей жиналған жағдайда комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады. Комиссияның шешімімен келіспеген жағдайда, комиссияның кез-келген мүшесі ерекше пікір айтуға құқылы, ол жазбаша түрде баяндалып, комиссия мәжілісінің хаттамасымен қосымша беріледі. Комиссияның шешімі комиссия төрағасы және мүшелері, сондай-ақ хаттаманы жүргізетін хатшысы қолдарын қоятын хаттамамен ресімделеді. Ұйым әңгімелесу аяқталған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде әңгімелесуден өткен кандидаттарға конкурстың нәтижесі туралы жазбаша хабарлайды. Хабарламамен бірге кандидаттарға ұйымның мөрімен куәландырылған комиссия мәжілісі хаттамасының көшірмесі жіберіледі. Конкурстық іріктеу қорытындысы бойынша комиссия ұйымның басшысына конкурстың жеңімпазын мемлекеттік қызметші лауазымына қабылдау туралы ұсынысы бар комиссияның шешімін жібереді. Егер конкурстың нәтижесінде комиссия бұл қызметке орналасуға лайық кандидатты анықтамаса, конкурс өткізілмеген болып танылады. Комиссияның жақсы қорытындысын алған кандидатпен ұйым басшысы еңбек шартын жасасады және азаматтық қызметші танысып шығуы тиіс азаматтық қызметке қабылдау туралы акт шығарады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

8-РҮ РЕТТЕУШІ ОРГАННЫҢ ДЕРБЕСТІГІ

Сапа
элементтері

Көрсет-
кіш

Түсініктеме

Қызметке
келудің
белгіленген
мерзімдері

Иә

«Мемлекеттік қызмет туралы» Заңның 18-1-б. сәйкес мемлекеттік қызметтегі «Ротация» мемлекеттік саяси қызметшілерді ротациялау жүзеге асырылуы мүмкін. Мемлекеттік саяси қызметшілерді ротациялау тәртібі мен шартын уәкілетті органның ұсынуы бойынша Қазақстан Республикасының Президенті айқындайды. 2013 жылы Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттігі төрғасының тасырмасы бойынша аумақтық департаменттердің басшыларын ротациялау жүзеге асырылды. Батыс Қазақстан облысы бойынша Департамент басшысы Қарағанды облысы бойынша Департаментке ұқсас басшысы қызметіне ауыстырылды. Қарағанды облысы бойынша ТМРА аумақтық департаментінің басшысы Ақмола облысы бойынша ТМРАД басшылығына ауыстырылды. Ақмола облысы бойынша ТМРА аумақтық департаментінің басшысы Батыс Қазақстан облысы бойынша Департаментті басқаруға жіберілді, Орталық аппараттың бақылау және қуыну жұмыстары департаментінің бұрынғы директоры Ақмола облысы бойынша ТМРАД басшысының орынбасарлығына ауыстырылды. 2012 жылдың ішінде ауыстыру институты пайдаланылды. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік істері агенттігінің келісімі бойынша басқа мемлекеттік органдардан орталық аппаратқа 12 (11,1%) адам ауыстырылды. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік істері агенттігінің кадр резервінен 4 адам (3,7%) тағайындалды. 13 мемлекеттік әкімшілік қызметші (12%) өңір-орталықты ротациялау аясында Агенттіктің аумақтық органдарынан және жергілікті атқарушы органдардан ауыстыру тәртібінде тағайындалды. Басқа мемлекеттік органдардан Агенттіктің аумақтық органдарына ауыстыру тәртібінде 39 мемлекеттік әкімшілік қызметші (16,1%) тағайындалды, орталық-өңірді ротациялау аясында 30 мемлекеттік қызметші (12,3%) тағайындалды, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік істері агенттігінің кадр резервінен 19 адам (7,8%) тағайындалды. 2012 жылы орталық аппараттың 2 конкурсының қорытындысы бойынша С-5, С-6 санаттары бойынша 5 мемлекеттік әкімшілік лауазым (4,6%) алмастырылды. Аумақтық департаменттерде – 14 мемлекеттік әкімшілік лауазым алмастырылды (5,7%).

Қаржы
дербестігі

Жоқ

ТМРА қаржыландыру ҚР Бюджет кодексіне сәйкес жүзеге асырылады және дербес болып табылмайды.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Кадрлар-
ды таңдауға
қатысты әрекет
ету еркіндігі

Жоқ

Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік қызметтуралы» 1999 жылғы 23 шілдесіндегі №453 Заңына сәйкес, 14-б. «Мемлекеттік әкімшілік лауазымға орналасуға арналған конкурс» 2-т. мемлекеттік әкімшілік лауазымға арналған конкурсты өткізу шарты мен тәртібін, соның ішінде конкурстық комиссияны құру тәртібін уәкілетті орган айқындайды; 3-т. Конкурсты бос лауазымдары бар мемлекеттік орган немесе конкурстың өтетіндігі туралы мемлекеттік және орыс тілдерінде хабарландыру жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Президентінің шешімі бойынша уәкілетті орган өткізеді. 12-баптың 3-тармағына сәйкес, мемлекеттік саяси қызметшілер конкурстық іріктеуден тыс мемлекеттік әкімшілік лауазымға орналасуға құқылы. Мемлекеттік саяси қызметшілердің мемлекеттік әкімшілік лауазымдарға орналасу тәртібін Қазақстан Республикасының Президенті белгілейді. Осыған сәйкес, «Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттігі туралы ереже» бойынша 3-б. 19-т. Қазақстан Республикасының Үкіметі Агенттіктің төрағасын қызметке тағайындайды және қызметтен босатады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар туралы» Заңының 12-бабына «Уәкілетті орган» сәйкес, уәкілетті органның *ережесін*, құрылымын және жалпы штат санын Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 12 қазанындағы «Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттігі туралы ереже» №943 қаулысына сәйкес, 23-б. жеті адамнан тұратын басқарма Агенттіктің алқалы басқару органы болып табылады. Агенттік басқармасын Агенттік Төрағасы басқарады. Агенттік басқармасының құрамына Агенттік Төрағасы, оның орынбасарлары, Қазақстан Республикасы Үкіметінен өкілдер кіреді. Агенттік басқармасы жауапты хатшының құзырына тиесілі мәселелерді қоспағанда, Агенттіктің құзырына кіретін кез-келген мәселелер бойынша шешімді қарауға және қабылдауға құқылы. Басқарма мәжілісінде қабылданған шешімдер Агенттік басқармасының қаулыларымен ресімделеді және Агенттік Төрағасының шешім қабылдауы үшін негіз болып табылады.

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау Қолданылмайды/Бағалаудың жоқтығы	
Есептеме немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» ҚҰ

Ақпарат көзі: Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік қызмет туралы» 1999 жылғы 23 шілдесіндегі №453 Заңы http://www.stat.kz/about/Pages/zakon_gos_slujbe.aspx, ТМПА ресми сайты Агенттік туралы ереже <http://www.arem.gov.kz/ru/101/>, [news.kz](http://www.news.kz) жаңалықтар агенттігі <http://www.bnews.kz/ru/news/post/155990/>, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 8 ақпанындағы № 99 қаулысымен бекітілген «Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттігінің 2011 – 2015 жылдарға арналған стратегиялық жоспары бойынша талдамалы жазбахаты» 2012 жылғы кезең https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=5&cad=rja&ved=0CEQQFjAE&url=http%3A%2F%2Fwww.arem.gov.kz%2Fupload%2Fdspsa%2FAnalitik_Zap_StrPlan_RUS.doc&ei=oLhcUuT7G4XFtQa56YH4BA&usg=AFQjCNGDzZ19cYxYq8NlOjI7DILNkNv3uQ&bvm=bv.53899372,d.Yms.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

9-РҮ АПЕЛЯЦИЯ МЕХАНИЗМІ

Сапа
элементтері

Көрсет-
кіш

Түсініктеме

Кез-келген сөз
қозғалған та-
рап шешімге
шағымдана ала-
ды

Иә

Қазақстан Республикасының «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» 2007 жылғы 12 қаңтарындағы №221 Заңының 12-б. «Өтініштерді қарау нәтижелері бойынша қабылданған шешімдерге шағым жасау» сәйкес, лауазымды тұлғалардың іс-әрекеттеріне (әрекетсіздігіне), сондай-ақ субъектінің шешімдеріне бағыныштылық тәртібімен жоғары тұрған лауазымды тұлғаға немесе субъектіге жеке немесе заңды тұлғаға тиісті субъектінің немесе заңды тұлғаның іс-әрекет жасағаны не шешім қабылдағандығы туралы белгілі болған кезден бастап, үш айдан кешіктірмей шағым беріледі. Шағым беру мерзімінің өтіп кетуі субъекті немесе заңды тұлға үшін шағымды қараудан бас тартуға негіз болып табылмайды. Мерзімнің өтіп кету себептері шағымды мәні бойынша қарастырған кезде анықталады және шағымды қанағаттандырудан бас тартуға негіздердің бірі болып шығуы мүмкін.

Шағымдар
процессуалдық
негіздерде
берілуі мүмкін

Иә

Қазақстан Республикасының «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» 2007 жылғы 12 қаңтарындағы №221 Заңының 12-б. сәйкес «Өтініштерді қарау нәтижелері бойынша қабылданған шешімдерге шағым жасау» жоғары тұрған лауазымды тұлға немесе субъект болмаған не арыз беруші қабылданған шешіммен келіспеген жағдайда арыз тікелей сотқа беріледі. Сонымен қатар, сот жүйесінің жетілдіруді қажет ететіндігін айта кеткен жөн.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Шағымдар
материалдық-
құқықтық
негіздерде
берілуі мүмкін

Иә

Шағымдану
механизмі
кем дегенде
бір жағдайда
шешімдерге
ықпал етеді.

Иә

Қазақстан Республикасының «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» 2007 жылғы 12 қаңтарындағы Заңының 14-б. 5-т. сәйкес, егер залал өтініштерді қараудың белгіленген тәртібін бұзудың салдарынан болса, жеке және заңды тұлғалар келтірілген залалдарды өтеуді талап етуге құқылы. Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» 1998 жылғы 9 шілдесіндегі Заңының 19-бабына сәйкес, осы Заңды бұзған жағдайда табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар субъектілері, мемлекеттік органдар, олардың басшылары :- келтірілген залалды және (немесе) зиянды тікелей немесе тарифтерді (бағаларды, алымдар ставкаларын) уақытша төмендету арқылы өтеу үшін шаралар қолдануға; осы Заңға сәйкес келмейтін актілерді жоюға немесе өзгертуге міндетті. Осы Заңның 21-б. «Табиғи монополия, реттелетін нарық субъектісінің осы Заңды бұзудан келтірілген залалды өтеуі» сәйкес, табиғи монополия, реттелетін нарық субъектісінің осы Заңға қайшы келетін және басқа жеке немесе заңды тұлғаға залал келтірген, соның ішінде тарифтерді (бағаларды, алымдар ставкаларын) немесе олардың шекті деңгейлерін көтеру, реттеліп көрсетілген қызметтер (тауарлар, жұмыстар) ұсынуға және оларды орындауға арнап шарттар жасасудан негізсіз бас тарту жолымен залал келтірген әрекеттері (әрекетсіздігі) Қазақстан Республикасының азаматтық заңдарына сәйкес табиғи монополия реттелетін нарық субъектісінің оларды өтеуіне әкеп соғады; «Табиғи монополия, реттелетін нарық субъектісіне уәкілетті органның, сондай-ақ оның лауазымды адамдарының заңсыз шешімдерімен, әрекеттерімен әрекетсіздігімен) келтірілген залалды өтеу» 22-б. сәйкес, егер табиғи монополия, реттелетін нарық субъектісіне уәкілетті органның және оның лауазымды адамдарының заңсыз шешімдерімен, сондай-ақ әрекеттерімен (әрекетсіздігімен) залал келтірілген жағдайда, ол бұл залалды Қазақстан Республикасының азаматтық заңдарында белгіленген тәртіппен өтеуді талап етуге құқылы.

Мысал. 2013 жылы 3 сәуірде Алматы қаласының Әуезов аудандық соты Nord Vest тұтынушылар құқығын қорғау қоғамының азаматтық қуынымы бойынша ҚР Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттіктің қалалық департаментіне шешім шығарды. Nord Vest «АлТС» кәсіпорны болып табылатын монополистке 2012 жылдың 1 қыркүйегінен бастап тарифті көтеруге рұқсат берген ҚР Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттіктің қалалық департаментінің бұйрығына қарсы болды.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау Қолданылмайды/Бағалаудың жоқтығы	
Есептеме немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» ҚҰ

Ақпарат көзі: Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» 1998 жылғы 9 шілдесіндегі № 272-І Заңы http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1009803, Қазақстан Республикасының «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» 2007 жылғы 12 қаңтарындағы №221 Заңы http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000221_, «Диалог» ғаламторбасылымы <http://www.dialog.kz/?lan=ru&id=92&pub=3350>.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

11-РҮ РЕТТЕУШІ ОРГАННЫҢ МҮШЕЛЕРІ МЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІН ОҚЫТУ

Сапа
элементтері

Көрсет-
кіш

Түсініктеме

Айқындық

иә

«Мемлекеттік қызмет туралы» Заңға сәйкес мемлекеттік қызметшілерге тиісті бюджет есебінен қайта даярлаудан өту (жаңа мамандыққа үйрету) және біліктілігін арттыру құқығы бекітілген. 2000 жылдың 13 қарашасында «Мемлекеттік қызметшілерді оқыту тұжырымдамасы туралы» Үкімет қаулысы қабылданды. ҚР Президентінің 2004 жылғы 11 қыркүйегіндегі Жарлығымен біліктілікті шет елдерде арттыру қарастырылған ҚР Мемлекеттік қызметшілерін қайта даярлау және біліктілігін арттыру ережесі бекітілді.

Бірнеше пән
бойынша оқыту

иә

Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Мемлекеттік басқару академиясында есепті кезең ішінде Агенттіктің орталық аппаратының 9 мемлекеттік әкімшілік қызметшісі оқытылды, олардың ішінде: 7 қызметші біліктілікті арттыру курсынан өтті, екеуі – басшылық лауазымына тағайындалды. Қазақ гуманитарлық-заң университетінде орталық аппараттың 27 қызметшісі, Агенттіктің аумақтық органдарында – 14 адам, бір қызметші Н.Ә. Назарбаев университетінде оқытылды. Мысалдар: 2011 жылы 21 сәуірде RESET командасы ТМРА үшін Оңтүстік Шығыс Еуропа елдері мысалында энергетика секторын реттеудегі халықаралық озық тәжірибе туралы семинар өткізді; 30.10.2012 Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттігінде «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұру» тақырыбында мемлекеттік қызметшілерге арналған оқыту семинары өтті; 2012 жылы 30 наурызда Астана қаласында БҰҰДБ/ҒЭҚ «Қазақстандағы энергия тиімділігін жылжыту үшін энергия сервистік компанияларды дамыту» атты семинары өтті; 2013 жылы 26 қыркүйекте ТМРА өкілдері Шымкент қаласында өткен Қазақстандық Электр энергетикалық Қауымдастықтың Қазақстанның энергия үнемдейтін ұйымдарының проблемалық мәселелері бойынша республикалық семинарға қатысты; 2013 жылдың 18 наурызында Астана қаласында «Бәсекелік саясатты дамыту және қорғау орталығы» АҚ-ның «Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар субъектілерінің қызметін мемлекеттік реттеудің өзекті мәселелері: проблемалар және оларды шешу жолдары» тақырыбына арналған семинары өтті; 2013 жылы сәуір айында Қазақстан Республикасының Инженер-энергетиктері одағы ұйымдастырған «Замануи кәсіпорынның бас энергетигінің қызметі» тақырыбында халықаралық өндірістік-техникалық семинар өтті;

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Алуантүрлілік иә

Мысалдар: RESET, БҰҰДБ/ҒЭК, Қазақстандық Электр энергетикалық
Қауымдастық, «Бәсекелік саясатты дамыту және қорғау жөніндегі
орталық» АҚ, Қазақстан Республикасының Инженер-энергетиктер одағы.
Қаржыландыру көздері: Халықаралық қорлар, бюджет жоғарыда аталып
өткен семинарлардың ұйымдастырушылары болып табылды.

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Мемлекеттік қызметшілерді оқыту жүйесі тікелей жұмыс орындарында оқытуды, біліктілікті арттырудың түрлі формаларын, салалық курстарды, өңірлік институттарды, халықаралық ұйымдар қатарында оқыту жүйелерін, арнайы бағдарламаларды, бірқатар халықаралық ұйымдар қатарында оқыту жүйелерін, басқа елдердің мемлекеттік қызмет академиясындағы, Дипломатиялық академиядағы, өзге оқытатын орталықтардағы дайындықты, қамтуы тиіс. «Мемлекеттік қызмет жөніндегі агенттік» пен оның аумақтық органдары облыс әкімдерімен бірлесіп мемлекеттік қызметшілерді оқыту жөніндегі орталықтардың өңірлік желілерін құрды. Негізгі қиындықтар – республикалық және жергілікті бюджеттерден оқу бағдарламаларын қаржыландыру. Әсіресе, қызметшілерді шет елдерде оқыту. ҚР Президенті жанындағы Мемлекеттік қызмет академиясы мемлекеттік қызметшілерді оқытуды жүзеге асыратын оқу орындарының қызметтерін үйлестіретін оқу-әдістемелік, ғылыми, ақпараттық-талдамалы орталықтың рөлін атқарады. Еуропалық Комиссияның көмегімен Еуразиялық оқыту орталығы құрылды. Орталықтың ұйымдастырушылық және басқарушылық құрылымдары анықталып, оқу модульдері әзірленді, «оқушыларды оқыту» бағдарламасына қатысу үшін оқытушыларды конкурстық іріктеу жүргізілді, мемлекеттік қызметшілерге арналған біліктілікті арттыру курстары ұйымдастырылды. Жыл сайын мемлекеттік қызметшілердің орта есеппен үштен бірі қайта дайындау және біліктілікті арттыру курстарында оқудан өтеді, соның арқасында үшжылдық кезең ішінде мемлекеттік қызметшілерді жүз пайыздық оқыту қамтамасыз етіледі.

БАҒАЛАУ

ТАҢДАУ

Бағалау Қолданылмайды/Бағалаудың жоқтығы

Есептеме немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді

Төмен

Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді

Төмен-орташа

Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді

Орташа

Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді

Орташа-жоғары

Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді

Жоғары

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» ҚҰ.

Ақпарат көзі: ҚР Президентінің «ҚР Мемлекеттік қызметі жаңа моделінің тұжырымдамасы» 2011 жылғы 21 шілдесіндегі №119 Жарлығы <http://www.nomad.su/?a=3-201108010034>, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 8 ақпанындағы № 99 қаулысымен бекітілген «Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттігінің 2011 – 2015 жылдарға арналған стратегиялық жоспары бойынша талдамалы жазбахаты» 2012 жыл кезеңі https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=5&cad=rja&ved=0CEQQFjAE&url=http%3A%2F%2Fwww.arem.gov.kz%2Fupload%2Fdpsa%2FAnalitik_Zap_StrPlan_RUS.doc&ei=oLhcUuT7G4XFtQa56YH4BA&usg=AFQjCNGDzZ19cYxYq8NlOjI7DILNkNv3uQ&bvm=bv.53899372,d.Yms,archive-kz.com <http://archive-kz.com/page/1641475/2013-03-16/> <http://www.businessgazeta.kz/articles.php?id=1015>.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

12-РҮ РЕТТЕУШІ ОРГАННЫҢ ҚОРШАҒАН ОРТАМӘСЕЛЕЛЕРІНЕ БАҒА БЕРУ ӘЛЕУЕТІ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Бөлінген қаржы қорлары	жоқ	Экологиялық мәселелерді шешуге қаржы бөлу ҚР ИжЖТМ-да қарастырылмаған, себебі, қолданыстағы заңнамаларға сәйкес, қоршаған ортаны қорғау ҚР ҚОЖСРМ құзырында.
Сараптама жасауға қол жетімділік	жоқ	Экологиялық сараптама электр энергетикасы саласындағы реттеуші органнан бөлініп шығарылған және қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органда шоғырланған
Жауапты тұлға	жоқ	Реттеуші органда экологиялық мәселелер бойынша білікті өкілетті тұлға жоқ
Қоршаған орта саласындағы білімді жетілдіру	жоқ	Соңғы 2 жылдың ішінде электр энергетикасы саласындағы реттеуші органның қызметкерлері үшін қоршаған ортаны қорғау саласындағы білімдерін кеңейту жөніндегі арнайы курстар/тренингтер өткізілмеді

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Егер тіпті курстар өткізілсе де, олар ресми жүйелі емес сипатта болды. Сарапшылар қоршаған ортаны қорғау саласындағы электр энергетикасы секторының қызметкерлерін даярлау және білігін арттырудың біртұтас жүйесін анықтамады.

БАҒАЛАУ

ТАҢДАУ

Бағалау Қолданылмайды/Бағалаудың жоқтығы

Реттеуші орган қоршаған орта мәселелерін бағалаудың ешқандай сапалық элементін көрсетпейді

Төмен

Реттеуші орган қоршаған орта мәселелерін бағалаудың ең аз дегенде бір сапалық компонентін көрсетеді

Орташа

Реттеуші орган қоршаған орта мәселелерін бағалаудың екі немесе бірнеше сапалық элементін көрсетеді

Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Вадим Литвинов, «Экология-Жастар-Бастамалар-Даму» ҚК сарапшысы, «Айқын тариф» ҮЕҰ республикалық қауымдастығының мүшесі.

Ақпарат көзі: Уәкілетті органдар тарапынан берілген жауаптар.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

13-РҮ РЕТТЕУШІ ОРГАННЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК МӘСЕЛЕЛЕРДІ БАҒАЛАУҒА ҚАБІЛЕТТІЛІГІ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Бөлінген қаржы қорлары	жоқ	Қаржы мәселе үшін жеке бөлінбеген.
Кәсіби білім алуға қолжетімділік	иә	Агенттік жеңілдікті тарифтерді белгілеу мәселелері бойынша Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігімен бірлесіп әрекет етеді. Мысалы үшін, 2012 жылдың 1 сәуірінен басталған жұмыстың нәтижесінде Қазақстанның барлық өңірлерінде азаматтардың санаты үшін: жалғыз тұратын жасына байланысты зейнеткерлер, мүгедектер, ҰОС қатысушылар мен оларға теңестірілген тұлғалар, сондай-ақ орталық ыстық сумен қамтамасыз етілмеген үйлердің тұрғындары, газ құбыры жүргізілмеген аудандарда тұратын, электр плиталарды пайдаланатын тұлғалар үшін тұтынудың жекелеген мөлшерлері енгізілді.
Жауапты тұлға	жоқ	Жауапты тұлға тағайындалған жоқ.

Әлеуметтік саладағы білім деңгейін арттыру

иә

Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттік пен оның аумақтық органдары облыс әкімдерімен бірлесіп мемлекеттік қызметшілерді оқыту жөніндегі орталықтардың өңірлік желілерін құрды.

Еуропалық Комиссияның көмегімен Еуразиялық оқыту орталығы құрылды. Орталықтың ұйымдастырушылық және басқарушылық құрылымдары анықталып, мемлекеттік қызметшілерге арналған біліктілікті арттыру курстары ұйымдастырылды. ҚР Президентінің 2004 жылғы 11 қазанындағы №1457 Жарлығымен біліктілікті шет елдерде арттыру қарастырылған ҚР мемлекеттік қызметкершілерін қайта даярлау және біліктіліктерін арттыру ережесі бекітілді.

Оқу бағдарламаларында сондай-ақ қызметкерлердің әлеуметтік саладағы білім деңгейлерін арттыру мәселесі ескерілген.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Басқа тарифтермен салыстырғанда электр энергиясына тарифтер Қазақстанда үлкен қарқынмен өсіп келеді. Электр бағасының орташа өсімі басқа коммуналдық қызметтер бағасының өсіміне қарағанда екі есе көп. Коммуналдық тарифтерді төлеу Қазақстанда ең төмен тұтыну қоржынына кірмейді. 2012 жылы коммуналдық қызметтер үшін төлемдердің орташа құны қыс кезінде ең төмен жалақы (17 439 теңге) мен ең төмен зейнетақы (17 491 теңге) деңгейінен шамамен 47%-ды құрайды; бірінші топтағы мүгедектерге арналған жәрдемақыдан (23 717 теңге) 34%-ды құрайды. Берілген цифрлардан көріп отырғанымыздай, көптеген әлеуметтік қорғалмаған азаматтар үшін коммуналдық қызметтерді төлеу көп жағдайда шамадан тыс ауыртпалық болып табылады. Өз кезегінде тарифтердің көтерілуі алдын ала инфляцияны анықтай отырып, заңды түрде бағалардың өсуіне әкеледі.

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау Қолданылмайды/Бағалаудың жоқтығы	
Есептеме немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» ҚҰ

Ақпарат көзі: ҚР Президентінің «ҚР мемлекеттік қызметінің жаңа моделі тұжырымдамасы» 2011 жылғы 21 шілдесіндегі № 119 Жарлығы <http://www.nomad.su/?a=3-201108010034>, archive-kz.com <http://archive-kz.com/page/1641475/2013-03-16/http://www.businessgazeta.kz/articles.php?id=1015>.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

14-РҮ КЕҢЕСШІЛЕРДІ ПАЙДАЛАНУҒА ҚАТЫСТЫ АҚПАРАТ ЖҰРТШЫЛЫҚ ҚА ҚОЛЖЕТІМДІ

Сапа
элементтері

Көрсет-
кіш

Түсініктеме

Консультациялық
қызметтерді
тарту жөніндегі
толық
ақпараттың
жалпыға
қолжетімділігі

иә

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 15 мамырындағы қаулысымен Электрондық мемлекеттік сатып алуды жүргізу ережесі бекітілді, оған сәйкес консультациялық қызметтерді тарту мемлекеттік сатып алулар жүйесі арқылы жүзеге асырылады. Заңның 27-б. 2-т. сәйкес «мемлекеттік сатып алуларды ұйымдастырушы конкурс арқылы өткен мемлекеттік сатып алулардың қорытындысы туралы хаттамаға қолқойылған күннен бастап екі жұмыс күнінен кешіктірмей хаттаманың мәтінін тапсырыс берушінің ғаламтор-қорына орналастыруға міндетті. Конкурс әдісімен өткізілген мемлекеттік сатып алулардың қорытындысы туралы хаттамада қамтылған және тапсырыс берушінің ғаламтор-қорына орналастырылған мәліметтер барлық мүдделі тұлғаларға танысу үшін ешқандай төлемсіз қолжетімді болуы тиіс». 2012-2013 жылдардағы мемлекеттік сатып алудың қорытындысы туралы хаттама Қазақстан Республикасының Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің ресми сайтында қолжетімді.

Кеңесшілердің
есептері мен
ұсыныстарының
жалпыға
түсініктілігі

иә

Қазақстан Республикасының «Жеке кәсіпкерлік туралы» 2006 жылғы 31 қаңтарындағы Заңына сәйкес, 4-т. сараптамалық қорытындылар нормативтік құқықтық актінің жобасына, оны қабылданғанға дейін, соның ішінде бұл жобаға қызығушылық білдірген мемлекеттік органдармен әрбір кейінгі келіскен сайын оның жобасына тіркелетін міндетті қосымша болып табылады, ал 5-баптың 8-тармағына сәйкес, жеке кәсіпкерлік субъектілерінің мүдделерін қозғайтын нормативтік құқықтық актілердің жобалары оларды тиісті органда немесе сарапшылық кеңестің отырысында қарағанға дейін бұқаралық ақпарат құралдарында, интернет-ресурстарды қоса алғанда міндетті түрде жариялануға (таратылуға) тиіс. Қазақстанның «Атамекен» Одағы» Ұлттық экономикалық палатасының сараптамалық қорытындылары Сараптамалық қорытындылар журналындағы бірлестік сайтында қолжетімді <http://atamekenunion.kz/expert/out?p=0>.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Қазақстан Республикасының «Жеке кәсіпкерлік туралы» 2006 жылғы 31 қаңтарындағы Заңының 5-бабына сәйкес, 2006 жылдың 1 шілдесінен бастап бизнес-қауымдастыққа бизнестің мүдделерін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерді әзірлеуге қатысу құқығы берілді. Осы бапқа сәйкес, орталық мемлекеттік, жергілікті өкілдік және атқарушы органдар сараптамалық кеңестер арқылы жеке кәсіпкерлік субъектілерінің мүдделерін қозғайтын НҚА жобаларын жеке кәсіпкерлік субъектілерінің тіркелген бірлестіктері мен Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлерінің ұлттық палатасына жіберуге міндетті. Сараптамалық қорытынды, сонымен қатар бұл жобаның кейінгі келісімін алу үшін түсіндірме жазбахаттың міндетті қосымшасымен жіберу қажет.

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау Қолданылмайды/Бағалаудың жоқтығы	
Есептеме немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» ҚҰ

Ақпарат көзі: Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің ресми сайты Мемлекеттік сатып алу <http://www.mint.gov.kz/?page=procurement>, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі Қазақстан Республикасы Үкіметінің Электрондық мемлекеттік сатып алуды өткізу ережесі туралы 2012 жылғы 15 мамырындағы № 623 қаулысы <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P1200000623>.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

15-РҮ ШЕШІМДЕРГЕ АРНАЛҒАН РЕТТЕУШІ РӘСІМДЕР МЕН ЕЛЕУЛІ НЕГІЗДЕМЕЛЕР ТУРАЛЫ АНЫҚТЫҚ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Рәсімдік сенімділік	иә	2013 жылдың 4 желтоқсанында тарифтер мен бірқатар коммуналдық қызметтерді өзгерту жөніндегі талқылау жұмыстарының ақырғы кезеңі аяқталды. ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының орынбасары Асылбек Дуйсебаев жаңа жылға дейін тұтас республика бойынша электр қуатымен және жылумен қамтамасыз ету тарифтері қымбаттамайды деп мәлімдеді. Бұл туралы БАҚ-нда кеңінен жарияланған болатын және бұл мәселені талқылауға барлық мүдделі жұрт қатысқан болатын, сондықтан реттеуші рәсімдер туралы айқындықтың бар екені жөнінде айтуға болады. Қазақстан Республикасы Президентінің тапсырмаларын іске асыру мақсатында, ҚР Үкіметі Қазақстан Республикасының энергия тиімділігін арттырудың 2011-2015 жылдарға арналған кешенді жоспарын әзірлеген болатын. Энергияны үнемдеу саясатын мемлекеттің ұтымды бақылауын қамтамасыз ету үшін «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру мәселелері бойынша өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы» 2012 жылғы 13 қаңтардағы ҚР Заңымен. Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру туралы Қазақстан Республикасы Заңының 21-бабы 2 тармағының 2 және 3 тармақшаларына сәйкес жекекәсіпкерлер мен заңды тұлғалар энергия тұтыну нормативінен аспауға, сондай-ақ электр желілеріндегі қуат коэффициентінің нормативтік мәндерін сақтауға міндетті. Бұзылған жабдықты, арматураны, құбырларды жылу оқшаулаусыз пайдаланғанда немесе энергия тұтыну жабдығының жұмыс режимі бұзылғанда, 219-2-бапта жазалау шарасының қолданылуы қамтылған. Елбасының тапсырмасы бойынша ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі «Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасын әзірлеу үстінде. Энергия үнемдеу саласындағы бірқатар нормативтік құқықтық актілердің қабылдануы өнім бірлігіне жұмсалатын электр қуаты шығындарының жаңа нормативтеріне және электр желілеріндегі қуат коэффициентінің нормативтік мәндеріне сәйкес, барлық заңды тұлғалардың, тіпті жеке кәсіпкерлердің жабдықтарға, құбырларға, арматураларға және т.б. күрделі жөндеу жүргізу қажеттілігін туғызды. ҚРИЖТМ Мемлекеттік қадағалау және бақылау комитеті жүргізген жоспардан тыс тексерістер Ақтөбе, Оңтүстік Қазақстан, Жамбыл, Атырау облыстарында Үкіметтің қаулысымен бекітілген қуат коэффициентінің нормативтік мәндерінің сақталмайтынын анықтады. Бұл ретте, тексеріс көбінесе ірі өнеркәсіптік және қайта өңдеу зауыттары мен кәсіпорындарын қамтыған болатын.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Демек, ұсақ компаниялар мен фирмаларда бұзушылықтар әлдеқайда көбірек анықталатын болады. Сөйтіп, соңғы уақытта энергия үнемдеу саласында қабылданған шешімдер даулы болмақ. Барлық нормативтік құқықтық актілер ҚР Заңдарына сәйкес және ҚР Үкіметінің құзыреті шегінде қабылданған. Алайда мүдделі тараптардың арасында дау-дамайлардың болуы рәсімдік сенімділіктің жеткіліксіз дәрежесін көрсетеді. Қыркүйек айында келесідей сипаттағы ақпарат таралды: «2013 жылғы қыркүйек айының басында ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің басшысы М. Оспанов «Нұр Отан» ХДП Солтүстік Қазақстан облыстық филиалында өткен дөңгелек үстелде «тұтынушылардың құқықтарының қорғалуын қамтамасыз ететін монополиялық секторды мемлекеттік реттеу жүйесін дамыту – агенттіктің атқаратын қызметінің басым бағыттарының бірі болып табылады. Тариф белгілеу айқындылығы да маңызды болып саналады» деп атап өткен болатын. Қазақстан Президенті Н.Ә. Назарбаев ТМРА алдына осындай міндет қойды. Заңнаманы жетілдіру шеңберінде 80 нормативтік құқықтық актіге талдау жасалды, оның 17-сі үшке оңтайландырылды. Нәтижесінде, тариф белгілеу айқындығын, реттелетін қызметтердің сапасын, сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекетті нығайтуды және бақылауды күшейтуді қамтитын 200 астам түзетулер жасалды. Заңға қосымша актілерге өзгертулер мен толықтырулар енгізу жұмыстары жүріп жатыр, Үкіметтің тапсырмасы бойынша, келесі жылы заң жобасы жұмыстарының жоспарына енгізілетін тиісті заң жобасын әзірлеу жұмыстары басталды. 2030 жылға дейін халықаралық сарапшыларды жұмылдыра отырып, табиғи монополиялар саласындағы тарифтік саясат бойынша ұзақ мерзімді бағдарлама әзірленетін болады, оның іске асырылу мақсаты тарифтерді қалыптастыру айқындылығын қамтамасыз ету, тарифтің өсуінен алынатын қаражаттарды мақсатқа сай пайдалану болып табылады. Сондай-ақ, тарифке түсетін салмақтың төмендеуін қамтамасыз ететін түзетулер жасалған. Тарифтен өкілдіктік шығыстарды, аудиторлық (АҚ басқа) және маркетингілік қызметтерді, банк комиссиясын, қаржылық және техникалық сараптамаларға жұмсалатын шығындарды шығару ұсынылады. Монополистің өтінімге тіркейтін құжаттар тізбесі, сондай-ақ өзге де талаптар 50%-ға қысқарды. Бұл тұтынушылардың қаражатын зиян келтірмей үнемдеуге және тарифтік реттеу сапасын сақтап қалуға мүмкіндік береді. Монополистердің көрсететін қызмет сапасының мониторингін жасау және бақылау жүйесін енгізу үшін заңнамалық негіз құрылады: температура, қысым, кернеу деңгейі. «Бұл, негізінде, жаңа атқарым, оны іске асыруға мемлекеттік орган мен тұтынушылардың құқықтарын қорғау жөніндегі қоғамдық бірлестіктер кірістірілуі мүмкін», – деп түсіндірді ТМРА төрағасының орынбасары А. Дүйсебаев іс-шара жөнінде. Жаңалықтар басқа проблемамен – жылу есебін айыру бойынша жалпы үйлік аспаптарын орнатудың төмен деңгейі сияқты проблемамен күресте де көзделген.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Есепке алу аспаптарының Көрсеткіштерін кезеңдік өлшеп алу үкіметтік емес ұйымдарды жұмылдыра отырып жүзеге асырылатын болады. Асылбек Дүйсебаев айтып өткендей, өзгерістер бүгінгі таңда монополистерге қандай да болсын бір оқиғаны екі түрлі жолмен түсіндіруге мүмкіндік беретін заң баптарын да қозғайтын болады. Бұл тура сол тұтынушылардікі дұрыс сияқты, заң да солар жақта тәрізді, алайда сотта монополист жеңіп шығады – дегендей сансыз көп жағдайлар, сондықтан бүгінгі күнде заңнамадан осындай нормаларды ғана емес, сонымен бірге өтінімді қайта тапсыру мерзімдері бойынша қойылатын шектеулерді де алып тастауға ұсыныс беріледі. Сондай-ақ, сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет жасау мақсатында, өтінімді электрондық пішімде тапсыру мүмкіндігі, монополистердің өтінімдері бойынша бас тартуға негіздемелердің түбегейлі тізбесін әзірлеу, монополистің агенттік өкілдерімен байланысын барынша азайту, сонымен қатар, барлық тариф бекіту деңгейлерінде сараптық кеңес мүшелерінің қатысуымен тарифтердің сараптамасын жүргізу ұсынылады. Агенттіктің бақылау атқарымдарын күшейту жөнінде ұсынымдар да жасалып шығарылған. «Бүгінгі таңда монополистердің өздері бизнестің жұмыс істеп, дамитын аясы, инфрақұрылымы болып табылады, ал енді тарифтердегі және монополистердің талаптарындағы болмашы өзгерістер кәсіпкерлерде реакция тудырады. Бұл ретте, табиғи монополия субъектілері бақылауды жүзеге асыру кезінде шағын және орта кәсіпкерлікпен бірдей бір жағдайда. Сондықтан табиғи монополия субъектілері мен реттелетін нарықты тексеруді «Мемлекеттік бақылау және қадағалау туралы» ҚР Заңының әрекетінен шығару қажет. Аталмыш өзгерістер тұтынушылардың арыздарына шұғыл жауап қайтаруға мүмкіндік береді, олардың қорғанысын қамтамасыз етеді, шағын және орта бизнесті дамыту үшін қолайлы жағдай жасайды», – деді ТМРА төрағасының орынбасары.

Қабылданған
шешімдердің
елеулі
негіздемелерінің
айқындылығы

иә

Қабылданған шешімдердің елеулі негіздемелерінің айқындылығының бар болуы жөнінде айтуға мынадай факт мүмкіндік береді. Табиғи монополияларды реттеу агенттігі жүйелі түрде Ашық есіктер күнін өткізіп тұрады, солардың шеңберінде барлық мүдделі тұлғаларға ведомствоның негізгі атқарымдары мен тариф заңнамасын жетілдіру шаралары жөнінде әңгімелейді. 2013 жылы Ашық есіктер күні 6 желтоқсанда өтеді. Ақпарат сипаты көбіне тар шеңберде мамандандырылған болса да. Терминологиясы тек мамандарға ғана түсінікті.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы	
Есептілік немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептілік немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептілік немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептілік немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептілік немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Белов Сергей Викторович, «СҚО белсенді жастары» ЖҚҰ.

Ақпарат көзі: ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің деректері.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

16-РҮ ЭЛЕУМЕТТІК МӘСЕЛЕЛЕР МЕН ҚОРШАҒАН ОРТА МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША НАРАЗЫЛЫҚТАРҒА РЕТТЕУШІ ОРГАННЫҢ РЕАКЦИЯСЫ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Наразылықтарға жауап ретінде Түсініктеме беру	жоқ	Әдетте, электр энергетикасы саласындағы уәкілетті органға қоршаған ортаға байланысты жолданымдар келіп түскен кезде, өтінім беруші бұл мәселе уәкілетті органның құзыретіне жатпайды деген жауап алады.

Қоршаған орта мен әлеуметтік мәселелер бойынша мандатты қолдану	жоқ	Барлық экологиялық мәселелер ҚО және СРМ әрі оның аумақтық бөлімшелерінің құзыретіне жатады. Жергілікті деңгейде облыс әкімдіктерінің жанында табиғи ресурстары басқармалары бар, олар да кейбір экологиялық мәселелерді қарауға уәкілетті. Электр энергетикасы секторының экологиялық проблемаларын шешу ИЖТМ құзыретіне жатпайды.
---	-----	--

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Реттеуші органдардың арасында өкілеттікті бөлудің қалыптасқан тәжірибесі құзыреттің дәл бөлінуін шамалайды. ИЖТМ жауабына сәйкес, соңғы 2 жылда қоршаған ортаны қорғау мәселесі бойынша 11 жолданым келіп түсті. Алда, азаматтардың жолданымдары бойынша мемлекеттік органдардың жазысқан хат-хабарларын үшінші тұлғаларға табыстауға салынған тыйымға жүгіне отырып, сұрақтармен олардың жауаптарының мағыналары сараптау тобына ашылмаған.

БАҒАЛАУ

ТАҢДАУ

Бағалау қолдануға жарамсыз /Бағалаудың жоқтығы

Қолдануға жарамсыз

Қоршаған орта істері және әлеуметтік мәселелер жөніндегі реттеуші органның реакциясы сапалы элементтердің біріне де жауап бермейді.

Төмен

Қоршаған орта істері және әлеуметтік мәселелер жөніндегі реттеуші органның реакциясы сапалы элементтердің біреуіне жауап береді.

Орташа

Қоршаған орта істері және әлеуметтік мәселелер жөніндегі реттеуші органның реакциясы сапалы элементтердің екеуіне де жауап береді.

Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Вадим Литвинов, «Экология-Жастар-Бастама-Даму» ҚҚ сарапшысы, «Айқын тариф» ҰЕҰ Республикалық Қауымдастығының мүшесі.

Ақпарат көзі: уәкілетті органдар тарапынан келіп түскен жауаптар, ИЖТМ туралы ереже.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

18-РҮ РЕТТЕУШІ ОРГАННЫҢ ҚАРАУЫНДАҒЫ ҚҰЖАТТАРДЫ АШУ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Егер құжаттардың құпия екені көрсетілмесе, олар жұртшылық үшін ашық деген болжам	жоқ	<p>«Дербес деректер және оларды қорғау туралы» 2013 жылғы 21 мамырдағы № 94-V ҚР Заңы, 11-бап «Дербес деректердің құпиялығы».</p> <ol style="list-style-type: none">1. Қолжетімділігі шектеулі дербес деректерге қол жеткізе алатын меншік иелері және (немесе) операторлар, сондай-ақ үшінші тұлғалар субъектінің немесе оның заңды өкілінің келісімі не өзге де заңды негіздер болмағанда, оларды таратуға жол бермеу талаптарын сақтау арқылы олардың құпиялығын қамтамасыз етеді.2. Кәсіптік, қызметтік қажеттілікке, сондай-ақ еңбек қатынастарына байланысты қолжетімділігі шектеулі дербес деректер өздеріне белгілі болған адамдар олардың құпиялығын қамтамасыз етуге міндетті.3. Биометриялық деректердің құпиялығы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленеді. Құжаттар құпия болып саналады, бірақ реттеуші органдардың ашық сайттары және «құпия» таңбасынсыз құжаттар жұртшылыққа ашық болады.

«Құпиялықты» анықтаудың анық рәсімдері мен ережелері

жоқ

Салынған сұрауға ҚР БҚА берген жауабына сәйкес, «Бәсекелестік туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 43-бабының 1 тармағына сілтеме,

Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жағдайларды қоспағанда, монополияға қарсы орган өзінің өкілеттіктерін жүзеге асыру кезінде алған коммерциялық, қызметтік, заңмен қорғалатын өзге де құпиялар болып табылатын ақпараттар жария етілуге жатпайды.

Монополияға қарсы органның қызметкерлері коммерциялық, қызметтік, заңмен қорғалатын өзге де құпиялар болып табылатын ақпараттарды жария еткені үшін, Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен жауаптылықта болады.

Монополияға қарсы органның не оның лауазымды адамдарының коммерциялық, қызметтік, заңмен қорғалатын өзге де құпиялар болып табылатын ақпараттарды жария етуі нәтижесінде жеке немесе заңды тұлғаға келтірілген зиян Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес өтелуге жатады.»

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Реттеушінің құжаттары реттеуші органдардың сайттарында кіруге ашық болады. Құпиялықты анықтау қағидалары заңнама жүзінде белгіленіп жазылмаған. Ақпаратқа кіру рәсімі «Ақпараттар туралы» Заңды орындауға сәйкес жүзеге асырылады.

Электр қуатын үлестіру жөніндегі коммуналдық құрылымдардың жұмыс тәжірибесіне сүйене отырып, уәкілетті органнан (ҚР ТМРА) тарифтердің көтерілуін немесе төмендеуін негіздейтін белгілі бір құжаттарды алу үдерісі өте қиын.

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы	
Есептілік немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептілік немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептілік немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептілік немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептілік немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Сара Еспенова, «КАМЕДА» ҚҚ

Ақпарат көзі: «Бәсекелестікті қорғау туралы», «Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы», «Электр энергетикасы туралы». Қазақстан Республикасының Заңдары.ҚР Үкіметінің блогы, №222210/2, №219127/1, №221611, №218508/1 жолданымдар.

Қосымша ақпарат: БҚА-не ресми сұраныс жолданған.17.10.2013 ж. №07-1-14/5459 ресми жауап алынған.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

19-РҮ РЕТТЕУШІ ОРГАННЫҢ ҚҰЖАТТАРЫНА КӨПШІЛІКТІҢ ҚОЛ ЖЕТКІЗУІНЕ АРНАЛҒАН РӘСІМ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Жақсы индекстелген құжаттардың дерекқоры	иә	<p>Реттеуші органдар болып табылатындар: Қазақстан Республикасының Бәсекелестікті қорғау агенттігі және ҚР ТМРА. «Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» 1998 жылғы 9 шілдедегі №272-І Заң. Дерекқорға ақпараттық жүйе бойынша қол жеткізуге болады: монополистердің қызметтерінің мониторингі бойынша электрондық дерекқор. Монополистердің қызметтерінің мониторингі бойынша электрондық дерекқор 2004-2006 жылдары әзірленген және ол қызметі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, ең алдымен, тарифтік саясат – табиғи монополистердің көрсететін қызметтерінің тарифтарын келісу бөлігінде Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу агенттігі тарапынан реттелуге жататын Табиғи монополистердің мемлекеттік тізілімінің республикалық және жергілікті бөліміне енгізілген кәсіпорындар мен ұйымдардың өндірістік-шаруашылық және қаржылық-экономикалық жұмыс стеу аспектілері туралы мәліметтерді қамтиды.</p> <p>ДерекқорАгенттіккетабиғи монополия субъектілерінің ұсынатын құжаттары негізінде қалыптасады, тарифтарды бекітуге берілетін өтінімдермен қоса, реттелмелі есептеме тәртібінде де – тариф сметасын орындау, бухгалтерлік баланс, қаржылық-шаруашылық қызметтің нәтижелері және т.б.</p> <p>Дерекқордағы мәліметтер ТМС бойынша, күнтізбелік жылдар бойынша топталған және оған ТМС туралы жалпы (деректемелік) мәліметтер, көрсетілетін қызмет көлемі мен осы қызметтердің тарифы, қаржы-шаруашылық қызметінің негізгі Көрсеткіштері енеді. Сонымен бірге, Агенттіктің мерзімді жекелеген табиғи монополия субъектілеріне жасап отыратын техникалық және қаржылық сараптамалары туралы есептер. Дерекқордың жұмыс істеуі монополистердің атқаратын қызметтерінің әр түрлі аспектілері мен олардың тарифтік саясаты бойынша монополистің өзінің тұрақты дамуымен қоса, тұтас мемлекеттің экономикасының тұрақты дамуы үшін және әлеуметтік жанжалдарды болдырмау үшін тарифтардың өсуін тежейтін шешімдерді Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу агенттігі мамандарының қабылдауын ақпараттық қолдаумен қамтамасыз етеді.</p>

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Құжаттарды
тексеруге/
алуға арналған
қарапайым,
жақсы
анықталған
рәсім

иә

Қисынды құн

иә

Дерекқорға монополистердің ақпараттық жүйесі бойынша қол жетеді. Монополистердің атқаратын қызметтерінің мониторингі бойынша электрондық дерекқор 2004-2006 жылдары әзірленген және мәліметтерді қамтиды

Мемлекеттік мекемелерден сұралатын ақпаратқа ақы төлеуге Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынады.

Жылу-электр қуатын өткізумен айналысатын барлық коммуналдық ұйымдарда веб-сайттар әзірленген. Жергілікті БАҚ, брошюралар, вебсайттар мен жаңалықтар блоктарындағы хабарландырулар арқылы реттеуші органның қарамағындағы ақпаратқа деген жұртшылықтың қол жетімділігі туралы адамдардың хабардарлығын арттыру мақсатында жүргізілетін іс-шаралар. Мұндай іс-шаралар жоқ болғанда, қолданылып жатқан шаралар туралы аз адамдар білетін болады, соған сәйкес, рәсімдердің бар болуына және олардың қарапайымдылығына қарамастан, оларды пайдаланбайтын болады. ҚР ТМРА Заңының 7-бабының 7 тармағына сәйкес, Табиғи монополия субъектісі міндетті:

осы Заңның 15-бабының 3 тармағында көрсетілген, үш жылда бір рет міндетті аудит жүргізетін табиғи монополия субъектілерін қоспағанда, аудиторлық ұйымдармен жыл сайынғы міндетті аудит жүргізуге. Аудиторлық есеп пен жылдық қаржылық есептеме Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген тәртіпте аудиторлық есеп бекітілген сәттен бастап отыз күннен кешікпей табиғи монополия субъектісі қызметін жүзеге асыратын әкімшілік-аумақтық бірліктің тиісті аумағында таратылатын мерзімді баспасөз басылымдарында жариялануға тиісті;

Жергілікті БАҚ, брошюралар, вебсайттар мен жаңалықтар блоктарындағы хабарландырулар арқылы реттеуші органның қарамағындағы ақпаратқа деген жұртшылықтың қол жетімділігі туралы адамдардың хабардарлығын арттыру мақсатында жүргізілетін іс-шаралар. Мұндай іс-шаралар жоқ болғанда, қолданылып жатқан шаралар туралы аз адамдар білетін болады, соған сәйкес, рәсімдердің бар болуына және олардың қарапайымдылығына қарамастан, оларды пайдаланбайтын болады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Қазақстан Республикасында табиғи монополиялар салаларына жататындар: электр қуатын беру және (немесе) үлестіру; жылу қуатын өндіру, беру, үлестіру және (немесе) онымен жабдықтау; электр қуатын желіге жіберуді техникалық диспетчерлендіру; электр қуатын өндіру-тұтынуды теңгеруді ұйымдастыру;

«Бәсекелестікті қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы. Осы Заң Қазақстан Республикасының аумағында жарамды болады және нарық субъектілері, тұтынушылар, сондай-ақ мемлекеттік органдар қатыса алатын Қазақстан Республикасының тауарлық нарықтарындағы бәсекелестікке әсерін тигізетін немесе әсерін тигізуі мүмкін қарым-қатынастарға қатысты болады. Осы Заңның ережелері нарық субъектісінің Қазақстан Республикасының аумағынан тысқары жасаған әрекеттеріне де қатысты қолданылады, егер мұндай әрекеттердің нәтижесінде келесі талаптардың бірі орындалса: Қазақстан Республикасының аумағындағы негізгі құралдар және (немесе) бейматериалдық активтер, немесе нарық субъектілерінің акциялары (жарғылық капиталдағы қатысу үлесі), Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларына қатысты мүліктік немесе беймүліктік құқықтар тура не жанама қозғалады; Қазақстан Республикасындағы бәсекелестігіне шек қойылады.

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы	
Есептілік немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептілік немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептілік немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептілік немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептілік немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Сара Еспенова, «КАМЕДА» ҚҚ

Ақпарат көзі: <http://www.arem.gov.kz/>; <http://azk.gov.kz/rus/>, 1998 жылғы 9 шілдедегі №272-І «Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.

Қосымша ақпарат: ТМРА-не, БҚА-не ресми сұраныс жіберілген. Оларға ресми жауаптар әлі күнге дейін алынған жоқ.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

20-РУ РЕТТЕУ БАРЫСЫНДА ЖҰРТШЫЛЫҚТЫҢ ҚАТЫСУЫНА АРНАЛҒАН ОРЫН

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Кез келген мүдделі немесе мүддесі қозғалған тарап не тұлға реттеуші органның тыңдауларына қатысуға құқылы.	иә	«Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 9 шілдедегі Заңы 14-1 «Уәкілетті органның міндеттері» бабының 4 т. жария тыңдауларды табиғи монополия субъектілерінің өтінім тарифтерін (бағаларды, алым мөлшерлемелерін) немесе олардың шекті деңгейлерін бекітуге қарау кезінде өткізуге ұсыныс жасайды. Уәкілетті орган жария тыңдаулар өткізілер алдында он күнтізбелік күннен кешіктірмей тарифті бекіту кезінде жария тыңдаулардың өткізілетін күні мен орыны туралы мерзімдік баспасөз басылымдарында ақпарат жариялауға міндетті. «Табиғи монополия субъектілерінің реттелетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) арналған тарифтерді (бағаларды, алым мөлшерлемелерін) немесе олардың шекті деңгейлерін бекітуге берілген өтінімдерді қарау кезінде жария тыңдаулар өткізу ережесін бекіту туралы» 2003 жылғы 21 сәуірдегі Қазақстан Республикасы Үкіметінің Қаулысына сәйкес, 1-б., 3 т. «жария тыңдаулар – табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) немесе оның шекті деңгейінің жобасын депутаттарды, мемлекеттік органдардың өкілдерін, тұтынушыларды және қоғамдық бірлестіктердің, бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдерін, тәуелсіз сарапшыларды және табиғи монополия субъектілерін шақыра отырып өткізілетін талқылау рәсімі».
Реттеуші органның тыңдаулар хаттамасының бір бөлігі болып қалатын ескертулерді жасауға құқылы.	жоқ	«Табиғи монополия субъектілерінің реттелетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) немесе олардың шекті деңгейлерін бекітуге берілген өтінімдерді қарау кезінде жария тыңдаулар өткізу қағидаларын бекіту туралы» 2003 жылғы 21 сәуірдегі Қазақстан Республикасы Үкіметінің Қаулысы «Жария тыңдауларды өткізу тәртібін» анықтайды, оның 2-б., 15 т. сәйкес, «жария тыңдауларға қатысушылар қаралып отырған мәселелер бойынша өз көзқарастарын (болған жағдайда) білдіреді, сөз сөйлеушілерге сұрақтар қояды, өз сөздерінде көмекші материалдарды (плакаттар, кестелер және тағы басқалар) пайдаланады және жария тыңдаулардың хаттамасына сөйлеген сөзін жазбаша қоса береді»; 18 т. сәйкес, жария тыңдауларды өткізу үдерісінде хаттама жасалады, онда осы Қағидалардың 7-1 көрсетілген ақпарат, сондай-ақ жария тыңдаудың басталуы мен аяқталуы, сөз сөйлегендердің тегі, аты-жөні, туралы мәліметтер және сөйлеген сөздер мәтінінің қысқаша мазмұны мен тыңдаулардың нәтижелері қамтылады. Айта кету керек, тәжірибе жүзінде сөйлеген сөздердің мәнісін қысқаша мазмұндау көбінесе оның ішінен аса сыни ескертулер алына отырып жарияланады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Реттеуші
органның ашық
тыңдаулары ту-
ралы бастапқы
хабарландыру.

иә

«Табиғи монополия субъектілерінің реттелетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) арналған тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) немесе олардың шекті деңгейлерін бекітуге берілген өтінімдерді қарау кезінде жария тыңдаулар өткізу қағидаларын бекіту туралы» 2003 жылғы 21 сәуірдегі Қазақстан Республикасы Үкіметінің Қаулысы уәкілетті органды өзінің Ғаламтор-ресурсында жария тыңдаулардың өткізілетін күні мен жері туралы ақпаратты орналастырып, оны мерзімді баспасөз басылымдарында жариялауға міндеттейді.

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Жария тыңдаулар Қазақстан Республикасының Үкіметімен белгіленген тәртіпте, тарифті бекіту туралы шешім қабылданардан он күнтізбелік күн бұрын, одан кешіктірмей, өткізіледі. «Тарифтердің (бағалардың, алымдар мөлшерлемелерінің) жобаларын немесе олардың шекті деңгейлерін және тарифтік сметаларын қарау тәртібі» 17-б., 2-т. сәйкес, «уәкілетті орган жария тыңдаулардың өткізілетін күні мен орыны туралы ақпаратты өзінің ғаламтор-қорына орналастырып, мерзімді баспасөз басылымдарында жариялауға міндетті:

- 1) табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) немесе олардың шекті деңгейлерін жалпы тәртіппен бекіту кезінде кемінде күнтізбелік он бес күн бұрын;
- 2) табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) осы Заңның 18-бабының 5 тармағына сәйкес бекіту кезінде кемінде күнтізбелік жеті күн бұрын».

Аталмыш тармақтың бірінші бөлімінің талаптары реттелетін қызметтерге (тауарларға, жұмыстарға) арналған тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) бекіту кезінде қуаттылығы аз табиғи монополия субъектілеріне қатысты Қолданылмайды. Жария тыңдаулар:

- 1) табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтердің (бағалардың, алымдар мөлшерлемелерінің) шекті деңгейлерін бекіту кезінде бекіту туралы шешім қабылданға дейін күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей;
- 2) табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) бекіту кезінде бекіту туралы шешім қабылданға дейін күнтізбелік он бес күннен кешіктірмей;
- 3) осы Заңның 18-бабының 5 тармағына сәйкес табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алым мөлшерлемелерін) бекіту кезінде бекіту туралы шешім қабылданға дейін күнтізбелік жеті күннен кешіктірмей;
- 4) қуаты аз табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алым мөлшерлемелерін) бекіту кезінде бекіту туралы шешім қабылданға дейін күнтізбелік бір күннен кешіктірмей өткізіледі.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Табиғи монополия субъектісі жария тыңдауларды өткізу күні туралы ақпарат жарияланғаннан кейін жария тыңдауларға қатысушылардың талабы бойынша: реттеліп көрсетілетін қызметтерге (тауарларға, жұмыстарға) тарифтік сметалардың, тарифтердің (бағалардың, алым мөлшерлемелерінің) немесе олардың шекті деңгейлерінің жобаларын; реттеліп көрсетілетін қызметтерге (тауарларға, жұмыстарға) тарифтерді (бағаларды, алым мөлшерлемелерін) немесе олардың шекті деңгейлерін көтеру себептері туралы экономикалық негізделген есептері бар ақпаратты береді.

Сонымен қатар, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 21 сәуірдегі қаулысымен Табиғи монополия субъектілерінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алым мөлшерлемелерін) немесе олардың шекті деңгейлерін бекітуге берілген өтінімдерді қарау кезінде жария тыңдаулар өткізу қағидалары бекітілді, соған сәйкес жария тыңдаулар:

- 1) табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтердің (бағалардың, алым мөлшерлемелерінің) шекті деңгейлерін бекіту кезінде бекіту туралы шешім қабылданғанға дейін күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей;
- 2) табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алым мөлшерлемелерін) бекіту кезінде бекіту туралы шешім қабылданғанға дейін күнтізбелік он бес күннен кешіктірмей;
- 3) осы Заңның 18-бабының 5 тармағына сәйкес, табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алым мөлшерлемелерін) бекіту кезінде бекіту туралы шешім қабылданғанға дейін күнтізбелік жеті күннен кешіктірмей;

БАҒАЛАУ

ТАҢДАУ

Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы

Есептілік немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді

Төмен

Есептілік немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді

Төмен-орташа

Есептілік немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді

Орташа

Есептілік немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді

Орташа-жоғары

Есептілік немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді

Жоғары

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау жөніндегі комитет» ҚҰ

Ақпарат көзі: «Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» 1998 жылғы 9 шілдедегі № 272-І Қазақстан Республикасының Заңы http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1009803, «Табиғи монополия субъектілерінің реттелетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алым мөлшерлемелерін) немесе олардың шекті деңгейлерін бекітуге берілген өтінімдерді қарау кезінде жария тыңдаулар өткізу қағидаларын бекіту туралы» 2003 жылғы 21 сәуірдегі N 376 Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы, <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P030000376> «Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 8 ақпандағы №99 қаулысымен бекітілген 2011-2015 жылдарға арналған стратегиялық жоспары бойынша талдамалы жазба. Кезеңі 2012 жыл:

https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=5&cad=rja&ved=0CEQQFjAE&url=http%3A%2F%2Fwww.arem.gov.kz%2Fupload%2Fdpsa%2FAnalitik_Zap_StrPlan_RUS.doc&ei=oLhcUuT7G4XFtQa56YH4BA&usg=AFQjCNGDzZ19cYxYq8NlOjI7DILNkNv3uQ&bvm=bv.53899372,d.Yms

Қосымша ақпарат: 2012 жылы 15 мыңнан астам адамды қамти отырып, тарифтер мен ысыраптарды өзгерту бойынша 925 жария тыңдаулар өткізілді, оған табиғи монополия субъектілерінің қызметін тұтынушылар (бұдан әрі – ТМС), депутаттар, қоғамдық бірлестіктердің, бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдері, тәуелсіз сарапшылар қатысты.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

21-РУ ЖҰРТШЫЛЫҚТЫҢ РЕТТЕУШІ ҚҰЖАТТАР МЕН ТЫҢДАУЛАРҒА ҚОЛ ЖЕТКІЗУГЕ МҮМКІНДІКТЕРІ БАР

Сапа
элементтері

Көрсет-
кіш

Түсініктеме

Жұртшылықтың
құжаттарды
сұрату шамасы

жоқ

Ресми сұраныстарға ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің және ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің атынан алынған жауаптар реттеуші құжаттар мен тыңдауларға жұртшылықтың қол жеткізу мүмкіндіктері туралы ақпарат берген жоқ. Соңғы күнтізбелік жыл ішінде ИЖТМнің атына жұртшылықтан түскен мәселелер жөнінде хаттар келіп түскен емес. Министрліктің деректеріне сәйкес, мүдделі тұлғалар мен үкіметтік емес ұйымдар энергиямен қамтамасыз ету секторын басқаруға да қатысқан емес. ИЖТМнен алынған хаттың мәтінінде жылумен және энергиямен қамтамасыз ету секторын реттейтін Қазақстан Республикасының Заңдары да жұртшылықтың осы секторды басқаруға қатысуын көздемейді делінген, алайда азаматтық қоғам өкілдері заң жобаларын, Президенттің жарлықтарын және үкіметтің қаулыларын әзірлеу жөніндегі сараптық топтардың құрамына ене алады. ИЖТМнің қызметкерлері қоғамдық ұйымдардан келіп түскен өтініштердің статистикасын жүргізбейді.

Ақпаратты түсіндіру үшін, өз бетінше ынтагерлік білдірілген істер туралы ақпарат беру туралы өтінішпен хаттар ТМРАнің барлық аймақтық Департаменттеріне жолданған болатын. Қазіргі кезде хаттарға жауап әлі алынған жоқ.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Қоғамдық
тыңдауларға
қатысу

иә

Тек ТМРАнің аймақтық департаменттері өткізген қоғамдық тыңдаулардың санын ғана бақылап отыру мүмкін: Мұндай іс-шаралар туралы ақпараттар Агенттіктің сайтында ұдайы жарияланып отырады <http://www.agem.gov.kz>. Тарифті белгілеу айқындығын қамтамасыз ету үшін, Агенттіктің ресми сайтында арнайы түрде «тұтынушының калькуляторы» енгізіліп, табиғи монополия субъектілерінің инвестициялық бағдарламалары және олардың орындалуы туралы ақпарат орналастырылған болатын, баспасөз турлары, «дөңгелек үстелдер», жария тыңдаулар және отырыстар, брифингтер өткізіледі, азаматтарды қабылдау жұмысы жүргізіледі. Агенттік пен «Атамекен» одағы» Қазақстанның ұлттық экономикалық палатасының, сондай-ақ «Тұтынушылардың ұлттық лигасы» республикалық қоғамдық бірлестігінің арасында ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды. Агенттік басшысының орынбасары Дүйсебаев Асылбек Жексенбайұлының пікірі бойынша, «Тарифтердің өзгеруі туралы тұтынушылар жаппай қамту арқылы: теледидарда, газеттерде, шоттарда, түбіртектерде, ал ауылдық жерлердегі қуаты аз субъектілер үшін – көпшілік жиналған жерлерде құлақтандырылуға тиісті. Сонымен бірге, тыңдаулардың қатысушылар құрамы тек монополистің қызметкерлерінен ғана тұрмауға тиісті, енді олар үшін жеті адамға дейін шектеу қойылатын болады. Аталмыш нормалардың жұмыс істеуі үшін, монополистердің лауазымды тұлғаларының жауапкершілігін оларға айыппұл салу түрінде қарастыру ұсынылып отыр.».

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы	
Есептілік немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептілік немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептілік немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептілік немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептілік немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Белов Сергей Викторович, «СҚО белсенді жастары» ЖҚҰ

Ақпарат көзі: ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің мәліметтері.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

22-РҮ ОСАЛ ТОПТАРДЫҢ МҮДДЕЛЕРІН БІЛДІРУГЕ АРНАЛҒАН ИНСТИТУЦИОНАЛДЫҚ ТЕТІКТЕР

Сапа
элементтері

Көрсет-
кіш

Түсініктеме

Тұтынушы-
лардың
өкілдері

жоқ

Электр қуатын тұтынушылардың құқықтарын қорғау жөніндегі кеңестер құрылмаған. Үкіметте тұтынушылар топтарының мүдделеріне нақты өкілдік ету деген жоқ. ИЖТМ-де және ТИРА-де әлеуметтік жекеленген топтардың атынан реттеуші органдардағы өтініштер туралы ақпараттар жоқ. Тұтынушылардың құқықтарын қорғаумен наразы кәсіпкерлер мен ПИК өкілдерінің арасынан аяқасты құрылған ынталы топтар, сонымен қатар бірлі-жарым үкіметтік емес ұйымдар айналысады, атап айтқанда, «Қазақстан тұтынушыларының лигасы» ЗТБ. Заңнамалық деңгейде тұтынушылар құқықты бұзған сатушыға (өндірушіге) қатысты сотқа дейінгі жазбаша өтінішпен; уәкілетті мемлекеттік органдарға сатушының (өндірушінің) заңсыз әрекеттеріне қатысты шағыммен; тұтынушылардың құқықтарын қорғау қоғамына; сотқа талап арызбен өз құқығын қорғауға құқылы. 2012 жылы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тұтынушылардың құқықтарын қорғау мәселелері жөнінде өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының заң жобасы әзірленді, алайда бұл нормативтік құқықтық акт әлі күнге дейін заңды күшіне енген жоқ. Табиғи монополияларды реттеу агенттігі өз кезегінде тиісті топтың шекті тарифі шеңберінде энергия компанияларымен өз бетінше белгілейді. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 25 наурыздағы №392 Қаулысымен 2015 жылға дейін жылдарға бөліп, 7 жылға шекті тарифтер бекітілді.

Сөйтіп, мемлекет энергия компанияларына өз тарифтерін көтеру бойынша, бірақ қолдағы бар өндірістік қуаттарды тиісті жаңғырту және техникамен қайта жарақтандыру мақсатында біршама елеулі игіліктер ұсыну туралы шешім қабылдаған болатын. Яғни, шекті тарифтер идеологиясының мәнісі мынада, энергия өндіретін ұйымдар өз тарифтерін ала отырып, өздеріне алған инвестициялық міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз етуге тиісті. Солай бола тұрса да, ТИРА басшысы тексеріс нәтижесінде анықталған электр қуаты тарифтерінің көтерілуі нәтижесінде алынған қаржы қаражаттарын жекелеген энергия компанияларының шекті тарифтердің негізгі идеологиясына сай келмейтін мақсаттарға пайдаланған фактылары туралы ақпарат таратты. Сөйтіп, тұтынушылардың құқықтарын қорғаудың нақты қолданыстағы тетігінің жоқтығы жөнінде қорытынды жасауға болады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Осал топтардың
атынан түсінік

жоқ

Үкіметтің
түсінігі

иә

Мысалға, энергия компанияларының біреуінің 2011 жылға алынған табыстан өздерінің құрылтайшыларына 2 млрд. теңге көлемінде дивиденд төлеген фактысы анық болды, бұл ретте, инвестицияға шаққандағы пайдадан тек 24 млн. теңге ғана жұмсалған. Екіншіден, өндірілетін электр қуатының өзіндік құнына оны өндіруге байланысты емес шығыстарды қосу. Мысалға, бұл мерекелік мәдени-көпшілік спорт іс-шараларын өткізуге арналған шығыстар, әр түрлі мүшелік жарналар, сондай-ақ тарифтердің көтерілу нәтижесінде алынған қаражаттарды депозиттерде сақтау.

Тұтынушылар топтарының өкілдері болып табылатындар: үкіметтік емес ұйымдар, ынталы топтар және ПИК. Қазіргі кезде Қазақстан Республикасының аумағында энергия қуатымен қамтамасыз ету секторының айқындығы туралы мәселелерімен ұдайы немесе ауық-ауық айналысып тұратын бірнеше коалициялармен шамамен 20 шақты қоғамдық бірлестіктер бар. Негізінен, бұл ұйымдарды энергия қуатымен қамтамасыз ететін кәсіпорындардың тарифтерін қалыптастыру әділдігі, энергия компанияларының халыққа есеп беруге міндеттілігі, мүдделі тараптардың шешім қабылдау үдерісіне қатыстырылатындығы қызықтырады. Дегенмен, аталған үкіметтік емес ұйымдардың шешім қабылдау үдерісіне тигізетін нақты әсері жоқ, олар энергия қуатымен қамтамасыз етуді басқару бастамасын алға жылжыта отырып, бақылау-насихаттау жұмыстарымен айналысады.

Әлеуметтік-жекеленген топтардың мүдделерін үкімет деңгейінде көбіне шенеуніктер, реттеуші органдардың қызметкерлері білдіреді. Әлеуметтік топтардың өкілдері шешім қабылдау үдерісіне қатыстырылмаған. Әлеуметтік даму бойынша биліктің атқарушы тармағы болып табылатын мемлекеттік органдарды энергиямен қамтамасыз ету секторының мәселелерін талқылау үдерісіне тартудың жолға салынған тәжірибесі байқалмайды. Шындығында, халықтың, соның ішінде осал санаттарына жататын халықтың мүдделерін Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің қызметкерлері білдіреді. Дегенмен, оң беталыс байқалады: қоғамдық бірлестіктер монополистердің көрсететін қызметтерінің сапасын мониторингтеу үдерісіне және тарифтерді бекіту үдерісіне қатыстырылатын болады, ал қазірдің өзінде агенттіктің ресми сайтында арнайы «тұтынушының калькуляторы» енгізілген, сондай-ақ табиғи монополия субъектілерінің инвестициялық бағдарламалары туралы ақпарат орналастырылған.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Әлеуметтік
даму бойын-
ша атқарушы жоқ
тармақтың
түсінігі

Тарифтерді бекіту үдерісіне денсаулық сақтау, әлеуметтік қорғау
салаларының қызметкерлері тартылмаған.

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы	
Есептілік немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептілік немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептілік немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептілік немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептілік немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Белов Сергей Викторович, «СҚО белсенді жастары» ЖҚҰ

Ақпарат көзі: ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің мәліметтері.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

23-РҮ РЕТТЕУШІ ҮДЕРІСКЕ ҚАТЫСУ ҮШІН АСА НАШАР ТАРТЫЛҒАН ТАРАПТАРДЫҢ ҚАБІЛЕТІН ТҮЗУ. АҚПАРАТ ҮДЕРІСКЕ НЕҒҰРЛЫМ АЗ ҚАТЫСТЫРЫЛҒАН ТАРАПТАРҒА БАҒЫТТАЛҒАН

Сапа элементтері

Көрсеткіш

Түсініктеме

Ақпарат үдеріске неғұрлым аз қатыстырылған тараптарға бағытталған

жоқ

ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігі сайттарда және БАҚ-да энергиямен қамтамасыз ету секторындағы жағдай туралы ақпараттар жариялайды, алайда мәліметтердің сипаты көбіне тар шеңберде мамандандырылған және еліміздің қатардағы тұрғындарына бағдарланбаған. Терминологиялар мен инженерлік формулаларды тек білетін адам ғана жете ұғына алады. Еліміздегі азаматтардың көпшілігі тариф белгілеу рәсімі жөнінде хабардар емес, сондықтан жаңа тарифтерді бекіту кезінде барлық рәсімдер сақталған ба, оны дұрыс бағалай алмайды. Бұл ақпарат электр қуатымен қамтамасыз етудің базалық білімі жоқ, тіпті кейде ақпарат көздеріне жете алмайтын халықтың әлеуметтік жекеленген топтары үшін тіпті де қол жетімсіз нәрсе. Дегенмен, қазіргі кезде Агенттік энергия қуатымен қамтамасыз ету саласында қабылданатын неғұрлым маңызды шешімдер туралы халықты құлақтандыру шараларын қолдануда. Агенттіктің ресми сайтына арнайы «тұтынушының калькуляторы» енгізілген, сондай-ақ табиғи монополия субъектілерінің инвестициялық бағдарламалары мен олардың орындалуы туралы ақпарат орналастырылған, баспасөз турлар, «дөңгелек үстелдер», жария тыңдаулар мен отырыстар, брифингтер өткізіледі, азаматтарды қабылдау жұмысы жүргізіледі. Агенттік пен «Атамекен» одағы» Қазақстанның ұлттық экономикалық палатасының, сондай-ақ «Тұтынушылардың ұлттық лигасы» республикалық қоғамдық бірлестігінің арасында ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды. Тарифтердің өзгеруі туралы тұтынушыларды жаппай қамту арқылы: теледидарда, газеттерде, шоттарда, түбіртектерде, ал ауылдық жерлердегі қуаты аз субъектілер үшін – көпшілік жиналған жерлерде хабарландыру ұйғарылған. Сонымен бірге, тыңдауларға қатысушылардың құрамы тек монополистің қызметкерлерінен ғана тұрмайтын болады, енді олар үшін жеті адамға дейін шектеу қойылады. Аталмыш нормалардың жұмыс істеуі үшін, монополистердің лауазымды тұлғаларының жауапкершілігін оларға айыппұл салу түрінде қарастыру ұсынылып отыр.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Ең нашар
қатыстырылған
тараптарға
олардың өз
бетінше ұғынуы
үшін қолдау
көрсету

жоқ

Реттеуші органдарға ресми құжаттар мен жаңалық сипатындағы ақпараттардың азаматтық нұсқаларын жасаумен де жұмыс істеу қажет. Халықтың мүддесін қозғайтын кез келген мәлімет білім деңгейіне, энергиямен қамтамасыз ету секторына деген қызығушылығының жеткіліктілігіне және оның болуына немесе болмауына қарамастан, социумның әрбір мүшесіне қол жетімді болуға тиісті. Халықты хабардар ету жұмысы барлық ақпарат құралдарының түрлері мен жаңа технологияларды: газеттерді, теледидарды, әлеуметтік желілерді қолдана отырып жүргізілуге тиісті.

Реттеуші органдар жүйелі негізде өнеркәсіп және энергетика кәсіпорындарының өкілдеріне және өздерінің департаменттерінің, аймақтық басқармаларының қызметкерлеріне семинарлар мен тренингтер өткізеді. Энергия қуатымен қамтамасыз ету және энергия қуатын үнемдеу мәселелері бойынша жұртқа семинарлар мүлдем өткізілмейді, сөйтіп, азаматтар шешім қабылдау үдерісіне қатыстырылмаған болып қала береді және аталған мәселелер бойынша өздерінің кәсіпқойлықтары мен құзырет деңгейлерін көтеруге мүмкіндіктері болмайды. Неғұрлым осал тараптардың энергия қуатымен қамтамасыз ету мәселелерінде түсінігін үкімет деңгейінде қамтамасыз ету үшін, адамдарды оқытып-үйрету қажет.

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы	
Есептілік немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептілік немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептілік немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептілік немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептілік немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Белов Сергей Викторович, «СҚО белсенді жастары» ЖҚҰ

Ақпарат көзі: ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің ҚР Табиғи монополияларды реттеу жөніндегінің мәліметтері.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

24-РҮ АЗАМАТТЫҚ ҚОҒАМНЫҢ РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНЕ АРАЛАСУЫ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Азаматтық қоғамның қатыстырылған ұйымдарының саны	иә	Бүгінгі таңда осы бағытта жұмыс істейтін үкіметтік емес ұйымдардың негізгі күші Энергия қуатын басқару бастамасын жылжытуға байланысты. Азаматтық қоғам өкілдері талдамалы жұмыспен (сектордағы айқындылық деңгейін бағалайды) және халықты реттеу үдерісіне тартуға бағытталған ақпараттық-насихаттау қызметімен айналысады. Қоғамдық бірлестіктердің барлық ұсынымдары мен ұсыныстары аталған мәселелеге байланысты. Қоғамның және Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің аймақтық департаменттерінің өзара әрекеттестігінің сипаты туралы ақпарат алу үшін жергілікті органдарға ресми сұраныстар жолданған болатын. Қазіргі уақытта жауап әлі келген жоқ.
Берілген істердің түп негізі	жоқ	Әзірше мемлекеттік органдармен ҮЕҰ қызметкерлерінің барлық идеялары қуаттала бермейді: соңғы екі жылда тұтынушылардың немесе азаматтық қоғам топтарының/ұйымдарының тарапынан нормативтік құқықтық базаның немесе реттеуші органның жұмыс істеу қағидаттарының өзгеруіне апарып соққан бірде-бір іс тіркелмеген. Қоғамның және Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің аймақтық департаменттерінің өзара әрекеттестігінің сипаты туралы ақпарат алу үшін жергілікті органдарға ресми сұраныстар жолданған болатын. Қазіргі уақытта жауап әлі келген жоқ.
Берілген істердің саны	жоқ	Энергия қуатымен қамтамасыз ету секторының проблемаларымен ауық-ауық немесе тұрақты жұмыс істейтін ұйымдардың болжалды саны. Бірқатар ҮЕҰ коалицияға біріктірілген. Алайда таяу болашақта ҮЕҰ монополистердің көрсететін қызмет сапасының мониторингіне және тарифтерді бекіту үдерісіне қатысатын болады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы	
Есептеме немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Белов Сергей Викторович. «СҚО белсенді жастары» ЖҚҰ.

Ақпарат көзі: ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің мәліметтері.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

25-РҮ ЭЛЕКТР ҚУАТЫН ЖЕТКІЗУШІСІНІҢ АЗАМАТТЫҚ ҚОҒАМ ҰЙЫМДАРЫМЕН ЖӘНЕ БІҚТИМАЛ МҮДДЕСІ ҚОЗҒАЛҒАН ХАЛЫҚПЕН МІНДЕТТЕМЕСІ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Тағайындалған департамент	иә	Аймақтарда электр қуатын жеткізушілерінің қызметін бақылауды Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің Департаменттері жүзеге асырады. Дәл солар тұтынушылар мен басқа да мүдделі тараптардың қатысуымен қоғамдық тыңдаулардың өткізілуін қамтитын жаңа тарифтерді бекіту үдерісінің заңдылығын қадағалайды. Және де бұл қоғамдық тыңдауларды өткізу жөнінде ақпараттар мен оған қатысуға шақырулар ТМРА-нің ресми сайтына орналастырылады. Алайда жария талқылаулардың өткізілуі – бұл формалды аспект: халықтың наразылықтары мен ұсыныстары көбінесе нормативтік құқықтық актілерде және реттеуші органның нақты қызметінде көрініс таппайды. Жалғыз ғана, Агенттіктің сайтында «тұтынушының калькуляторы» енгізілген, сондай-ақ табиғи монополия субъектілерінің инвестициялық бағдарламалары мен олардың орындалуы туралы ақпараттар орналастырылған. Мұндай ақпараттар бар болғаны электр қуатын жеткізушілерінің қызметі туралы жалпылама түсінік береді.
Қоғамдастықтың міндеттемелері корпоративтік саясатпен бағышталған	жоқ	Энергия компанияларының көпшілігінде жергілікті қоғамдастықтың алдындағы жауапкершілік корпоративтік саясатпен қарастырылмаған. Монополистер үшін маңыздысы, заңнаманы қатаң сақтай отырып және тек қана компанияның мүддесіне басымдық бере отырып, пайда табу. Көбінесе халықтың пікірі энергия қуатын үнемдеу кәсіпорындарын қызықтырмайды.
Консультациялық топтар құру және олардың жұмысы	жоқ	Іс жүзінде энергия компаниялары өздігінен консультациялық топтар құрмайды, көбінесе олар өздерінің мүдделерін қорғау үшін және өздері үшін қажетті ақпараттарату үшін ендігі құрылған бірлестіктердің құрамына кіреді.
Неғұрлым осал топтарды қолдау	жоқ	Энергия компаниялары осал топтарға қандай да болсын бір қолдау жасамайды: монополистер үшін халықты хабарсыздықта және білімсіздікте ұстау, сөйтіп, әлеуметтік шиеленісті сақтап тұру пайдалы. Соған байланысты, электр қуатын жеткізушілер мұқтаж азаматтарға не жеңілдікті тарифтер нысанында, не оларды оқытып, сауатын ашу нысанында көмек көрсетпейді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Топтар
наразылықта-
рын қалай
білдіретіні
жөнінде
ақпарат

иә

Электрондық түрде наразылық білдіру мүмкіндігін жасау.

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒАЛАУ

ТАҢДАУ

Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы

Есептеме немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді

Төмен

Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді

Төмен-орташа

Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді

Орташа

Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді

Орташа-жоғары

Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді

Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Белов Сергей Викторович. «СҚО белсенді жастары» ЖҚҰ

Ақпарат көзі: ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігі.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

26-РҮ РЕТТЕУШІ ОРГАННЫҢ БҰЙРЫҚТАРЫ ЖӘНЕ ШЕШІМДЕРІ

Сапа
элементтері

Көрсет-
кіш

Түсініктеме

Бұйрықтарға
түсіндірмелер/
себептер
енгізілсін деген
заңи талап

иә

ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің ережелеріне жасалған талдау мемлекеттік органдарды негіздемелі бұйрықтар және қоғамның түсіндірмелері мен қарсылықтарына жауаптар беруге міндеттейді: «2) табиғи монополистердің өнімдерінің (жұмыстарының, көрсететін қызметтерінің) бағасын өзгерту мәселелері бойынша жария тыңдаулар өткізу (Ереженің 12-бабы, 2-ші тармағы). Алайда, реттеуші органның ұсынған бұйрықтары мен негіздемелерінің сапасы күдік тудырады. Бұйрықтарының мәтіндері тек нормативтік құқықтық актілерге берілген сілтемелерден тұрады, солардың негізінде құжаттар құрастырылған және нормативтер мен іс-әрекеттерді бекітуден, сондай-ақ мемлекеттік органдардың бұйрықтарын орындауға жауапты тұлғаларды анықтаудан тұрады. Бұл мағынада «Көкшетау Энерго» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің 2016 жылға арналған электр желілеріндегі электр қуатының нормативтік техникалық ысыраптарын бекіту туралы» бұйрығы ерекше үлгі аларлық. «Әуежайлар мен аэронавигацияның реттеліп көрсетілетін қызметтерінің тарифтеріне (бағаларына, алымдар мөлшерлемелеріне) уақытша төмендету коэффициенттерін бекіту ережесі туралы» Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттігі төрағасының 2003 жылғы 5 қарашадағы № 263-ОД бұйрығына өзгертулер енгізу туралы» Бұйрық өте мазмұнды да, орынды негізделген. Онда жауапты тұлғалардың іс-әрекеттерінің реттілігі ғана бірыңғай сипатталмаған, сонымен қоса, қандай да болсын бір шешімнің себептері және нормативтер мен коэффициенттерді бекіту тетіктері көрсетілген. «1. Әуежайлар мен аэронавигация реттеліп көрсетілетін қызметтерінің тарифтеріне (бағаларына, алымдар ставкаларына) уақытша төмендету коэффициенттерін бекіту ережесі (бұдан әрі – Ереже) Қазақстан Республикасы Жоғарғы кеңесінің 1992 жылғы 2 шілдедегі қаулысымен бекітілген Халықаралық азаматтық авиация туралы конвенцияға (1944 жыл Чикаго), «Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» 1998 жылғы 9 шілдедегі, «Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы» 2010 жылғы 15 шілдедегі [Қазақстан Республикасының](#) Заңдарына және әуежайлар мен аэронавигация қызмет саласындағы Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес әзірленді.»;

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

«10. Уәкілетті орган уақытша төмендету коэффициенттерін әуе кемелерін пайдаланушы, әуежай немесе аэронавигациялық ұйым (бұдан әрі – өтінім беруші) Ереженің 1-қосымшасына сай өтінімдер мен негіздеуші құжаттарды мынадай талаптарды сақтай отырып ұсынған жағдайда бекітеді: негіздеуші құжаттардың әрбір парағына бірінші басшы, ал қаржы құжаттарына бас бухгалтер де қол қояды.

Бұл жағдайда факсимильдік қол жарамсыз деп танылады; алдыңғы кезең ішіндегі қаржы-шаруашылық қызметтің нәтижелері бойынша нақты деректер, сондай-ақ оларды бекітуді сұрап отырған кезеңге уақытша төмендету коэффициенттерін қолданудан күтіліп отырған нәтижелер ұсынылады.

Бұл ретте, әуе кемелерін пайдаланушы уәкілетті органға өтінімді және негіздеуші құжаттарды екі данада ұсынады.». «Шекті бағада ескерілген инвестициялық бағдарламаның (жобаның) орындалуы не орындалмауы туралы реттелетін нарық субъектісінің тоқсан сайынғы ақпаратының нысанын бекіту туралы» бұйрық та мүлдем негізсіз болып шықты. Құжатта тек жауапты тұлғаларға бірқатар нұсқаулар ғана берілген және бұйрықтың күшіне ену мерзімі көрсетілген. Құжаттың қабылдану негіздемесі және тоқсан сайынғы ақпарат нысанын енгізудің мақсатқа сәйкестігі жөнінде мәлімет берілмеген. Реттеуші органның – ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің үш бұйрығына жасалған талдау – бұйрықтардың авторлары өз құжаттарын жазу кезінде жүгінетін бағдарламаларда, Жоспарлар мен Заңдарда қабылданған шешім мен оның алғышарттарының арасындағы себеп-салдарлық байланысты қадағалауға мүмкіндік беретіндей негіздемелер мен талдамалық жазбалар берілсе де, бұл нормативтік құқықтық аткілердің мәтіндерінде негіздемелерінің жоқтығын және жауапты тұлғалардың іс-әрекеттерін сипаттауда қатаң формализм мен қағазбастылық бар екенін көрсетті. Мысалға, «Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру туралы» Заң қабылданар алдында бірқатар зерттеу жұмыстары, соның ішінде энергоаудиттер жүргізілген болатын, сондай-ақ салыстырылып, дүние жүзіндегі елдердегі энергияның жұмсалуды зерттелген (осылай, Ақсу ферроқорытпа зауытының энергия жұмсау әлеуеті 2719 млн. кВтс, Петропавл ауыр машина жасау зауытынікі – 6,76 млн. кВтс құрайды). Ақша баламасында деректер келесідей болады: 160 млрд. теңге және, сәйкесінше 27,7 млн. теңге). Нәтижесінде Заңның мақсатқа сәйкестігін және уақытша өзектілігін көрсететін біртұтас айқын сурет құрылып шықты.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Тәжірибеде
себептердің са-
пасы

иә

Заңнаманы жетілдіру шеңберінде Табиғи монополияларды реттеу агенттігі 80 нормативтік құқықтық актілердің талдауын жасады, оның 17-сі үшеуге оңтайландырылған, ал 13 НҚА және 40 әдістемелердің 16-сы жойылуға қойылған. Нәтижесінде, тариф белгілеу айқындылығының, реттелмелі қызмет сапасының артуын, сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекеттер мен бақылаудың күшейтілуін көздейтін 200 түзетулер жасалған.

ТОЛЫҚ Түсіктеме

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы	
Есептеме немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Белов Сергей Викторович, «СҚО белсенді жастары» ЖҚҰ.

Ақпарат көзі: ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігі.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

27-РҮ ШЕШІМДЕРДІ ТАРАТУ

Сапа элементтері

Көрсеткіш

Түсініктеме

Жеңіл қолжетімділік

жоқ

Көп жақты тарату тәсілдерін қолдану. Бұйрықтарды түсінуде көмек. ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігі және ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі сайттарда және БАҚ-да энергиямен қамтамасыз ету секторындағы жағдай туралы ақпараттарды жариялайды, алайда мәліметтердің сипаты көбіне тар шеңберде мамандандырылған және еліміздің қатардағы тұрғындарына бағдарланбаған. Терминологиялар мен инженерлік формулаларды тек білетін адам ғана жете ұғына алады. Еліміздегі азаматтардың көпшілігі тариф белгілеу рәсімі жөнінде хабардар емес, сондықтан жаңа тарифтерді бекіту кезінде барлық рәсімдер сақталған ба, оны дұрыс бағалай алмайды. Бұл ақпарат электр қуатымен қамтамасыз ету саласында базалық білімі жоқ, тіпті кейде ақпарат көздеріне қолы жете алмайтын халықтың әлеуметтік жекеленген топтары үшін тіпті де қол жетімсіз нәрсе. Осыған байланысты, реттеуші органдар ресми құжаттар мен жаңалық сипатындағы ақпараттардың азаматтық нұсқаларын жасаумен жұмыс істеуге тиісті. Халықтың мүддесіне қатысты кез келген мәлімет білім деңгейіне, энергиямен қамтамасыз ету секторына деген қызығушылығының жеткіліктілігіне және оның болуына не болмауына қарамастан, социумның әрбір мүшесіне ашық болуға тиісті. Халықты ақпараттандыру бұқаралық ақпарат құралдарының барлық түрлерін: газеттерді, теледидарды, әлеуметтік желілерді қолдана отырып жүргізілуге тиісті. Азаматтарды ақпараттандыру үшін, Агенттіктің ресми сайтына арнайы «тұтынушының калькуляторы» енгізілген, сондай-ақ табиғи монополия субъектілерінің инвестициялық бағдарламалары мен олардың орындалуы туралы ақпарат орналастырылған, баспасөз турлары, «дөңгелек үстелдер», жария тыңдаулар мен отырыстар, брифингтер өткізіледі, азаматтарды қабылдау жұмысы жүргізіледі. Агенттік пен «Атамекен» одағы» Қазақстанның ұлттық экономикалық палатасының, сондай-ақ «Тұтынушылардың ұлттық лигасы» республикалық қоғамдық бірлестігінің арасында ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды. «Солай бола тұрса да, жария іс-шаралар болжалды нәтиже әкелмейтін жағдай орнағанын біз түсінеміз, өйткені не тұтынушылар, не БАҚ кейбір жағдайларда оларға қызығушылық білдірмейді. Осы факторлардың бәрі де біздің жұмысты күшейту қажеттілігіне және белсенді іс-әрекеттерге көшуімізге себепші болады», - деп айтылғандарды түйіндеді Агенттік төрағасының орынбасары Асылбек Дүйсебаев.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Ол кісінің айтуынша, тарифтердің өзгеруі туралы тұтынушыларды хабар-дар ету теледидарда, газеттерде, шоттарда, түбіртектерде, ал ауылдық жерлердегі қуаты аз субъектілер үшін – көпшілік жиналған жерлерде жаппай қамтуды қамтамасыз етуге тиісті. Сонымен бірге, тыңдауларға қатысушылардың құрамы тек монополистің қызметкерлерінен ғана тұрмайтын болады, енді олар үшін жеті адамға дейін шектеу қойылған. Аталмыш нормалардың жұмыс істеуі үшін, монополистердің лауазымды тұлғаларының жауапкершілігін оларға айыппұл салу түрінде қарастыру ұсынылып отыр.

Мерзімді
қолжетімділік

иә

Реттеуші органдар сайттарда және БАҚ-да жариялайтын барлық ақпарат мерзімді: жария тыңдауларға шақырулар алдын ала, белгіленген мерзімдер шегінде орналастырылады; жаңалық сипатындағы мақалалар іс-шара өткізілсімен немесе қандай да болсын бір маңызды шешім қабылдансымен таратылады.

Жергілікті тіл

иә

Энергиямен қамтамасыз етуге қатысты барлық ақпарат Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, екі тілде: мемлекеттік қазақ тілінде және ресми қатынас тілі – орыс тілінде жарияланады.

Көп жақты та-
рату тәсілдерін
қолдану

иә

Халықты ақпараттандыру бұқаралық ақпарат құралдарының барлық түрлерін: газеттерді, теледидарды, әлеуметтік желілерді қолдана отырып жүргізілуге тиісті. Азаматтарды ақпараттандыру үшін, Агенттіктің ресми сайтына арнайы «тұтынушының калькуляторы» енгізілген, сондай-ақ табиғи монополия субъектілерінің инвестициялық бағдарламалары мен олардың орындалуы туралы ақпарат орналастырылған, баспасөз турлары, «дөңгелек үстелдер», жария тыңдаулар мен отырыстар, брифингтер өткізіледі, азаматтарды қабылдау жұмысы жүргізіледі.

Бұйрықтарды
түсінуде көмек

жоқ

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы	
Есептеме немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементтерге жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Белов Сергей Викторович, «СҚО белсенді жастары» ЖҚҰ

Ақпарат көзі: ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігі.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

28-РҮ ТАРИФ ФИЛОСОФИЯСЫ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Толық талдау	жоқ	Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі (бұдан әрі – Агенттік) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, телебайланыс және пошта байланысы салаларын қоспағанда, табиғи монополиялар мен реттелетін нарықтар салаларындағы реттеу мен бақылау, сондай-ақ «Электр энергетикасы туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Энергия қуатын өндіретін және энергиямен қамтамасыз ететін ұйымдарды бақылау мен олардың қызметін реттеу өрісіндегі басшылықты жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының мемлекеттік органы болып табылады; Агенттік қызметін Қазақстан Республикасының Конституциясы мен заңдарына, Президенттің және Үкіметтің аткілеріне, өзге де нормативтік құқықтық актілерге, сондай-ақ 20.12.2012 ж. Үкіметтің Қаулысымен бекітілген Ережеге сәйкес жүзеге асырады.
Маңызды ықпалды жеңілдету	иә	РҚ ТМРА бекітілген ережесіне сәйкес, 20.12.2012 ж. № 1817 Үкімет Қаулысымен бекітілген ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігі туралы ережеде, 14 т. 3,4 т.т. тұтынушылардың құқықтарын қорғау және олардың арасындағы мүдделердің теңгерімін қамтамасыз ету ескерілген. 3) тұтынушылардың құқығын табиғи монополия субъектілерінің қызметін жүзеге асыру саласында қорғау; 4) Қазақстан Республикасы Үкіметі белгілеген номенклатура бойынша Агенттіктің қарауындағы мемлекеттік басқару сфераларындағы (салаларындағы) тұтынушылар мен қызмет берушілердің арасындағы мүдделер теңгерімін қамтамасыз ету.
Түсіну үшін жеңілдік	иә	Тариф саясаты (тариф белгілеу) халық үшін реттеушінің сайтында ашық, бірақ халықтың өндіріс, электр қуатын беру деген не екені жөнінде түсінігі жоқ. Электр қуатының түпкі бағасы түсініктірек. Тарифтерді қалыптастыру қағидаттарын халық әрең ұғынады.
Соңғы тарифтер философияны/қағидаттарды қамтып көрсетеді	иә	2013 жылы 14 облыста бағалар шамамен кВтс99 тиынға өзгерді. Электр қуаты тарифінің өсуіне негізгі себеп болған – станциялардағы тарифтің 40 тиын/кВтс-тан 80 тиын/кВтс-қа дейін көтерілуі. Иә, соңғы тарифтер философияны/қағидаттарды қамтып көрсетеді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Тарифтер тарифтік сметаға сәйкес, электр қуатын өндіру, беру және онымен қамтамасыз етудің толық құнын қамтып көрсетеді. Тариф саясаты экономикалық мәселелерді де, әлеуметтік мәселелерді де ескеріліп, қабылданған (жіберу құжаты) ретінде қолданылады. Жұртшылық энерготасымалдаушылардың тарифін талқылауға қатыспаса да, құжат, негізінен, тарифті қалыптастыру бөлімінде халықтың қабылдауына жеңіл. Ол көбінесе ендігі қабылданған шешімдерге қатысты қолданылады. РҚ ТМРА бекітілген ережесіне сәйкес, 20.12.2012 ж. № 1817 Үкімет Қаулысымен бекітілген ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігі туралы ережеде, 14 т. 3,4 т.т. тұтынушылардың құқықтарын қорғау және олардың арасындағы мүдделердің теңгерімін қамтамасыз ету ескерілген. Тұтынушылардың құқығын табиғи монополия субъектілерінің қызметін жүзеге асыру саласында қорғау;

Қазақстан Республикасы Үкіметі белгілеген номенклатура бойынша Агенттіктің қарауындағы мемлекеттік басқару сфераларындағы (салаларындағы) тұтынушылар мен қызмет берушілердің арасындағы мүдделер теңгерімін қамтамасыз ету.

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы	
Есептеме немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементке жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Сара Еспенова, «КАМЕДА»ҚҚ

Ақпарат көзі: www.agem.gov.kz, Астана қ. тұрғындары арасындағы жедеқабыл сауалдама (40 адам)

Қосымша ақпарат: ҚРТМРА-нің мекенжайына Агенттік төрағасының атына 11.09.2013 ж. № 30 хат жолданған, жауап алынған жоқ.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

29-РҮ ЭЛЕКТР ҚУАТЫ БАҒАЛАРЫНЫҢ ҚОЛЖЕТІМДІЛІГІНЕ ҚАТЫСТЫ ШЕШІМДЕРДІ ҚАБЫЛДАУҒА ҚАТЫСУ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Тарифтік қағидаттардағы қолжетімділік мәселесіне көңіл аудару	иә	ҚР ТМРА Төрағасының бұйрығымен бекітілген «Тәулік зоналары бойынша және (немесе) оны жеке тұлғалардың тұтыну көлеміне қарай (жеке тұлғалар үшін) электр энергиясына арналған тарифтерді энергиямен жабдықтаушы ұйымдардың саралау ережесіне» енгізілген толықтыруларға сәйкес, 2012 жылғы 1 сәуірден бастап Қазақстанның барлық аймақтарында жасына қарай жалғыз тұратын зейнеткерлер, мүгедектер, ҰОС қатысқандар және оларға теңесетін тұлғалар үшін бөлек тұтыну шамасы енгізіледі, сондай-ақ бұған орталықтандырылған ыстық сумен жабдықталмаған үйлердің және газ өткізілмеген, электр плитасын пайдаланатын аудандардың тұрғындары теңеседі.

Жұртшылықтың қайта қарауларға қатысуы

иә

«Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» 1998 жылғы 9 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына (14-1 б., 4 т.) сәйкес, уәкілетті органның міндетіне табиғи монополия субъектілерінің тарифтерді (бағаларды, алымдар ставкаларын) немесе олардың шекті деңгейлерін өзгертуге өтінімдерін қарау кезінде жария тыңдауларды өткізу жатады; «Салыстырмалы талдау әдісін қолдана отырып тарифті бекіту тәртібінің» 15-2-б. сәйкес, уәкілетті орган тарифті бекіту кезінде жария тыңдаулардың өткізілетін күні мен орны туралы ақпаратты жария тыңдауларды өткізгенге дейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей мерзімді баспа басылымдарында жариялауға міндетті. «Табиғи монополия субъектілерінің реттелетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) арналған тарифтерді (бағаларды, алымдар ставкаларын) бекітуге берілген өтінімдерін қарау кезінде жария тыңдаулар өткізу ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 21 сәуірдегі қаулысына (1-б., 3 т.), сәйкес, «жария тыңдаулар – депутаттарды, мемлекеттік органдардың өкілдерін, тұтынушыларды және олардың қоғамдық бірлестіктерін, бұқаралық ақпарат құралдарын, тәуелсіз сарапшылар мен табиғи монополия субъектілерін шақыра отырып, табиғи монополия субъектісінің реттелетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) арналған тарифтің (бағалардың, алымдар ставкаларының) немесе оның шекті деңгейінің жобасын талқылау үдерісі».

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Табыстары
төмен топтар-
ды ақпараттық
ағарту

иә

Түсіндіру үлгілері БАҚ арқылы: <http://www.astanaenergobytkz/news?id=77>, http://www.alseco.kz/upload/Tarify_2013.pdf, <http://www.esalmaty.kz/index.php/en/rates-and-services/tariff-plans>, http://www.atyrauenergo.kz/page.php?page_id=296, <http://www.maek.kz/press-centry/arhiv-pressy/2013/too-abmaek-kazatomprombb-razyasnyaet-nynesh-nee-povyshenie-tarifov-na-elektroenergiyu>, <http://www.czk.kz/magazine/91/105/>, <http://www.arem.kz/Question.aspx>, <http://shygys.kz/rates/principles/>

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Жария тыңдаулар Қазақстан Республикасы Үкіметімен белгіленген тәртіпте, тарифті бекіту туралы шешім қабылданарға дейін он күнтізбелік күн бұрын, одан кешіктірмей, өткізіледі. 17-б. «Тарифтердің (бағалардың, алымдар ставкаларының) және олардың шекті деңгейлерінің, тарифтік сметалардың жобаларын қарау тәртібі» сәйкес, уәкілетті орган өзінің Интернет-ресурсына жария тыңдауларының өткізілетін күні мен орыны туралы ақпаратты орналастырып, мерзімді баспа басылымдарына жариялауға міндетті: 1) табиғи монополия субъектілерінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алым ставкаларын) бекіту кезінде жалпы алғанда, күнтізбелік он бес күннен кешіктірмей; 2) табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алымдар ставкаларын) бекіту кезінде осы Заңның 18-бабының 5 тармағына сәйкес, күнтізбелік жеті күннен кешіктірмей; Аталмыш тармақтың бірінші бөлімінің талаптары реттеліп көрсетілетін қызметтерге (тауарларға, жұмыстарға) тарифтерді (бағаларды, алымдар ставкаларын) бекіту кезінде қуаты аз табиғи монополия субъектілеріне қатысты Қолданылмайды Жария тыңдаулар: 1) табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтердің (бағалардың, алымдар ставкаларының) шекті деңгейлерін бекіту кезінде оларды бекіту туралы шешім қабылданғанға дейін күнтізбелік он бес күннен кешіктірмей; 2) табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алымдар ставкаларын) бекіту кезінде оларды бекіту туралы шешім қабылданғанға дейін күнтізбелік он бес күннен кешіктірмей; 3) осы Заңның 18-бабының 5 тармақшасына сәйкес табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алымдар ставкаларын) бекіту кезінде оларды бекіту туралы шешім қабылданғанға дейін күнтізбелік жеті күннен кешіктірмей; 4) қуаты аз табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алымдар ставкаларын) бекіту кезінде оларды бекіту туралы шешім қабылданғанға дейін күнтізбелік бір күннен кешіктірмей өткізіледі. Табиғи монополия субъектісі жария тыңдауларды өткізу күні туралы ақпарат жарияланғаннан кейін жария тыңдауларға қатысушылардың талабы бойынша: реттеліп көрсетілетін қызметтерге (тауарларға, жұмыстарға) тарифтік сметалардың, тарифтердің (бағалардың, алым мөлшерлемелерінің) немесе олардың шекті деңгейлерінің жобаларын; реттеліп көрсетілетін қызметтерге (тауарларға, жұмыстарға) тарифтерді (бағаларды, алым мөлшерлемелерін) немесе олардың шекті деңгейлерін көтеру себептері туралы экономикалық негізделген есептері бар ақпаратты береді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

«Табиғи монополия субъектілерінің реттелетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алым мөлшерлемелерін) немесе олардың шекті деңгейлерін бекітуге берілген өтінімдерді қарау кезінде жария тыңдаулар өткізу ережесін бекіту туралы» 2003 жылғы 21 сәуірдегі Қазақстан Республикасы Үкіметінің Қаулысына сәйкес, 1-б., 3 т. «жария тыңдаулар – табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) немесе оның шекті деңгейінің жобасын депутаттарды, мемлекеттік органдардың өкілдерін, тұтынушыларды және қоғамдық бірлестіктердің, бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдерін, тәуелсіз сарапшыларды және табиғи монополия субъектілерін шақыра отырып өткізілетін талқылау рәсімі»; 8 т. жария тыңдаулар: 1) табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтердің шекті деңгейлерін бекіту кезінде бекіту туралы шешім қабылданғанға дейін күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей; 2) табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді бекіту кезінде бекіту туралы шешім қабылданғанға дейін күнтізбелік он бес күннен кешіктірмей; 3) «Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 18-бабының 5 тармағына сәйкес, табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алымдар ставкаларын) бекіту кезінде бекіту туралы шешім қабылданғанға дейін күнтізбелік жеті күннен кешіктірмей; 4) қуаты аз табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алымдар ставкаларын) бекіту кезінде бекіту туралы шешім қабылданғанға дейін күнтізбелік бір күннен кешіктірмей өткізіледі.

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы	
Есептеме немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементке жауап береді	Жоғары

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау жөніндегі комитет» ҚҰ.

Ақпарат көзі: Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі «Табиғи монополия субъектілерінің реттелетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алым мөлшерлемелерін) немесе олардың шекті деңгейлерін бекітуге берілген өтінімдерді қарау кезінде жария тыңдаулар өткізу ережесін бекіту туралы» 2003 жылғы 21 сәуірдегі № 376 Қазақстан Республикасы Үкіметінің Қаулысы http://adilet.zan.kz/rus/docs/P030000376_, «Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» 1998 жылғы 9 шілдедегі № 272-І Қазақстан Республикасының Заңы.

http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1009803, <http://www.esalmaty.kz/index.php/en/rates-and-services/tariff-plans>.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

30-РҮ ЛИЦЕНЗИЯЛАУ

Сапа элементтері

Көрсеткіш

Түсініктеме

Лицензияға берілетін өтінімді қараудың жақсы анықталған үдерісі

иә

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 28 желтоқсандағы Қаулысымен «Өнеркәсіп саласындағы жекелеген қызмет түрлеріне қойылатын біліктілік талаптарды лицензиялау тәртіптері» бекітілген.

Лицензия алу үшін, өтінім берушілер лицензиялаушыға қажетті құжаттар тізбесін, сондай-ақ олардың біліктілік талаптарына сәйкестігін растайтын мәліметтерді тапсырады. Өтінім берушінің тапсырған құжаттарын тіркеген соң, лицензиялаушы Заңмен белгіленген мерзімде Қазақстан Республикасы Үкіметімен анықталған органдарға өтінім берушінің қойылатын талаптарға сәйкестігіне қорытынды беру туралы сұраныс жолдайды. Лицензиялаушы өтінім берушінің тапсырған мәліметтері мен құжаттарын, мемлекеттік органдардың қорытындыларын оның біліктілік талаптарға сәйкес келу мәнісіне қарайды және қажетті құжаттармен қоса өтінім тапсырылған күннен бастап, отыз күннен кешіктірмей, ал шағын кәсіпкерлік субъектісі үшін он жұмыс күнінен кешіктірмей лицензияны және (немесе) лицензияның қосымшасын, не болмаса лицензияны және (немесе) лицензияның қосымшасын беруден бас тарту себебі туралы жазбаша түрде дәлелді жауапты ұсынады.

Лицензияға өтінім қараудың жақсы анықталған өлшемдері

иә

Біліктілік талаптары «Өнеркәсіп саласындағы жекелеген қызмет түрлеріне қойылатын біліктілік талаптарды лицензиялау тәртіптерін бекіту туралы» 2007 жылғы 28 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысымен анықталған.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Лицензияның
әрекетін
өзгерту/
күшін жою/
тоқтата тұру
негіздемесінің
дәлдігі

иә

Келесі жағдайларда лицензияны беруден бас тартылуы мүмкін, егер:

- Қазақстан Республикасының заңымен аталмыш субъект санатына осы қызмет түрімен айналысуға тыйым салынса;
- заңнамамен талап етілген барлық құжаттар тапсырылмаған. Өтінім беруші аталған кедергілерді жойған жағдайда, өтініш жалпыға бірдей негізде қаралады;
- лицензия алымы төленбеген;
- өтінім беруші біліктілік талаптарына сай келмейді;
- өтініш берушіге қатысты оған жекелеген қызмет түрімен айналысуға тыйым салатын соттың заңды күшіне енген үкімі бар. Лицензиялаушы лицензияны беруден бас тартқан жағдайда, өтінім берушіге заңнамамен белгіленген мерзімде жазбаша түрде дәлелді жауап беріледі. Лицензияның әрекетін тоқтата тұру ҚР Заңдарымен қарастырылған тәртіпте жүзеге асырылады. Осылай, «Әкімшілік құқықбұзушылық туралы» ҚР Кодексінің 53-бабы, 1-4 тармақтарына сәйкес, жеке кәсіпкердің немесе заңды тұлғаның қызметін немесе қызметінің жекелеген түрлерін тоқтата тұру немесе оған тыйым салу келесі жағдайларда жүзеге асырылады:

1. Жеке кәсіпкердің немесе заңды тұлғаның қызметін немесе қызметінің жекелеген түрлерін тоқтата тұру немесе оған тыйым салу әкімшілік құқық бұзушылық туралы істерді қарауға уәкілетті органның (лауазымды адамның) өтініші бойынша тек сот тәртібімен ғана жүргізіледі.
2. Жеке кәсіпкердің немесе заңды тұлғаның қызметін немесе қызметінің жекелеген түрлерін тоқтата тұру немесе оған тыйым салу туралы талап қою өтініші Қазақстан Республикасының заң актілерінде белгіленген тәртіппен және белгіленген негізде сотқа жіберіледі. Өтінішті сот он күн мерзімде қарайды.
3. Жеке кәсіпкердің немесе заңды тұлғаның қызметін немесе қызметінің жекелеген түрлерін тоқтата тұру түріндегі әкімшілік жазалау шарасы бұзушылықты жою үшін сот белгілеген мерзімде қажетті іс-әрекеттер (іс-шаралар) жүргізу арқылы оны жоюға болатын жағдайларда қолданылады.
4. Жеке кәсіпкердің немесе заңды тұлғаның қызметін немесе қызметінің жекелеген түрлерін тоқтата тұруға немесе оған тыйым салуға, сот шешімінсіз ерекше жағдайларда, талап қою өтінішін сотқа белгіленген мерзімде міндетті түрде табыс ету арқылы үш күннен аспайтын мерзімге жол беріледі. Бұл орайда қызметке тыйым салу немесе оны тоқтата тұру актісі сот шешімі шығарылғанға дейін қолданылады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

6. Жеке меншік тауарларын сақтау қоймасы иесінің қызметін тоқтата тұруды Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында белгіленген негіздер бойынша және белгіленген тәртіппен кеден ісі саласындағы уәкілетті орган жүзеге асырады.

«Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 12 қаңтардағы заңына (12-б.) сәйкес, лауазымды тұлғалардың іс-әрекеттеріне (әрекетсіздігіне), сондай-ақ субъектінің шешімдеріне бағыныстылық тәртібімен жоғары тұрған лауазымды тұлғаға немесе субъектіге, жеке немесе заңды тұлғаға тиісті субъектінің немесе заңды тұлғаның іс-әрекет жасағаны не шешім қабылдағаны туралы белгілі болған кезден бастап, үш айдан кешіктірілмей шағым беріледі. Шағым беру мерзімінің өтіп кетуі субъекті немесе заңды тұлға үшін шағымды қараудан бас тартуға негіз болып табылмайды. Шағым беру мерзімінің өтіп кету себептері шағымды мәні бойынша қарау кезінде анықталады және шағымды қанағаттандырудан бас тартуға негіздердің бірі болып шығуы мүмкін. «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 12 қаңтардағы заңына (12-б.) сәйкес, жоғары тұрған лауазымды тұлға немесе субъект болмаған не арыз беруші қабылданған шешіммен келіспеген жағдайда арыз тікелей сотқа беріледі. Істі сотқа жіберу арқылы лицензия алушыны әкімшілік жауапкершілікке тарту келесі жағдайларда мүмкін болады:

Дауларды шешу иә

- лицензия иесіне қызметтік міндеттерін орындауға кедергі жасағанда (қажетті құжаттарды, материалдарды, қызметі туралы ақпаратты беруден бас тарту, тексеріс жүргізу үшін өткізуден бас тарту немесе өзге де кедергілер жасау немесе күмәнді ақпарат беруден бас тарту);
- лицензия иесінің заңды талаптарын немесе ұйғарымдарын, қаулыларын орындамағанда немесе тиісінше орындамағанда;
- лицензия алу кезінде біле тұра күмәнді ақпарат беру, сондай-ақ лицензияның әрекетін тоқтату мерзімі аяқталғаннан кейін, әкімшілік жауапкершілікке тартуға душар еткен лицензиялық нормалар мен ережелердің бұзушылықтарын жоймау. Істі сотқа жолдамай, лицензия алушыны әкімшілік жауапкершілікке тарту келесі жағдайларда мүмкін болады:
- лицензиялық нормалар мен ережелерді бұзушылықтар, соның ішінде біліктілік талаптарға сай келмеу.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

«Өнеркәсіп саласындағы жекелеген қызмет түрлеріне қойылатын біліктілік талаптарды лицензиялау тәртібін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 28 желтоқсандағы Қаулысымен бекітілген Өнеркәсіп саласындағы жекелеген қызмет түрлерін лицензиялау ережесінің 15 т. сәйкес, лицензиялық бақылауды лицензия иесі мыналар арқылы жүзеге асырады:

Орындау сәйкестігі және мониторингі

иә

- лицензия алушының лицензияланған қызметі бойынша жыл сайынғы есептерді мерзімінде 1 наурызға дейін ұсынуы;
- лицензия алушының қызметін біліктілік талаптарға сәйкестігі, лицензиялық талаптар мен Қазақстан Республикасы заңнамасының орындалу тақырыптарына жоспарлы және жоспардан тыс тексеру;
- мемлекеттік органдардың, азаматтардың, заңды тұлғалардың жаз-баша өтініштері мен хабарларының негізінде БАҚ ақпараттарын және лицензия иесінің қарамағындағы өзге материалдарды талдау.

ТОЛЫҚ Түсініктеме: Энергетика туралы ҚР Заңына 7-1-бап «Электр энергетикасы саласындағы лицензиялау» сәйкес, электр энергетикасы саласындағы жекелеген қызмет түрлері Қазақстан Республикасының лицензиялау туралы заңнамасына сәйкес лицензиялауға жатады. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 28 желтоқсандағы қаулысымен бекітілген «Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің лицензиялайтын қызмет түрлерінің тізбесі» 1 тармақтың 1, 2, 3 тармақшаларына сәйкес, Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу агенттігі электр қуатын 35 кВ (киловольт) және одан жоғары кернеумен электр энергиясы көздерінен өндіру бойынша, электр энергиясын тұтынушыға беру және үлестіру бойынша, сондай-ақ бірыңғай технологиялық үдерісте пайдаланылатын коммуналдық-тұрмыстық мақсаттағы энергиямен жабдықтаушы объектілер мен энергиямен жабдықтаушы объектілерді қоспағанда, қауіпті өндірістік объектілерде қолданылатын электр станцияларын, электр желілері мен барлық үлгідегі кіші станцияларды (трансформаторлық кіші станциялар, таратушы құрылғылар, релелік қорғаушылар мен автоматтар) пайдалану бойынша қызметтерді лицензиялауды жүзеге асырады. Соның ішінде, жоғарыда аталған лицензияланатын қызмет түрлеріне қойылатын біліктілік талаптар Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 28 желтоқсандағы қаулысымен бекітілген. Лицензияны және (немесе) лицензияның қосымшаларын беру талаптары мен тәртібі ҚР «Лицензиялау туралы» заңымен 5 тарау, 42-бап, реттеледі, бұған сәйкес Лицензия және (немесе) лицензияның қосымшалары, егер лицензия иесі жергілікті атқарушы орган немесе орталық мемлекеттік органның аумақтық органы болып табылса, жеке немесе заңды тұлғаның тіркелген жерінде беріледі. Өтініштер мен құжаттарды қабылдайтын және лицензияларды және (немесе) лицензиялардың қосымшаларын (қаржы саласындағы қызметпен және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі беретін қаржы ресурстарын шоғырландыруға байланысты қызметпен айналысу құқығына арналған лицензияларды және (немесе) лицензиялардың қосымшаларын қоспағанда) беретін ұйымдар Қазақстан Республикасы Үкіметімен анықталады. Лицензия және (немесе) лицензияның қосымшасын (қызмет тармақтары болған жағдайда) алу үшін келесі құжаттар тапсырылады:

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

- 1) өтініш;
- 2) жарғының көшірмесі (салыстыру үшін түпнұсқасы тапсырылмаған жағдайда нотариальды түрде куәландырылған) және өтінім берушінің заңды тұлғасын мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтама – заңды тұлға үшін;
- 3) жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі – жеке тұлға үшін;
- 4) жеке кәсіпкер ретінде өтінім берушіні мемлекеттік тіркеу туралы куәліктің көшірмесі (салыстыру үшін түпнұсқасы тапсырылмаған жағдайда нотариальды түрде куәландырылған) – жеке кәсіпкер үшін;
- 5) өтініш берушіні салық органында есепке қою туралы куәліктің көшірмесі (салыстыру үшін түпнұсқасы тапсырылмаған жағдайда нотариальды түрде куәландырылған);
- 6) бюджетке жекелеген қызмет түрлерімен айналысу құқығы үшін лицензия алымының төленуін растайтын құжаттың көшірмесі, «электрондық үкіметтің» төлем шлюзы арқылы төленетін жағдайларды қоспағанда;
- 7) біліктілік талаптарға сәйкес мәліметтер мен құжаттар.

Жарғының көшірмелерін (салыстыру үшін түпнұсқасы тапсырылмаған жағдайда нотариальды түрде куәландырылған) тапсыру бөлігіндегі бірінші тармақ бөлігінің 2) тармақшасының талаптары қаржы саласындағы қызметті және қаржы ресурстарын шоғырландыруға байланысты қызметті жүзеге асыратын заңды тұлғаларға қатысты. Бірінші тармақ бөлігінің 2), 3), 4) и 5) тармақшаларымен қамтылған құжаттарды тапсыру, ондағы ақпаратты мемлекеттік ақпараттық жүйелерден және (немесе) мәліметтер нысанынан алу мүмкіндігі болған жағдайда қажет емес.

Құжаттар «электрондық үкіметтің» веб-порталы арқылы немесе халыққа қызмет көрсету орталығына тапсырылған жағдайда, құжаттар электронды нысанда ұсынылады. Бұл ретте, Қазақстан Республикасының заңнамасында салыстыру үшін құжаттың нотариальды куәландырылған көшірмесін немесе құжаттың түпнұсқасын ұсыну туралы талаптар болған жағдайда, мұндай құжаттар халыққа қызмет көрсету орталығы қызметкерінің электронды қолымен куәландырылған құжаттың электронды көшірмесі түрінде ұсынылады. Куәландырылған құжаттардың анықтығы үшін жауапкершілікті өтінім беруші немесе оларды тапсырған лицензия алушы көтереді. Қаржы саласындағы қызметпен және қаржы ресурстарын шоғырландыруға байланысты қызметпен айналысу құқығына лицензия беру кезінде құжаттар тізбесіне қойылатын қосымша талаптарды Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі де белгілеуі мүмкін. Баптың 2-ші тармағының әрекеті «Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамтамасыз ету туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 73-бабымен қамтылған тәртіпте лицензия алу жағдайларына қатысты қолданылады. Лицензиясы бар қызмет түрі шеңберінде лицензияның қосымшасын алу үшін келесі құжаттарды тапсыру қажет:

- 1) өтініш;
- 2) қызметтің тармағына қойылатын біліктілік талаптарға сәйкес мәліметтер мен құжаттар.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Лицензия иесі өтінім берушінің (лицензиаттың) құжаттарын алған сәттен бастап, екі жұмыс күн ішінде тапсырылған құжаттардың толықтығын тексеруге міндетті. Тапсырылған құжаттардың толық емес екендігі анықталған жағдайда, лицензия иесі белгіленген мерзімде өтінішті әрі қарай қараудан жазбаша түрде дәлелді түрде бас тартады. Өтінім берушінің Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келуі жөнінде мемлекеттік органдардың келісімдерін алу үшін, лицензия иесі өтінім берушінің лицензия және (немесе) лицензияның көшірмесін алуға тапсырған құжаттарын тіркеген күннен бастап, екі жұмыс күн ішінде өтінім берушінің лицензияланған қызмет түрін жүзеге асыратын жері бойынша тиісті мемлекеттік органға сұраныс жолдайды. Мемлекеттік органдар лицензия иесінің сұранысы негізінде он жұмыс күн ішінде тиісті лицензия иесіне өтінім берушінің қойылатын талаптарға сәйкес келуі не сәйкес келмеуі туралы жауап жолдайды. Мемлекеттік органдар осы Заңмен белгіленген мерзімде жауап ұсынбаған жағдайда, лицензияны беру мерзімі келісілген болып саналады.

Лицензия және (немесе) лицензияның қосымшасын беру үшін тиісті лицензия иесіне немесе халыққа қызмет көрсету орталығына тапсырылған барлық құжаттар тізімдеме бойынша қабылданады, көшірмесі аталған органның аталған құжаттарды қабылдаған күні туралы қойған белгісімен өтінім берушіге жолданады (қолына табысталады).

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы	
Есептеме немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементке жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» ҚҰ

Ақпарат көзі: Қазақстан Республикасының «Лицензиялау туралы» 2007 жылғы 11 қаңтардағы № 214-III Заңы <http://www.zakon.kz/141150-zakon-respubliki-kazakhstan-ot-11.html>, «Қазақстан Республикасындағы лицензиялау және рұқсат ету жүйесі» әдістемелік құралы, «Экономикалық зерттеулер институты» АҚ

<http://www.damu.kz/content/files/LitsenzirovanielRazreshitelnyayaSistemaVRespublikeKazakhstanRus.pdf>, Қазақстан Республикасының заңнама институты Құқықтық мониторинг бойынша жинақ http://www.izrk.kz/index.php?option=com_content&view=category&id=83&layout=blog&Itemid=93&lang=ru

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

31-РҮ ЛИЦЕНЗИЯ ҰСТАУШЫЛАРМЕН ЖӘНЕ КӘСІПОРЫНДАРМЕН АТҚАРЫЛҒАН ЖҰМЫС ТУРАЛЫ МЕРЗІМДІ ЕСЕПТЕР

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
Ұсынудың міндетті талабы	иә	Есептің ұсынылу тәртібі мен оның нысаны Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 28 желтоқсандағы қаулысымен бекітілген «Өнеркәсіп саласындағы жекелеген қызмет түрлерін лицензиялау ережесімен» қамтылған. 15-бапқа сәйкес, лицензия алушы лицензияланған қызмет бойынша есепті осы Ереженің 3 қосымшасына сәйкес нысан бойынша есепті жылдан кейінгі жылдың 1 наурызына дейін ұсынады.
Жеңіл қол жетімділік	жоқ	Есептер жарияланбаған
Мерзімді қол жетімділік	жоқ	Есептер жарияланбаған
Жергілікті тілдерде түсініктілігі	жоқ	Есептер жарияланбаған
Есептеме параметрлерінің жүйелілігі және анықтығы	иә	Параметрлері мен жүйелілігі «Өнеркәсіп саласындағы жекелеген қызмет түрлерін лицензиялау ережесінің» 3 қосымшасына берілген Түсініктеме жазбада анықталған.
Кешенді есептеме	иә	Өнеркәсіп саласындағы жекелеген қызмет түрлерін лицензиялау ережесінің» 3 қосымшасына берілген Түсініктеме жазбаға сәйкес, аумақтық қадағалау органдарының тексеру актілерін қоспағанда, есепте біліктілік талаптарына сәйкес лицензияланған қызмет түрі бойынша ақпарат ұсынылады, сонымен қатар: қадағалау органдарының ұйғарымдары болған жағдайда, ұйғарымдардың көшірмелері және анық болған бұзушылықтарды жою туралы ақпарат, лицензия алу үшін тапсырылған мәліметтердегі болған өзгерістер туралы ақпарат ұсынылады. Электр энергетикасы саласындағы лицензия алушы жоғарыда аталған ақпараттан басқа, белгіленген тәртіппен бекітілген энергия үнемдеу, қоршаған ортаны қорғау, қауіпсіздік техникасы бойынша бағдарламалар мен іс-шараларды; қазіргі заман жабдықтар мен технологияларды, жөндеу жұмыстарын орындау жоспарларын (бағдарламаларын) қолдана отырып, электр энергетикасындағы өндірістік объектілерді қайта құру, қолданыстағыларын жаңарту және жаңаларын тұрғызу бойынша бағдарламаларды іске асыру жөніндегі есепті ұсынады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы	
Есептеме немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементке жауап береді	Жоғары

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» ҚҰ

Ақпарат көзі: Өнеркәсіп саласындағы жекелеген қызмет түрлерін лицензиялау ережесі http://www.uchet.kz/zakon/index.php?SECTION_ID=25&ELEMENT_ID=18661, Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі <http://www.arem.gov.kz/ru/98/>.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын басқарудың экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

32-РҮ ТҰТЫНУШЫЛАР ҚЫЗМЕТІ ЖӘНЕ ЖЕТКІЗІЛІМ САПАСЫ. ТҰТЫНУШЫЛАРҒА ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТІЛУ САПАСЫ

Сапа элементтері	Көрсеткіш	Түсініктеме
------------------	-----------	-------------

Стандарттардың болуы

Тұтыну стандарттары және жабдықтау сапасы

иә

Тұтыну қызметтерінің стандарттары мен жабдықтау сапасы «Электр энергетикасы туралы» 2004 жылғы 9 шілдедегі ҚР Заңымен, 2000 жылғы 7 желтоқсанда ҚР Үкіметінің Қаулысымен бекітілген «Коммуналдық қызмет көрсету ережесімен» және тиісті жария шарттармен реттеледі. «Коммуналдық қызмет көрсету ережесінің» 37-б. 3, 4, 5 т. сәйкес, энергия жеткізушісі:

- Тұтынушыға нормативтік-техникалық құжаттардың міндетті талаптарына сапасы бойынша тиісті энергия мен қызметтер ұсынуға;
- жеткізілген энергияның сапасы мен санынан есеп жүргізу және бақылау жасауға, Шартта белгіленген мерзімдерінде Тұтынушыға ұсынылатын қызметтер сапасының бұзылуының алдын алу және жою бойынша дер кезінде шаралар қабылдауға;
- Тұтынушы қызмет көрсетудің сапасының төмендегені туралы арыз берген күннен бастап үш күн ішінде сапаны қалпына келтіру және қайта есептеуді орындау жөніндегі барлық шараларды қабылдауға;

Жеткізуші мен тұтынушының арасында жасалатын Тұрмыстық абоненттерді электр қуатымен жабдықтау туралы жария шартқа сәйкес, жеткізушінің міндетіне Тұтынушыға Стандарттау, метрология және сертификаттау жөніндегі мемлекетаралық кеңеспен қабылданған (1997 ж. 21 қарашадағы № 12-97 хаттама) 13109-97 МЕСТқа сәйкес келетін энергия беру жатады. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 15 маусымдағы қаулысымен тағы да «Электрмен жабдықтаудың сенімділігін және тұрақтылығын қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсету қағидалары» бекітілді. «Электр желілік қағидаларды бекіту туралы» 2013 жылғы 19 маусымдағы Қазақстан Республикасы Үкіметінің Қаулысымен «Электр желісін пайдалану тәртібі» бекітілді. 2012 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасы Үкіметінің Қаулысымен «Электр энергетикасы саласындағы мемлекеттік қызметтердің стандарттары» бекітілді.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Жеткізілімдер-
дің сапа стан-
дарттары
міндетті болып
табылады

иә

Жеткізілімдердің сапа стандарттары нормативтік құқықтық актілермен бекітілген және міндетті болып табылады.

Стандарттар сапасы

Орындау
мониторингі

иә

Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің Мемлекеттік энергетикалық қадағалау комитеті ҚР ИЖТМ жауапты хатшысының 2010 жылғы 2 маусымдағы бұйрығымен бекітілген «ҚР ИЖТМ Мемлекеттік энергетикалық қадағалау комитеті туралы ережесінің» 2-бабына сәйкес, электр қуатының сапасы бойынша техникалық талаптардың сақталуын мемлекеттік энергетикалық бақылауды жүзеге асырады.

Нормаларға
сәйкестік шолу

иә

Сәйкестікке тұрақты шолу жүргізіліп тұрады. Мысалы: 2013 жылдың 6 айына технологиялық бұзушылықтар туралы есептеме, 2012 жылдың 6 айына технологиялық бұзушылықтар туралы есептеме

Сәйкестікке
шолу
нәтижелерінің
жалпыға
түсініктілігі

иә

Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі Мемлекеттік энергетикалық қадағалау комитетінің сайтында 2013 жылдың 6 айына технологиялық бұзушылықтар туралы есептеме, 2012 жылдың 6 айына технологиялық бұзушылықтар туралы есептеме жалпыға бірдей ашық.

<http://kgen.gov.kz/index.php/ru/otchetnost-o-tekhnologicheskikh-narusheniyakh>.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Тұтынушылар-
дың шағымы

иә

Тұтынушылардың өтініштері «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» 2007 жылғы 12 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңымен реттеледі. «Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» 1998 жылғы 9 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына (19-бап) сәйкес, Осы Заңды бұзған жағдайда табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар субъектілері, мемлекеттік органдар, олардың басшылары:

- осы Заңды бұзуды тоқтатуға және оның салдарларын жоюға;
- бастапқы жағдайды қалпына келтіруге немесе нұсқамада көрсетілген өзге іс-әрекеттерді жасауға;
- келтірілген залалды және (немесе) зиянды тікелей немесе тарифтерді (бағаларды, алымдар ставкаларын) уақытша төмендету арқылы өтеу үшін шаралар қолдануға;
- осы Заңға сәйкес келмейтін актілерді жоюға немесе өзгертуге міндетті. «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» 2007 жылғы 12 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңына (12-бап) сәйкес, жоғары тұрған лауазымды тұлға немесе субъект болмаған не арыз беруші қабылданған шешіммен келіспеген жағдайда, арыз тікелей сотқа беріледі. Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі Мемлекеттік энергетикалық қадағалау комитетінің сайтында сұрақ қойып, оған жауап алуға болады.

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ТОЛЫҚ Түсініктеме: берілген электр қуатының қажетті кернеудеңгейін қамтамасыз ету мүмкіндігі болмаған жағдайда, жеткізуші жеткізілмеген энергия үшін тұтынушылармен қайта есеп айырысуға міндетті. Бұл үшін сапасы төмен электр қуатын беру фактысын жазып қоюға тиіс. Ол үшін тұтынушы бұл туралы өтініммен немесе жеделхатпен міндетті түрде оның берілу уақытын, күнін және оны табыстаған және қабылдаған тұлғаның фамилиясын көрсете отырып, жеткізушіге өзі хабарлауға тиіс. Өтінімде тұрмыстық аспаптар мен техникалардың істен шығуына байланысты шығындар көрсетілуге тиісті. Кернеу айырмасының салдарынан істен шыққан тұрмыстық аспаппен сервис орталығына барып, оның істен шығу себебі туралы растаушы құжат алу керек. Жеткізушіге залалдарды өтеу туралы жазбаша наразылық қойылады. Энергия жеткізушісі қызмет сапасының өтінімде көрсетілген нормадан ауытқуы (үзіліс) туралы журналдағы қойылған белгілерді салыстырып қарайды да, келіспеушілік болмаса, нақты тұтынылу шамасына сәйкестеп есеп айырысады. Жеткізуші қызметтің көрсетілмеу немесе сапасы төмен қызмет көрсетілу фактыларын куәландырудан бас тартқан жағдайда, Тұтынушы жазбаша өтініш жасауға құқылы, онда: қызмет көрсетуден (ажыратып тастаудан) бас тартыла бастаған немесе оның сапасыз жеткізілген күні; қызмет сапасының нашарлау сипаты; өтінім берілген уақыт және оның тіркеу нөмірі (Қызмет берушінің журналы бойынша); қызметті бұрынғы қалпына келтіру уақыты (оның сапасын нормаға түсіру); қызметтің болмаған (сапасының нашарлаған) кезеңі көрсетіледі. Сонымен қатар акт жасалады, оған Тұтынушы, үй-жайлар (үйлер) меншік иелері кооперативінің уәкілетті мүшелері, қызмет көрсетуші ұйым немесе екі тәуелсіз куәгер қолдарын қойғаннан кейін, Қызмет берушіге жолданады. Дау-дамайлар реттелмей қалған жағдайда, тараптардың келісімдері бойынша 10-күндік мерзімде Тұтынушы сотқа талап арыз беруге құқылы.

БАҒАЛАУ	ТАҢДАУ
Бағалау қолдануға жарамсыз/Бағалаудың жоқтығы	
Есептеме немесе қызмет бірде-бір сапалық элементке жауап бермейді	Төмен
Есептеме немесе қызмет бір сапалық элементке жауап береді	Төмен-орташа
Есептеме немесе қызмет екі сапалық элементке жауап береді	Орташа
Есептеме немесе қызмет үш сапалық элементке жауап береді	Орташа-жоғары
Есептеме немесе қызмет барлық сапалық элементке жауап береді	Жоғары

1-бөлім ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ
САЛАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН БҮГІНГІ
ЖАЙ-КҮЙІ

2-бөлім ДАМУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

3-бөлім ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ
МЕН ТӘСІЛДЕРІ

4-бөлім «АЙҚЫН ТАРИФ» АЗАМАТТЫҚ
БАСТАМАСЫ: МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ АЛҒА
ЖЫЛЖУ ЖОЛДАРЫ

КӨРСЕТКІШТЕР БОЙЫНША НЕГІЗДІ САУАЛНАМА

«Электр энергетикасы секторын басқару
жөніндегі бастама» бағдарламасының іріктеп
алынған индикаторларының

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Саяси үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың Саяси үдерісі» бойынша

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторлардың

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың «Реттеу үдерісі» бойынша
индикаторларды бағалау кестесі

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру индикаторларының

Кесте. Индикатордың толтырылу мысалы

Қазақстанның электр энергетикасы секторын
басқарудың экологиялық және әлеуметтік
аспектілеріне баға беру

РЕТТЕУ ҮДЕРІСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Зерттеушінің аты-жөні және ұйымның атауы: Құрманбаева А.А. «Мемлекеттік бағдарламалардың жергілікті деңгейде орындалуын қоғамдық бақылау комитеті» ҚҰ

Ақпарат көзі: Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің Мемлекеттік энергетикалық қадағалау комитетінің ресми сайты 2013 жылдың 6 айына технологиялық бұзушылықтар туралы есептеме, 2012 жылдың 6 айына технологиялық бұзушылықтар туралы есептеме <http://kgen.gov.kz/index.php/ru/otchetnost-o-tekhnologicheskikh-narusheniya>, Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік бақылау және қадағалау туралы» 2011 жылғы 6 қаңтардағы № 377-IV Заңы http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30914758, Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің «Мемлекеттік энергетикалық қадағалау комитеті туралы ережесі» http://base.spinform.ru/show_doc.fwx?rgn=31588, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі, Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Электр желілік ережелерді бекіту туралы» 2013 жылғы 19 маусымдағы қаулысы, <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P1300000625>, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі, 2012 жылғы 15 маусымдағы Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы, сондай-ақ «Электрмен жабдықтаудың сенімділігі мен тұрақтылығын қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсету қағидалары» бекітілді, <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P1200000795>, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі, Қазақстан Республикасының «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» 2007 жылғы 12 қаңтардағы №221 Заңы <http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000221>.